

**PRIRUČNIK ZA RAD NA  
GRANIČNIM PRIJELAZIMA U  
BOSNI I HERCEGOVINI**

Sarajevo, 2011. godine

## Sadržaj

<b>UVOD</b> .....	7
<b>1. PRAVNI OSNOV ZA PRIMJENU PRIRUČNIKA ZA RAD NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA</b> .....	9
1.1. GRANIČNA POLICIJA BiH.....	9
1.2. UPRAVA ZA INDIREKTNO - NEIZRAVNO OPOREZIVANJE .....	10
1.3. URED ZA VETERINARSTVO BiH .....	13
1.4. FITO SANITARNA INSPEKCIJA.....	15
<b>2. TRENUTNA SITUACIJA VEZANO ZA UVOĐENJE PRIRUČNIKA ZA RAD NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA U BIH</b> .....	19
2.1. GRANIČNA POLICIJA BiH.....	19
2.2. UPRAVA ZA INDIREKTNO-NEIZRAVNO OPOREZIVANJE .....	20
2.3. URED ZA VETERINARSTVO BIH .....	21
2.4. FITOSANITARNA INSPEKCIJA .....	22
<b>3. SLUŽBE KOJE PROVODE PROCEDURE GRANIČNE KONTROLE NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA U BIH, NJIHOVE ULOGE I ZADACI</b> .....	23
3.1. GRANIČNA POLICIJA BiH .....	23
3.1.1. GRANIČNA KONTROLA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA .....	23
3.1.2. GRANIČNE PROVJERE OSOBA .....	23
3.1.3. GRANIČNE PROVJERE STVARI I PRIJEVOZNOG SREDSTVA.....	24
3.1.4. UVJETI ZA ULAZAK U BiH .....	24
3.1.5. MINIMALNE PROVJERE OSOBA .....	26
3.1.6. DETALJNE PROVJERE OSOBA .....	26
3.1.7. GRANIČNE PROVJERE U CESTOVNOM PROMETU.....	27
3.1.8. GRANIČNE PROVJERE U ŽELJEZNIČKOM PROMETU .....	27
3.1.9. GRANIČNE PROVJERE U ZRAČNOM PROMETU.....	27
3.1.10. GRANIČNE PROVJERE U MEĐUNARODNOM POMORSKOM PROMETU I MEĐUNARODNOM PROMETU NA UNUTARNJIM VODAMA .....	28
3.1.11. UPISI U EVIDENCIJE .....	28
3.2. UPRAVA ZA INDIREKTNO/NEIZRAVNO OPOREZIVANJE – CARINSKA KONTROLA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA (CESTOVNI, ŽELJEZNIČKI, VODENI, POŠTANSKI I ZRAČNI) .....	29
3.2.1. CARINSKA KONTROLA NA CESTOVNIM GRANIČNIM PRIJELAZIMA .....	29

3.2.1.1. Uloga carinske kontrole na cestovnim graničnim prijelazima .....	29
3.2.1.2. Redosljed procedura na cestovnim graničnim prijelazima u robnom prometu.....	29
3.2.1.3. Redosljed procedura na cestovnim graničnim prijelazima u putničkom prometu .....	31
3.2.1.4. Dokumentacijska kontrola .....	33
3.2.1.4. Identifikacijska kontrola i fizički pregled pošiljke .....	33
3.2.2. CARINSKA KONTROLA U ZRAČNIM LUKAMA.....	34
3.2.2.1. Uloga carinske službe u zračnim lukama za međunarodni promet.....	34
3.2.2.2. Mjesto provođenja carinskog nadzora.....	34
3.2.2.3. Mjere koje carinski organi provode nad robom koja se uvozi.....	34
3.2.2.4. Mjere koje carinski organi provode nad robom koja se izvozi .....	35
3.2.2.5. Mjere carinskog nadzora posade zrakoplova, putnika i njihovih prtljaga .....	36
3.2.2.6. Carinski postupak sa prtljagom, koji nije došao sa putnicima .....	38
3.2.2.7. Carinska kontrola prilikom prijema poštanskih pošiljki .....	38
3.2.2.8. Snadbijevanje zrakoplova .....	38
3.2.2.9. Maloprodaja robe putnicima koji odlaze u inozemstvo .....	38
3.2.3. CARINSKA KONTROLA U POŠTANSKOM PROMETU .....	39
3.2.3.1. Uloga carinskih organa u poštanskom prometu .....	39
3.2.3.2. Carinski postupak sa poštanskim pošiljkama koje se uvoze iz inozemstva .....	39
3.2.3.3. Carinski postupak sa poštanskim pošiljkama koje se izvoze u inozemstvo .....	41
3.2.3.4. Otprema pošiljaka u zatvorenom poštanskom vagonu ili kamionu .....	42
3.2.4. CARINSKA KONTROLA U ŽELJEZNIČKOM PROMETU.....	43
3.2.4.1. Uloga carinskog organa CR/GP željezničkog kolodvora u BiH .....	43
3.2.4.2. Provođenje mjera carinskog nadzora.....	43
3.2.4.3. Carinski postupak s robama koja se uvozi u BiH željeznicom .....	43
3.2.4.4. Carinski postupak s robama koje se izvoze iz BiH željeznicom.....	44
3.2.4.5. Postupak carinskog nadzora nad posadom vlaka, putnicima i prtljagom prilikom ulaza u BiH .....	44
3.2.4.6. Postupak carinskog nadzora nad posadom, putnicima i prtljagu prilikom izlaza iz BiH .	45
3.2.5. CARINSKA KONTROLA U VODENOM PROMETU .....	46

3.2.5.1. Uloga carinskih organa u graničnim vodenim lukama BiH .....	46
3.2.5.2. Mjesto provođenja mjera carinskog nadzora.....	46
3.2.5.3. Carinski postupak s robama koja se uvoze u BiH vodenim putem .....	46
3.2.5.4. Carinski postupak s robama koje se izvoze iz BiH vodenim putem.....	47
3.2.5.5. Postupak carinskog nadzora nad posadom plovnog objekta, putnicima i prtljagom prilikom ulaza u BiH .....	47
3.2.5.6. Postupak carinskog nadzora nad posadom, putnicima i prtljagu prilikom izlaza plovila iz BiH .....	48
3.2.5.7. Snadbijevanje plovila .....	48
<b>3.3. URED ZA VETERINARSTVO BiH – KONTROLA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA.....</b>	<b>49</b>
3.3.1. ULOGA VETERINARSKO SLUŽBE NA GRANICI.....	49
3.3.2. REDOSLIJED PROCEDURA NA OVLAŠTENOM GVIP.....	49
3.3.3. DOKUMENTACIJSKA KONTROLA .....	49
3.3.4. IDENTIFIKACIJSKA KONTROLA .....	50
3.3.5. FIZIČKI PREGLED POŠILJKE.....	50
3.3.6. FIZIČKE KONTROLE POŠILJKI ŽIVIH ŽIVOTINJA .....	50
3.3.7. SLOBODNE ZONE I SKLADIŠTA .....	51
3.3.8. SNADBIJEVANJE BRODOVA.....	51
3.3.9. VETERINARSKO KONTROLE POSEBNIH POŠILJKI .....	51
3.3.10. PROVOZ PREKO BiH PODRUČJA .....	51
<b>3.4. FITO SANITARNA KONTROLA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA.....</b>	<b>52</b>
3.4.1. ULOGA FITOSANITARNE SLUŽBE .....	52
3.4.2. REDOSLIJED FITOSANITARNIH POSTUPAKA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA.....	52
3.4.3. SPECIFIČNOSTI RADA U SEKTORU FITOSANITARNE INSPEKCIJE ENTITETA I BRČKO DISTRIKTA... 56	
3.4.4. ANALIZE.....	56
<b>4. SURADNJA IZMEĐU SLUŽBI GRANIČNE SIGURNOSTI – SPORAZUMI .....</b>	<b>57</b>
4.1. SPORAZUM O MEĐUSOBNOJ SURADNJI IZMEĐU INSTITUCIJA UKLJUČENIH U PROCES INTEGRIRANOG UPRAVLJANJA DRŽAVNOM GRANICOM U BOSNI I HERCEGOVINI.....	57
4.2. GRANIČNA POLICIJA – UPRAVA ZA INDIREKTNO – NEIZRAVNO OPOREZIVANJE .....	58
4.3. GRANIČNA POLICIJA – URED ZA VETERINARSTVO BiH .....	58

4.4. URED ZA VETERINARSTVO BiH – UPRAVA ZA INDIREKTNO – NEIZRAVNO OPOREZIVANJE .....	58
4.5. FITO SANITARNE SLUŽBE .....	58
<b>5. SURADNJA IZMEĐU SLUŽBI GRANIČNE SIGURNOSTI – KONKRETNI PRIMJERI SURADNJE .....</b>	<b>59</b>
5.1. SURADNJA CARINSKIH, FITO-SANITARNIH I VETERINARSKIH SLUŽBI .....	59
5.1.1. OPĆE NAPOMENE .....	59
5.1.2. REDOVITI MJESEČNI SASTANCI SVIH SLUŽBI GRANIČNE SIGURNOSTI .....	60
5.1.3. RAZMJENA PODATAKA I INFORMACIJA .....	60
5.1.4. OBUKA .....	61
5.1.5. KORIŠTENJE INFRASTRUKTURE .....	61
5.1.6. LISTA ROBA KOJE PODLIJEŽU INSPEKCIJSKOM PREGLEDU .....	61
5.2. SURADNJA CARINSKIH I POLICIJSKIH SLUŽBI .....	62
<b>6. PREKOGRANIČNA SURADNJA SA SUSJEDNIM ZEMLJAMA - SPORAZUMI .....</b>	<b>63</b>
6.1. SKLOPLJENI SPORAZUMI POJEDINIH SLUŽBI SA SUSJEDNIM ZEMLJAMA .....	63
6.1.1. GRANIČNA POLICIJA .....	63
6.1.2. UPRAVA ZA INDIREKTNO-NEIZRAVNO OPOREZIVANJE .....	64
<b>7. ANEKSI .....</b>	<b>67</b>



## UVOD

Cilj Priručnika za rad na graničnim prijelazima u BiH je provođenje principa postavljenih u Strategiji Integriranog upravljanja granicom u BiH (IUG), Smjernicama i dobroj praksi zemalja članica Europske Unije. Ovaj dokument je informativnog karaktera jer pri obavljanju graničnih kontrola sve službe granične sigurnosti postupaju u skladu sa važećim propisima primjenjivim u situacijama koje su u pitanju. Ovaj dokument treba da posluži kao zajednički dokument za jednoznačno i jednoobrazno razumjevanje rada na graničnim prijelazima. Predmet ovog Priručnika je predstavljanje nadležnosti, ovlaštenja, koordinacije aktivnosti i međusobne suradnje svih organa i službi koji participiraju u graničnoj kontroli na jednom „tipskom“ graničnom prijelazu u BiH.

Glavni ciljevi priručnika su:

- Dosljedna i jednoobrazna primjena propisa na svim graničnim prijelazima;
- Jednoobrazan i usklađen rad službi granične sigurnosti (u daljnjem tekstu: SGS) u BiH i usklađivanje procedura sa procedurama graničnih službi susjednih zemalja;
- Primjena dobre prakse na području kontrole roba i putnika na graničnim prijelazima;
- Uvođenje i primjena analize rizika i principa selektivnosti kontrola;
- Uvođenje pojednostavljene procedure za poduzeća koja ispunjavaju određene uvjete i uživaju povjerenje carinskih organa

Cilj svih SGS su usklađene aktivnosti, jednaki standardi rada i dobro uzajamno poznavanje nadležnosti.





# 1. PRAVNI OSNOV ZA PRIMJENU PRIRUČNIKA ZA RAD NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA

## 1.1. GRANIČNA POLICIJA BiH

### Zakoni:

- Zakon o Graničnoj policiji BiH („Službeni glasnik“ BiH, br. 50/04, 27/07 i 59/09);
- Zakon o policijskim službenicima BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08 i 63/08 i 35/09);
- Zakon o graničnoj kontroli („Službeni glasnik“ BiH, br. 53/09 i 54/10);
- Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik“ BiH, broj 36/08);
- Zakon o putnim ispravama BiH („Službeni glasnik“ BiH, br. 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08 i 39/08);
- Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu („Službeni glasnik“ BiH, br. 01/02 i 14/03);
- Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH („Službeni glasnik“ BiH, br. 06/06, 75/06, 44/07, 84/09 i 48/10);
- Zakon o zrakoplovstvu BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 2/04,39/09);
- Zakon o prekršajima BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 3/03, 32/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 76/07, 32/07; 76/07, 15/08 i 58/08);
- Kazneni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 3/03, 32/03, 37/03; 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10).

### Pravilnici:

- Pravilnik o načinu obavljanja graničnih provjera i unosu podataka u putne isprave („Službeni glasnik BiH“, broj 03/10);
- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca (“Službeni glasnik BiH” br. 81/08 i 28/10)
- Pravilnik o obvezama prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja (“Službeni glasnik BiH” broj 17/09);
- Pravilnik o postupanju kod izdavanja viza u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH i tehničkim pitanjima uvjeta izdavanja aerodromske tranzitne vize (Viza A) i tranzitne vize (Viza B) (“Službeni glasnik BiH” broj 26/09);
- Pravilnik o međunarodnoj zaštiti (azilu) u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH” broj 37/09)

- Pravilnik o graničnoj kontroli u međunarodnom tranzitnom prometu ("Službeni glasnik BiH" broj 03/10);
- Pravilnik o izdavanju graničnog odobrenja ("Službeni glasnik BiH", broj 03/10);
- Pravilnik o načinu obavljanja kontrole prijenosa oružja i streljiva preko državne granice ("Službeni glasnik BiH" br. 32/10).

#### **Ostali podzakonski akti:**

- Odluka o vizama ("Službeni glasnik BiH", broj 100/08);
- Uputstvo o evidencijama i njihovom vođenju u Graničnoj policiji BiH;
- Program sigurnosti civilnog zrakoplovstva BiH.

## **1.2. UPRAVA ZA INDIREKTNO - NEIZRAVNO OPOREZIVANJE**

### **Međunarodna konvencija o usklađivanju graničnih kontrola roba:**

- Međunarodna konvencija o usklađenosti graničnih kontrola roba – („Službeni glasnik SFRJ“ broj 04/85).

### **Ostale međunarodne konvencije i sporazumi potpisani od strane BiH, na multilateralnoj i bilateralnoj osnovi**

#### Međunarodni sporazumi:

- Sporazumi koji se primjenjuju u BiH, a vezani za slobodnu trgovinu su:
- Sporazum o slobodnoj trgovini potpisan između BiH i Republike Turske ("Službeni glasnik BiH"-Međunarodni ugovori, broj:6/03);
  - Sporazum o izmjeni i pristupanju centralnoeuropskom sporazumu o slobodnoj trgovini – CEFTA 2006 ("Službeni glasnik BiH"-Međunarodni ugovori, broj: 9/07). Potpisnice Sporazuma CEFTA 2006 su: Republika Albanija, Republika Moldavija, Republika Crna Gora, Republika Srbija, Republika Hrvatska, Republika Makedonija, Misija privremene uprave ujedinjenih nacija na Kosovu - UNMIK (u ime Kosova) i Bosna i Hercegovina
  - Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Europske Zajednice, s jedne strane i BiH sa druge strane ("Službeni glasnik BiH-Međunarodni ugovori", broj:5/08);
- TIR u BiH primjenjuje se od 01.01.2010. godine, Uprava za indirektno – neizravno oporezivanje je donijela Uputstvo o provođenju postupka po karnetu TIR („Službeni glasnik BiH“ broj 02/10) i Uputstvo o postupku odobravanja cestovnog vozila i kontejnera za prijevoz robe pod carinskim obilježjem u sistemu TIR („Sl. glasnik BiH“ broj 03/10).
- ATA karnet u BiH se primjenjuje od 18.04.2011. godine, a Uprava za indirektno-neizravno oporezivanje je donijela Uputstvo o provođenju carinskog postupka po karnetu ATA ("Službeni glasnik BiH", broj 34/11);

#### **Zakoni:**

- Zakon o sistemu neizravnog oporezivanja u BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 44/03, 52/04, 34/07 i 49/09);
- Zakon o upravi za indirektno - neizravno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“ broj 89/05);
- Zakon o postupku neizravnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“ broj 89/05);
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik BiH“ br.09/05, 35/05 i 100/08);
- Zakon o akcizama u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 49/09);
- Zakon o carinskoj politici BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 57/04, 51/06, 93/08 i 54/10);
- Zakon o carinskoj tarifi BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 01/98, 5/98, 07/98, 22/98, 31/02, 32/04, 11/05, 48/05, 76/06, 35/09, 14/10 i 106/10);
- Zakon o carinskim prekršajima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 88/05);
- Zakon o prekršajima RS („Službeni glasnik RS“ broj 34/06);

- Zakon o prekršajima FBiH („Službeni glasnik FBiH“ broj 31/06);
- Zakon o Upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“ br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09);
- Zakon o sprječavanju pranja novca i terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“ broj 53/09);
- Zakon o deviznom poslovanju FBiH („Službene novine FBiH“ broj 47/10);
- Zakon o deviznom poslovanju Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ br. 96/03, 123/06, 92/09);

**Sporazumi, memorandum i ostali akti potpisani između Uprave za indirektno - neizravno oporezivanje i drugih službi granične sigurnosti:**

- Sporazum o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom u BiH;
- Sporazum o međuagencijskoj suradnji između UINO BiH i Interpola BiH;
- Sporazum o međuagencijskoj suradnji između UINO BiH i Ureda za veterinarstvo BiH;
- Sporazum o međuagencijskoj suradnji između UINO BiH i Granične policije BiH;
- Protokol o načinu odobravanja uvoza/provoza pošiljki u fitosanitarnoj kontroli između UINO i organa nadležnih za fito-sanitarnu kontrolu.

**Podzakonski akti i interne operativne instrukcije**

**Pravilnici:**

- Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u UINO BiH (br. 02-797/04 od 28.07.2004.g.);
- Pravilnik o izgledu službenih oznaka, legitimacija i oznaka na objektima („Službeni glasnik BiH“ broj 45/04);
- Pravilnik o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima UINO BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 98/06);
- Pravilnik o kontroli neizravnih poreza („Službeni glasnik BiH“ broj 78/07);
- Pravilnik o načinu obavljanja kontrole prijenosa oružja i streljiva preko državne granice („Službeni glasnik BiH“ broj 32/10);
- Pravilnik o primjeni Zakona o PDV-u („Službeni glasnik BiH“, br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10);

**Uputstva:**

- Uputstvo o pojednostavljenom postupku provoza robe željeznicom broj: 01-18-4665-5/05 od 03.08.2005. godine i dopuna broj: 01-02-2-103/11 od 10.01.2011. godine;
- Uputstvo o privremenom uvozu i izvozu ambalaže i paleta broj: 01-18-4151-6/05 od 03.08.2011. godine;
- Uputstvo o popunjavanju carinske prijave podnijete u pisanom obliku i korištenjem tehnike obrade podataka i zbirne prijave broj: 01/18-10122/05 od 20.12.2005. godine sa svim izmjenama i dopunama;
- Uputstvo o postupku izvoza („Službeni glasnik BiH“, broj 73/06);
- Uputstvo o carinskom postupku u putničkom prometu („Službeni glasnik BiH“, broj 93/06);
- Uputstvo o određivanju carinskih referata na graničnim prijelazima u kojima se može provoditi carinski postupak stavljanja robe u slobodan promet, vrste roba i način provedbe postupka („Službeni glasnik BiH“, br. 104/06 i 3/11);
- Uputstvo o primjeni pravila o porijeklu robe u preferencijalnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice („Službeni glasnik BiH“, broj 19/07);
- Uputstvo o primjeni pravila o porijeklu robe u preferencijalnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i zemalja sa kojima su zaključeni bilateralni ugovori („Službeni glasnik BiH“, broj 19/07);
- Uputstvo o provedbi carinskog postupka kod uvoza i izvoza električne energije („Službeni glasnik BiH“, broj

24/07 i 45/08);

- Uputstvo o uzimanju uzoraka robe i dokumentacije o robi u carinskom postupku („Službeni glasnik BiH”, broj 30/07);
- Uputstvo o utvrđivanju carinske vrijednosti („Službeni glasnik BiH”, broj 74/07);
- Uputstvo o provedbi pravila o porijeklu u preferencijalnoj trgovini u okviru srednjeeuropskog sporazuma o slobodnoj trgovini („Službeni glasnik BiH”, br. 95/07, 17/09);
- Uputstvo o lokalnom izvoznom carinjenju („Službeni glasnik BiH”, br. 46/09 i 8/11);
- Uputstvo o provedbi pojednostavljenog postupka prijavljivanja robe na temelju nepotpune carinske prijave („Službeni glasnik BiH”, br. 46/09 i 95/10);
- Uputstvo o provedbi pravila o porijeklu u preferencijalnoj trgovini između BiH i Europske zajednice („Službeni glasnik BiH”, broj 46/09);
- Uputstvo o carinskom postupku u poštanskom prometu („Službeni glasnik BiH”, broj 57/09);
- Uputstvo o carinskom postupku u slobodnim zonama („Službeni glasnik BiH”, broj 91/09);
- Uputstvo o pojednostavljenom carinskom postupku na temelju fakture („Službeni glasnik BiH”, broj 2/10);
- Uputstvo o provedbi postupka po karnetu TIR („Službeni glasnik BiH”, broj 2/10);
- Uputstvo o postupku odobravanja cestovnog vozila i kontejnera za prijevoz robe pod carinskim obilježjem u sistemu TIR („Službeni glasnik BiH”, broj 3/10);
- Uputstvo o načinu i postupku reguliranja privremenog uvoza, privremenog izvoza i tranzita sportskog i lovačkog oružja i streljiva („Službeni glasnik BiH”, broj 19/10);
- Uputstvo o PDV-u pri uvozu.
- Uputstvo o provođenju carinskog postupka po karnetu ATA („Službeni glasnik BiH”, broj 34/11);

#### **Instrukcije:**

- Instrukcija o uvjetima i načinu izdavanja potvrde o direktnom transportu („Službeni glasnik BiH”, broj 17/09);
- Instrukcija o privremenom iznošenju akciznih markica i njihovog razduživanja pri uvozu akciznih proizvoda („Službeni glasnik BiH”, broj 68/09);
- Instrukcija o naplati terminala („Službeni glasnik BiH” br. 44/03, 52/04, 89/05);
- Instrukcija o izmjenama instrukcije o načinu naplate naknade za korištenje carinskih terminala vlasništva UINO BiH („Službeni glasnik BiH br. 44/03, 52/04, 89/05)
- Instrukcija o postupku odobravanja sistema odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s porijeklom i materijala bez porijekla („Službeni glasnik BiH”, broj 14/09),
- Instrukcija o uvjetima i načinu sticanja statusa ovlaštenog izvoznika iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 14/09),
- Instrukcija o izmjenama i dopunama Instrukcije o uvjetima i načinu sticanja statusa ovlaštenog izvoznika iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 65/10),
- Instrukcija o uvjetima i načinu izdavanja potvrde o direktnom transportu („Službeni glasnik BiH”, broj 17/09).

#### **Odluke i uredbe:**

- Odluka o organizacijskoj strukturi RC Banja Luka, Tuzla, Sarajevo i Mostar („Službeni glasnik BiH” br. 51/04 i 59/04);
- Odluka o određivanju međunarodnih prijelaza za promet naoružanja i vojne opreme, opasnih, eksplozivnih i radioaktivnih materija i sredstava dvojne namjene („Službeni glasnik BiH” broj 89/06);
- Uredba o unošenju i iznošenju efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka, čekova i papira od vrijednosti (RS) („Službeni glasnik RS” broj 16/05).

- Odluka o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 63a/04, 60/06 i 57/08)

### 1.3. URED ZA VETERINARSTVO BiH

#### Zakoni:

- Zakon o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 34/02);
- Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH”, broj 25/09);
- Zakon o hrani („Službeni glasnik BiH” broj 50/04).

#### Odluke:

- Odluka o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutarnjem i međunarodnom prometu („Službeni glasnik BiH” br. 33 / 03, 14 / 04 i 35 / 05);
- Odluka o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima koje moraju ispunjavati objekti za uzgoj, proizvodnju i stavljanje u promet riba i proizvoda od riba, te rakova i proizvoda od rakova („Službeni glasnik BiH” broj 5/04);
- Odluka o uvjetima i trajanju karantena za uvezene životinje („Službeni glasnik BiH” broj 54/04);
- Odluka o provođenju obveznih mjera u odobrenim objektima radi smanjenja mikrobioloških i drugih onečišćenja mesa, mesnih proizvoda i ostalih proizvoda životinjskog porijekla namjenjenih prehrani ljudi („Službeni glasnik BiH” br. 8/05 i 33/07);
- Odluka o uvjetima kojima moraju udovoljavati objekti za klanje životinja, obradu, preradu i uskladištenje proizvoda životinjskog porijekla („Službeni glasnik BiH” broj 27/05);
- Odluka o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima koji moraju biti ispunjeni prilikom stavljanja u promet žive ribe, rakova i mekušaca, te proizvoda dobijenih od njih („Službeni glasnik BiH” broj 62/05, 43/09 i 94/09);
- Odluka o određivanju ovlaštenih laboratorija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH” br. 68/05 i 90/05);
- Odluka o načinu obavljanja veterinarsko-zdravstvenog pregleda i kontrole životinja prije klanja i proizvoda životinjskog porijekla („Službeni glasnik BiH” br. 82/06 i 79/09);
- Odluka o određivanju veterinarsko-zdravstvenih uvjeta koje moraju ispunjavati domaća goveda za rasplod i/ili tov prilikom uvoza u Bosnu i Hercegovinu („Službeni glasnik BiH” broj 84/09);
- Odluka o visini nadoknade za obvezne veterinarsko zdravstvene preglede u prometu preko granice BiH („Službeni glasnik BiH” BiH br. 91/09);
- Odluka o određivanju veterinarsko-sanitarnih uvjeta koje moraju ispunjavati pošiljke prilikom uvoza u Bosnu i Hercegovinu („Službeni glasnik BiH” broj 84/09);
- Odluka o određivanju veterinarsko-zdravstvenih uvjeta koje mora da ispunjava meso peradi iz zemalja koje nisu EU članice prilikom uvoza („Službeni glasnik BiH” broj 24/10);
- Odluka o određivanju veterinarsko-zdravstvenih uvjeta koje mora ispunjavati meso peradi prilikom uvoza u Bosnu i Hercegovinu („Službeni glasnik BiH” broj 24/10);
- Odluka o usvajanju plana praćenja i kontrole rezidua za 2010. godinu sa Uputstvom za provođenje plana monitoringa rezidua („Službeni glasnik BiH” broj 33/10);
- Odluka o zabrani primjene na životinjama određenih beta-agonista te materija hormonskog i tireostatskog djelovanja („Službeni glasnik BiH” broj 74/10);

#### Pravilnici:

- Pravilnik o maksimalno dozvoljenim količinama veterinarskih lijekova i pesticida u proizvodima životinjskog porijekla („Službeni glasnik BiH” broj 6/09);

- Pravilnik o uvjetima i načinu rada granične veterinarske inspekcije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 45/09);
- Pravilnik o uvjetima uvoza i provoza živih životinja proizvoda životinjskog porijekla, veterinarskih lijekova, stočne hrane i otpadaka životinjskog porijekla u Bosnu i Hercegovinu („Službeni glasnik BiH“ broj 52/09);
- Pravilnik o obilježavanju sirovina i proizvoda životinjskog porijekla i izradi, obliku i sadržaju veterinarskih oznaka („Službeni glasnik BiH“ broj 82/09);
- Pravilnik o označavanju i kontroli kretanja životinja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 13/10);
- Pravilnik o standardima za stavljanje jaja na tržište („Službeni glasnik BiH“ broj 25/10);
- Pravilnik o mjerama za suzbijanje i kontrolu influence ptica („Službeni glasnik BiH“ broj 35/10);
- Pravilnik o mjerama kontrole Njukastl bolesti („Službeni glasnik BiH“ broj 35/10);
- Pravilnik o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične svinjske kuge („Službeni glasnik BiH“ broj 38/10);
- Pravilnik o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika („Službeni glasnik BiH“ broj 38/10);
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uvjetima uvoza i provoza živih životinja, proizvoda životinjskog porijekla, veterinarskih lijekova, stočne hrane i otpadaka životinjskog porijekla u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 38/10);
- Pravilnik za kontrolu salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom („Službeni glasnik BiH“ broj 46/10);
- Pravilnik o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza („Službeni glasnik BiH“ broj 46/10);
- Pravilnik o zaštiti životinja tokom prijevoza i sa prijevozom povezanih postupaka („Službeni glasnik BiH“ broj 57/10);
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o uvozu i provozi živih životinja, proizvoda životinjskog porijekla, veterinarskih lijekova, stočne hrane i otpadaka životinjskog porijekla u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 65/10);
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obilježavanju i kontroli kretanja životinja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 79/10);
- Pravilnik o statusu država ili regija u odnosu na bovinu spongioformnu encefalopatiju („Službeni glasnik BiH“ broj 80/10);

#### **Naredbe:**

- Naredba o uplatnom računu za naknade koje se uplaćuju za obvezne veterinarsko-zdravstvene preglede u prometu preko granice Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 10/05);
- Naredba o mjerama kontrole zaraznih i parazitskih bolesti životinja, njihovom provođenju i financiranju u 2010. godini („Službeni glasnik BiH“ broj 19/10).

#### **Priručnici:**

- Priručnik za rad veterinarske inspekcije u Bosni i Hercegovini / pregled živih životinja („Službeni glasnik BiH“ broj 96/09);
- Priručnik za rad veterinarske inspekcije u Bosni i Hercegovini / pregled proizvoda životinjskog porijekla („Službeni glasnik BiH“ broj 96/09).

## 1.4. FITO SANITARNA INSPEKCIJA

### Međunarodni ugovori:

- Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore o graničnim prijelazima za međunarodni promet (potpisan u Podgorici 07.10.2010. godine)

### Državni zakoni:

- Međunarodna Konvencija o zaštiti bilja („Službeni glasnik BiH – Međunarodni sporazumi“ broj 08/03);
- Zakon o zaštiti zdravlja bilja („Službeni glasnik BiH“ broj 23/2003);
- Zakon o zaštiti novih sorti bilja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 14/10);
- Zakon o mineralnim đubrivima („Službeni glasnik BiH“ broj 46/04);
- Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 49/04);
- Zakon o sjemenu i sadnom materiju poljoprivrednih biljaka BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 03/05);
- Zakon o hrani („Službeni glasnik BiH“ broj 50/04);
- Zakon o GMO („Službeni glasnik BiH BiH“ broj 23/09);
- Pravilnik o uvjetima u pogledu stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti fitosanitarnih laboratorija za izvođenje laboratorijskog testiranja radi dijagnosticiranja štetnih organizama. („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10);
- Pravilnik o uvjetima za imenovanje fitosanitarnog inspektora („Službeni glasnik BiH“ broj 33/10);
- Pravilnik o provođenju sistematske kontrole i poduzimanju mjera u cilju sprječavanja unošenja, širenja i kontrole smeđe truleži krompira i bakterijskog uvećanja na krompiru i paradajzu prouzrokovanih bakterijom *Ralstonia Solanacearum* (smith) Yabuuch
- Pravilnik o provođenju systemske kontrole i preduzimanju mjera u cilju sprječavanja unošenja, širenja i kontrole prstenaste truleži krtola krompira koju uzrokuje bakterija *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. *Ssp. Sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al. („Službeni glasnik BiH“ broj 90/09);
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc uzročnika bolesti raka krompira u Bosnu i Hercegovinu („Službeni glasnik BiH“ broj 78/09);
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i kontrole krompirove cistolike nematode (*Globodera rostochiensis* Woll.) i (*Globodera pallida* Stone) u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 78/09);
- Pravilnik o fitosanitarnim zahtjevima za drveni materijal za pakovanje u međunarodnom prometu („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10);
- Pravilnik o mjerama za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanja štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima i regulisanim objektima („Službeni glasnik BiH broj 59/11);
- Pravilnik o fitosanitarnom registru i o biljnom pasošu („Službeni glasnik BiH broj 63/11);
- Pravilnik o dopunama pravilnika o fitosanitarnim zahtjevima za drveni materijal za pakovanje u međunarodnom prometu („Službeni glasnik BiH“ broj 24/08);
- Jedinствeni registar pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju postupke tretiranja/ili označavanja dmp (stanje na dan 01.09.2010.godine);
- Registar osoba koje su brisane iz jedinственоg registra osoba koje obavljaju postupke i/ili označavaju dmp (Stanje na dan 01.09.2010. godine);
- Pravilnik o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata („Službeni glasnik BiH“ broj 69/09 );
- Sortna lista bih 2010.god („Službeni glasnik BiH“ broj 59/10);
- Upustvo o načinu uspostavljanja i vođenja sortne liste poljoprivrednog bilja u Bosni i Hercegovini (sortna lista bih 2010) („Službeni glasnik BiH“ broj 59/10);



- Odluku o zabrani registracije, uvoza i prometa fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivnu tvar bifentrin („Službeni glasnik BiH“ broj 72/10);
- Odluku o zabrani registracije, uvoza i prometa fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivnu tvar butoksi-karbosim („Službeni glasnik BiH“ broj 72/10);
- Spisak aktivnih materija dozvoljenih za uporabu u fitofarmaceutskim sredstvima u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 61/10);
- **Odluka o izmjeni odluke o zabrani registracije, uvoza i prometa aktivnih materija i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne materije čiji je promet odnosno uporaba u Europskoj uniji zabranjen** („Službeni glasnik BiH“ broj 47/09);
- Navedena Odluka odnosi se na brisanje zabrane za aktivnu materiju *napropamid* za koju je Europski prvostupanjski sud donio presudu 28.4.2009.godine kojom se privremeno odgađa primjena odluke Europske Komisije 2008/902/EC od 7.11.2008. godine o neuvrštavanju aktivne materije napropamid na Anex I Direktive 91/414/EEC;
- Odluka o izmjeni odluke o zabrani registracije, uvoza i prometa aktivnih materija i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne materije čiji je promet odnosno uporaba u Europskoj uniji zabranjen („Službeni glasnik BiH“ broj 55/08);
- Navedena Odluka odnosi se na brisanje zabrane za aktivnu materiju *metomil* jer je ista, Direktivom Europske komisije 2009/115/EC od 31.08.2009 u EU, uvrštena u listu dozvoljenih aktivnih materija („Službeni glasnik BiH“ broj 35/10);
- Odluka o izmjeni odluke o zabrani registracije, uvoza i prometa određenih aktivnih materija u dijelu odluke koji se odnosi na aktivnu materiju napropamid („Službeni glasnik BiH“ broj 15/10);
- Odluka o izmjeni odluke o zabrani registracije, uvoza i prometa određenih aktivnih materija u dijelu odluke koji se odnosi na aktivnu materiju napropamid („Službeni glasnik BiH“ broj 15/10);
- Odluku o izmjeni odluke o zabrani registriranja, uvoza i prometa aktivnih supstanci i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne supstance a čiji je promet odnosno uporaba u europskoj uniji zabranjen („Službeni glasnik BiH“ broj 79/10);
- Odluku o zabrani registracije, uvoza i prometa aktivnih supstanci i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne supstance čiji je promet odnosno uporabe u europskoj uniji zabranjen
- („Službeni glasnik BiH“ broj 47/09 );
- Pravilnik o postupku sa zalihama sredstava za zaštitu bilja čiji su promet i uporaba zabranjeni („Službeni glasnik BiH“ broj 58/09);
- Pravilnik o postupku sa zalihama sredstava za zaštitu zdravlja bilja kojima je prestala da važi registracija („Službeni glasnik BiH“ broj 58/09);
- Odluku o imenovanju državnog organa za koordinaciju provođenja rotterdamske konvencije o proceduri prethodnog obavještenja o suglasnosti za promet nekih opasnih kemikalija i pesticida u međunarodnoj trgovini („Službeni glasnik BiH“ broj 15/10);
- Pravilnik o uvjetima za stavljanje u promet, kvalitetu i kontroli kvaliteta mineralnih đubriva te skladištenju i rukovanju mineralnim đubrivima („Službeni glasnik BiH“ broj 90/09);
- Odluka o izmjenama i dopuni odluke o klasifikaciji roba na režime izvoza i uvoza
- („Službeni glasnik BiH“ broj 16/08);
- Odluka Vijeća ministara BiH o otvaranju privremenog graničnog prijelaza prema Crnoj Gori, Metaljka-Metaljka za fitosanitarni inspekcijски nadzor od 14.09.2010. godine.

Uprava BiH radi na izradi novih pravilnika iz oblasti zaštite zdravlja bilja, a do donošenja svih podzakonskih akata u praksi se primjenjuje državno i entitetsko zakonodavstvo.



## Entitetski zakoni

### Federacija BiH:

- Zakon o inspekcijama u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 69/05);
- Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju („Službeni list SFRJ“ broj 74/89);
- Zakon o zaštiti zdravlja bilja („Službeni list SRBiH“ broj 21/77);
- Zakon o priznavanju i zaštiti sorti poljoprivrednog i šumskog bilja („Službene novine FBiH“ broj 31/00);
- Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja („Službene novine FBiH“ broj 55/01);
- Liste karantenskih i ekonomski štetnih biljnih bolesti i štetočina („Službeni list SFRJ“ broj 28/90);
- Uputstvo o objavljivanju podataka o pojavi rasprostranjenosti novootkrivenih karantenskih biljnih bolesti i štetočina („Službeni list SFRJ“ broj 40/91);
- Pravilnik o zdravstvenoj kontroli bilja u prometu preko državne granice („Službeni list SFRJ“ broj 59/91);
- Odluka o visini naknade za obvezni zdravstveni pregled („Službeni list FBiH“ broj 04/02);
- Pravilnik o registru novostvorenih sorti poljoprivrednog bilja i evidenciji stranih sorti („Službeni list FBiH“ broj 38/01);
- Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati karantenski objekti za provjeru zdravstvenog stanja bilja („Službeni list SFRJ“ broj 53/87);
- Naredba o vrstama sadnog materijala višegodišnjih biljaka iz uvoza koje podliježu praćenju zdravstvenog stanja kod krajnjeg korisnika i o uvjetima tog praćenja („Službeni list SFRJ“ broj 64/91);
- Pravilnik o osnovnim zahtjevima o kvalitetu, pakovanju i deklariranju sjemena poljoprivrednog bilja („Službene novine FBiH“ br. 49/03 i 12/04);
- Pravilnik o osnovnim zahtjevima o kvalitetu, pakovanju i deklariranju sadnog materijala poljoprivrednog bilja („Službene novine FBiH“ broj 51/03)

### Republika Srpska

- Zakon o inspekcijama u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ broj 74/10);
- Zakona o zaštiti zdravlja bilja u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ broj 25/09);
- Zakon o sjemenu poljoprivrednog bilja („Službeni glasnik RS“ broj 37/09)
- Zakon o sadnom materijalu („Službeni glasnik RS“ broj 37/ 09)
- Zakon o hrani („Službeni glasnik RS“ broj 49/ 09);
- Zakon o đubrivima i oplemenjivačima zemljišta („Službeni glasnik RS“ broj 35/04);
- Zakon o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni glasnik RS“ broj 52/10);
- Zakon o genetički modificovanim organizmima RS („Službeni glasnik RS“ broj 103/08);
- Pravilnik o sadržini i načinu vođenja registara proizvođača, prometnika i uvoznika sadnog materijala („Službeni glasnik RS“ broj 98/10)
- Pravilnik o normama kvaliteta, pakovanju, plombiranju i deklariranju sadnog materijala poljoprivrednog bilja („Službeni glasnik RS“ broj 30/98);
- Pravilnik o načinu uništavanja bilja za koje su naređene mjere uništavanja („Službeni glasnik RS“ broj 3/98);
- Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati karantenski objekti za provjeru zdravstvenog stanja bilja („Službeni glasnik RS“ broj 04/98);
- Uputstvo o objavljivanju podataka o pojavi rasprostranjenosti novootkrivenih karantenskih biljnih bolesti i štetočina („Službeni glasnik RS“ broj 04/98);
- Pravilnik o načinu dostavljanja izvještaja i podataka o pojavi i poduzetim mjerama sprečavanja, širenja i suzbijanja biljnih bolesti i štetočina („Službeni glasnik RS“ br. 05/98 i 11/98);

- Uvjerenje o zdravstvenom stanju pošiljke bilja u unutarnjem prometu („Službeni glasnik RS“ broj 05/98);
- Pravilnik o zdravstvenoj kontroli bilja u prometu preko granice Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj 6/98)
- Pravilnik o uvjetima za proizvodnu liniju, promet, uvoz i uzorkovanje pesticida i đubriva („Službeni glasnik RS“ broj 48/01);
- Pravilnik sadržaja deklaracije i uputstva pesticide pre stavljanja u promet RS („Službeni glasnik RS“ broj 3/98);
- Pravilnik o metodologiji i dokumentaciji za ispitivanje pesticida („Službeni glasnik RS“ broj 6/98);
- Lista otrova čija je proizvodnja, promet i uporaba zabranjena u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ broj 66/08)
- Rješenje o utvrđivanju liste otrova – sredstava za zaštitu bilja čija se proizvodnja, promet i uporaba zabranjuje u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ broj 4/08);
- Naredba o zabrani uvoza u RS sjemenske pšenice i sjemena drugih stranih žita koja nisu tretirana sistemskim fungicidima za zaštitu bilja („Službeni glasnik RS“ broj 87/04)
- Odluka o osnivanju graničnog kolodvora za zaštitu bilja („Službeni glasnik RS“ broj 09/98);
- Pravilnik o obveznom zdravstvenom pregledu uvjeta i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja („Službeni glasnik RS“ broj 09/98);
- Naredba o određivanju graničnih prijelaza preko kojih će se uvoziti, izvoziti i provoziti pošiljke bilja („Službeni glasnik RS“ broj 28/07);
- Naredba o dopuni naredbe o određivanju graničnih prijelaza preko kojih će se uvoziti, izvoziti i provoziti pošiljke bilja broj: 01-33-5141/07 13.06.2007.;
- Mjerila o utvrđivanju zdravstvenog stanja usjeva i objekata sjemena i sadnog materijala („Službeni glasnik RS“ broj 09/98);
- Fito-sanitarno uvjerenje („Službeni glasnik RS“ broj 11/98);
- Fito-sanitarno uvjerenje za ponovni izvoz („Službeni glasnik RS“ broj 11/98);
- Odluka o visini naknade za izvršene preglede pošiljaka u prometu preko granice Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj 69/05)
- Zakon o administrativnim taksama i naknadama (pročišćeni tekst) („Službeni glasnik RS“ broj 08/09)
- Pravilnik o kvalitetu sjemena poljoprivrednog bilja („Službeni glasnik RS“ broj 30/98);

### **Brčko Distrikt**

- Zakon o inspekcijama Brčko distrikta („Službeni glasnik Brčko distrikta“ br. 24/08 i 25/08);
- Zakon o administrativnim taksama Brčko distrikta („Službeni glasnik Brčko distrikta“ br. 21/05, 17/09, 19/07 i 2/08);
- Zakonski i podzakonski propisi u fitosanitarnoj oblasti na državnom nivou;
- Zakonski i podzakonski propisi entiteta, SR BiH i SFRJ, koji su preuzeti kao zakoni Brčko distrikta BiH i Nalogom supervizora od 04.08.2006. godine.

## 2. TRENUTNA SITUACIJA VEZANO ZA UVOĐENJE PRIRUČNIKA ZA RAD NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA U BIH

### 2.1. GRANIČNA POLICIJA BiH

Granična policija BiH (u daljnjem tekstu: GP BiH) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova u vezi sa graničnom kontrolom na granicama BiH (u daljnjem tekstu: državna granica), kao i drugih poslova propisanih zakonima i drugim pozitivno – pravnim propisima.

GP BiH je formirana 06.06.2000.g. i obavlja zadatke u skladu sa nadležnostima propisanim Zakonom o Graničnoj policiji BiH.

Policijski službenici zaposleni u GP BiH primjenjuju policijska ovlaštenja u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH i postupaju kao ovlaštene službene osobe u skladu sa zakonima o kaznenom postupku BiH.

Poslovi iz nadležnosti GP BiH su:

1. Provođenje odredbi Zakona o graničnoj kontroli kako je propisano tim zakonom;
2. Provođenje odredbi Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu kako je propisano tim zakonom;
3. Sprečavanje, otkrivanje i istraživanje djela koja su propisana kaznenim zakonima u BiH kada:
  - a) su ta kaznena djela usmjerena protiv sigurnosti državne granice ili protiv izvršenja poslova i zadataka iz nadležnosti GP BiH; ili
  - b) se ta kaznena djela moraju goniti u skladu s odredbama o zlouporabi javnih isprava koje služe kao dokaz identiteta, o putnoj ispravi i obvezi posjedovanja vize, te odredbama o kretanju i boravku stranaca i azilu ukoliko su počinjena prilikom prelaska granice ili su direktno vezana za prelazak državne granice; ili
  - c) ta kaznena djela obuhvataju prijevoz robe preko državne granice čiji promet nije dopušten, robe bez službenog odobrenja ili u slučaju kršenja važeće zabrane, ukoliko je GP BiH dodijeljena dužnost nadziranja takvog odobrenja i zabrane na temelju drugog propisa ili administrativnog sporazuma s organom odgovornim za takvo gonjenje.
4. Sprečavanje, otkrivanje i istraživanje drugih kaznenih djela na zahtjev nadležnog organa;
5. Sprečavanje, otkrivanje i istraživanje:
  - a) prekršaja koji su propisani Zakona o graničnoj kontroli, Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, te drugim zakonima, ili
  - b) drugih prekršaja na zahtjev nadležnog organa;
6. Pružanje policijske ispomoći organizacijskim jedinicama u sklopu Ministarstva sigurnosti u provođenju Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu i drugih važećih propisa iz ove oblasti.
7. Poduzima mjere zaštite zračnog civilnog prometa i sigurnosti prostorija međunarodnih zračnih luka u BiH;

8. Osigurava svoje organizacijske jedinice od opasnosti;
9. Daje stručno mišljenje pravosudnim organima ili drugim institucijama na njihov zahtjev, a vezano za vjerodostojnost dokumenata koji su korišteni ili su se namjeravali koristiti za prelazak državne granice. Takvi dokumenti uključuju putne dokumente, dokumente za osobnu identifikaciju i bilo koje druge dokumente koji su vezani za kretanje osoba, vozila ili roba preko državne granice.
10. Izvršava i druge poslove propisane zakonom i drugim propisom.

Pri izvršavanju nadležnosti koje se odnose na provođenje Zakona o graničnoj kontroli (navedene u prethodnom odjeljku - točka 1), GP BiH je nadležana za djelovanje unutar zone koja se proteže do deset kilometara od državne granice, s tim da se takvo djelovanje može proširiti izvan te zone ako se takve nadležnosti provode na vozovima, zrakoplovima, plovnim objektima. Sve ostala ovlaštenja za izvršavanje nadležnosti (navedene u prethodnom odjeljku - u točkama 2 do 7) GP BiH izvršava unutar cijele teritorije BiH.

GP BiH je policijski organ u Bosni i Hercegovini u čijem uspostavljanju, organiziranju, kadrovskom osposobljavanju i materijalno-tehničkom opremanju značajan udio ima međunarodna zajednica, te se može reći da se radi o policijskoj agenciji koja je usklađena sa operativnim potrebama rada kakav se prakticira u zemljama EU.

GP BiH je strukturirana s ciljem osiguranja koordinacije svih aktivnosti na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou, tako da pruži visokospecijalizirane usluge potrebne za izvršenje zadataka iz svoje nadležnosti kao i da osigura dvosmjernu razmjenu informacija između centralnih, regionalnih i lokalnih nivoa organizacijskih jedinica.

Organi uprave i druga tijela, službe i druge institucije u BiH, entitetska i kantonalna ministarstva unutarnjih poslova, carinske i porezne službe, finansijska policija, tijela za međunarodnu operativnu policijsku suradnju, nadležna tijela Brčko Distrikta BiH i druga odgovarajuća tijela dužna su da surađuju sa GP BiH i, na njen zahtjev, pružiti pomoć GP BiH u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti te koordiniraju djelatnosti iz svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti izvora, metoda i ostalih informacija. GP BiH surađuje i pruža pomoć sa spomenutim organima, na njihov zahtjev.

GP BiH surađuje sa stranim organima za provođenje zakona, drugim tijelima za međunarodnu operativnu suradnju s ciljem obavljanja poslova iz svoje nadležnosti. Takva suradnja može uključivati razmjenu podataka i zajedničko obavljanje poslova iz nadležnosti GP BiH.

Nakon formiranja GP BiH preuzimanje kontrole nad državnom granicom teklo je sukcesivno, a od kraja rujna 2002.g. GP BiH je preuzela kontrolu nad ukupnom dužinom državne granice.

## 2.2. UPRAVA ZA INDIREKTNO-NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

Uprava za indirektno – neizravno oporezivanje (U daljnjem tekstu: UINO) je formirana 01.01.2004.g. kao samostalna upravna organizacija na državnom nivou, odgovorna za osiguranje jedinstvenog funkcioniranja fiskalnog i ekonomskog sustava u BiH. UINO je nastala spajanjem tri bivše carinske službe u BiH (FBiH; RS i Brčko Distrikt) u jednu upravu.

### Glavni zadaci UINO su:

1. kontrola svih roba koje ulaze ili napuštaju carinsko područje BiH;
2. naplata carinskih dažbina i naplata poreza pri uvozu;
3. jedinstvena primjena i provođenje carinskih i poreznih propisa, te jednoobrazno postupanje;
4. sprječavanje kršenja carinskih propisa, uključujući sprječavanje krijumčarenja, obavještajni rad i istrage;
5. kontrola zabrana i ograničenja prometa robe koja ugrožava javnu politiku, javni moral, javnu sigurnost, zdravlje ljudi, životinja i biljaka, zatim nacionalna bogatstva od umjetničke, povijesne ili arheološke vrijednosti, te industrijsko-komercijalne svojine, otrova, droga, terorističkih materijala, oružja, streljiva, otpadnih materija, itd.

Nova organizacija ima Središnji ured u Banja Luci i četiri Regionalna centra locirana u Tuzli, Sarajevu, Mostaru i Banja Luci. Svaki od Regionalnih centara obuhvata određeni broj organizacijskih jedinica: carinskih ispostava (CI) i

carinskih referata na graničnim prijelazima.

Carinska kontrola u postupku privremenog smještaja, provoza, izvoza (izlaza), privremenog uvoza (usmena prijava) roba, privremenog izvoza (usmena prijava) i kontrola putnika se obavlja na graničnim prijelazima. S druge strane kontrola komercijalnih roba, puštanje u slobodan promet, skladištenje, unutarnjanja obrada, obrada pod carinskom kontrolom, privremeni uvoz, vanjska obrada i izvoz (puštanje), privremeni smještaj i smještaj u slobodnu zonu se obavlja na UMC-ma.

Carinska komponenta UINO prolazi kroz značajnu reformu koja bi na kraju trebala biti u mogućnosti da djelotvorno naplaćuje neizravne poreze i istovremeno olakša kretanje roba i osoba, uz istovremeno sprječavanje kršenja carinskih propisa. To obuhvata razvoj efikasnije i djelotvornije naplate prihoda, dosljedne primjene carinskih propisa na ukupnom području BiH, zasnovanih na standardima EU, te uvođenje modernog rukovođenja i djelotvornih internih kontrola.

Reforma u cilju postizanja prethodno navedenog obuhvata utvrđivanje pravne osnove za reformu carinskog posla u BiH, uključujući potpisivanje međunarodnih konvencija i sporazuma, utvrđivanje sveobuhvatne strategije rada UINO, spajanje bivših carinskih struktura u jednu, uvođenje modernih sistema upravljanja ljudskim resursima, obuku, reformu carinskih procedura, radnih metoda i kapaciteta, uspostavljanje nove moderne IT infrastrukture, metoda i kapaciteta na sprječavanju carinskih prevara, kao i strukture radnih metoda i kapaciteta interne kontrole.

Prikupljanje neizravnih poreza, na efikasan način, će doprinjeti cjelokupnoj makroekonomskoj stabilnosti i fiskalnoj održivosti BiH, njenih entiteta i Brčko Distrikta, što će u znatnoj mjeri doprinjeti funkcioniranju jedinstvenog ekonomskog prostora BiH.

## 2.3. URED ZA VETERINARSTVO BIH

Osnovni zadaci granične veterinarske inspekcije su provođenje veterinarsko – zdravstvene kontrole u međunarodnoj trgovini živim životinjama, hranom i proizvodima životinjskog porijekla, što bi moglo predstavljati rizik po zdravlje ljudi i životinja.

Granična veterinarska kontrola propisana je Zakonom o veterinarstvu BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 34/02).

Kontrolu, nadzor i koordinaciju rada granične veterinarske inspekcije obavlja Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, putem Ureda za veterinarstvo.

Ured za veterinarstvo BiH formiran je *Odlukom* Vijeća ministara BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 31/00) i izmjenama i dopunama Odluke („Službeni glasnik BiH“ broj 10/02), a kadrovsko popunjavanje uslijedilo je nakon donošenja *Odluke o preuzimanju veterinarskih inspektora iz entitetskih ministarstava i Odjela Brčko Distrikta*.

Odlukom o preuzimanju veterinarskih inspektora iz entitetskih ministarstava i Odjela Brčko Distrikta BiH u Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH – Ured za veterinarstvo, definiraju se i nadležnosti Službe („Službeni glasnik BiH“ broj 46/04).

Veterinarski inspektori na graničnim prijelazima, kao jedinstvena služba, djeluju od 01.12.2004.g.

Ured za veterinarstvo BiH nadležan je za:

1. obavljanje veterinarsko–zdravstvenih kontrola u međunarodnom prometu živim životinjama, hranom i proizvodima životinjskog porijekla, koje bi mogle predstavljati rizik za zdravlje ljudi i životinja;
2. registriranje i odobravanje uvoza roba iz susjednih i drugih država, te donošenje registra objekata iz kojih je dozvoljen uvoz u BiH;
3. predlaganje propisa za registraciju objekata za klanje životinja, provedbu jedinstvenog postupka registracije objekata za proizvodnju, preradu, obradu, doradu ili uskladištenje proizvoda i sirovina životinjskog porijekla, a koji su namijenjeni izvozu ili uvozu, te za donošenje propisa vezano za promet veterinarskih lijekova i veterinarsko-medicinskih proizvoda;
4. tiskanje i izdavanje veterinarsko-zdravstvenih certifikata za uvoz/izvoz roba i životinja;
5. predlaganje propisa i koordiniranje jedinstvenih mjera, metoda i postupaka kontrole zaraznih i parazitskih bolesti životinja sa liste A i B Međunarodnog zoosanitarnog kodeksa O.I.E.;
6. predlaganje propisa veterinarsko – zdravstvenih uvjeta za međunarodni promet (izvoz i uvoz u/iz BiH) živo-

tinja, sirovina, otpadaka i proizvoda životinjskog porijekla;

7. kontrolu uvoza, izvoza i provoza uključujući pregled dokumenata, provjeru identiteta i fizički pregled;
8. izdavanje isprava koje prate pošiljku; i
9. vođenje evidencija o samoj inspekciji

## 2.4. FITOSANITARNA INSPEKCIJA

Fitosanitarni nadzor u BiH, kako u prekograničnom prometu robama biljnog karaktera, tako i u nadzoru u unutrašnjosti, razdijeljen je u tri administrativno-upravna segmenta, Federacija BiH, Republika Srpska i Brčko Distrikt. Fitosanitarna inspekcija organizirana je u Republičkoj Upravi za inspeksijske poslove Republike Srpske, Federalnoj Upravi za inspeksijske poslove FBiH i Ured gradonačelnika - Inspektorat Vlade Brčko Distrikta i isti su odgovorni za rukovođenje i rad fitosanitarne inspekcije, kako na granici tako i za provođenje nadzora u unutrašnjosti.

Uprava za zaštitu zdravlja bilja BiH je nacionalna organizacija za zaštitu bilja koja je osnovana 2004.g. odlukom Vijeća ministara BiH u skladu sa Zakonom o zaštiti zdravlja bilja BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 23/03). Osim Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja nadležni organi su i Ministarstva poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede Federacije BiH i Republike Srpske i Odjeljenje poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede Brčko distrikta. Uprava je centralno odgovorno tijelo za zaštitu zdravlja bilja u BiH za suradnju i razmjenu informacija s međunarodnim zvaničnim tijelima i obavlještanje međunarodnih tijela. Fitosanitarne službe su u nadležnosti entitetskih i Brčko Distrikt institucija i u obvezi su da surađuju sa Upravom kao centralnim odgovornim tijelom u BiH za zaštitu zdravlja bilja.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, odnosno Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja u njegovom sastavu, trenutno nema odgovornost za rad inspeksijskih organa. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa donio je Odluku o dopuni odluke o klasifikaciji roba na režime uvoza i izvoza („Službeni glasnik BiH“ br. 16/08, 22/98, 30/02, 40/02 i 20/05), kojom je Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja nadležna za izdavanje RJEŠENJA o korištenju oblika uvoza roba koje su na „D“ režimu.

U aktualnom organizacijskom obliku Granična inspekcija za zaštitu bilja FBiH djeluje od 1995/96 godine sublimacijom prethodno postojećih inspekcija RBiH i tzv. HZHB, inspekcija Brčko Distrikta od 01.10.2003. g. u trenutnoj formi, a postoji kao izvršni organ u sklopu Vlade Brčko Distrikta BiH od 23.07.2001. g. Komplementarna inspekcija RS-a koja obavlja poslove fitosanitarnog nadzora na državnoj granici djeluje od 23. 03. 1998. g.

Područje resorne nadležnosti fitosanitarne inspekcije, kroz zakonske okvire, dijeli se na dva lokaliteta tehničke provedbe nadzora iz domena zakona koji tretiraju ovu oblast. Jedan od lokaliteta izvršenja nadzora je segment graničnih/carinskih procedura na GP-ma i CI/UMC-ma (graničnim prijelazima, carinskim ispostavama i unutarnjim mjestima carinjenja), dok drugi lokalitet provedbe nadzora pokriva segment unutarnjeg prometa i proizvodnje roba biljnog karaktera, proizvodnje i prometa sredstava za zaštitu bilja, đubriva i oplemenjivača zemljišta kao i ostvarenja obveznih uvjeta za subjekte koji se bave unutarnjim prometom, uvozom i izvozom roba navedenog karaktera, te njihova službena registracija.

Izvršenje procedure graničnog nadzora provodi se u cilju zdravstvene zaštite domaće proizvodnje, tržišta i potrošača, postupkom zdravstvene kontrole bilja, biljnih proizvoda, reguliranih objekata i ostalih predmeta kojima se mogu prenijeti karantenski i ekonomski štetni organizmi u međunarodnom prometu, kao i kontrolom kvaliteta, praćenjem i evidentiranjem prekograničnog prometa sredstava za zaštitu bilja, đubriva i oplemenjivača zemljišta i osiguranja odvijanja međunarodnog prometa zdravstveno ispravnim biljem i biljnim proizvodima prilikom izvoza.

Kontrola pošiljki bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata se obavlja pri uvozu, izvozu i provozi navedenih pošiljki na graničnim prijelazima i UMC-ma. Način pregleda i detaljni postupci prilikom uvoza, izvoza i tranzita; sadržaj zahtjeva i uslovi za izdavanje fitosanitarnog certifikata za izvoz i za pošiljke namjenjene za reeksport; evidencija o pošiljkama; mjere i način uništavanja ili druge načine tretmana bilja, biljnih proizvoda i regulisanih objekata, praćenje zdravstvenog stanja određenih uvezenih vrsta bilja kod krajnjeg korisnika.

Kontrola pošiljki sredstava za zaštitu bilja se obavlja pri uvozu i provozi, a kontrola pošiljki đubriva i oplemenjivača zemljišta se vrši samo pri uvozu na graničnim prijelazima i UMC-ma.

Pored obveze izvršenja nadzora, služba u svom domenu ima i tehničke obveze u smislu izrade, tiskanja obrazaca dokumenata potvrde o zdravstvenoj ispravnosti roba biljnog karaktera (*FITOCERTIFIKAT*) i ispostavljanja računa za usluge nadzora, o čemu se vodi službena evidencija utroška. Za usluge tiska predviđaju se troškovi u budžetu inspektorata za narednu godinu.

## **3. SLUŽBE KOJE PROVODE PROCEDURE GRANIČNE KONTROLE NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA U BIH, NJIHOVE ULOGE I ZADACI**

### **3.1. GRANIČNA POLICIJA BiH**

#### **3.1.1. GRANIČNA KONTROLA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA**

Granična kontrola je djelatnost koja se provodi na granici i koja se poduzima u slučaju namjeravanog prelaska ili neposredno nakon obavljenog prelaska državne granice, a koja se sastoji od graničnih provjera i nadzora granice.

GP BiH obavlja graničnu kontrolu radi osiguranja nepovredivosti državne granice, zaštite života i zdravlja ljudi, sprečavanja i otkrivanja kaznenih djela i prekršaja, te otkrivanja i pronalaska njihovih počinitelja, sprečavanja nezakonitih prekograničnih migracija i sprečavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost.

Državna granica smije se prelaziti samo na graničnim prijelazima, u vrijeme i na način koji je u skladu s namjennom graničnih prijelaza i sa ispravama propisanim za prelazak državne granice. Izuzetno, u slučaju više sile ili elementarnih nepogoda širih razmjera, državna granica se može prijeći bilo kad i na bilo kojem mjestu.

Granične provjere su radnje koje se provode na graničnim prijelazima kojima se osigurava da se osobama, uključujući njihova prijevozna sredstva i predmete u njihovom posjedu, može odobriti ulazak na teritoriju BiH ili izlazak s teritorije BiH.

Poslovi graničnih provjera obuhvataju:

- a) provjeru osoba,
- b) provjeru stvari i
- c) provjeru prijevoznog sredstva.

#### **3.1.2. GRANIČNE PROVJERE OSOBA**

Osoba koje namjerava prijeći ili je već prešla graničnu liniju dužna je zaustaviti se i dati na uvid isprave propisane za prelazak državne granice i ne smije napuštanjem područja graničnog prijelaza ili na neki drugi način, izbjeći granične provjere. Također, osoba koja namjerava prijeći ili je već prešla graničnu liniju dužna je policijskom službeniku GP BiH pojasniti sve okolnosti vezane za ispunjavanje uvjeta za prelazak državne granice (deteljnije u poglavlju) i postupiti po upozorenjima i naredbama policijskog službenika GP BiH koji obavlja granične provjere.

Nadzor granice podrazumijeva primjenu radnji i postupaka između graničnih prijelaza i na graničnim prijelazima izvan utvrđenog radnog vremena, a kojima se sprječava izbjegavanje graničnih provjera.

Policijski službenik GP BiH, pri obavljanju provjere osoba, ovlašten je:

- a) tražiti na uvid isprave propisane za prelazak državne granice;



- b) provjeriti putne isprave;
- c) obaviti provjere s ciljem otkrivanja i sprečavanja prijetnji nacionalnoj i javnoj sigurnosti i pravnom poretku;
- d) unijeti u isprave propisane za prelazak državne granice podatke o odbijanju ulaska u zemlju i druge relevantne podatke;
- e) poduzeti mjere i radnje na utvrđivanju identiteta osoba metodama i sredstvima kriminalističke tehnike kada postoji sumnja u vjerodostojnost isprave za prelazak državne granice;
- f) zaustaviti i zadržati lice u vremenu potrebnom za obavljanje granične provjere;
- g) dati upozorenja i naređenja s ciljem pravilnog, nesmetanog i brzog obavljanja granične provjere;
- h) obaviti provjeru u potražnim i drugim evidencijama;
- i) obaviti pregled ili pretraživanje ako na drugi način nije moguće izvršiti provjeru.

Osobama koje ispunjavaju uvjete za prelazak državne granice policijski službenik GP BiH, koji vrši granične provjere, u putnu ispravu utiskuje ulazni ili izlazni pečat, ako međunarodnim ugovorom ili propisom BiH nije drugačije uređeno.

Službenici Granične policije prilikom vršenja graničnih provjera dužni su posebnu pažnju obratiti maloljetnicima bez obzira na to da li putuju u pratnji ili bez pratnje.

Prilikom obavljanja granične provjere nad maloljetnicima, kada postoji sumnja u nezakonito odvođenje maloljetnika, policijski službenik će obaviti dodatne provjere koje se odnose na putovanje maloljetnika.

U slučaju kada maloljetnik putuje bez pratnje, policijski službenik provjerit će putne i druge isprave potrebne za njegovo putovanje odnosno provjerit će da li maloljetnik putuje protivno volji zakonskog zastupnika kao i druge okolnosti putovanja.

### 3.1.3. GRANIČNE PROVJERE STVARI I PRIJEVOZNOG SREDSTVA

Provjera stvari obuhvata pregled predmeta koje osobe posjeduju prilikom prelaska državne granice. Policijski službenik GP BiH ovlašten je zahtijevati od osobe da pokaže predmete koje ima kod sebe, te obaviti njihov pregled radi pronalaska zabranjenih ili sakrivenih stvari i predmeta čije prenošenje preko državne granice nije dozvoljeno.

Provjera prijevoznog sredstva obuhvata unutarnji i vanjski vizualni pregled prijevoznog sredstva, pretragu prijevoznog sredstva, provjeru u potražnim evidencijama, te pregled dokumenata izdanih za prijevozno sredstvo. Prijevozno sredstvo prijevoznika u međunarodnom prometu ne smije napustiti mjesto obavljanja granične provjere bez odobrenja GP BiH.

U slučaju kada postoji osnova sumnje da osoba u prijevoznom sredstvu prevozi skrivene osobe, zabranjene predmete ili stvari, koje bi pridonijele utvrđivanju njegovog identiteta ili identiteta drugih putnika, policijski službenik GP BiH može obaviti pretragu prijevoznog sredstva ili dijelova prijevoznog sredstva uključujući i njegovo rastavljanje.

Posjednik prijevoznog sredstva ili stvari ima pravo prisustvovati pregledu, odnosno pretrazi.

### 3.1.4. UVJETI ZA ULAZAK U BiH

Strancu može biti odobren ulazak u BiH ako ispunjava sljedeće uvjete:

**Osnovni opći uvjet** je da stranac može ući u BiH ako ima važeću putovnicu ili drugi identifikajski dokument koji može koristiti za prelazak državne granice BiH, a čiji rok važenja ne ističe na dan ulaska u BiH (važeća putna isprava) kao i **sljedeće opće uvjete**:

- a) da ima važeću vizu za ulazak, boravak ili prelazak preko teritorije BiH čiji rok važenja ne ističe na dan ulaska u BiH, ako u BiH ne ulazi s putnom ispravom koju je izdala država čiji su državljani oslobođeni od obveze pribavljanja vize ili
- b) da ima odobrenje boravka propisano ovim Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azila.



Također, stranac mora ispunjavati i **ostale opće uvjete** za ulazak stranca u BiH:

- a) da posjeduje dovoljno sredstava za izdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka u BiH i za izlazak iz zemlje, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu, odnosno dokaz da ih može zakonito pribaviti, što se dokazuje kako je propisano Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azila,
- b) da posjeduje dokumente ili da može pružiti informacije na osnovu kojih se može razumno zaključiti o svrsi i uvjetima namjeravanog boravka u BiH, ako je moguće i potrebno;
- c) da ima ulaznu vizu susjedne države u koju putuje ili preko čije teritorije nastavlja putovanje, ako mu je ta viza potrebna,
- d) da ima potvrdu o vakcinaciji ako dolazi s područja na kojem vlada epidemija zarazne bolesti,
- e) da mu nije izrečena mjera protjerivanja ili otkaz boravka, odnosno da mu nije zabranjen ulazak u BiH, ako vremenski period na koji mu je izrečena ta mjera, odnosno period zabrane još traje,
- f) da se ne vodi u evidencijama kod nadležnog organa kao prestupnik ni kao međunarodni prestupnik,
- g) da ne postoje drugi razlozi, osim onih iz točke e) i f), iz kojih bi njegovo prisustvo na teritoriji BiH predstavljalo prijetnju sigurnosti BiH, javnom poretku, javnom redu i miru, javnom zdravlju u BiH ili međunarodnim odnosima BiH.

Stranci koji su oslobođeni pribavljanja vize za ulazak na teritoriju BiH moraju ispunjavati ostale opće uvjete za ulazak u BiH.

Stranci koji za ulazak u BiH moraju posjedovati vizu, moraju ispunjavati ostale opće uvjete za ulazak prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje vize, kao i prilikom ulaska u BiH.

Kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira ili javnog zdravlja u BiH ili drugi razlozi koji proistječu iz međunarodnih obveza BiH, uz gore propisane uvjete za ulazak,

Vijeće ministara može propisati dodatne uvjete za ulazak stranaca u BiH.

Putna isprava je važeća putovnica ili drugi putni identifikacijski dokument koji je izdao strani nadležni organ vlasti i koji BiH priznaje, te važeća osobna karta ili drugi osobni identifikacijski dokument s slikom koji se može koristiti za prelazak državne granice a priznat je međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, kao i putna isprava izdana strancu u BiH u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu.

Strancu se može odobriti ulazak u BiH i kad ne ispunjava opće uvjete za ulazak, ako je tako predviđeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana ili odlukom Vijeća ministara.

Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućava ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorije BiH ako stranac za to ispunjava uvjete.

Vijeće ministara određuje zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH (Odluka o vizama), kao i države čiji državljani mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim putovnice.

Vizu izdaje DKP BiH. U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH.

Izuzetno, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi, vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili tranzitnu vizu (Viza B) ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A) može izdati na granici Granična policija.

Pravilnikom o ulasku i boravku stranaca i Pravilnikom o postupanju kod izdavanja viza u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH i tehničkim pitanjima uvjeta izdavanja aerodromske tranzitne vize (Viza A) i tranzitne vize (Viza B).

Provjera ispravnosti vize obuhvata rok valjanosti, način pribavljanja, razlog dolaska i falsificiranje/krivotvorenje vize.

Viza će biti poništena na graničom prijelazu prije ulaska u BiH, ako se utvrdi da je greškom izdana strancu za kojeg traje mjera zabrane ulaska u BiH ili je utvrđeno da je viza krivotvorena. Viza se može poništiti i u slučaju odbijanja ulaska u BiH. Vizu na granici poništava Granična policija unošenjem otiska pečata "PONIŠTENO".

Ukoliko se strani državljanin kontrolira na izlazu iz BiH, te se tom prigodom ustanovi neispravnost vize u putnoj ispravi, daljnje mjere će se poduzeti u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, zakonima o prekršajima i/ili kaznenim zakonima u BiH.

Ulazak i izlazak u/iz zemlju se označava otiskom pečata u važeću putnu ispravu propisanu za prelazak državne granice.

Obvezno je stavljanje pečata u važeću putnu ispravu za prelazak državne granice svim stranim državljanima na ulasku i izlasku iz zemlje, osim ako je međunarodnim ugovorom drugačije propisano.

Državljanima BiH se može unijeti otisak pečata u njihovu važeću putnu ispravu propisanu za prelazak državne granice pri ulasku i izlasku iz BiH, na njihov zahtjev.

Policijski službenik stavlja pečat na prvoj stranici putne isprave na kojoj postoji prazno mjesto. Ukoliko se u putnoj ispravi stranca nalazi viza, pečat se stavlja tako da dijelom obuhvati viza a dijelom stranica putne isprave tako da se pri tomu ne onemogućiti čitljivost podataka unesenih u vizu i ne oštete sigurnosni elementi vize.

Stranca kojem se odbija ulazak u BiH jer, ne ispunjava osnovne opće uvjete za ulazak ili ostale opće uvjete upozorit će se da je odmah dužan napustiti granični prijelaz.

Ako stranac odbija odmah napustiti granični prijelaz ili se strancu odbija ulazak jer ne ispunjava određene uvjete uručuje mu se rješenje o odbijanju ulaska.

Rješenje o odbijanju ulaska mora sadržavati razlog odbijanja ulaska, a izdaje se na obrascu koji stranac potpisuje. Ako stranac odbija potpisati rješenje, službena osoba unosi takvu opasku u obrazac. Primjerak rješenja uručuje se strancu. Ako stranac odbija primiti rješenje, ta će se činjenica unijeti kao opaska u obrazac rješenja i rješenje će mu se dostaviti. Rješenje o odbijanju ulaska izvršava se odmah, unošenjem otiska pečata "ODBIJEN ULAZAK". Ako stranac nema putnu ispravu u koju bi se mogao unijeti otisak pečata, ta se činjenica unosi kao opaska u obrazac rješenja.

Protiv rješenja o odbijanju ulaska na granici žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana uručivanja, odnosno dostavljanja rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Stranac kojem je ulazak odbijen ne može ući u BiH u roku od 24 sata od trenutka odbijanja ulaska, čak i ako je nakon donošenja rješenja o odbijanju ulaska naknadno ispunio uvjete za ulazak.

Pečat se neće otiskivati u slučaju prelaska granice sa osobnom iskaznicom ili drugim dokumentom čiji nositelji, u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorom u kojem je Bosna i Hercegovina ugovorna strana ili na osnovu odluke Vijeća ministara BiH, mogu ulaziti u BiH bez putne isprave, kao i šefovima država i dužnosnicima čiji je dolazak službeno najavljen diplomatskim putem.

### 3.1.5. MINIMALNE PROVJERE OSOBA

Minimalne granične provjere osoba sastoji se od brze i izravne provjere koja obuhvata, provjeru identiteta osobe uvidom u isprave propisane za prelazak državne granice te provjeru ispravnosti isprave, po potrebi uporabom tehničkih pomagala i uvidom u relevantne baze podataka, s ciljem provjere da li je isprava krivotvorena, otuđena, izgubljena ili poništena.

Minimalne granične provjere osoba mogu obuhvatiti i provjere u nacionalnim i drugim bazama podataka s ciljem provjere da li te osobe predstavljaju prijetnju unutarnoj sigurnosti, javnom redu ili javnom zdravlju.

Nad svim osobama koje su u namjeravanom prelasku granice obavljaju se minimalne granične provjere.

U pravilu nad državljanima BiH obavljaju se minimalna granične provjere.

### 3.1.6. DETALJNE PROVJERE OSOBA

Detaljne provjere osoba obavljaju se nad svim strancima prilikom namjeravanog prelaska državne granice na ulasku i izlasku iz BiH. Detaljne provjere osoba prilikom ulaska vrše se sa ciljem utvrđivanja zakonskih uvjeta za ulazak i obuhvataju poduzimanje slijedećih mjera i radnji:

- provjeru ispravnosti isprava propisanih za prelazak državne granice pri čemu se mogu upotrijebiti i tehnička pomagala;
- provjeru ispravnosti vize ili dozvole boravka;
- provjeru svrhe ulaska;
- provjeru posjedovanja sredstava za izdržavanje u svrhu putovanja;

- provjeru u potražnim i drugim evidencijama;
- provjeru da osoba ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje Bosne i Hercegovine;
- provjera ulaznih i izlaznih pečata u putnim ispravama u svrhu utvrđivanja zakonitosti boravka;

Detaljne provjere osoba prilikom izlaska obuhvataju poduzimanje sljedećih mjera i radnji:

- provjeru ispravnosti isprava propisanih za prelazak državne granice pri čemu se mogu upotrijebiti i tehnička pomagala
- provjeru da osoba ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje Bosne i Hercegovine;
- provjeru ispravnosti vize;
- provjeru zakonitosti boravka;
- provjeru u potražnim i drugim evidencijama.

Ukoliko je potreban duži vremenski period za detaljnu provjeru osobe, ta provjera se obavlja na za to određenom mjestu na području graničnog prelaza.

### **3.1.7. GRANIČNE PROVJERE U CESTOVNOM PROMETU**

Granične provjere u cestovnom prometu policijski službenici GP BiH, u pravilu, obavljaju izvan kontrolne kućice. Osobe koje putuju osobnim ili teretnim vozilima dužne su pri obavljanju graničnih provjera, u pravilu, ostati u vozilu, ukoliko policijski službenici koji obavljaju granične provjere ne odrede drugačije.

Granične provjere osoba koje državnu granicu prelaze autobusom, mogu se obavljati u autobusu ili na drugom za to određenom mjestu. U slučaju pojačanog putničkog prometa, pri graničnoj provjeri, prednost na cestovnim graničnim prijelazima imaju osobe u autobusima, na redovnim linijama.

### **3.1.8. GRANIČNE PROVJERE U ŽELJEZNIČKOM PROMETU**

Granične provjere u željezničkom prometu obavljaju se na području graničnog prijelaza za željeznički promet ili pri vožnji u vozu.

Granične provjere obavljaju se nad osobama koje putuju u međunarodnom željezničkom prometu i službenim osobljem željeznice, uključujući i osoblje u teretnim ili praznim vlakovima.

Na zahtjev granične policije, operator u željezničkom međunarodnom prometu dostavit će osobne podatke o službenom osoblju željeznice zaduženom za sigurnost i ako je potrebno osigurati odgovarajuće uvjete i potreban broj službenika za pružanje stručno-tehničke pomoći tokom obavljanja granične provjere.

### **3.1.9. GRANIČNE PROVJERE U ZRAČNOM PROMETU**

Granične provjere u zračnom prometu obavlja se, u pravilu, izvan zrakoplova na za to određenom mjestu za graničnu provjeru na područja graničnog prijelaza. Izuzetno, na osnovu procjene rizika za unutarnju ili međunarodnu sigurnost ili nezakonitih migracija, granične provjere mogu se obavljati na stajalištu pri izlazu iz zrakoplova, odnosno u zrakoplovu.

U slučaju kada zrakoplov u međunarodnom prometu sleti van mjesta graničnog prijelaza, na osnovu urednog zahtjeva, zbog više sile, na zahtjev nadležnog tijela ili bez prethodno pribavljene dozvole, obaviti će se granične provjere, a za nastavak leta potrebna je suglasnost nadležnih organizacionih jedinica Granične policije i Uprave za indirektno - neizravno oporezivanje.

Granične provjere se obavljaju i nad osobljem posade zrakoplova pri čemu osoblje posade zrakoplova ima prednost nad ostalim putnicima i može se obavljati na posebnim kontrolnim mjestima.

### **3.1.10. GRANIČNE PROVJERE U MEĐUNARODNOM POMORSKOM PROMETU I MEĐUNARODNOM PROMETU NA UNUTARNJIM VODAMA**

Granične provjere u međunarodnom pomorskom prometu i međunarodnom prometu na unutarnjim vodama obavlja se, u pravilu, na području graničnog prijelaza u lukama otvorenim za međunarodni promet, odnosno na plovilu za vrijeme njegovog boravka na području graničnog prijelaza.

Izuzetno, granične provjere mogu se obavljati i van područja graničnog prijelaza, na plovilima, na osnovu procjene rizika za unutarnju ili međunarodnu sigurnost ili nezakonitih migracija ili kada plovila iz tehničkih razloga ne mogu uploviti u međunarodnu pomorsku luku i pristanište na unutarnjim vodama u kojoj se nalazi granični prijelaz.

Nakon uplovljavanja odnosno prije isplovljavanja plovila obaviti će se granične provjere putnika i članova posade. Na osnovu prosudbe analize rizika za unutarnju ili međunarodnu sigurnost ili od nezakonitih migracija, obaviti će se pregled plovila, a u slučaju kada su ispunjeni zakonom predviđeni uvjeti i pretraga plovila.

#### ***Kontrola dokumenata za međunarodni linijski i vanlinijski prijevoz putnika i roba***

Međunarodni prijevoz je svaki cestovni prijevoz koji obuhvata prelaženje najmanje jedne državne granice. Međunarodni i međuentitetski prijevoz putnika i roba obavlja se kao linijski i vanlinijski prijevoz.

Dozvola je dokument izdan od strane nadležnog tijela predviđenog zakonom ili međunarodnim ugovorom, na temelju kojeg se prijevozniku dozvoljava obavljanje međunarodnog prijevoza. Strani prijevoznik može obavljati prijevoz na teritoriji BiH, samo na temelju dozvole za prijevoz koju izdaje nadležno ministarstvo, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.

Licenca je odobrenje za obavljanje međunarodnog ili međuentitetskog cestovnog prijevoza putnika ili roba. Domaći prijevoznik može obavljati međunarodni prijevoz ako posjeduje licencu za obavljanje te vrste prijevoza. Licencu za obavljanje prijevoza izdaje Ministarstvo komunikacija i transporta BiH.

Ako službena osoba prilikom kontrole utvrdi da prijevoznik nema potrebnu dozvolu, neće mu dozvoliti daljnje obavljanje prijevoza.

Međunarodni linijski prijevoz putnika je prijevoz između BiH i drugih zemalja, te tranzitni linijski prijevoz preko teritorije BiH. Prijevoz putnika obavlja se na temelju dozvole, i prijevoznik je dužan obavljati prijevoz u skladu sa uvjetima iz dozvole. Na vozilu koje obavlja međunarodni linijski prijevoz putnika mora biti istaknut vidljiv natpis s naznakom početnog i završnog odredišta (relacijska tabla).

Pri obavljanju vanlinijskog prijevoza putnika u vozilu se mora nalaziti uredno popunjen putni list sa spiskom putnika koji se prevoze, ovjeren od strane prijevoznika, kao i od nadležnog tijela za kontrolu na graničnom prijelazu za domaćeg prijevoznika a za stranog prijevoznika dovoljno je potpisan putni list INTERBUS-sporazum (Sporazum o međunarodnom povremenom prijevozu putnika autobusima „Službeni glasnik BiH“ broj 1/04).

Stranom prijevozniku, koji ne posjeduje uredno popunjen putni list sa spiskom putnika, na graničnom prijelazu neće biti dozvoljen ulaz na teritoriju BiH a domaćem prijevozniku izlazak iz BiH.

Međunarodni linijski prijevoz roba obavlja se u skladu sa međunarodnim ugovorom, kao bilateralni i u tranzitnom prijevozu. Međunarodni linijski prijevoz roba na teritoriju BiH obavlja se na temelju dozvola za međunarodni linijski prijevoz, koji izdaje nadležno ministarstvo i ona se mora nalaziti cijelo vrijeme u teretnom vozilu domaćeg ili stranog prijevoznika. Prijevoznik, kome je izdana dozvola, mora obavljati prijevoz u skladu sa uvjetima iz dozvole.

Za obavljanje međunarodnog vanlinijskog prijevoza roba domaći prijevoznik dužan je pribaviti dozvolu, koju izdaje nadležno ministarstvo. Dozvole za prijevoz roba, koje nadležnom ministarstvu dostave nadležna tijela drugih država i Konferencija europskih ministara transporta (CEMT), domaćim prijevoznicima izdaje nadležno ministarstvo. Kada se prijevoz obavlja kombinacijom vozila, dozvolu izdaje nadležno ministarstvo zemlje registracije vučnog vozila. Strani međunarodni vanlinijski prijevoz roba na teritoriju BiH obavlja se na osnovu dozvole, koje izdaje nadležno ministarstvo, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno.

### **3.1.11. UPISI U EVIDENCIJE**

GP BiH, u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima, za potrebe efikasnog vršenja kontrole prelaska državne granice, između ostalih, vodi evidencije osoba nad kojima su provedene detaljne granične provjere, te prekršajna

evidencija.

Sadržaj ovih evidencija propisan je Zakonom o graničnoj kontroli. Bliža objašnjenja data su u Uputstvu o evidencijama i njihovom vođenju na graničnim prijelazima u GP BiH.

Odbijanje ulaska u BiH strancu, registrira se u evidenciji stranaca kojima je odbijen ulazak.

## **3.2. UPRAVA ZA INDIREKTNO/NEIZRAVNO OPOREZIVANJE – CARINSKA KONTROLA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA (CESTOVNI, ŽELJEZNIČKI, VODENI, POŠTANSKI I ZRAČNI)**

### **3.2.1. CARINSKA KONTROLA NA CESTOVNIM GRANIČNIM PRIJELAZIMA**

#### **3.2.1.1. Uloga carinske kontrole na cestovnim graničnim prijelazima**

- Carinska kontrola u BiH se vrši na 14 cestovnih međunarodnih graničnih prijelaza I kategorije, 8 cestovnih graničnih prijelaza II kategorije i 18 cestovnih graničnih prijelaza u putničkom prometu.
- Carinska kontrola na cestovnim graničnim prijelazima, kao i druge carinske procedure, regulirana je Zakonom o carinskoj politici BiH i Odlukom o provedbenim propisima na Zakon o carinskoj politici BiH.
- Carinska služba:
  - ◇ vrši pregled i kontrolu roba koje ulaze ili napuštaju carinsko područje BiH u robnom i putničkom prometu;
  - ◇ vrši kontrolu unosa robe u carinsko područje BiH od trenutka njenog prispjeća do utvrđivanja carinskog statusa;
  - ◇ provodi i primjenjuje carinske propise, sprječava kršenja istih;
  - ◇ vrši naplatu neizravnih poreza i taksi;
  - ◇ provodi kontrolu zabrana i ograničenja prometa roba, koje ugrožavaju javnu sigurnost, zdravlje ljudi, životinja i biljaka, te industrijsko komercijalne svojine i intelektualnog vlasništva;
  - ◇ provodi carinsku zaštitu BiH gospodarstva.

#### **3.2.1.2. Redosljed procedura na cestovnim graničnim prijelazima u robnom prometu**

- Sve pošiljke koje se uvoze, izvoze i provoze moraju proći kroz carinsku kontrolu na cestovnim graničnim prijelazima.
- Uvoznik, odnosno njegov pravni zastupnik, dužan je prijaviti carinskim organima pošiljku po prispjeću iste na granični prijelaz sa svom potrebnom dokumentacijom i na propisan način izražava želju da predmetnu pošiljku stavi u određeni carinski postupak.

#### **Ulaz**

##### **a) Cestovni granični prijelazi koji u svom sklopu imaju terminal**

To su terminali gdje pošiljke ulaze u terminal i ne mogu ga napustiti bez carinske kontrole prilikom izlaza iz terminala.

Na cestovnom graničnom prijelazu vrši se evidentiranje prispjele pošiljke u terminal, koja ne smije napustiti terminal dok se nad istom ne završi zahtjevani carinski postupak. Ukoliko je u pitanju pošiljka, roba koja podliježe inspekcijskoj kontroli koja se provodi na graničnom prijelazu, dokaz o toj kontroli mora biti priložen uz carinsku prijavu.

##### **b. Cestovni granični prijelazi gdje je terminal udaljene od graničnog prijelaza**

Odlukom broj: 01-02-2-1247-1/10 od 22.06.2010. i 01-02-2-1247-11/10 od 31.12.2010. godine, određeni su posebni slučajevi u kojima se ne podnosi carinska prijava za postupak provoza, zatim su određeni granični prijelazi na kojima se ista primjenjuje kao i roba za koju se ne primjenjuje ta odluka.

Carinska prijava za provoz se ne podnosi u slučajevima kada se roba koja ulazi u carinsko područje BiH prijavljuje po zahtjevu deklaranta za odgovarajuće odobreno postupanje ili uporabu kod carinske ispostave koja mjere carinskog nadzora obavlja na carinskom terminalu koji za tu namjenu koristi i CR/GP preko kojeg roba ulazi u carinsko područje ili ispostave koja se nalazi pored ili u neposrednoj blizini navedenog graničnog referata. U ovom slučaju, osoba koja je unijela robu u carinsko područje istu doprema (prevozi) do carinske ispostave pod nadzorom carinskog referata preko kojeg roba ulazi. Carinski referati na graničnom prijelazu dužni su uspostaviti i voditi odgovarajuću evidenciju koja mora da sadrži relevantne podatke o prijevoznom sredstvu, trgovački naziv i bruto masu robe, broj i datum CMR i fakture, podatke o uvozniku, podatke o špediciji koja predaje dokumenta, datum i vrijeme obavještanja carinske ispostave o prispjeću prijevoznog sredstva sa robom i pratećom dokumentacijom i podatke o carinskim službenicima carinskog referata i carinske ispostave koji učestvuju u toj radnji i njihove potpise, i podatke o carinskoj prijavi po kojoj je roba stavljena u odgovarajuće carinski odobreno postupanje ili upotrebu u carinskoj prijavi.

Uz carinsku prijavu, kojom je roba prijavljena kod carinske ispostave za odgovarajuće carinsko postupanje ili uporabu, moraju biti priložena sva dokumenta koja su potrebna, kako pri ulasku robe u carinsko područje (npr. odgovarajuće dozvole i dokumenta u vezi inspekcijских kontrola, u zavisnosti o kojoj robi je riječ, tj. da li predmetna roba, pri ulasku u carinsko područje BiH podliježe dozvoli kao mjeri trgovinske politike za ulazak u carinsko područje BiH ili nekoj od inspekcijских kontrola), tako i za carinski odobreno postupanje ili uporabu za koje je roba prijavljena kod carinske ispostave.

Ova odluka se ne primjenjuje kada je roba koja ulazi u carinsko područje Bosne i Hercegovine cestovno motorno i priključno vozilo, u kom slučaju se podnosi carinska prijava za postupak provoza.

Pošiljke koje napuštaju carinsko područje BiH podliježu carinskom nadzoru do trenutka napuštanja carinskog područja BiH.

GP BiH vrši evidentiranje ulaza i izlaza prijevoznih sredstava bez izdavanja Lauffzettel obrazaca.

Za pošiljke EUFOR/NATO postupak se provodi na ulaznom graničnom prijelazu na osnovu izvozne deklaracije za NATO/EUFOR - obrazac APENDIX C, u skladu sa Objašnjenjem o carinskom postupku uvoza i izvoza roba za potrebe NATO/EUFOR-a, broj: 01-18-1321-4/06 od 23.03.2006. i 01-18-1321-8/06 od 18.04.2006. godine.

### **Izlaz**

Provođenje postupka izvoza BiH roba iz carinskog područja BiH je regulirano Uputstvom o postupku izvoza br. 01-3577/06 od 26.06.2006.g. Evidentiranje izvoza vrši se kroz izmjenjeni ExDCisc (bez zavođena u kontrolnik), koji će sadržavati šifru polaznog carinskog ureda, broj JCI-a i registarske oznake vozila. Carinski službenik će izvršiti pregled carinskih obilježja a po potrebi i fizički pregled robe. Nakon toga carinski službenik ovjerava primjerak 3/8 JCI obrasca svojeručnim potpisom, šifrom i pečatom i vraća ga vozaču ili ovlaštenoj osobi, bez zadržavanja i arhiviranja.

Pojednostavljeni postupak izvoza robe po fakturi provodi se u carinskom graničnom uredu, na temelju važećeg odobrenja, predocjenjem robe i podnošenjem fakture u tri primjerka, koja mora ispunjavati propisane uvjete i uz istu biti priložena sva dokumenta koja su redovno potrebna za carinski postupak za koji se roba prijavljuje. Carinski granični ured će, prema analizi rizika, obaviti pregled robe i dokumenata, tj. u svemu provesti zahtjevani carinski postupak u skladu sa propisima kojima je isti reguliran, kao da je podnijeta redovna carinska prijava. Po provedenom postupku, postupajući carinski službenik, zavodi fakturu u kontrolnik KF na propisan način, nakon čega, na sva tri primjerka fakture, upisuje slijedeće: oznaku KF, redni broj i datum pod kojim je u kontrolnik KF zavedena faktura, službenu šifru, što ovjerava svojim potpisom i službenim pečatom. Nakon ovjere, carinski službenik u službenoj evidenciji zadržava jedan primjerak fakture (i kopiju eventualno drugih priloženih dokumenata), a druga dva ovjerena primjerka fakture, sa priloženim dokumentima, vraća njenom podnositelju. Od dva vraćena primjerka ovjerene fakture, jedan primjerak fakture nosilac odobrenja prilaže uz dodatnu prijavu, a drugi primjerak zadržava u svojoj evidenciji.

Za pošiljke EUFOR/NATO postupak se provodi na izlaznom graničnom prijelazu na osnovu izvozne deklaracije za NATO/EUFOR - obrazac APENDIX C, u skladu sa Objašnjenjem o carinskom postupku uvoza i izvoza roba za potrebe NATO/EUFOR-a, broj: 01-18-1321-4/06 od 23.03.2006. i 01-18-1321-8/06 od 18.04.2006. godine.



### 3.2.1.3. Redosljed procedura na cestovnim graničnim prijelazima u putničkom prometu

- Robe koje putnici sa sobom prilikom ulaska/izlaska, unose/iznose u carinsko područje BiH podliježu carinskoj kontroli i do okončanja carinskog postupka su pod carinskim nadzorom.
- Robu koja ulazi u carinsko područje BiH u putničkom prometu prijavljuje osoba koja unosi robu - putnik. Prijavljivanje robe se vrši usmeno, pismeno i na drugi način, što je regulirano odredbama člancima 38. i 58. Zakona o carinskoj politici BiH, člancima 100. – 105., 132. – 143. i 350. – 361. Odluke o provedbenim propisima na Zakon o carinskoj politici BiH i Uputstvu o carinskom postupku u putničkom prometu UINO BiH broj:01-02-5024/06 od 23.10.2006 g.
- Po izvršenom prijavljivanju robe, roba se stavlja u neku od carinskih procedura do okončanja carinskog postupka.
- Putnik usmenim putem može prijaviti:
  - a) robu nekomercijalnog karaktera sadržanu u osobnom prtljagu putnika ili poslanu iz inostranstva;
  - b) privremeno uvezena prijevozna sredstva za privatnu uporabu;
  - c) privremeno uveze i osobne stvari i robu za sportske svrhe putnika.
- Pri prelasku carinske linije u dolasku putnik je dužan usmeno prijaviti, a na zahtjev carinskog organa pokazati svu robu koju nosi sa sobom.
- Putnik usmeno ne može prijaviti:
  - a) robu za koju carinski organi ne mogu utvrditi da su prijavljeni podaci točni ili potpuni;
  - b) robu koja podliježe zabranama, ograničenju ili nekim drugim mjerama (dozvola, odobrenje, certifikat, itd.)
- Roba, koju putnik pri dolasku unosi na carinsko područje BiH, može se cariniti:
  - a) uz oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina:
    - ◇ Od plaćanja uvoznih dažbina oslobođena je roba koja je sadržana u "osobnom prtljagu" putnika koji dolazi iz inozemstva, a koja ne podliježe bilo kakvim ograničenjima ili zabranama, pod uvjetom da takvi uvozi nisu komercijalnog karaktera. Carinske olakšice uz sljedeća količinska ograničenja po putniku i po danu se primjenjuje na:
      - » robe nekomercijalnog karaktera, uključujući poklone i suvenire koji se nalaze u osobnom prtljagu putnika, a čija carinska vrijednost nije veća od 200 KM;
      - » proizvode od duhana:
        - ✓ 200 cigareta; ili
        - ✓ 100 cigarilosa; ili
        - ✓ 250 grama duhana
      - » alkoholna pića:
        - ✓ 2 litre stonog vina;
        - ✓ 1 litar alkohola ili žestokog pića od preko 22% vol.; ili
        - ✓ 2 litre jačeg vina, pjenušca ili drugih pića
      - » parfeme i toaletne vode:
        - ✓ 60 cc/ml parfema;
        - ✓ 250 cc/ml toaletne vode
    - ◇ Putnici mlađi od 17 godina nemaju pravo da uvoze proizvode od duhana i alkoholna pića.
  - b) uz plaćanje uvoznih dažbina:
    - ◇ Ukoliko za robu, koju putnik unosi u privatne svrhe, nije predviđeno oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina, na graničnom prijelazu je moguće obaviti obračun i naplatu uvoznih dažbina na skraćenoj carinskoj prijavi (CPD), osim za robu koja podliježe obveznoj godišnjoj registraciji, pod sljedećim uvjetima:
      - » **da robu osobe nose sa sobom;**
      - » **da vrijednost robe ne prelazi iznos od 3.000 KM;**

» **da se roba carini po jedinstvenoj carinskoj stopi iz Zakona o carinskoj tarifi BiH (10%)**

- Postupak istupa robe iz carinskog područja BiH, koju sa sobom nose strani državljani i za koju podnose zahtjev za povrat PDV-a, reguliran je Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Instrukcijom o povratu poreza na dodatu vrijednost stranim državljanima ("Službeni glasnik BiH", broj 1/07).
- Osobne stvari i robu za sportske svrhe, koju putnik privremeno unosi na carinsko područje BiH, dužan je prijaviti carinskom organu i uz usmenu prijavu za privremeni uvoz podnijeti Spisak stvari na obrascu iz Priloga 2. Uputstva o carinskom postupku u putničkom prometu ("Službeni glasnik BiH", broj 93/06). Spisak stvari putnik popunjava i potpisuje u dva primjerka. Carinski službenik dužan je izvršiti pregled prijavljenih stvari, te njihovo stanje sravniti sa podacima iz podnijetog Spiska stvari. Prvi primjerak Spiska stvari carinski službenik zadržava u službenoj evidenciji, a drugi primjerak predaje putniku.
- Osobne stvari i robu za sportske svrhe, koju putnik sa prebivalištem u BiH privremeno iznosi iz carinskog područja BiH, dužan je usmeno prijaviti carinskom organu i istu upisati u Spisak stvari na obrascu iz Priloga 2. Uputstva o carinskom postupku u putničkom prometu. Spisak stvari putnik popunjava i potpisuje u dva primjerka. Carinski službenik dužan je izvršiti pregled prijavljenih stvari, te njihovo stanje sravniti sa podacima iz podnijetog Spiska stvari. Prvi primjerak Spiska stvari carinski službenik zadržava u službenoj evidenciji, drugi primjerak predaje putniku, a roba se pušta. Kada putnik privremeno iznesenu robu ponovno uvozi (vraća), carinskom organu predočava Spisak stvari koji mu je ovjerio i predao carinski službenik pri privremenom iznošenju te robe, a stanje te robe carinski službenik sravnjuje sa podacima iz tog spiska, nakon čega isti ovjerava (ovjera ponovnog uvoza) i zadržava u službenoj evidenciji, a roba se pušta.

c) **Diplomatsko i konzularno osoblje**

- Diplomatsko i konzularno osoblje i osoblje drugih međunarodnih organizacija u BiH koji uživaju diplomatske privilegije i imunitete utvrđene odredbama Bečke konvencije o diplomatskim odnosima od 18. travnja 1961., Bečke konvencije o konzularnim odnosima od 24. travnja 1963. ili drugim konzularnim konvencijama, odnosno Njujorške konvencije od 16. prosinca 1969. o specijalnim misijama, prema tim konvencijama, oslobođeni su od plaćanja dažbina na uvoz i to prema konvencijama kako slijedi:

Bečka konvencija o diplomatskim odnosima:

Prema članku 36. točka 1. Konvencije oslobođen je od plaćanja uvoznih dažbina i drugih neizravnih poreza uvoz predmeta namijenjenih za osobnu uporabu diplomatskog agenta ili članova njegove obitelji koji čine dio njegovog domaćinstva, uključujući i predmete namijenjene za njegov smještaj.

Diplomatski agent je oslobođen pregleda osobnog prtljaga, osim ako postoje ozbiljni razlozi da se vjeruje da taj prtljag sadrži predmete koji ne uživaju oslobođanja o kojima je riječ u točki 1. ovog članka ili predmete čiji je uvoz ili izvoz zabranjen zakonodavstvom ili podliježe karantinskim propisima države kod koje se akreditira. U takvom slučaju, pregled prtljaga se može vršiti samo u prisustvu diplomatskog agenta ili njegovog ovlaštenog predstavnika.

Prema odredbama članka 1. točka e) Konvencije izraz "diplomatski agent" označava šefa misije ili člana diplomatskog osoblja misije.

Diplomatska valiza ne smije biti ni otvorena ni pregledana. Paketi koji čine diplomatsku valizu treba da nose vidne vanjske oznake svoje prirode i mogu sadržavati samo diplomatska dokumenta ili predmete za službenu uporabu (članak 27. Konvencije).

Bečka konvencija o konzularnim odnosima:

Prema članku 50. stavak 1. točka b) Konvencije oslobođen je od plaćanja uvoznih dažbina i drugih neizravnih poreza uvoz predmeta namijenjenih za osobnu uporabu konzularnog funkcionera i članova njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu, uključujući i predmete namijenjene za njegov smještaj. Potrošni predmeti ne treba da prelaze količine potrebne za njihovu neposrednu uporabu od strane zainteresiranih.

Osobni prtljag koji prate konzularni funkcioneri ili članovi njihovih porodica koji žive u njihovom domaćinstvu oslobođen je carinskog pregleda. On može biti pregledan samo u slučaju da postoje ozbiljni razlozi pretpostavki da taj prtljag sadrži predmete koji nisu navedeni u članku 50. stavku b) točke 1. Konvencije ili predmete čiji izvoz i uvoz su



zabranjeni zakonom i propisima zemlje prijema ili podliježe zakonima i propisima o karantinu. Ovaj pregled prtljaga može se obaviti samo u prisustvu konzularnog funkcionera ili zainteresiranog člana njegove obitelji.

Prema odredbama članka 1. točka d) Konvencije izraz "konzularni funkcioner" označava svaku osobu, podrazumjevajući i šefa Konzulata, koje je u tom svojstvu ovlašteno da vrši konzularne funkcije.

Konzularna valiza ne smije biti ni otvorena ni pregledana. Paketi koji čine konzularnu valizu treba da nose vidne vanjske oznake svoje prirode i mogu sadržavati samo diplomatska dokumenta ili predmete isključivo za službenu uporabu (članak 35. Konvencije).

#### Njujorška konvencija o specijalnim misijama:

Prema članku 35. Konvencije oslobođen je od plaćanja uvoznih dažbina i drugih neizravnih poreza uvoz predmeta namijenjenih za osobnu uporabu predstavnika države imenovanja u specijalnoj misiji i članova diplomatskog osoblja.

Predstavnici države u specijalnoj misiji i članova diplomatskog osoblja ove države oslobođeni su pregleda njihovog osobnog prtljaga, ukoliko ne postoje ozbiljni razlozi na osnovu kojih se pretpostavlja da ovaj prtljag sadrži predmete koji ne uživaju oslobađanje o kojima je riječ u točki 1. ovog članka, ili predmete čiji je uvoz i izvoz zakonom zabranjen ili podliježe propisima o karantinu države prijema. U tom slučaju, pregled se vrši samo u prisustvu zainteresirane osobe ili njegovog ovlaštenog predstavnika.

Prema odredbi članka 1. točka a) Konvencije o specijalnim misijama izraz "specijalna misija" označava onu privremenu misiju koja predstavlja državu, koju jedna država upućuje u drugu državu, uz suglasnost ove posljednje, u cilju pregovaranja o određenim pitanjima ili izvršenja određenog zadatka.

Oslobađanje od osobnog prtljaga kojeg sa sobom unosi prednje navedeno osoblje odobrava se usmeno. Ponovno iznošenje istog obavlja se na isti način.

Ličnost osoblja koje uživaju privilegije i imunitete propisane prednje navedenim konvencijama je neprikosnovena. Carinski službenici su dužni to osoblje tretirati s dužnim poštovanjem njihove ličnosti i dostojanstva.

#### **3.2.1.4. Dokumentacijska kontrola**

- Kontrola carinske prijave i dokumenata priloženih uz istu, koji se odnose na pošiljku prijavljenu na graničnom prijelazu vrši se u skladu sa carinskim propisima.
- Kontrola podrazumijeva provjeru valjanosti svih pratećih dokumenata i njihovu usuglašenost sa pošiljkom i podacima navedenim u carinskoj prijavi.
- U slučajevima kada pošiljka podliježe inspekcijskoj kontroli potrebno je da u pratećoj dokumentaciji bude i inspekcijски nalaz.
- Kontrola uvoznih dozvola za robe pod posebnim režimom.
- Kontrola izvozne carinske dokumentacije vrši se prilikom fizičkog istupa pošiljke ovjerom primjerka 3/8 JCI obrasca, koji se vraća vozaču ili ovlaštenoj osobi bez zadržavanja na graničnom prijelazu.
- Kontrola SL 2 obrasca i ovjera istog vrši se ukoliko su ispunjeni propisani uvjeti. Nakon toga se jedan primjerak zahtjeva i fakture vraćaju podnosiocu a drugi primjerci odlažu na graničnom prijelazu uz vođenje propisanog kontrolnika.

#### **3.2.1.5. Identifikacijska kontrola i fizički pregled pošiljke**

- Identifikacijska kontrola i fizički pregled pošiljke vrši se na mjestima predviđenim za takav pregled.
- Po prispjeću pošiljke i njenom prijavljivanju carinskim organima vrši se identifikacija pošiljke fizičkim pregledom iste, uspoređujući je sa pratećom dokumentacijom.
- Provjeru težine navedene u pratećoj dokumentaciji sa težinom navedenom u CMR ili sa odvagom.
- Kontrola ambalaže i oznaka i uspoređivanje sa pratećom dokumentacijom.
- Identifikacija i fizička kontrola robe, koju strani državljanin iznosi iz carinskog područja BiH, sa zahtjevom za povrat PDV-a se obavlja nakon podnošenja zahtjeva za ovjeru SL 2 obrasca. Ovjerom SL 2 obrasca konstatira se da li zahtjev ispunjava ili ne ispunjava uvjete za povrat PDV- a.

## **3.2.2. CARINSKA KONTROLA U ZRAČNIM LUKAMA**

### **3.2.2.1. Uloga carinske službe u zračnim lukama za međunarodni promet**

- Carinski organi na graničnom prijelazu u međunarodnoj zračnoj luci obavljaju carinsku kontrolu putnika i prtljaga, koje putnik nosi sa sobom, kontrolu prijevoznih sredstava i carinjenje komercijalne robe. U BiH postoje četiri odobrene i kategorizirane zračne luke – Sarajevo, Tuzla, Mostar i Banja Luka.
- Kod provođenja carinskog nadzora, carinska služba provodi carinski pregled i kontrolu nad putnicima i prtljagom, kao i provođenje svih postupaka koje predviđa Zakon o carinskoj politici BiH kako za bh. robu tako i za robu koja nije bh. roba.
- Carinska služba na graničnom prijelazu u međunarodnoj zračnoj luci obavlja mjere carinskog nadzora nad zrakoplovima i članovima posade, koji se nalaze na dijelu zrakoplova određenom za međunarodni zračni promet, kao i gorivom i ostalom robom namjenjenu za snabdijevanje zrakoplova na međunarodnim zračnim linijama.

### **3.2.2.2. Mjesto provođenja carinskog nadzora**

- Dio zračne luke određen za međunarodni zračni promet sastoji se od carinske platforme, čekaonice namijenjene putnicima u međunarodnom zračnom prometu, i prostorija za pregled putnika i njihovog prtljaga.
- Carinskom platformom smatra se dio zračne luke određen za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari, snabdijevanje zrakoplova gorivom i mazivom, parkiranje, boravak i održavanje zrakoplova, koji ne ometaju obavljanje prometa u zračnoj luci.
- Poduzeće, koje obavlja usluge u zračnoj luci, blagovremeno obavještava carinske organe na graničnom prijelazu u međunarodnoj zračnoj luci na kome će se dijelu carinske platforme postaviti zrakoplov, koji prometuje sa inozemstvom. Ovo poduzeće ima obvezu obavijestiti carinske organe o redu letenja zrakoplova u međunarodnom prometu koji, kako redovno tako i izvanredno lete sa inozemstvom, u određenom roku prije početka njegovog važenja.
- Carinski organ u zračnoj luci osigurava na carinskoj platformi neposredan carinski nadzor, i to nad zrakoplovima koji dolaze iz inozemstva – neposredno po slijetanju, a nad zrakoplovima koji odlaze u inozemstvo, pola sata prije polijetanja.
- Tranzitna sala mora biti osigurana tako da onemogućava ulazak i izlazak osoba, odnosno unošenje i iznošenje robe bez carinskog nadzora.
- Pored putnika i članova posade zrakoplova koji putuju u inozemstvo, odnosno koji su u tranzitu preko carinskog područja BiH, u tranzitnu salu mogu ulaziti samo osobe koje obavljaju službenu dužnost (osoblje zračne luke i radnici koji rade u tranzitnoj sali, carinski službenici, radnici GP BiH). Izuzetno, ako se u zračnoj luci dočekuju, odnosno ispraćaju domaći ili strani državnici, članovi delegacija i druge osobe u zvaničnoj posjeti inozemstvu, odnosno BiH, u tranzitnu salu mogu, u skladu sa protokolom, ulaziti i druge osobe (pratnja, osiguranje, snimatelji, fotoreporter, prevoditelji, i dr.).
- U dijelu zračne luke određene za međunarodni zračni promet mogu se nalaziti samo putnici koji odlaze u inozemstvo, odnosno dolaze iz inozemstva, i osobe koja imaju odobrenje GP BiH. Prilikom dolaska u dio zračne luke koji je određen za međunarodni zračni promet, odnosno prilikom odlaska sa tog dijela zračne luke, sve osobe podliježu mjerama carinskog nadzora kao osobe koje prelaze carinsku liniju.
- Poslije postavljanja zrakoplova iz inozemstva na carinsku platformu, carinski organi u zračnoj luci vrše po potrebi pregled zrakoplova. Za vrijeme carinskog pregleda, druge osobe se ne mogu približavati zrakoplovu bez odobrenja carinskih organa u zračnoj luci.

### **3.2.2.3. Mjere koje carinski organi provode nad robom koja se uvozi**

- Istovar robe prispjele zrakoplovom iz inozemstva, vrši se u prisustvu zračnog prijevoznika i Poduzeća za usluge zračne luke, koje prispjelu robu preuzima i prevozi poslije istovara do mjesta koje odrede carinski organi u zračnoj luci za smještaj robe, kao i carinskog službenika, koji utvrđuje stanje pakovanja koleta i sravnjava podatke o broju i oznakama koleta iz cargo manifest (CM) sa podacima na koletima. Na cargo manifestu se nalaze svi tovarni listovi (AWB), koji predstavljaju pojedinačne pošiljke.
- Ukoliko se roba doprema na paletama ili kontejnerima, utvrđivanje stanja pakovanja i sravnjavanje podataka o broju i oznakama koleta iz CM sa podacima na koletima, može se vršiti neposredno prije smještaja robe na

mjesto koje su odredili carinski organi u zračnoj luci.

- Kada utvrdi da stanje robe odgovara podacima iz CM, carinski službenik to potvrđuje na dva primjerka CM, od kojih jedan primjerak ostaje kod poduzeća koje obavlja usluge zračne luke, a drugi primjerak zadržavaju carinski organi u zračnoj luci.
- Ako se prilikom istovara robe iz zrakoplova utvrdi da se podaci iz manifesta ne slažu sa stanjem robe u pogledu količine i oznaka na koletima, da su koleta oštećena ili da se roba iz njih na bilo koji način rasipa, carinski službenik o tome sastavlja zabilješku na manifestu, a poduzeće za usluge zračne luke koje preuzima i prevozi robu poslije istovara iz zrakoplova do mjesta koje su odredili carinski organi u zračnoj luci za smještaj robe, sastavlja zapisnik koji potpisuju zračni prijevoznik i carinski službenik.
- Ukoliko se u zrakoplovu prevozi roba za koju zračni prijevoznik ne posjeduje CM ili AWB, carinski službenik će postupiti na slijedeći način:
  - ◇ ukoliko se roba može identificirati na osnovu komercijalnih zapisa (račun, otpremnica, itd.), carinski službenik će takvu robu prihvatiti i ispostaviti zapisnik o prispjeću te robe te utvrditi količinu, težinu, pošiljatelja, primatelja i druge potrebne podatke kako bi se ista mogla smjestiti u privremeni smještaj do određivanja carinske procedure;
  - ◇ ukoliko se roba ne može identificirati, neće se dozvoliti istovar iste već će se zahtijevati od zračnog prijevoznika da je vrati u inozemstvo.
- Ukoliko se prilikom istovara robe iz zrakoplova utvrdi da je prtljag došao odvojeno od vlasnika, s njim se postupa u skladu sa postupkom sa prtljagom koji nije došao sa putnicima.
- Ako se prilikom carinskih pregleda utvrdi da pošiljka sadrži predmete za čiji su uvoz propisani posebni uvjeti (inspeksijska kontrola), ili se utvrdi da ta pošiljka sadrži predmete čiji je uvoz reguliran posebnim propisima (oblik uvoza), carinski organi će izvršiti carinjenje pošiljke samo ako su ispunjeni uvjeti propisani posebnim propisima.
- Uvezenu robu, koja je smještena u odobreni prostor za privremeni smještaj, carinski službenik pregleda i određuje joj carinsku proceduru i to:
  - ◇ oslobađaju se diplomatske pošiljke i robe zanemarive važnosti;
  - ◇ za ostalu robu (koja se treba cariniti) sačinjava se zbirna prijava (ZP). ZP se mora podnijeti carinskim organima najkasnije u roku od pet sati od istovara robe iz zrakoplova, a u zračnim lukama na kojim nije organizirana stalna služba, prijava se mora podnijeti najkasnije do 12:00 sati narednog radnog dana, od dana istovara robe iz zrakoplova.
- Robe, za koje je sačinjena ZP, se pod carinskim nadzorom upućuju u prostore za privremeni smještaj različitim primateljima i svaka od tih pošiljki dobiva svoj skladišni broj (MB) u privremenom smještaju primatelja (DHL, IN TIME, UPS, Poduzeće zračne luke i dr.).
- Svaka pošiljka, koja ima svoj MB, može u skladu sa odredbama Zakona o carinskoj politici BiH biti prijavljena za neki od carinskih postupaka na samom graničnom prijelazu u zračnoj luci. Na ovim prijavama kao prethodni dokument se navodi broj ZP i broj MB

#### **3.2.2.4. Mjere koje carinski organi provode nad robom koja se izvozi**

- Utovar izvozno carinjene robe u zrakoplovu vrši se uz prisustvu carinskog službenika, koji stanje utovarene robe sravnjuje sa podacima iz odlazećeg cargo manifesta (ICM) i isprava na osnovu kojih je izvršeno izvozno carinjenje, a po potrebi i pregledom robe u koletima.
- Ako utvrdi da stanje robe koja se otprema u zrakoplov odgovara podacima iz ICM i isprava na osnovu kojih je izvršeno izvozno carinjenje, carinski službenik to potvrđuje na primjerku ICM.
- Ako utvrdi da stanje robe, koja se utovara u zrakoplov, ne odgovara podacima iz ICM i isprava na osnovu kojih je izvršeno izvozno carinjenje, carinski službenik stavlja zabilješku na ICM i izvoznim carinskim ispravama i sastavlja zapisnik o utvrđenim nepravilnostima robe.
- Ako se stanje robe slaže sa podacima iz ICM i izvoznih carinskih isprava, ali se cjelokupna roba ne može utovariti u zrakoplov, carinski službenik o tome stavlja zabilješku na ICM i izveznoj carinskoj prijavi. Organizacija, koja je preuzela robu, evidentira podatke o neutovarenoj robi u posebnu evidenciju, koja se razdužuje brojem

i datumom isprave na osnovu koje je roba naknadno utovarena u zrakoplov. U ovom slučaju carinski organi u zračnoj luci ne potvrđuju odgovarajući primjerak izvozne carinske prijave, kao potvrdu da je roba izvezena, dok se preostala količina robe ne utovari u zrakoplov i ne otpremi u inozemstvo.

### 3.2.2.5. Mjere carinskog nadzora posade zrakoplova, putnika i njihovih prtljaga

- U skladu sa Aneksom 9. Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (ICAO) carinski organi u zračnoj luci za međunarodni promet omogućavaju putnicima da prtljag, koji nose sa sobom, prijave kroz odabir jednog od dva tipa prolaza (“zeleni” i „crveni”).
- Izborom zelenog prolaza putnik prijavljuje da njegov prtljag ne sadrži robu, koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina i da ista ne podliježe zabranama ili ograničenjima pri uvozu.
- Putnici, koji odaberu ovaj prolaz, neće biti podvrgnuti carinskoj provjeri. Međutim, u slučaju postojanja osnovane sumnje da se kod putnika nalazi i druga roba od navedene, carinski službenici su ovlašteni da izvrše iznimnu carinsku provjeru.
- Od plaćanja uvoznih dažbina oslobođena je roba sadržana u “osobnom prtljagu” putnika koji dolazi iz inozemstva a koja ne podliježe bilo kakvim ograničenjima ili zabranama, pod uvjetom da takvi uvozi nisu komercijalnog karaktera. Carinske olakšice uz slijedeća količinska ograničenja po putniku i po danu se primjenjuje na:
  - ◇ robe nekomercijalnog karaktera, uključujući poklone i suvenire koji se nalaze u osobnom prtljagu putnika, a čija carinska vrijednost nije veća od 200 KM;
  - ◇ proizvode od duhana:
    - » 200 cigareta; ili
    - » 100 cigarilosa; ili
    - » 250 grama duhana
  - ◇ alkoholna pića:
    - » 2 litre stolnog vina;
    - » 1 litar alkohola ili žestokog pića od preko 22% vol.; ili
    - » 2 litre jačeg vina, pjenušca ili drugih pića;
  - ◇ parfeme i toaletne vode:
    - » 60 cc/ml parfema;
    - » 250 cc/ml toaletne vode.
- Putnici mlađi od 17 godina nemaju pravo da uvoze proizvode od duhana i alkoholna pića.
- Uporaba “crvenog” prolaza namijenjena je za ostale putnike. Putnici koji odaberu ovaj prolaz biće podvrgnuti carinskoj provjeri.
- Ukoliko za robu, koju putnik unosi u privatne svrhe, nije predviđeno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, na graničnom prijelazu je moguće obaviti obračun i naplatu uvoznih dažbina na skraćenoj carinskoj prijavi (CPD), osim za robu koja podliježe obveznoj godišnjoj registraciji, pod slijedećim uvjetima:
  - ◇ da robu osobe nose sa sobom;
  - ◇ da vrijednost robe ne prelazi iznos od 3.000 KM;
  - ◇ da se roba carini po jedinstvenoj carinskoj stopi iz Zakona o carinskoj tarifi BiH (10%).
- Carinski organi mogu izvršiti provjeru zrakoplova i ona se obavlja uz prisustvo kapetana ili druge osobe koju on ovlasti.
- Ako se poduzimaju mjere posebne carinske kontrole zrakoplova na način da je nužno sa njega skinuti pojedine pričvršćene dijelove, pa se poslije skidanja tih dijelova ne utvrdi postojanje carinskog prekršaja, troškovi skidanja padaju na teret budžeta BiH.
- Ako se carinskom kontrolom utvrdi postojanje carinskog prekršaja, troškovi skidanja dijelova padaju na teret zračnog prijevoznika, odnosno kapetana zrakoplova.
- Carinska provjera putničke prtljage, koja se ukrcava u zrakoplov u međunarodnom prometu, obavlja se u tre-

nutku predaje prtljage (predana prtljaga), odnosno u trenutku kada operator zračne luke pozove putnike na carinsku kontrolu neposredno pred početak međunarodnog leta (ručna prtljaga).

- Carinska kontrola putničke prtljage u međunarodnom prometu obavlja se odmah nakon slijetanja zrakoplova i iskrcaja prtljage.
- Sve kontrole i carinske formalnosti koje se odnose na :
  - ◇ ručnu i predanu prtljagu onih osoba koje završavaju putovanje zrakoplovom pristiglih iz inozemstva, obavljaju se u prvoj domaćoj zračnoj luci za međunarodni promet;
  - ◇ ručnu prtljagu onih osoba koje su zrakoplovom pristigle iz inozemstva i koje, nakon pristajanja u domaćoj zračnoj luci za međunarodni promet, nastavljaju let do druge domaće zračne luke za međunarodni promet, gdje se završava njihovo putovanje, obavljaju se u prvoj domaćoj zračnoj luci za međunarodni promet;
  - ◇ predanu prtljagu onih osoba, koje su zrakoplovom pristigle iz inozemstva i koje, nakon pristajanja u domaćoj zračnoj luci za međunarodni promet, nastavljaju let do druge domaće zračne luke za međunarodni promet, gdje se završava njihovo putovanje, obavljaju se u zadnjoj domaćoj zračnoj luci, pod uvjetom da je to zračna luka za međunarodni promet;
  - ◇ ručnu prtljagu osoba koje započinju putovanje zrakoplovom, koji će pristajati u jednoj ili više domaćih zračnih luka prije nastavljanja puta u inozemstvo, obavljaju se u zadnjoj domaćoj zračnoj luci, pod uvjetom da je to zračna luka za međunarodni promet;
  - ◇ predanu prtljagu onih osoba koje započinju putovanje zrakoplovom, koji će pristajati u jednoj ili više domaćih zračnih luka prije nastavka putovanja u inozemstvo, obavljaju se u polaznoj domaćem zračnoj luci, pod uvjetom da je to zračna luka za međunarodni promet;
  - ◇ prtljagu pristiglu u domaću zračnu luku za međunarodni promet redovnim ili "charter" letom iz inozemstva i koja se u toj zračnoj luci pretovara u turistički ili poslovni zrakoplov namijenjen letu u carinskom području BiH obavljaju se u zračnoj luci u kojoj redovni ili "charter" let završava, pod uvjetom da je to zračna luka za međunarodni promet.
  - ◇ prtljagu utovarenu u domaćoj zračnoj luci za međunarodni promet u turistički ili poslovni zrakoplov namijenjen letu u carinskom području BiH radi pretovara u drugoj zračnoj luci u zrakoplov na redovnom ili charter letu u inozemstvo, obavlja se u domaćem zrakoplovu u kome taj redovni ili charter let započinje;
  - ◇ sve kontrole i carinske formalnosti u međunarodnom zračnom prijevozu za vlastite potrebe, koje se odnose na prtljag osoba u turističkom ili poslovnom zrakoplovu obavljaju se:
    - » pri dolasku iz inozemstva u prvoj domaćoj zračnoj luci za međunarodni promet, ako zrakoplov nakon tog pristajanja nastavlja put do druge domaće zračne luke;
    - » u zadnjoj domaćoj zračnoj luci za međunarodni promet, ako se odnosi na zrakoplov koji dolazi iz domaće zračne luke i nakon pristajanja nastavlja put u inozemstvo.
- Osobne stvari i robu za sportske svrhe, koju putnik koji privremeno dolazi u BiH privremeno unosi u carinsko područje BiH, dužan je usmeno prijaviti carinskom organu i istu upisati u Spisak stvari na obrascu iz Priloga 2. Uputstva o carinskom postupku u putničkom prometu. Spisak stvari putnik popunjava i potpisuje u dva primjerka. Carinski službenik dužan je izvršiti pregled prijavljenih stvari, te njihovo stanje sravniti sa podacima iz podnesenog Spiska stvari. Prvi primjerak Spiska stvari carinski službenik zadržava u službenoj evidenciji, drugi primjerak predaje putniku, a roba se pušta. Kada putnik privremeno unesenu robu ponovno izvozi (vraća), carinskom organu predočava Spisak stvari koji mu je ovjerio i predao carinski službenik pri privremenom unosu te robe, a stanje te robe carinski službenik sravnjuje sa podacima iz tog spiska, nakon čega isti ovjerava (ovjera ponovnog uvoza) i zadržava u službenoj evidenciji, a roba se pušta.
- Osobne stvari i robu za sportske svrhe, koju putnik sa prebivalištem u BiH privremeno iznosi iz carinskog područja BiH, dužan je usmeno prijaviti carinskom organu i istu upisati u Spisak stvari na obrascu iz Priloga 2. Uputstva o carinskom postupku u putničkom prometu. Spisak stvari putnik popunjava i potpisuje u dva primjerka. Carinski službenik dužan je izvršiti pregled prijavljenih stvari, te njihovo stanje sravniti sa podacima iz podnietog Spiska stvari. Prvi primjerak Spiska stvari carinski službenik zadržava u službenoj evidenciji, drugi primjerak predaje putniku, a roba se pušta. Kada putnik privremeno iznesenu robu ponovno uvozi (vraća), carinskom organu predočava Spisak stvari koji mu je ovjerio i predao carinski službenik pri privremenom izno-

šenju te robe, a stanje te robe carinski službenik spravnjuje sa podacima iz tog spiska, nakon čega isti ovjerava (ovjera ponovnog uvoza) i zadržava u službenoj evidenciji, a roba se pušta.

### 3.2.2.6. Carinski postupak sa prtljagom, koji nije došao sa putnicima

- Sa neprispjelom (izgubljenom) prtljagom u međunarodnom prometu ("lost & found") pristiglu odvojeno od vlasnika, zračni prijevoznik ili poduzeće za usluge zračne luke je dužan odmah prijaviti carinskim organima u zračnoj luci. Na isti način se postupa i sa ručnom prtljagom nađenom u zrakoplovu.
- Prtljag koji je stigao odvojeno od putnika, carinski organi po potrebi podvrgavaju carinskoj kontroli. Pregled prtljaga vrši komisija sačinjena od tri člana od kojih je jedan carinski službenik, a dva su predstavnici poduzeća za usluge zračne luke. Ukoliko se u prtljagu nalazi roba koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina isti se registruje u posebnu evidenciju ("RASH") i stavljaju pod carinski nadzor sa obveznom naljepnicom "prtljag pod nadzorom UINO BiH". Prtljag se nalazi pod carinskim nadzorom sve do uručenja putniku, njegovog vraćanja u inozemstvo, odnosno do okončanja carinskog postupka.
- Prtljag, koji nije došao sa putnicima, smješta se u posebnu prostoriju poduzeća za usluge zračne luke. U ovoj prostoriji prtljag može ležati najduže godinu dana počev od dana prispjeća. Po isteku ovog roka, prtljag se mora vratiti u inozemstvo ili ustupiti carinskim organima.
- Ako poduzeće za usluge zračne luke zahtjeva da se prtljag vrati u inozemstvo, carinski organi u zračnoj luci provode mjere carinskog nadzora kao pri redovnom otpremanju prtljaga putnika koji odlaze u inozemstvo.

### 3.2.2.7. Carinska kontrola prilikom prijema poštanskih pošiljki

- Poštanske pošiljke u vrećama ili paketima, koji pristižu u zračnu luku za međunarodni promet, dolaze sa poštanskim zaključkom CN 38.
- Carinski službenik na u zračnoj luci sačinjava potvrdu u kojoj koletarno spravni pristiglu pošiljku, prisustvuje utovaru poštanskih vreća ili paketa, plombira prijevozno sredstvo Pošta BiH i i upućuje ga carinskom organu za Poštanski promet koja pregleda plombu, spravnjava broj plombe, koletarno spravnjava pošiljku i ovjerava potvrdu te istu vraća carinskom organu u zračnoj luci.

### 3.2.2.8. Snadbijevanje zrakoplova

- Zrakoplovi u međunarodnom zračnom prometu se pod carinskim nadzorom mogu snadbijevati gorivom, živežnim namirnicama i drugom robom namijenjenom potrebama zrakoplova, putnika i posade u potrebnim količinama iz vlastitih skladišta ili skladišta BiH poduzeća u domaćim zračnim lukama za međunarodni promet.
- Ova roba je pod carinskim nadzorom, koji prestaje nakon polijetanja zrakoplova.
- Snadbijevanje zrakoplova gorivom i uvoznom robom se vrši u skladu sa propisima o izvozu robe. Isporuka robe zrakoplovu vrši se na osnovu otpremnica ili obračunskih lista, koje ovjeravaju carinski organi.
- Otpremnice ili obračunski listovi ovjereni u odlasku i dolasku zrakoplova iz inostranstva prilažu se uz prijavu za izvoz, koji se carinskim organima u zračnoj luci podnosi najkasnije do 5-og u mjestu za protekli mjesec. Ovjerene otpremnice ili obračunski listovi dostavljaju se na temelju mjesečne rekapitulacija.
- Snadbijevanje zrakoplova u međunarodnom zračnom prometu domaćom robom obavlja se u skladu sa propisima o izvozu robe. Upućivanje domaće robe iz skladišta poduzeće za usluge zračne luke ili snadbijevanja zrakoplova obavlja se na osnovu komercijalnih isprava u uobičajenoj uporabi (izdatnice, otpremnice ili dostavnice) koje je ovjerio carinski službenik.
- Ovjerene komercijalne isprave prilažu se uz prijavu za izvoz, koje se podnose carinskim organima u zračnoj luci najkasnije do 05-og u mjesecu za prethodni mjesec.

### 3.2.2.9. Maloprodaja robe putnicima koji odlaze u inozemstvo

- U izdvojenom prodajnom mjestu skladišta tipa C, smještenom na izlaznom dijelu zračne luke za međunarodni promet, može se obavljati maloprodaja robe putnicima koji odlaze u inostranstvo.
- Evidencija u carinskom skladištu tipa C, u čijem je sklopu i izdvojeno prodajno mjesto, vrši se na jednom mjestu.
- Posebna evidencija o prometu robe putem izdvojenog prodajnog mjesta sastavni je dio evidencije držatelja skladišta tipa C. Ova evidencija čini jedinstvenu evidenciju odnosnog skladišta, koja mora sadržavati sve podatke potrebne za provođenje mjera carinskog nadzora, te postupka izvoza kako za stranu prodanu robu, tako



i za domaću prodanu robu.

- Roba se unutar carinskog skladišta tipa C u izdvojeno prodajno mjesto premješta temeljem izdatnice, koju ovjerava carinski službenik.
- Komercijalne isprave – računi o robi prodanoj odlazećim putnicima prilažu se uz prijavu za izvoz, koja se podnosi carinskim organima u zračnim lukama najkasnije do 05-og u mjesecu za prethodni mjesec.
- Pri postupku smještaja domaće robe namijenjene prodaji odlazećim putnicima putem izdvojenog prodajnog mjesta, primjenjuju se odredbe o smještaju te vođenju evidencije i razduženja strane robe smještene u skladište.
- Kontrolu nad skladištem i izdvojenom prodajnom mjestu carinski organi u zračnoj luci obvezno će vršiti najmanje dva puta godišnje.

### **3.2.3. CARINSKA KONTROLA U POŠTANSKOM PROMETU**

#### **3.2.3.1. Uloga carinskih organa u poštanskom prometu**

- Preuzimanje poštanskih pošiljaka iz inozemstva, njihova otprema u inozemstvo, prijenos između carinskih ureda i primatelja poštanskih pošiljaka, kao i svaka druga radnja koja se vrši u okviru carinskog postupka poštanskim pošiljkama u međunarodnom poštanskom prometu, obavlja se pod carinskim nadzorom i u skladu sa odgovarajućim odredbama ZOCP BiH i propisima donesenim na osnovu tog Zakona, međunarodnim poštanskim i carinskim sporazumima, odnosno aktima svjetske poštanske udruge kao i drugim poštanskim propisima.
- Sve poštanske pošiljke u međunarodnom poštanskom prometu podliježu mjerama carinskog nadzora i postupka carinske provjere ukoliko carinskim propisima nije drugačije određeno.

#### **3.2.3.2. Carinski postupak sa poštanskim pošiljkama koje se uvoze iz inozemstva**

- U međunarodnom poštanskom prometu poštanske pošiljke se prevoze kopnenim – cestovnim i željezničkim putem, te pomorskim i zračnim putem.
- Poštanske pošiljke iz inozemstva dolaze sa propisanim izravnim zaključcima za međunarodni poštanski promet.
- Poštanske pošiljke preuzete od inozemne pošte, prijavljuju se graničnim carinskim organima na osnovu kopije ili prijepisa Popisa razmjene inozemne pošte, a vreće sa pismonosnim pošiljkama prijavljuju se usmeno graničnim carinskim organima.
- Izuzetno, poštanske pošiljke koje se provoze iz inozemstva u zatvorenim (plombiranim) poštanskim vagonima, ne prijavljuju se graničnim carinskim organima, već se kopija ili prijepis Popisa razmjene inozemne pošte, podnosi carinskim organima nadležnim prema sjedištu izmjenične pošte, kojoj su pošiljke upućene.
- Granični carinski organi uspoređuje broj poštanskih pošiljki, odnosno vreća sa poštanskim paketima sa podacima iz kopije ili prijepisa Popisa razmjene inozemne pošte, potvrđuje otiskom službenog carinskog pečata i jedan primjerak kopije odnosno prijepisa Popisa razmjene zadržava.
- Pošta, koja je preuzela poštanske zaključke od inozemne pošte, upućuje zaključke nadležnoj izmjeničnoj pošti. Za paketne zaključke preuzete od inozemne pošte, pošta koja je preuzela zaključke popunjava poštansko-carinsku popratnicu u četiri primjerka.
- Granični carinski organi potvrđuju popunjene poštansko-carinske popratnice, prvi primjerak zadržavaju, a ostala tri primjerka predaju pošti koja ih je popunila.
- Pošta, koja je preuzela paketne zaključke od inozemne pošte, ostala tri primjerka poštansko-carinske popratnice otprema izmjeničnoj pošti na koju glasi zaključak.
- Po prispjeću paketskih zaključaka u izmjeničnu poštu, carinski organi nadležni prema sjedištu izmjenične pošte (poštanski ured carinjenja) u koju su upućeni paketni zaključci, potvrđuju tri primjerka poštansko carinske popratnice, jedan primjerak zadržavaju, drugi primjerak dostavljaju graničnim carinskim organima, a treći primjerak vraćaju izmjeničnoj pošti.
- U pravilu, prvenstvo pri carinjenju imaju pismonosne pošiljke i pisma sa označenom vrijednosti u odnosu

prema paketima. Prvenstvo pri carinjenju imaju EMS i hitne pošiljke, te pošiljke koje sadrže kvarljivu robu i lijekove. Sa navedenim pošiljkama carinski postupak će biti završen u roku pet radnih sati od kada su podnesene carinskoj ispostavi. Prednost nadalje imaju i prioritetne zrakoplovne pošiljke, sa kojima carinski postupak mora biti završen u roku 24 sata od njihova podnošenja poštanskom uredu carinjenja.

- Izmjenična pošta odvaja, pod carinskim nadzorom, pismonosne pošiljke, koje sadrže ili za koje se pretpostavlja da sadrže carinsku robu, od pismonosnih pošiljaka koje ne sadrže carinsku robu.
- Ako se pri otvaranju pismonosnih pošiljaka utvrdi da je pošiljka, koja sadrži carinsku robu, vidno oštećena, izmjenična pošta će pošiljku bez otvaranja zapakirati u novi omot i sastaviti zapisnik na propisanom obrascu. Zapisnik potpisuje radnik izmjenične pošte i carinski službenik. Jedan primjerak zapisnika zadržavaju carinski organi.
- Pismonosne pošiljke, koje ne sadrže carinsku robu, izmjenična pošta otprema odredišnim poštanskim centrima radi uručjenja primateljima.
- Pismonosne pošiljke, koje sadrže ili za koje se pretpostavlja da sadrže carinsku robu kao i pakete prispjele iz inozemstva, izmjenična pošta raspoređuje prema nadležnim izmjeničnim poštama carinjenja.
- Za svaki paketni zaključak izmjenična pošta sastavlja poštansko-carinsku popratnicu u četiri primjerka, koje radnik poštanskog ureda carinjenja potvrđuje, prvi primjerak zadržava, a preostale vraća izmjeničnoj pošti. Izmjenična pošta otprema dva primjerka uz zaključak.
- Ako se u centru, u kojem se obavlja pregled pošiljaka radi sigurnosti i zaštite (centar za zaštitu), utvrdi da poštanska pošiljka sadrži opasan predmet, pošiljka se isključuje od daljnog prijenosa u prisustvu radnika pošte, carinskog organa i nadležnog MUP-a.
- O poštanskim pošiljkama, koje su isključene iz daljnog prijenosa, i njihovoj predaji nadležnom MUP-u radi uništenja radnik pošte sačinjava zapisnik, u tri primjerka, koji potpisuju carinski službenik i službenik nadležnog MUP-a. Po jedan primjerak zapisnika zadržava pošta, carinski organ i nadležni MUP.
- Na poštansko-carinsku popratnicu, kojom se pošiljka upućuje nadležnim izmjeničnim poštama carinjenja, radnik poštanskog ureda carinjenja stavlja bilješku: "Prilog: Zapisnik o isključenju pošiljke iz daljnog prijenosa" i to potvrđuje svojim potpisom i pečatom.
- Ako izmjeničnoj pošti stigne vidno oštećen ili neispravan paket, izmjenična pošta sastavlja zapisnik na propisanom obrascu, koji potpisuju radnici pošte i poštanskog ureda carinjenja. Jedan primjerak zapisnika zadržava carinski organ.
- Za prispjeli paketni zaključak, carinski organ potvrđuje poštansko-carinsku popratnicu, koju dostavlja carinskom organu prema sjedištu izmjenične pošte, koja je zaključak sastavila, kao potvrdu prispjeća zaključka. Ako je zaključak primljen bez poštansko-carinske popratnice, pošta carinjenja popunjava nalaznu poštansko-carinsku popratnicu u četiri primjerka. Carinski organ potvrđuje sva četiri primjerka poštansko-carinske popratnice, zadržava prvi primjerak a preostale predaje nadležnoj izmjeničnoj pošti carinjenja, koja dva primjerka otprema izmjeničnoj pošti od koje je prispio zaključak.
- Ako se u pošti carinjenja prilikom preuzimanja paketskih zaključaka utvrdi da podaci iz poštansko-carinske popratnice ne odgovaraju stvarnom stanju, pošta carinjenja će sastaviti zapisnik u četiri primjerka, koji potpisuju radnici pošte i poštanskog ureda carinjenja. Jedan primjerak zapisnika otprema se carinskom organu nadležnom prema sjedištu izmjenične pošte od koje zaključak potiče, drugi primjerak se predaje nadležnoj izmjeničnoj pošti carinjenja, treći primjerak se dostavlja izmjeničnoj pošti od koje zaključak potiče, a četvrti primjerak zadržava carinski organ.
- Odmah po prispjeću u poštu carinjenja, u prisustvu radnika izmjenične pošte, pod carinskim nadzorom odvaja pismonosne pošiljke koje ne podliježu od onih koje podliježu carinskom pregledu. Odredbama ZOCP BiH kao i odredbama Odluke o provedbenim propisima na ZOCP BiH definisane su Poštanske pošiljke (pismonosne i paketne pošiljke) za koje se smatra da su prijavljene carinskom organu i koje su oslobođene od plaćanja uvoznih dažbina.
- Poštanske pošiljke, koje podliježu carinskom pregledu, pošta carinjenja prijavljuje carinskom organu poštansko-carinskom prijavom na propisanom obrascu. U poštansko-carinsku prijavu se ne upisuju pismonosne pošiljke koje ne podliježu carinskom pregledu, kao ni podaci o pošiljkama koje je, prema teritorijalnoj nad-



ležnosti, trebalo otpremiti drugoj izmjeničnoj pošti carinjenja. Podaci o poštanskim pošiljkama upisuju se u poštansko-carinsku prijavu po redosljedu prispjeća u izmjeničnu poštu carinjenja. Podaci o masi poštanske pošiljke, upisuju se u poštansko-carinsku prijavu na osnovu vaganja u pošti carinjenja. Uz poštansko-carinsku prijavu, prilažu se isprave koje prate poštansku pošiljku.

- Za poštanske pošiljke, koje primaju građani a čija vrijednost premašuje zakonski utvrđen prag, carinski organ po službenoj dužnosti obavlja carinjenje na propisanom obrascu uvozne poštansko-carinske prijave za građane. Uvozna poštansko-carinska prijava za građane se popunjava u tri primjerka od kojih original i prva kopija ostaju u bloku za potrebe carinskog organa, a treći primjerak, s popunjenom uplatnicom, predaje se pošti carinjenja i pripaja pošiljci radi uručenja primatelju.
- Ako se prilikom pregleda utvrdi da je sadržaj pošiljke pokvaren, oštećen, uništen ili na drugi način postao neuporabiv, sastavlja se zapisnik, koji potpisuju radnik pošte i poštanskog ureda carinjenja. Zapisnik se sastavlja u tri primjerka na propisanom obrascu za pismonosne pošiljke, za pisma s označenom vrijednosti i za pakete. Jedan primjerak zapisnika zadržava carinski organ i odlaže uz odnosnu poštansko-carinsku prijavu uz unošenje zabilješke o utvrđenom stanju sadržaja pošiljke.
- Ako se prilikom carinskih pregleda utvrdi da poštanska pošiljka sadrži predmete za čiji su uvoz propisani posebni uvjeti (fito-sanitarna kontrola, kontrola kvalitete i sl.), ili ako se prilikom carinskog pregleda utvrdi da poštanska pošiljka sadrži predmete čiji je uvoz reguliran posebnim propisima (oblik uvoza), carinski organ će izvršiti carinjenje pošiljke samo, ako su ispunjeni uvjeti, propisani posebnim propisima.
- Ako carinski organ prilikom pregleda utvrdi da poštanska pošiljka sadrži predmete čiji je uvoz zabranjen, postupit će tako što će izmjeničnoj pošti carinjenja rješenjem naložiti da pošiljku vrati u inostranstvo u roku koji ne može biti duži od osam dana, uz upozorenje da će roba biti oduzeta ako ne bude vraćena u inozemstvo. Po vraćanju pošiljke u inozemstvo, carinski organ razdužuje poštansko-carinsku prijavu brojem carinske popratnice.
- Ako se prilikom carinskog pregleda utvrdi da poštanska pošiljka sadrži skrivenu robu, ili da je roba zapakovana tako da je očigledna namjera pošiljatelja da izbjegne plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina, carinski organ sastavlja zapisnik u dva primjerka, kojeg potpisuju poštanski i carinski službenici, privremeno zadržava robu i pokreće prekršajni postupak.
- Poštanske pošiljke, koje se ne mogu uručiti primatelju, određena pošta pošiljku vraća nadležnoj pošti carinjenja koja pošiljku podnosi carinskom organu na ponovni carinski pregled. Ako carinski organ utvrdi da je sadržaj pošiljke nepromijenjen odmah ili najkasnije u roku od 48 sati popunjava carinsku popratnicu radi vraćanja pošiljke u inostranstvo preko izmjenične pošte. Carinski organ zadržava primjerak uvozne carinske prijave sa prilogima a na odnosnoj poštansko-carinskoj prijavi potvrđuje prijem prijave i unosi odgovarajuću napomenu.

### **3.2.3.3. Carinski postupak sa poštanskim pošiljkama koje se izvoze u inozemstvo**

- Poštanske pošiljke, koje se otpremaju u inozemstvo a koje sadrže carinsku robu, mogu se predati direktno poštanskom uredu carinjenja ili svakom drugom poštanskom uredu. Pošiljke, koje nisu predane poštanskom uredu carinjenja, prijemni poštanski ured otprema nadležnom izmjeničnom poštanskom uredu. Pritom na omot pošiljke koja se podnosi carinskoj ispostavi stavlja oznaku "Podliježe carinskom pregledu".
- Pri preuzimanju poštanskih pošiljaka koje su namijenjene otpremi u inozemstvo, radnik pošte dužan je provjeriti:
  - ◇ da li su pošiljke otpremljene u skladu sa propisima kojima je reguliran prijem pošiljaka u inozemstvo; i
  - ◇ da li pošiljke ispunjavaju sve uvjete predviđene za uvoz u pojedine određene države.
- Ako se ustanovi da neka pošiljka nije otpremljena na način kako je to predviđeno odnosno da ne ispunjava sve uvjete, takva se pošiljka ne podnosi carinskom organu, već se ista, u skladu sa poštanskim propisima, vraća pošiljatelju.
- Isto tako, carinskom organu se ne podnose pošiljke za koje se ustanovi da im nedostaje određena isprava. Takve se pošiljke, ukoliko u međuvremenu ne prispiju nedostajuće isprave, u skladu sa poštanskim propisima vraćaju prijemnom poštanskom uredu najkasnije po isteku tri dana od dana prispjeća u izmjenični poštanski ured.
- U skladu sa odredbama Zakona i/ili Odluke, za određene robe se smatra da su u trenutku kada ih prihvati

pošta, prijavljene za izvoz.

- Činjenice o kojima ovisi da li se poštanska pošiljka podnosi carinskom organu utvrđuje komisija u izmjeničnom poštanskom uredu koja se, u pravilu, sastoji od jednog radnika poštanskog ureda carinjenja i jednog radnika izmjenične pošte.
- U odnosu na spomenute pošiljke smatra se da su bile podnesene poštanskom uredu carinjenja i carinska prijava prihvaćena u trenutku kada je pošiljka prihvaćena od strane poštanskog ureda.
- Poštanske pošiljke, koje se ne podnose poštanskom uredu carinjenja, prijemni poštanski ured direktno otprema nadležnom izmjeničnom poštanskom uredu radi otpreme u inozemstvo.
- Poštanske pošiljke, za koje postoji obveza podnošenja poštanskom uredu carinjenja a koje ispunjavaju uvjete za otpremu u inozemstvo, izmjenični poštanski ured podnosi carinskom organu na provjeru. Pošiljke se podnose carinskom organu isti dan a najkasnije slijedeći radni dan nakon što su preuzete. Pri podnošenju pošiljaka carinskom organu se također podnose propisani obrasci i prijave i ostale propisane isprave i dokumentacija za potrebe carinskog postupka.
- U pravilu, prvenstvo pri carinjenju imaju pismonosne pošiljke i pisma sa označenom vrijednosti u odnosu prema paketima. Prvenstvo pri carinjenju imaju EMS i hitne pošiljke, te pošiljke koje sadrže kvarljivu robu i lijekove. Sa navedenim pošiljkama carinski postupak će biti završen u roku pet radnih sati od kada su podnesene carinskoj ispostavi. Prednost nadalje imaju i prioritetne zrakoplovne pošiljke, kod kojih carinski postupak mora biti završen u roku od 24 sata nakon podnošenja poštanskom uredu carinjenja.
- Carinski organ neće odobriti otpremu pošiljke ako se prilikom carinskog pregleda ustanovi da pošiljka sadrži robu, čiji je izvoz zabranjen. U tom slučaju poštanski ured carinjenja pošiljku predaje ovlaštenom tijelu, kada je to predviđeno posebnim propisima, odnosno vraća pošiljku poštanskom uredu, radi uručjenja pošiljatelju.
- U skladu sa općim i posebnim odredbama o pakiranju i zatvaranju pojedinih vrsta pošiljaka u međunarodnom prometu radnik poštanskog ureda carinjenja, nakon izvršene carinske provjere, vraća sadržaj pošiljke u omot i pakira ga na način da se do sadržaja pošiljke ne može doći bez vidljivog oštećenja omota. Nakon zatvaranja pošiljke službenik poštanskog ureda carinjenja umjesto oznaka na omot stavlja oznaku "Ocarinjeno".
- Nakon obavljenog carinskog postupka, odnosno provjere poštanskih pošiljaka, poštanski ured carinjenja otprema pošiljke u inozemstvo izmjeničnom poštanskom uredu.
- Poštanski ured carinjenja, EMS i pismonosne pošiljke sa propisanim EMS i pismonosnim zaključcima i pakete sa propisanim paketskim zaključcima, koji se šalju u inozemstvo upućuje izmjeničnom poštanskom uredu. Pošiljke se otpremaju u propisanim zaključcima.
- Za svaki paketski zaključak popunjava se poštansko-carinska popratnica. Popratnica se popunjava u četiri primjerka. Radnik poštanskog ureda carinjenja potvrđuje popunjene primjerke poštansko-carinske popratnice, jedan primjerak zadržava a preostala tri vraća izmjeničnom poštanskom uredu, koji jedan primjerak poštansko-carinske popratnice zadržava, a dva primjerka otprema uz zaključak, koji zajedno sa pošiljkama upućuje izlaznom-graničnom carinskom organu.
- Izlazni-granični carinski organ evidentira poštansko-carinsku popratnicu, te ovjerava oba primjerka poštansko-carinske popratnice, nakon čega jedan primjerak zadržava, a drugi vraća poštanskom uredu carinjenja.
- Ukoliko je poštanska pošiljka, koja je bila izvezena iz BiH, vraćena iz inozemstva, poštanski ured carinjenja će za takvu pošiljku ponovo izvršiti carinsku provjeru

#### **3.2.3.4. Otprema pošiljaka u zatvorenom poštanskom vagonu ili kamionu**

- Ukoliko se poštanske pošiljke u inozemstvu otpremaju u zatvorenom poštanskom vagonu ili kamionu, izmjenični poštanski ured popunjava poštansko-carinsku popratnicu. Popratnica se popunjava u četiri primjerka.
- Poštanski ured carinjenja pri izmjeničnom poštanskom uredu potvrđuje sve primjerke poštansko-carinske popratnice, jedan primjerak popratnice zadržava, a preostala tri vraća izmjeničnom poštanskom uredu. Na zatvoreni poštanski vagon ili kamion poštanski ured carinjenja stavlja carinsku plombu. Izmjenični poštanski ured zadržava jedan primjerak poštansko-carinske popratnice a dva primjerka otprema uz zatvoreni poštanski vagon ili kamion.
- Izlazni-granični carinski organ potvrđuje oba primjerka popratnice, jedan primjerak zadržava, a drugi vraća u

poštanski ured carinjenja pri izmjeničnom poštanskom uredu, kao potvrdu o istupu zatvorenog poštanskog vagona odnosno kamiona.

### **3.2.4. CARINSKA KONTROLA U ŽELJEZNIČKOM PROMETU**

#### **3.2.4.1. Uloga carinskog organa CR/GP željezničkog kolodvora u BiH**

- Carinski organi na graničnim prijelazima za međunarodni željeznički promet vrše carinsku kontrolu željezničkih provoznih sredstava, roba, putnika i prtljaga koje putnici sobom nose. Carinska kontrola u željezničkom međunarodnom prometu vrši se na šest željezničkih graničnih prijelaza i to: CR Željeznički kolodvor Martinbrod, CR Željeznički kolodvor Dobrljin, CR Željeznički kolodvor Šamac, CR Željeznički kolodvor Čapljina, CR Željeznički kolodvor Brčko i CR Željeznički kolodvor Bijeljina.
- U provođenju carinskih procedura, carinski organi vrše carinski nadzor, pregled i kontrolu roba, putnika, ličnog prtljaga putnika, kao i provođenje svih postupaka koje predviđa ZOCP BiH i Odluka o provedbenim propisima na ZOCP BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 57/04 i 63a/04)..
- U svom radu carinski organi na graničnim prijelazima za željeznički međunarodni promet vrše mjere carinskog nadzora nad vlakovima i članovima posade istih, koji se nalaze u graničnom željezničkom kolodvoru. Također se vrši nadzor nad sredstvima i opremom kojom se kompozicija vlaka snabdijeva u graničnom kolodvoru radi nastavka putovanja u inozemstvo.
- Carinski organi na željezničkim graničnim prijelazima poseban naglasak stavljaju na kontrolu prometa roba visokog rizika i sprječavanja ilegalnog prelaska granice roba na zabranama, roba koje ugrožavaju opću sigurnost svih u BiH. U tom kontekstu ima svesrdnu suradnju s drugim kontrolnim i inspeksijskim graničnim službama.

#### **3.2.4.2. Provođenje mjera carinskog nadzora**

- Željeznički kolodvor određena kao granični prijelaz za međunarodni željeznički promet mora biti uređena na način da posjeduje: ograđen prostor koji onemogućava ulazak ili izlazak bez prethodnog odobrenja nadležnih graničnih službi, odgovarajuće perone za prihvrat putnika i roba, posebnu čekaonicu namijenjenu putnicima u međunarodnom željezničkom prometu, prostorije za pregled putnika i njihovog prtljaga.
- Granični prijelaz za željeznički međunarodni promet mora imati osigurane kolosijeeke za prihvat dolazećih i odlazećih vlakova.
- Željezničke kompanije, koje obavljaju usluge na graničnom željezničkom kolodvoru, dužne su da na vrijeme obavijeste carinske organe o dolasku vlaka i na koji kolosijek se postavlja.
- Ako su carinski kolosijeci određeni za prijem vlaka zauzeti, željeznički kolodvor je dužna u takvim slučajevima obavijestiti granični carinski ured prije dolaska vlaka i priopćiti na koji će kolosijek željezničko provozno sredstvo stati.
- Prostorije za prihvat putnika moraju biti osigurane tako da se onemogućući ulaz i izlaz ljudi i roba bez mjera carinskog nadzora.
- Pristup ovim prostorijama mogu imati samo službene osobe željeznice, carinski službenici i službenici ostalih graničnih službi.
- Po dolasku vlaka iz inozemstva i postavljanja na određeni kolosijek, carinski organi mogu, ako je potrebno, izvršiti pregled vučnog vozila /lokomotive/. U takvim slučajevima pristup drugim osobama je zabranjen.

#### **3.2.4.3. Carinski postupak s robama koja se uvozi u BiH željeznicom**

- Nakon ulaska u granični željeznički kolodvor carinskog područja BiH, teretna kompozicija staje na kolosijeku koji je za to određen najavom carinskom uredu.
- Željeznički kolodvor o tome usmeno obavještava carinski ured, stavljajući im na uvid Obrazac „ K - 200,, na kome se nalaze svi potrebni podaci o prispjeloj kompoziciji. Carinski organi odlučuju hoće li odmah zajedno s željezničkim radnikom kontrolirati kompoziciju i savnitati podatke sa obrasca, ili će to učiniti prilikom podnošenja dokumenata za provoz CIM.
- Ako se prilikom carinskih pregleda utvrdi da pošiljka sadrži predmete za čiji su uvoz propisani posebni uvjeti (inspeksijska kontrola), ili ako se prilikom carinskog pregleda utvrdi da ta pošiljka sadrži predmete čiji je uvoz

reguliran posebnim propisima (oblik uvoza), carinski organi će izvršiti carinjenje pošiljke samo, ako su ispunjeni uvjeti, propisani posebnim propisima.

- Nakon toga željeznički kolodvor prema daljnjem odredištu roba, koje se nalaze u vagonima, dostavlja carinskom uredu CIM-ove s ostalom pratećom dokumentacijom, otpočinju provodne radnje čime i započinje carinski nadzor nad željezničkim prijevoznim sredstvom i robom koju prijevozi.
- U skladu sa važećim zakonskim odredbama robu, koja se prevozi željezničkim prometom, uz ostalu prateću dokumentaciju prati obrazac CIM.
- Po prijemu i obradi dokumenata carinski ured u skladu sa analizom rizika, odlučuje dali će izvršiti detaljniji pregled robe, staviti svoja ili sravniti postojeća obilježja i nakon toga upućuje robu na krajnje odredište.
- Carinskom uredu se prilikom podnošenja originalnih dokumenata predaje i po jedna kopija, koja nakon obrade ostaje u carinskoj arhivi.
- Ako postoji potreba za bilo kakvim ispravkama na CIM obrascima, željeznički kolodvor podnosi odgovarajući CIT obrazac.
- Sve provodne procedure za uvoznu robu, koja se prevozi željeznicom, moraju biti završene najkasnije u roku od 5 sati po ulasku robe u granični željeznički kolodvor.
- U slučaju kvara vagoni s robom ostaju na kolodvoru do otklanjanja kvara. Na pratećim dokumentima se ta činjenica konstatuje i tako obavještava odredišni carinski ured.
- Nakon otklanjanja kvara vagon se uz prateća dokumenta upućuje u krajnje odredište.
- Nakon prijema i prijavljivanja robe odredišni carinski ured na propisan način obavještava polazni carinski ured.

#### **3.2.4.4. Carinski postupak s robama koje se izvoze iz BiH željeznicom**

- Kod izvoza robe iz BiH željezničkim prometom procedura se obavlja na sličan način.
- Željeznička kompanija vrši najavu kompozicije s robom graničnom carinskom uredu, saopćava usmeno kada kompozicija s robom treba stići i na koji kolosijek će biti smještena.
- Kao i kod uvoza pri prispjeću kompozicije s robom željeznica usmeno prijavljuje dolazak, prilaže obrazac „K - 200,,
- Carinski službenik sravnjava podatke s obrasca s vagonima kompozicije.
- Željeznički kolodvor podnosi CIM obrasce s pratećom dokumentacijom, carinski službenici vrše prijem dokumenata, kontrolu izvozne robe, provode izvoznu proceduru nakon čega roba može napustiti carinsko područje BiH.
- Sve procedure prilikom izlaza robe moraju biti završene najkasnije u roku od 3 sata.
- Ako je potrebna bilo kakva ispravka željeznica podnosi odgovarajući CIT obrazac.
- U slučaju kvara vagon s robom se zadržava, a o tome se na propisan način obavještava krajnje odredište.
- Nakon otklanjanja kvara vagon s robom i pratećom dokumentacijom se pušta da izađe iz carinskog područja BiH s drugom kompozicijom voza.
- Granični carinski ured obavještava na propisan način polazni carinski ured o istupu robe iz BiH.

#### **3.2.4.5. Postupak carinskog nadzora nad posadom vlaka, putnicima i prtljagom prilikom ulaza u BiH**

- Kad u granični željeznički kolodvor u BiH uđe međunarodni putnički vlak, on staje na određeni kolosijek uz predhodnu najavu carinskom uredu i ostalim graničnim službama.
- Nakon izvršene procedure od strane GP BiH, kontrolu posade, putnika i njihovog prtljaga vrše carinski organi.
- Svaki putnik, koji ulazi u carinsko područje BiH željeznicom (pa i član posade vlaka) dužan je prijaviti svu robu koju sa sobom nosi carinskim organima.
- Nakon toga carinski službenik odlučuje o carinskoj proceduri koju će provesti u skladu s važećim carinskim propisima.
- Na osnovu analize rizika carinski službenik odlučuje dali će izvršiti pregled prtljaga i kupea u vagonu u kome se nalazi putnik.

- Od plaćanja uvoznih dažbina oslobođena je roba koja je sadržana u “osobnom prtljagu” putnika koji dolazi iz inozemstva, a koja ne podliježe bilo kakvim ograničenjima ili zabranama, pod uvjetom da takvi uvozi nisu komercijalnog karaktera. Carinske olakšice uz slijedeća količinska ograničenja po putniku i po danu se primjenjuje na:
  - ◊ robe nekomercijalnog karaktera, uključujući poklone i suvenire koji se nalaze u osobnom prtljagu putnika, a čija carinska vrijednost nije veća od 200 KM;
  - ◊ proizvode od duhana:
    - » 200 cigareta; ili
    - » 100 cigarilosa; ili
    - » 250 grama duhana
  - ◊ alkoholna pića:
    - » 2 litre stolnog vina;
    - » 1 litar alkohola ili žestokog pića od preko 22% vol.; ili
    - » 2 litre jačeg vina, pjenušca ili drugih pića
  - ◊ parfeme i toaletne vode:
    - » 60 cc/ml parfema;
    - » 250 cc/ml toaletne vode
- Putnici mlađi od 17 godina nemaju pravo da uvoze proizvode od duhana i alkoholna pića.
- Kada putnik prijavi robu nekomercijalnog karaktera izražene vrijednosti do 200 KM, carinski službenik će ga osloboditi plaćanja carinskih dažbina.
- Ako prijavljena nekomercijalna roba za osobne potrebe prelazi vrijednost od 200 KM, a nije veća od 3.000 KM carinski službenik će utvrditi carinsku osnovicu, obračunati i naplatiti carinske dažbine.
- Prije započinjanja bilo koje procedure carinski službenik mora znati dali se roba shodno carinskim zakonskim propisima može cariniti na Potvrdu o naplati neizravnih poreza (CPD bloku), odnosno dali je na nekom od režima zabrane ili ograničenja.
- Roba koju putnik privremeno unosi na carinsko područje BiH evidentira se na obrascu PUR, koji se ispisuje u dva primjerka, ovjerava i potpisuje od strane carinskog službenika. Originalni primjerak se daje putniku. Kada se putnik vraća na izlazu carinskom uredu predočava obrazac PUR i robu, carinski službenik sravnjava podatke iz PUR-a sa robom, zadržava PUR obrazac a robu pušta.
- Roba koju putnik privremeno iznosi sa carinskog područje BiH evidentira se na obrascu PIR, koji se ispisuje u dva primjerka, ovjerava i potpisuje od strane carinskog službenika. Originalnu primjerak se daje putniku. Kada se putnik vraća na ulazu carinskom uredu predočava obrazac PIR i robu, carinski službenik sravnjava podatke iz PIR-a sa robom, zadržava PIR obrazac a robu pušta.

#### **3.2.4.6. Postupak carinskog nadzora nad posadom, putnicima i prtljagu prilikom izlaza iz BiH**

- Svaki putnik (pa i član posade vlaka) dužan je prilikom izlaza iz BiH carinskom službeniku prijaviti svu robu koju sobom nosi u inozemstvo.
- Nakon usmene prijave carinski službenik u skladu s važećim carinskim propisima odlučuje koje će mjere poduzeti.
- Na osnovu važećih carinskih propisa nema naplate carinskih dažbina u putničkom prometu prilikom izlaza iz zemlje.
- Carinski službenik u skladu sa analizom rizika odlučuje dali će vršiti pregled osobnog prtljaga putnika na izlazu.
- Carinski službenik kontrolom utvrđuje dali je roba u prtljagu putnika nekomercijalnog karaktera, dali je na režimu zabrane izvoza ili ograničenja.
- U koliko prilikom kontrole carinski službenik utvrdi da putnik sa sobom iz BiH iznosi robu komercijalnog karaktera, putnika s robom uputit će u carinski ured na postupak redovnog izvoza robe iz BiH.

- Carinski postupak izlaza putnika iz BiH reguliran je ZOCP BiH i Odlukom o provedbenim propisima na ZOCP, kao i Uputstvom o carinskom postupku u putničkom prometu broj 01-02-5024/06 od 23.10.2006.g.

### 3.2.5. CARINSKA KONTROLA U VODENOM PROMETU

#### 3.2.5.1. Uloga carinskih organa u graničnim vodenim lukama BiH

- Carinski organi na graničnim prijelazima za međunarodni vodeni promet vrše carinsku kontrolu vodenih pro-voznih sredstava, roba, putnika i prtljaga koje putnici sa sobom nose. Carinska kontrola u vodenom međuna-rodnom prometu vrši se u Luci Brčko, koja je u sastavu CI Brčko. Za sada u BiH nije otvoren ni jedan CR/GP luka za promet roba u međunarodnom vodenom prometu. Riječna luka Brčko radi preko CI Brčko, postoji najava otvaranja riječne granične luke Šamac, koja povremeno prihvata brodove s robom preko CI Šamac.
- U provođenju carinskih procedura, carinski organi vrše carinski nadzor, pregled i kontrolu roba, putnika, osob-nog prtljaga putnika, kao i provođenje svih postupaka koje predviđa ZOCP i Odluka o provedbenim propisima na ZOCP.
- Carinski organi na graničnim prijelazima za vodeni međunarodni promet provode mjere carinskog nadzora nad plovnim objektima i članovima posade istih, koji se nalaze u carinskoj vodenoj luci. Provodi se nadzor nad sredstvima i opremom, kojom se plovilo snabdijeva u graničnoj vodenoj luci radi nastavka putovanja u inozemstvo.
- Carinski organi u vodenom međunarodnom prometu posebnu pažnju posvećuje kontroli plovnih objekata, prometu akciznih roba i roba visokog rizika kao i sprječavanju krijumčarenja roba, ulaska na teritoriju BiH roba koje ugrožavaju zdravlje ljudi i opću sigurnost svih u BiH, sprječavanje ilegalnog prelaska granice osoba, u suradnji s GP BiH i drugim graničnim službama, sprječava prelazak granice roba koje su na režimima zabrane uvoza.

#### 3.2.5.2. Mjesto provođenja mjera carinskog nadzora

- Vodena luka, koja je određena kao granični prijelaz za međunarodni vodeni promet, mora biti uređena prema svim europskim standardima za trgovinu i promet roba vodenim putem.
- Kompanija za lučke usluge mora osigurati nesmetano uplovljavanje, pristajanje i isplavlavanje plovnih obje-kata, prostorije za prihvata putnika i prtljaga radi provođenja određenih carinskih procedura, prostorije za smještaj privremeno oduzetih roba.
- Prostor na kome se nalazi luka za međunarodni vodeni promet mora biti ograđen i kretanje dozvoljeno gra-ničnim službama, posadama plovila i licima koja predstavljaju kompaniju za međunarodni vodeni promet. Odobrenje za kretanje daju nadležne granične službe.
- Granični prijelaz za vodeni međunarodni promet mora imati osigurane dokove za prihvata dolazećih i odlazećih brodova i drugih plovila.
- Plovni objekti, koji prometuju s inozemstvom, mogu pristajati samo u pristaništima koja su registrirana za međunarodni promet.
- Pristajanje na drugim mjestima je dozvoljeno samo u slučaju više sile o čemu mora biti blagovremeno obavi-ješten carinski ured.
- Riječne kompanije dužne su granični carinski ured upoznati s redovnim riječnim prometom 7 dana ranije.
- Istu obvezu kompanije imaju i kod izvanrednih pristajanja brodova sa naznakom dana i vremena uplovljavanja.
- Plovila u domaćem riječnom prometu mogu pristajati na pristaništa za međunarodni riječni promet samo uz odobrenje carinskog ureda.
- Brodovi, koji plove međunarodnim plovnim rijekama, graničnim rijekama, moraju imati manifest i kao takvi mogu da uplovljavaju u pristaništa.

#### 3.2.5.3. Carinski postupak s robama koja se uvoze u BiH vodenim putem

- Plovilo prilikom uplovljavanja u međunarodnu luku carinskog područja BiH pristaje na carinski dok, koji je za to određen najavom carinskom uredu.
- Kompanija za plovne usluge luke o tome usmeno obavještava carinski ured.



- Brodovi, koji prevoze robu i posjeduju manifest, moraju se carinskom uredu prijaviti u roku od 24 sata po pristajanju u luku. Brod i roba se carinskom uredu prijavljuje podnošenjem brodskog manifesta sa pratećom dokumentacijom.
- Ako se prilikom carinskih pregleda utvrdi da pošiljka sadrži predmete za čiji su uvoz propisani posebni uvjeti (inspekcijska kontrola), ili se pak utvrdi da ta pošiljka sadrži predmete čiji je uvoz reguliran posebnim propisima (oblik uvoza), carinski organi će izvršiti carinjenje pošiljke samo, ako su ispunjeni uvjeti, propisani posebnim propisima.
- Nakon toga lučka kompanija prema daljnjem odredištu roba na plovnom objektu, dostavlja carinskom uredu manifest s ostalom dokumentacijom koja prati robu. Podnošenjem dokumenata započinje carinski nadzor nad vodenim provoznim sredstvom i robom koju prevozi.
- Po prijemu i obradi dokumenata carinski ured, vodeći računa o analizi rizika, odlučuje dali će vršiti detaljan pregled robe, staviti svoja carinska obilježja i nakon toga uputiti robu prema odredišnom carinskom uredu na daljnji postupak.
- Po prijemu robe odredišni carinski ured na propisan način obavještava polazni carinski ured o prijavljivanju iste.

#### **3.2.5.4. Carinski postupak s robama koje se izvoze iz BiH vodenim putem**

- Kod izvoza robe iz BiH vodenim putem, kompanija za lučke usluge carinskom uredu po prispieću plovila u luku podnosi manifest i ostala prateća dokumenta za robu koja se izvozi.
- U skladu sa zakonskim propisima carinski ured zaprima podnijetu dokumentaciju. Na osnovu analize rizika odlučuje koju vrstu kontrole će obaviti.
- Izvozna roba u plovilo može biti utovarena u luci na mjestima koji su za to određeni uz suglasnost carinskog ureda, a nakon utovara vrši se podnošenje manifesta i prateće dokumentacije i vrši izvozno carinjenje.
- Lučka kompanija vrši najavu pristajanja plovila s izvoznom robom graničnom carinskom uredu. Usmeno se saopćava kada plovilo s robom treba stići i na koji carinski dok će pristati.
- Granični carinski ured na propisan način obavještava polazni carinski ured o istupu robe iz BiH.

#### **3.2.5.5. Postupak carinskog nadzora nad posadom plovnog objekta, putnicima i prtljagom prilikom ulaza u BiH**

- Kad u graničnu luku u BiH uđe međunarodni plovni objekt, on pristaje uz određeni carinski dok prethodno najavljen carinskom uredu i ostalim graničnim službama.
- Nakon izvršene kontrolne procedure od strane GP-a, kontrolu posade, putnika i njihovog prtljaga vrše carinski organi.
- Zapovjednik broda, koji je stigao iz inozemstva, je obavezan ulaznom carinskom uredu podnijeti ispravu na kojoj se nalaze imena posade broda, spisak s imenom i prezimenom putnika i njihovog prtljaga, naziv i broj putne isprave, državljanstvo, mjesto u koje putuje i broj komada ručnog prtljaga, spisak namirnica na brodu i brodske provodne isprave.
- Svaki obavljeni pregled broda robe i isprava, carinski službenik potvrđuje svojim potpisom i pečatom nadležnog carinskog ureda.
- Svaki putnik koji ulazi u carinsko područje BiH plovilom (kao i članovi posade plovila) dužan je prijaviti svu robu koju sa sobom nosi carinskim organima.
- Carinski službenik odlučuje o carinskoj proceduri koju će provesti u skladu s važećim carinskim propisima.
- Na osnovu analize rizika carinski službenik odlučuje dali će izvršiti pregled prtljaga i kabina u plovilu u kome se nalazi putnik.
- Od plaćanja uvoznih dažbina oslobođena je roba koja je sadržana u "osobnom prtljagu" putnika koji dolazi iz inozemstva, a koja ne podliježe bilo kakvim ograničenjima ili zabranama, pod uvjetom da takvi uvozi nisu komercijalnog karaktera. Carinske olakšice uz slijedeća količinska ograničenja po putniku i po danu se primjenjuje na:
  - ◊ robe nekomercijalnog karaktera, uključujući poklone i suvenire koji se nalaze u osobnom prtljagu putnika, a čija carinska vrijednost nije veća od 200 KM;

- ◊ proizvode od duhana:
  - » 200 cigareta; ili
  - » 100 cigarilosa; ili
  - » 250 grama duhana
- ◊ alkoholna pića:
  - » 2 litre stolnog vina;
  - » 1 litar alkohola ili žestokog pića od preko 22% vol.; ili
  - » 2 litre jačeg vina, pjenušca ili drugih pića
- ◊ parfeme i toaletne vode:
  - » 60 cc/ml parfema;
  - » 250 cc/ml toaletne vode

- Putnici mlađi od 17 godina nemaju pravo da uvoze proizvode od duhana i alkoholna pića.
- Kada putnik prijavi robu koja je nekomercijalnog karaktera vrijednosti do 200 KM, carinski službenik će ga osloboditi od plaćanja carinskih dažbina.
- Ako prijavljena nekomercijalna roba ne prelazi vrijednosti od 3.000 KM, carinski službenik će utvrditi carinsku osnovicu, obračunati i naplatiti carinske dažbine.
- Prije nego što započne bilo koju proceduru carinski službenik mora znati dali se roba u skladu sa carinskim zakonskim propisima može cariniti u skraćenom postupku izdavanjem Potvrde o naplati neizravnih poreza (CPD bloku), ili je možda na nekom od režima zabrane ili ograničenja.
- Roba koju putnik privremeno unosi na carinsko područje BiH evidentira se na obrascu PUR, koji se ispisuje u dva primjerka, ovjerava i potpisuje od strane carinskog službenika. Originalni primjerak se daje putniku. Kada se putnik vraća na izlazu carinskom uredu predočava obrazac PUR i robu, carinski službenik sravnjava podatke iz PUR-a sa robom, zadržava PUR obrazac a robu pušta.
- Roba koju putnik privremeno iznosi sa carinskog područje BiH evidentira se na obrascu PIR, koji se ispisuje u dva primjerka, ovjerava i potpisuje od strane carinskog službenika. Originalnu primjerak se daje putniku. Kada se putnik vraća na ulazu carinskom uredu predočava obrazac PIR i robu, carinski službenik sravnjava podatke iz PIR-a sa robom, zadržava PIR obrazac a robu pušta.

### 3.2.5.6. Postupak carinskog nadzora nad posadom, putnicima i prtljagu prilikom izlaza plovila iz BiH

- Svaki putnik (pa i član posade plovila) dužan je prilikom izlaza iz BiH carinskom službeniku prijaviti svu robu koju sobom nosi u inostranstvo.
- Nakon usmene prijave carinski službenik u skladu s važećim carinskim propisima odlučuje koje će mjere preduzeti.
- Na osnovu važećih carinskih propisa nema naplate carinskih dažbina u putničkom prometu prilikom izlaza iz zemlje.
- Carinski službenik u skladu sa analizom rizika odlučuje dali će vršiti pregled osobnog prtljaga putnika na izlazu.
- Carinski službenik kontrolom utvrđuje dali je roba u prtljagu putnika nekomercijalnog karaktera, ili se roba nalazi na režimu zabrane izvoza ili ograničenja.
- Ukoliko prilikom kontrole carinski službenik utvrdi da putnik sa sobom iz BiH iznosi robu komercijalnog karaktera, putnika s robom uputit će u carinski ured na postupak redovnog izvoza robe.
- Carinski postupak izlaza putnika iz BiH reguliran je ZOCP BiH i Odlukom o provedbenim propisima na ZOCP BiH, kao i Uputstvom o carinskom postupku u putničkom prometu.

### 3.2.5.7. Snadbijevanje plovila

- Plovni objekti za međunarodni vodeni promet mogu se snabdijevati iz vlastitih skladišta ili drugih za to određenih prostora uz odobrenje i nadzor carinskog ureda.
- Na takav način plovni objekt se može snabdjeti gorivom, hranom, vodom i drugom potrebnom opremom, koja



će se koristiti tokom putovanja plovnog objekta, posade i putnika u inozemstvo i to u razumnim količinama.

- Snabdjevači plovila, koji plovila snabdjevaju proizvodima koji podliježu kontroli granične veterinarske inspekcije (GVI), moraju biti registrirani kod UZV BiH i biti pod stalnim veterinarskim nadzorom.
- Za robu izdanu za snabdijevanje plovila i posade, dokumentaciju ovjerava carinski ured i ista se prilaže prilikom izvoznog carinjenja.
- Carinski nadzor za ovakve svrhe traje sve do momenta isplovljavanja plovila iz graničnih voda luke.

### **3.3. URED ZA VETERINARSTVO BiH – KONTROLA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA**

#### **3.3.1. ULOGA VETERINARSKE SLUŽBE NA GRANICI**

- Granična služba za veterinarsku inspekciju obavlja veterinarsko-zdravstvene preglede i kontrole na 10 odobrenih i kategoriziranih graničnih veterinarskih inspeksijskih prijelaza (GVIP) na granicama BiH.
- Kod provođenja inspeksijskog nadzora GVI provodi veterinarsko-zdravstveni pregled i kontrolu nad uvozom, provozom i izvozom pošiljaka životinja i proizvoda životinjskog porijekla, objekata i roba, kojima se mogu prenositi zarazne bolesti i tako ugroziti živote i zdravlje ljudi kao i životinja.
- Pored navedenog GVI ima pravo i obvezu obaviti veterinarsku kontrolu uvjeta prijevoza pošiljki, pretovara i privremenog skladištenja kao i dezinfekcijom vozila.
- GVI ima pravo uzimati uzorke za brze pretrage kao i slanja istih u ovlaštene laboratorije na ispitivanja.
- Provodi i kontrolira veterinarski red na graničnim prijelazima, skladištima, carinskim skladištima i slobodnim carinskim zonama.

#### **3.3.2. REDOSLIJED PROCEDURA NA OVLAŠTENOM GVIP**

- Pošiljke, koje se iz drugih zemalja uvoze u BiH, moraju proći kontrolu na ovlaštenom GVIP-u, moraju biti podvrgnute veterinarskim kontrolama i moraju biti popraćene originalnim dokumentima izdanim od strane nadležnog organa zemlje porijekla proizvoda i ostalom originalnom dokumentacijom u skladu sa važećim BiH zakonodavstvom.
- GVI i carinski organi osiguravaju primjenu ovih propisa.
- Za pošiljke živih životinja i nekih proizvoda životinjskog porijekla uvoznik mora posjedovati uvoznu dozvolu izdatu od UV BiH.
- Uvoznik odnosno njegov pravni zastupnik 24 sata prije ulaska pošiljke na ovlaštenu GVIP obavještava elektronski, faksom ili osobno GVI o vremenu dolaska pošiljke.
- Obavijest će se predavati na obrascu ZVUD (odnosno Zajedničkom veterinarskom ulaznom dokumentu), popunjavanjem njegovog prvog dijela tj. prve stranice.
- Svaku pošiljku, koja se uvozi u BiH, mora pratiti originalni veterinarski certifikat, originalni veterinarski dokumenti ili neki drugi originalni dokumenti, koji su u skladu sa veterinarskim propisima.
- GVI inspektor obavlja sljedeće kontrole:
  - ◇ dokumentacijsku;
  - ◇ identifikacijsku;
  - ◇ fizičku

#### **3.3.3. DOKUMENTACIJSKA KONTROLA**

- Za svaku pošiljku, koja podliježe veterinarskoj kontroli bez obzira na dozvoljeni carinski postupak ili namjenu, GVI mora izvršiti kontrolu dokumentacije.
- Kontrola podrazumijeva provjeru podudarnosti dokumenata i podataka sa prethodno dostavljenim podacima

i dokumentima kada je pošiljka najavljuvana.

- GVI vrši provjeru podudarnosti dozvole za uvoz i pratećih dokumenata, kao potrebu pružanja garancija koje se traže zakonskim propisima u BiH;
- Veterinarski certifikati moraju biti originali, prevedeni na jedan od službenih jezika u BiH odnosno u skladu sa popisima o izgledu certifikata za tu vrstu pošiljki.

### 3.3.4. IDENTIFIKACIJSKA KONTROLA

- Identifikacijski kao i fizički pregledi trebaju se vršiti na mjestima predviđenim za takve preglede kako bi se izbjegla mogućnost međusobne kontaminacije, širenje bolesti kao i uzimanje u obzir temperaturnog režima predviđenog za takve kontrole.
- Kada pošiljka proizvoda stigne u kontejnerima na granični prelaz, ona se kontrolira u smislu usklađenosti plombi, koje je stavio veterinar ili nadležno tijelo, s veterinarskim propisima i provjerava dali se podaci na njima slažu sa podacima navedenim u pratećim veterinarskim dokumentima.
- Kod svih kontrola životinja i kada je to zakonski neophodno, potrebno je utvrditi podudarnost identifikacijskih oznaka na certifikatu i na životinjama.
- Potrebno je usporediti težinu pošiljke sa onom navedenom u veterinarskom dokumentu a gdje je neophodno i izvagati pošiljku.
- Identifikacijske kontrole se vrše na svakoj pošiljci, a ako pošiljke sadrže veliki broj životinja, kontrola identiteta može se vršiti na 10% životinja u pošiljci sa minimum 10 životinja tipičnih za cjelokupnu pošiljku.

### 3.3.5. FIZIČKI PREGLED POŠILJKE

- Fizičke kontrole proizvoda vrše se kako bi se utvrdilo da isti još uvijek ispunjavaju uvjete navedene propisima BiH i EU i da je proizvod u odgovarajućem stanju kako bi se koristio u svrhu navedenu u pratećim certifikatima.
- Garancije porijekla potvrđene od strane druge zemlje moraju garantirati da navedeni transport proizvoda nije promijenio svoje prvobitno stanje proizvoda u pogledu senzorskih svojstava kao što su miris, boja, gustoća, okus.
- Bez obzira na tip proizvoda potrebno je izvršiti sljedeće kontrole:
  - ◇ kontrolu stanja proizvoda i prijevoznog sredstva da bi se utvrdili nedostaci;
  - ◇ usporedbu stvarne težine pošiljke i one navedene u veterinarskom certifikatu;
  - ◇ kontrolu ambalaže i svih oznaka (pečati, etikete, itd.) kako bi se utvrdilo da su one u skladu sa domaćim propisima;
  - ◇ kontrolu temperature u prijevoznom sredstvu u skladu sa onom koja je propisana za tu vrstu pošiljke;
  - ◇ uzimanje uzoraka za brza testiranja;
  - ◇ uzimanje uzoraka za laboratorijska testiranja u ovlaštenim laboratorijima;

### 3.3.6. FIZIČKE KONTROLE POŠILJKI ŽIVIH ŽIVOTINJA

- Fizičke kontrole i klinička ispitivanja podrazumijevaju kontrole životinja kako bi se utvrdilo da one zadovoljavaju uvjete propisane zakonodavstvom BiH i zakonodavstvom EU i da odgovaraju svrsi za koju su namijenjene a koja je navedena u veterinarskom certifikatu.
- Klinički pregled životinja se sastoji od promatranja općeg zdravstvenog stanja i ponašanja cijele skupine ili reprezentativnog broja životinja. Broj pregledanih životinja se povećava ukoliko provedeni početni pregledi nisu bili zadovoljavajući. Ako se tijekom pregleda utvrdi nepravilnost, obavlja se detaljan pregled, uključujući i uzorkovanje ako je potrebno.
- Pored navedenog vrši se kontrola sposobnosti slobodnog kretanja životinje (zato svaka pošiljka živih životinja mora biti istovarena na graničnom prijelazu koji ispunjava uvjete za to), stanja kože i vidljivih sluznica te prisutnost nefizioloških izlučevina;

- Vršiti se promatranje dišnog i probavnog sustava, nasumično mjerenje tjelesne temperature.
- Pored opisanog kliničkog pregleda, potrebno je obaviti procjenu sposobnosti životinje za daljnji prijevoz na osnovu prethodno prijeđenog puta, hranjenja, napajanja i odmora kao i dužina putovanja do odredišta.
- Nakon izvršenih pregleda GVI donosi pisanu odluku o pregledanoj pošiljci i stavlja pečat UVOZ DOZVOLJEN ili UVOZ ZABRANJEN na veterinarski certifikat, broj protokola pod kojim je zavedena pošiljka, datum pregleda otiskom pečata, potpisom nadležnog inspektora i faksimilom.
- GVI popunjava drugu stranicu ZVUD-a u kome je opisan tok pregleda kao i vrijeme početka i završetka veterinarskog pregleda. Odluka da za pregledanu pošiljku nema smetnji za uvoz ili provoz navodi se i u ZVUD-u.
- Prvi primjerak ZVUD-a uručuje se uvozniku, prvu ovjerenu kopiju dostavlja carinskim organima a treću kopiju zadržava uz predmet pošiljke na graničnom prijelazu.

### 3.3.7. SLOBODNE ZONE I SKLADIŠTA

UV BiH izdaje odobrenje za rad:

- a) svakoj slobodnoj zoni, slobodnom skladištu i carinskom skladištu u BiH;
- b) svakom dostavljaču robe za sredstva koja vrše prijevoz morskim putevima i zrakoplovni catering u BiH

GVI kontrolira radnje i postupke, koji se provode nad pošiljkama u slobodnim zonama, skladištima i carinskim skladištima.

Pošiljke koje podliježu kontroli GVI moraju biti kontrolirane pri ulazu i izlazu iz slobodne zone kao i iz slobodnih i carinskih skladišta pa čak kad su u njima i privremeno.

GVI izdaje odgovarajući propisani dokument kada pošiljka izlazi iz slobodnih zona, slobodnih ili carinskih skladišta.

Pošiljka ne smije ući u carinske zone ako nije zaštićena carinskim oznakama.

### 3.3.8. SNADBIJEVANJE BRODOVA

Operatori koji neposredno snadbijevaju prekogranična sredstva pomorskog prijevoza proizvodima za konzumaciju od strane osoblja i putnika moraju biti registrirani i pod nadzorom sa strane UV BiH

### 3.3.9. VETERINARSKÉ KONTROLE POSEBNIH POŠILJKI

Kontroli GVI ne podliježu niže navedeni proizvodi:

- ◇ ako su prenošeni u osobnom prtljagu putnika i namijenjeni osobnoj uporabi i dolaze iz država iz kojih nije zabranjen uvoz ili provoz u BiH;
- ◇ manji predmeti upućeni fizičkim osobama ako ne služe u komercijalne svrhe i ako nisu na zabrani uvoza u BiH;
- ◇ koji se nalaze u prijevoznim sredstvima u međunarodnom prijevozu, čija je svrha snabdjevanje posade putnika;
- ◇ prikazani kao komercijalni uzorci;
- ◇ uvezeni radi izlaganja na sajmovima i izložbama;
- ◇ čija je svrha ispitivanje ili analiza;
- ◇ upućeni međunarodnim organizacijama i diplomatskim sjedištima;

Navedene iznimke se neprimjenjuju na svježe meso i proizvode od mesa.

### 3.3.10. PROVOZ PREKO BIH PODRUČJA

Pošiljke životinja i proizvoda životinjskog porijekla u provozu preko teritorije BiH ili izvozu iz BiH, podliježu kontroli GVI u skladu sa postojećom zakonskom regulativom.

GVI, koji je odobrio provoz, obavještava odredišnog GVI o upućivanju pošiljke. Ako GVI ulaza u propisanom roku ne dobije potvrdu od odredišnog GVI o istupu pošiljke iz BiH, GVI ulaza se obraća carinskim organima kako bi izvršili provjeru istupa robe.

### 3.4. FITO SANITARNA KONTROLA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA

#### 3.4.1. ULOGA FITOSANITARNE SLUŽBE

Važna obaveza iz oblasti primjene BiH Zakona o zaštiti zdravlja bilja i ostalih relevantnih propisa, ima za cilj omogućiti funkcioniranje Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: Uprava) i usklađivanje zakona u skladu sa regulativama EU, te donošenje svih podzakonskih akata u vezi sa kontrolom prekograničnog prometa roba biljnog karaktera.

Fitosanitarne službe su u nadležnosti entitetskih i Brčko Distrikt institucija i u obavezi su da surađuju sa Upravom kao centralnim odgovornim tijelom u BiH za zaštitu zdravlja bilja.

#### 3.4.2. REDOSLIJED FITOSANITARNIH POSTUPAKA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA

Procedure su definisane u Pravilniku o mjerama za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanja štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima i regulisanim objektima („Službeni glasnik BiH broj 59/11)(u dalje tekstu Pravilnik o mjerama), kojim se propisuje način pregleda i detaljni postupci prilikom uvoza, izvoza i tarnzita; sadržaj zahtjeva i uslovi za izdavanje fitosanitarnog certifikata za izvoz i za pošiljke namjenjene za reeksport; evidencija o pošiljkama; mjere i način uništavanja ili druge načine tretmana bilja, biljnih proizvoda i regulisanih objekata; praćenje zdravstvenog stanja određenih uvezenih vrsta bilja kod krajnjeg korisnika.

- Uloga fitosanitarne inspekcije je da vrši zdravstvenu kontrolu bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata, koja se uvoze, izvoze, reeksportiraju i provoze preko teritorija BiH, a sve sa ciljem da se onemogući unošenje i širenje štetnih organizama, koji mogu ugroziti cijelu zemlju.
- Uloga fitosanitarne inspekcije je također da vrši kontrolu kvaliteta sredstava za zaštitu bilja koja se uvoze i provoze, kao đubriva i oplemenjivača zemljišta koja se uvoze na teritoriju BiH.
- U zemljama EU postoji Kodeks (EC Direktiva 2000/29), koji sadrži čitav niz mjera protiv širenja i unošenja štetnih organizama. Ona regulira kretanje biljaka i biljnih proizvoda i njihovu zaštitu od štetnih organizama pri uvozu u treće zemlje. Ovo je i dio glavnog okvira Međunarodne konvencije za zaštitu biljaka.
- Provođenjem procedura na graničnom prijelazu vrši se zaštita domaće proizvodnje, tržišta i potrošača. Postupcima zdravstvene kontrole bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata i kontrole kvaliteta sredstava za zaštitu bilja, đubriva i oplemenjivača zemljišta spriječiti će se prijenos karantenskih štetnih organizama, smanjiti ekonomske štete i omogućiti praćenje i evidentiranje prometa za sredstava za zaštitu bilja, đubriva i oplemenjivača zemljišta u prekograničnom prometu.
- Svaka pošiljka bilja biljnih proizvoda, reguliranih objekata, sredstava za zaštitu bilja, đubriva i oplemenjivača zemljišta podliježu fitosanitarnoj kontroli prilikom uvoza na teritoriju BiH.
- Pošiljke bilja, biljnih proizvoda i regulisanih objekata iz Listi Pravilnika o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i regulisanih objekata („Službeni glasnik BiH“ broj 69/09) ( u daljem tekstu Pravilnik o listama) koje se namjeravaju uvesti u Bosnu i Hercegovinu iz trećih zemalja podliježu obaveznoj kontroli.
- Zahtjev za obavezan pregled pošiljke na tački ulaska uvoznik ili njegov ovlašten zastupnik podnosi nadležnom fitosanitarnom inspektoru
- Obavezna kontrola obuhvata:
  - a) provjeru dokumenata
  - b) utvrđivanje indetiteta pošiljke
  - c) zdravstveni pregled pošiljke, ambalaže i prijevoznog sredstva

Fitosanitarni certifikat i fitosanitarni certifikat za reeksport moraju, pored uslova propisanim Zakonom, biti popunjeni velikim ili odštampanim slovima, na jednom od službenih jezika i pisama Bosne i Hercegovine, engleskom,

francuskom ili njemačkom jeziku i sadržavati dopunsku izjavu.

Indetitet pošiljke se provjerava upoređivanjem sadržaja pošiljke s podacima navedenim na pratećim dokumentima.

Zdravstvenim pregledom pošiljke utvrđuje se da su biljke, biljni proizvodi i regulisani objekti, ambalaža ili prijevozno sredstvo zaraženi štetnim organizmima navedenim u Pravilnik o listama, i da li bilje, biljni proizvodi i regulisani objekti ispunjavaju specijalne fitosanitarne zahtjeve navedene u Pravilnik o listama.

Kada fitosanitarni inspektor prilikom obavezne kontrole pošiljke posumlja na zarazu za potrebe laboratorijske analize, sačinjava zapisnik o uzetim uzorcima i jedan primjerak daje uvozniku.

Ako fitosanitarni inspektor procijeni da će laboratorijska analiza trajati duže, a na mjestu ulaska nema odgovarajućeg skladišnog prostora, može u dogovoru s carinskom službom, privremenim rješenjem narediti da se pošiljka uz preduzimanje preventivnih mjera preveze do odredišta u unutrašnjosti Bosne i Hercegovine gdje ostaje pod carinskim nadzorom dok ne budu poznati rezultati laboratorijske analize.

Ukoliko je rezultat analize negativan fitosanitarni inspektor će izdati konačno rješenje kojim dozvoljava uvoz i carinjenje pošiljke. Ako su rezultati analize pozitivni fitosanitarni inspektor je obavezan rješenjem narediti jednu ili više mjera u skladu sa Zakonom.

Nadležni fitosanitarni inspektor uzeti uzorak pečati službenom plombom koristeći kliješta za pečaćenje.

- Kada na graničnom prijelazu ne postoji uslovi za obaveznu kontrolu pošiljke kao i u slučaju kontejnerskih pošiljki fitosanitarni inspektor će obaviti samo provjeru dokumentacije.

Provjerom dokumenata kada utvrdi da su ispunjeni uslovi fitosanitarni inspektor rješenjem odobrava prijevoz pošiljke odnosno kontejnera, pod carinskim nadzorom do službeno određenog skladišta gdje se obavlja provjera indetiteta i zdravstvenog stanja pošiljke.

Fitosanitarni inspektor će na mjestu ulaska upisat će na ispravu/dokument koji služi za pokretanje carinskog postupka tekst "Obavezna kontrola nije obavljena. Dozvoljava se prijevoz pošiljke pod carinskim nadzorom do skladišnog prostora (kontejnerskog terminala) u .....( navesti mjesto odredišta). Odmah nakon dolaska pošiljke obavjestiti fitosanitarnu inspekciju u..... (navesti sjedište inspekcije)". Nakon što fitosanitarni inspektor u mjestu skladištenja obavi pregled pošiljke i ustanovi da su ispunjeni propisani uslovi donosi rješenje kojim se dozvoljava carinjenje pošiljke.

- Dozvola uvoza, odbijanje i zadržavanje pošiljke

Kada se obaveznom kontrolom utvrdi da su ispunjeni propisani uslovi fitosanitarni inspektor će u skraćenom upravnom postupku izdati dozvolu za uvoz pošiljke, tako što će na fitosanitarni certifikat koji prati pošiljku i dokument koji služi za pokretanje carinskog postupka staviti otisak žiga sljedećeg sadržaja: Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Federalna uprava za inspekcijske poslove, Fitosanitarn ainspekcija. Obavezna kontrola obavljena. UNOŠENJE/UVOZ DOZVOLJEN. Datum prijave:..... Mjesto ulaska:....., te stavi svoj pečat i potpis, odnosno Bosna i Hercegovina odnosno Bosna i Hercegovina, Republika Srpska, Republička uprava za inspekcijske poslove, Fitosanitarna inspekcija. Obavezna kontrola obavljena. UNOSENJE/UVOZ DOZVOLJEN. Datum prijave:..... Mjesto ulaska:..... " te staviti svoj pecat i potpis, odnosno Bosna i Hercegovina, Brčko Distrikt BiH, Kancelarija-Ured Gradonačelnika, fitosanitarna inspekcija. Obavezna kontrola obavljena. UNOSENJE/UVOZ DOZVOLJEN. Datum prijave:.....Mjesto ulaska:..... " te staviti svoj pecat i potpis.

Kada obaveznom kontrolom utvrdi da pošiljka ne ispunjava jedan ili više propisanih uslova, nadležni fitosanitarni inspektor će zadržati pošiljku i rješenjem odrediti jednu ili više mjera.

Nadležni fitosanitarni inspektor će na ispravu koja služi za pokretanje carinskog postupka otisnuti žig sljedećeg sadržaja: "Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Federalna uprava za inspekcijske poslove, Fitosanitarna inspekcija. POŠILJKA ZADRŽANA. Datum prijave:.....Mjesto ulaska: ....." odnosno Bosna i Hercegovina, Republika Srpska, Republička uprava za inspekcijske poslove, Fitosanitarna inspekcija. POŠILJKA ZADRŽANA. Datum prijave:.....Mjesto ulaska:....." odnosno Bosna i Hercegovina, Brčko Distrikt BiH, Kancelarija-Ured Gradonačelnika, Fitosanitarna inspekcija. POŠILJKA ZADRŽANA. Datum prijave:.....Mjesto ulaska: ....."

U slučaju da fitosanitarni inspektor Riješenjem odredi jednu od mjera onda na dokument koji služi za pokretanje carinskog postupka stavlja oznaku „UVOZ ZABRANJEN“. U tom slučaju, fitosanitarni inspektor jasno označava prednju stranu originalnog fitosanitarnog certifikata ili fitosanitarnog certifikata za reeksport crvenim trouglastim pečatom

čime certifikat postaje nevažeći.

U centralnom dijelu trouglastog pečata iz prethodnog stava je oznaka „CERTIFIKAT PONIŠTEN”, na donjoj kateti je oznaka na engleskom jeziku certificate canceled, na lijevoj kateti je oznaka fitosanitarna inspekcije Republike Srbije, odnosno Federacije BiH, odnosno Brčko Distrikta BiH, na desnoj kateti je oznaka Bosna i Hercegovina. Natpis se ispisuje velikim slovima, crvenom bojom, na jednom od službenih jezika i pisama Bosne i Hercegovine. Ispod otiska pečata fitosanitarni inspektor iz prethodnog stava stavlja otisak faksimila i svojeručan potpis.

Izgled žigova nalaze se u Prilogu III, Prilogu V i Prilogu VI. Pravilnika o mjerama.

Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja će izraditi i besplatno distribuirati inspektoratima entiteta i Brčko Distrikta BiH potrebne količine pečata i pečata iz Pravilnika o mjerama.

Fitosanitarni inspektor nadležne inspekcije entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ovlašten je za izdavanje fitosanitarnog certifikata u skladu sa Zakonom.

Ukoliko zemlja uvoznica ili zemlja tranzita zahtjeva da pošiljka bude praćena fitosanitarnim certifikatom, u skladu Zakona izvoznik ili njegov ovlašten zastupnik podnosi pismeni zahtjev fitosanitarnom inspektoratu za izdavanje fitosanitarnog certifikata za namjeravani izvoz, najmanje 24 sata prije utovara. Zahtjev se podnosi se u pisanom obliku, a uz zahtjev se prilažu i ostali dokumenti koji prate pošiljku. Uz zahtjev za izdavanje fitosanitarnog certifikata za reeksport mora se priložiti originalni fitosanitarni certifikat koji je pratio pošiljku pri unošenju iz treće zemlje.

Obrazac zahtjeva za izdavanje fitosanitarnog certifikata nalazi se u Prilogu VI Pravilnika o mjerama.

Fitosanitarni inspektor dužan je obaviti obaveznu kontrolu pošiljke na mjestu utovara prije izdavanja fitosanitarnog certifikata. Bez saglasnosti fitosanitarnog inspektora ne smije se započeti utovar bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata.

Izuzetno, obavezna kontrola pošiljke može se, kada za to postoji opravdan razlog, obaviti na mjestu izlaska iz Bosne i Hercegovine, pod uslovom da se ne radi o pošiljci bilja koja je namjenjena sjetvi ili sadnji .

Kada se obaveznom kontrolom utvrdi da su ispunjeni zahtjevi zemlje uvoznice ili u slučaju tranzita zemlje preko čije teritorije se pošiljka provodi, fitosanitarni inspektor će izdati fitosanitarni certifikat.

Kada obaveznom kontrolom fitosanitarni inspektor utvrdi da nisu ispunjeni zahtjevi zemlje uvoznice ili zemlje preko čije teritorije se pošiljka provodi, ili da prevozno sredstvo i pakovanje ne ispunjavaju uslove za izvoz, fitosanitarni inspektor rješenjem odbacuje zahtjev za izdavanje fitosanitarnog certifikata.

Obavezna kontrola u skladu Zakona nije obavezna za pošiljke bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata navedenih u Listi V Dio B Odjeljak I i Listi V Dio B Odjeljak II Priloga V Pravilnika o listama , koje su u tranzitu preko carinskog područja Bosne i Hercegovine.

Izuzetno, obaveznoj kontroli podliježu pošiljke drva koje su u tranzitu preko carinskog područja Bosne i Hercegovine ako se prevoze u otvorenim prevoznim sredstvima.

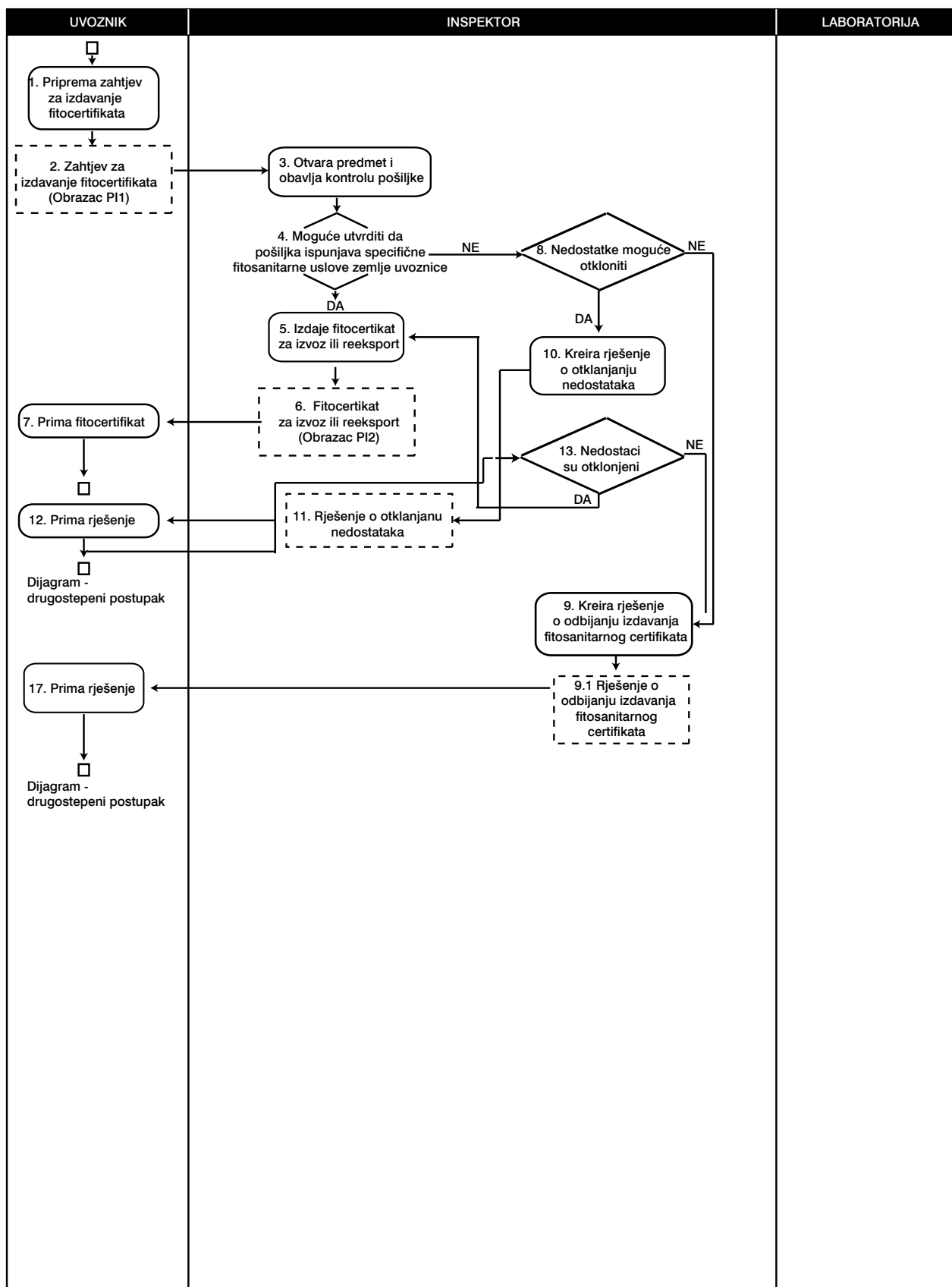
Kada se obaveznom kontrolom utvrdi da su ispunjeni propisani uslovi, fitosanitarni inspektor će u skraćenom upravnom postupku dozvoliti tranzit pošiljke preko carinskog područja BiH, tako što će na dokument koji služi za pokretanje carinskog postupka staviti otisak žiga sledećeg sadržaja: “Bosna i Hercegovina, Republika Srpska, Republička uprava za inspekcijske poslove, Fitosanitarna inspekcija. Obavezna kontrola obavljena. TRANZIT/PROVOZ dozvoljen. Datum prijave.....Mjesto ulaska.....” te staviti pečat i potpis. (Izgled žiga u prilogu IV), Pravilnika o mjerama.

Pošiljke koje se skladište, razdjeljuju, združuju s drugim pošiljkama, prepakivaju ili su pakovane na način da nije isključena opasnost od unošenja i širenja štetnih organizama, ne smataju se pošiljkama u tranzitu i s njima se postupao kao i s pošiljkama koje se uvoze (unose) iz trećih zemalja. Kad carinska služba utvrdi jedan ili više slučajeva odmah će o tome izvjestiti fitosanitarnog inspektora.

Ukoliko u toku prevoza pošiljke u tranzitu dođe do nesreće zbog čega se pošiljka mora pretovariti unutar carinske teritorije Bosne i Hercegovine, o tome se odmah obavještava najbliži fitosanitarni inspektor. Fitosanitarni inspektor takvu pošiljku tretira kao uvezenu pošiljku, u skladu sa Pravilnikom o mjerama.

Nastale troškove snosi prevoznik ili ovlašten zastupnik. Nakon što polazni carinski ured dobije natrag provoznu carinsku ispravu, fitosanitarni inspektor će zatražiti službeno kopiju ovog dokumenta na osnovu kojeg će utvrditi da li je pošiljka napustila carinsko područje BiH i time zatvoriti predmet.

Inspeksijska kontrola (predmet) poljoprivredne inspekcije pri izvozu





### 3.4.3. SPECIFIČNOSTI RADA U SEKTORU FITOSANITARNE INSPEKCIJE ENTITETA I BRČKO DISTRIKTA

#### Fitosanitarna inspekcija u Republici Srpskoj

- Fitosanitarna inspekcija RS je organizirana u Republičkoj Upravi za inspeksijske poslove Republike Srpske.
- Trenutno u Republičkoj upravi za inspeksijske poslove radi 13 fitosanitarnih inspektora i 6 poljoprivrednih inspektora:
  - ◊ na 7 graničnih prijelaza za transport sredstvima cestovnog prometa na području svog administrativnog djelovanja fitosanitarna inspekcija je stalno prisutna u propisanom radnom vremenu (Gradiška, Šamac, Rača, Pavlović most, Karakaj, Vardište i Klobuk);
  - ◊ i povremeno po potrebi na 5 graničnih prijelaza (Željeznički prijelazi Dobrljin, Rača i Zvornik, Zračna luka Mahovljani i poštansko prometni centar Banja Luka).

#### Fitosanitarna inspekcija u Distriktu Brčko

- Na graničnom prijelazu u Distriktu Brčko rade fitosanitarni inspektori, koji se organizacijski nalaze u Uredu gradonačelnika-inspektoratu.
- U Distriktu, na graničnim prijelazima, zaposlena su tri fitosanitarna inspektora.
- Fitosanitarni pregled se obavlja na tri granična prijelaza: granični prijelaz Most Brčko za cestovni promet (inspekcija je stalno stacionirana), granični prijelaz Luka Brčko za riječni promet i granični prijelaz Željezničkog kolodvora Brčko za željeznički promet (na ova dva prijelaza inspekcija dolazi po pozivu).

#### Fitosanitarna inspekcija u Federaciji BiH

- Fitosanitarna inspekcija FBiH organizirana je u Federalnoj Upravi za inspeksijske poslove FBiH.
- Na graničnim prijelazima je ukupno zaposleno 12 inspektora.
- Postoji ukupno šest graničnih prijelaza na kojima je fitosanitarna inspekcija stalno stacionirana: Doljani, Goriča, Kamensko, Izačić, Bosanski Šamac i Orašje.
- U Zračnoj luci i Poštama carinjena Sarajevo i Halilovići fitosanitarnu inspekciju realiziraju 2 inspektora iz ureda u Sarajevu.

### 3.4.4. ANALIZE

- Ukoliko je potreban specijalistički pregled i dijagnoza, fitosanitarni inspektori uzimaju uzorke i šalju ih na analizu u ovlaštene laboratorije u skladu sa postojećom zakonskom regulativom.
- Laboratorijski testovi se trebaju obavljati po međunarodnim standardima i šemama za testiranje i detekciju štetnih organizama, kao što su Međunarodni standardi fitosanitarnih mjera (ISPM-ovi, urađeni od strane IPPC-a i EPPO-a), kojih ima 27.



## 4. SURADNJA IZMEĐU SLUŽBI GRANIČNE SIGURNOSTI – SPORAZUMI

Suradnja svih službi prisutnih na graničnim prijelazima je veoma značajna za uspješan i efikasan rad na granici. Treba imati u vidu da se dobra suradnja između službi ogleda u dobrim rezultatima rada, bržem protoku prometa, većem broju otkrivenih kaznenih djela i prekršaja, manjem broju radnika potrebnih za obavljanje posla. U želji za boljom i efikasnijom suradnjom službe su sklopile Sporazum o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom u Bosni i Hercegovini a dok neke službe imaju i međusobne sporazume o suradnji i pomoći.

Velika većina sporazuma između SGS ima dosta sličan sadržaj i osobine i oni uglavnom navode sljedeće točke:

- zajedničko planiranje i koordinaciju, uključujući organizaciju zajedničkih akcija;
- razmjenu relevantnih informacija potrebnih za operativni rad;
- međusobnu pomoć u otkrivanju kaznenih djela i prekršaja;
- zajedničke sastanke, imenovanje i angažiranje službenika za kontakt;
- provođenje zajedničkih stručnih osposobljavanja i usavršavanja;
- odnose sa sredstvima javnog informiranja;
- druge radnje bitne za zajednički rad na graničnim prijelazima

### 4.1. SPORAZUM O MEĐUSOBNOJ SURADNJI IZMEĐU INSTITUCIJA UKLJUČENIH U PROCES INTEGRIRANOG UPRAVLJANJA DRŽAVNOM GRANICOM U BOSNI I HERCEGOVINI

U skladu sa Strategijom integriranog upravljanja granicom BiH i Akcijskim planom za njeno provođenje, usvojene od strane Vijeća ministara BiH u cilju unaprjeđenja međusobne suradnje i provođenja efikasnosti u radu uz uvažavanje dosadašnje uspješne suradnje, Ministarstvo sigurnosti BiH, Granična Policija BiH, Služba za poslove sa strancima BiH, Uprava za neizravno oporezivanje, Ured za veterinarstvo BiH, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, Federalna uprava za inspeksijske poslove F BiH, Republička uprava za inspeksijske poslove RS-a i Vlada Brčko Distrikta BiH su zaključile Sporazum o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom (*Prilog 1.*) kojim se reguliraju osnove suradnje između navedenih institucija u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti u vezi sa granicom i graničnim prijelazima u cilju omogućavanja nesmetanog legalnog protoka ljudi, roba i prijevoznih sredstava kao i radi sprečavanja, dokumentiranja kaznenih djela i prekršaja koji su u vezi sa državnom granicom BiH.

Ovim Sporazumom definirani su oblici suradnje koji se ogledaju u sljedećem:

- usklađivanje rada i unaprjeđenje suradnje između organa koji vrše kontrolu prelaska državne granice i zaštitu granice,
- zajednička analiza rizika,
- provođenje zajedničkih akcija i drugih aktivnosti,

- pružanje stručne i tehničke pomoći i korištenje zajedničke opreme,
- određivanje i angažiranje službenika za kontakt,
- održavanje sastanaka,
- zajedničko obrazovanje i usavršavanje,
- razmjena podataka,
- zajedničko informiranje javnosti.

## 4.2. GRANIČNA POLICIJA – UPRAVA ZA INDIREKTNO – NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

Sporazum o međusobnoj suradnji između GP BiH i UINO je potpisan 04.01.2006.g. Ovaj sporazum regulira osnovne suradnje između Granične policije BiH i Uprave za indirektno - neizravno oporezivanje, u cilju omogućavanja nesmetanog toka kretanja legalnih tokova ljudi, roba i prijevoznih sredstava te u cilju sprječavanja, otkrivanja i dokumentiranja kaznenih djela i prekršaja koji su u vezi sa državnom granicom Bosne i Hercegovine. Cilj ovog Sporazuma je da se usklade aktivnosti službi, definiraju njihova odgovarajuća područja odgovornosti i osigura da obje službe postupaju u skladu sa principima IUG-a.

Sporazum omogućava suradnju između dvije službe na lokalnom, regionalnom i centralnom nivou.

## 4.3. GRANIČNA POLICIJA – URED ZA VETERINARSTVO BiH

Sporazum između GP BiH i UV je potpisan 31.10.2006.g. Ovaj sporazum regulira osnovne suradnje između Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine i Granične policije BiH, u cilju omogućavanja nesmetanog toka kretanja roba i prijevoznih sredstava, u želji da olakšaju promet životinja i proizvoda životinjskog porijekla i da istovremeno onemogućuje unošenje zaraznih bolesti životinja i po zdravlje štetnih proizvoda životinjskog porijekla

## 4.4. URED ZA VETERINARSTVO BiH – UPRAVA ZA INDIREKTNO – NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

Ovaj sporazum regulira osnovne suradnje između Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine i Uprave za indirektno – neizravno oporezivanje, u cilju omogućavanja nesmetanog toka kretanja roba i prijevoznih sredstava, u želji da olakšaju promet životinja i proizvoda životinjskog porijekla i da istovremeno onemogućuje unošenje zaraznih bolesti životinja i po zdravlje štetnih proizvoda životinjskog porijekla.

## 4.5. FITO SANITARNE SLUŽBE

U cilju olakšanja i ubrzanja protoka roba u vanjskoj trgovini, efikasnosti i ekonomičnosti postupka i jednoobraznog postupanja pri provođenju fitosanitarne kontrole roba, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH – Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, Federalna uprava za inspekcijske poslove – Inspektorat poljoprivredne inspekcije, Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske, Vlada Distrikta Brčko – Odjeljenje za javnu sigurnost – Pododjel za inspekcijske poslove i UINO su u ožujku 2007.g. zaključili „Protokol o načinu odobravanja uvoza/tranzita (provoza)/izvoza pošiljke u fito sanitarnoj kontroli“ (*Prilog 2.*)

U cilju bolje razmjene podataka Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i Ured gradonačelnika – Inspektorat su 28.06.2011. godine potpisali Protokol o suradnji u procesu razmjene podataka (*Prilog 3.*).

Protokol o saradnji u procesu razmjene podataka potpisan je i od strane Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja i Federalne uprave za inspekcijske poslove, dana 05.08.2011. godine (*Prilog 4.*), uz prethodnu konstataciju da će se traženi podaci dostavljati u skladu sa objektivnim mogućnostima uspostave i funkcionisanja elektronskog sistema unutar Federacije BiH.

Također, ovakav Protokol potpisan je i sa Republičkom upravom za inspekcijske poslove RS (*Prilog 5.*)

U oktobru 2011.godine počeo se primjenjivati redefinirani spisak roba koje podliježu fitosanitarnoj kontroli, koji je u odnosu na objedinjeni spisak iz 2005.godine smanjio obim roba koje podliježu fitosanitarnoj kontroli pri uvozu i provozu, koji proističe iz Pravilnika o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i regulisanih objekata („Službeni glasnik BiH broj 69/09).

## 5. SURADNJA IZMEĐU SLUŽBI GRANIČNE SIGURNOSTI – KONKRETNI PRIMJERI SURADNJE

Suradnja SGS na granici mora biti dobra i usuglašena. U tom cilju svaki granični prijelaz bi trebao pripremiti kratak ugovor, koji bi potpisale sve prisutne SGS. Dogovor bi trebao obuhvatiti slijedeća pitanja:

- održavanje redovnih mjesečnih sastanaka svih SGS;
- razmjena podataka i informacija
- informiranje o svim pitanjima od značaja za djelovanje ostalih službi, obrazovanje o osnovnim principima rada ostalih službi (GP BiH za UINO i inspekcije, UINO za GP BiH i inspekcije, inspekcije za GP BiH i UINO);
- održavanje i stalno ažuriranje lista roba, koje podliježu inspekcijskim kontrolama, potvrde nadležnih organa, i sl.;
- koordinacija rada i procedura službi;
- redovni sastanci i informiranje ostalih učesnika o postupcima (špediteri, prijevoznici, i dr.);
- zajednički pregledi roba, zajednički termini pregleda roba od strane svih službi, mogućnosti stručne suradnje (carinska tarifa, vrste robe i sl.);
- radno vrijeme službi koje rade na graničnim prijelazima (UINO, GP BiH, inspekcijske službe, špediteri i dr.)

Suradnja opisana u poglavlju 5.1 mogla bi se primjeniti u suradnji i između drugih službi na graničnim prijelazima BiH.

### 5.1. SURADNJA CARINSKIH, FITO-SANITARNIH I VETERINARSKIH SLUŽBI

#### 5.1.1. OPĆE NAPOMENE

- Suradnja između carinskih i inspekcijskih organa predstavlja zakonsku obvezu u cijeloj BiH, a provodi se kroz:
  - ◊ carinsku legislativu;
  - ◊ veterinarsku legislativu;
  - ◊ fito-sanitarnu legislativu
- Kada kontrolu pošiljki obavlja više službi na graničnim prijelazima one bi trebale biti obavljane zajednički kroz usku suradnju i u isto vrijeme na istom mjestu. kada je to realno moguće.
- Ako iz opravdanih razloga neka od SGS odluči izvršiti detaljan fizički pregled, u tim slučajevima pregled robe će se provesti uz suglasnost i/ili prisustvo ostalih SGS nadležnih za kontrolu predmetne robe na mjestima koja ispunjavaju predviđene uvjete za pregled.
- Niti jedna pošiljka koja podliježe inspekcijskoj kontroli ne može ući u BiH bez prethodne inspekcijske provjere.
- Carinski organi neće dozvoliti uvoz pošiljki koje podliježu inspekcijskoj kontroli ukoliko im nije dostavljen dokaz da su one obavljene sa zadovoljavajućim rezultatima .

- Carinski organi neće dozvoliti uvoz pošiljki koje podliježu inspekcijskim pregledima izvan za to predviđenih i odobrenih graničnih prijelaza.
- Carinski organi će dozvoliti namjeravanu uporabu pošiljke samo u skladu s odlukom graničnih inspektora.
- Carinski organi moraju poštivati odluke i naredbe koje donesu inspektori kada su u pitanju pošiljke koje podliježu inspekcijskom pregledu.
- Kod uzimanja uzoraka granični inspektori će obavijestiti carinske organe o tome da li navedena pošiljka može napustiti terminal prije nego što rezultati analize budu gotovi ili ostaje pod carinskim nadzorom do dobijanja rezultata laboratorijske analize, odnosno određivanja mjera od strane fitosanitarnog inspektora u skladu sa rezultatima analize.
- Kada god je potrebno carinski službenici će kontaktirati granične inspektore za pomoć, podršku ili pojašnjenje.
- Kada god je to potrebno granične inspekcije će kontaktirati carinske službenike za pomoć, podršku i pojašnjenje carinskih pitanja.
- Potrebna pomoć, podrška i pojašnjenje će biti pruženi na adekvatan način koji odgovara konkretnom slučaju.

### **5.1.2. REDOVITI MJESEČNI SASTANCI SVIH SLUŽBI GRANIČNE SIGURNOSTI**

- Radni sastanci na lokalnom nivou između SGS održavati će se najmanje jednom mjesečno kao i dodatno po potrebi.
- Na svim graničnim prijelazima odrediti službenike za kontakte o čemu moraju biti upoznate međusobno sve službe, kao i o mogućim izmjenama kontakt osoba.
- Suradnja između kontakt osoba uspostavlja se direktnim kontaktima imenovanih službenika.
- Na sastancima između službi razmatrati će se pitanja od obostranog interesa i izmjenjivati informacije.
- Na navedenim sastancima voditi pisane izvještaje i o dogovorenom obavještavati sve zaposlene u svojim službama, koji bi trebali provoditi dogovoreno.
- Teme sastanaka mogu između ostalog biti razmjena i usporedba statističkih podataka, aktualnosti koje se odnose na protok putnika, roba i prijevoznih sredstava.
- Kontakt osobe trebaju se izvještavati o novim načinima krijumčarenja ljudi, roba i po zdravlje ljudi i životinja sumnjivih pošiljki.

### **5.1.3. RAZMJENA PODATAKA I INFORMACIJA**

- Službe će u što kraćem vremenskom roku po otkriću takvih saznanja razmjenjivati informacije i podatke neophodne za bolju efikasnost u operativnom radu i postupanju na područjima njihove nadležnosti.
- Razmjena informacija će se vršiti preko službenika za kontakt u pisanom obliku.
- Razmjena informacije se može vršiti i usmenim putem prema potrebi posla u skladu sa smjernicama IUG Strategije.
- Općem informacije bi trebale biti lako dostupne svim zainteresiranim službama.
- Što je informacija konkretnija time bi se njeno dostavljanje trebalo ograničiti samo na nadležne službe.
- Relevantna uputstva bi trebale biti dostupna svim uposlenima u službama.
- Kontakt osobe različitih službi trebaju se redovno i kratko informirati o pošiljkama koje se uvoze (npr. najave specijalnih putnika - važnih osoba, vojnih pošiljki, osoba koje koriste posebne lijekove, specijalnih pošiljki životinja i sl.).
- Inspekcijske službe trebaju imati pristup bazama podataka carinskih organa ili njihovim relevantnim dijelovima, a isto tako i bazama podataka trgovinskih operatora dostupnih carinskim organima u zračnim lukama, lukama i željeznici, kada su u pitanju pošiljke za koje su nadležni.
- Pristup će se ograničiti na podatke koji se odnose na konkretne pošiljke i poduzeća u neophodnom obimu, a koje podliježu inspekcijskoj kontroli.

- Veterinarskoj inspekciji treba omogućiti pristup i korištenje postojećih IT sistema (RASFF, TRACES).
- TRACES sistem koji koriste nadležne veterinarske službe u EU pokazao se kao jako koristan i efikasan za brzu razmjenu informacija.
- Pošiljke se elektronskim putem najavljuju za dolazak na odobreni GVIP (može putem faksa).
- U skladu sa ciljevima svojih kontrola inspekcije moraju imati mogućnost uvida u manifesta tereta broda, zrakoplova ili drugog dokumenta, koji sadrži informacije o mogućem uvozu roba koje podliježu inspekcijskoj kontroli u željezničkom, cestovnom, zračnom ili vodenom prometu.
- Inspekcije primaju informacije o dolasku pošiljki koje podliježu inspekcijskoj kontroli od carinskih organa u zračnim lukama, lukama i željeznici kao i od špedicija, državnih ili privatnih kompanija.

#### 5.1.4. OBUKA

- Službe će surađivati na područjima osposobljavanja i stručnog usavršavanja svojih službenika na graničnim prijelazima.
- Carinski službenici će se redovno obučavati o inspekcijским propisima od važnosti za carinski posao.
- Inspektori će se redovno obučavati o relevantnim carinskim propisima.
- Odgovarajući materijal za obuku će se pripremati i stavljati na raspolaganje objema službama od strane nadležnih osoba za predviđenu tematiku.(npr. treba izvršiti sistematsku obuku kada su zadaci zakonom prebačeni iz nadležnosti jedne u nadležnost druge službe).
- Veterinarski inspektori trebaju obučiti carinske službenik o postupku prilikom uvoza kućnih ljubimaca.
- Zajedničke obuke za otkrivanje krivotvorenih dokumenata, koje se odnose na službu kod koje će biti predmetom kontrole (krivotvoreni pečati itd).
- Postupanje drugih službi u kriznim i izvanrednim situacijama (pojava zaraznih bolesti u susjednoj državi i sl.).

#### 5.1.5. KORIŠTENJE INFRASTRUKTURE

- Kada god je to neophodno za potrebe carinske kontrole, carinski službenici će imati mogućnost da koriste infrastrukturu graničnih inspekcija.
- Zbog sanitarnih rizika, infrastruktura će biti samo korištena po odobrenju graničnih inspekcija i pod njihovim nadzorom.
- U registrirane i od UZV BiH odobrene slobodne zone, slobodna i carinska skladišta ne mogu ući niti izaći veterinarske pošiljke bez odobrenja GVI.
- Prostorije za sastanke službi bio trebalo biti moguće koristiti i od strane drugih službi.
- Predvidjeti mogućnosti korištenja i održavanja objekata i opreme od najpovoljnijim javnim natječajem izabranih servisa za sve službe.

#### 5.1.6. LISTA ROBA KOJE PODLIJEŽU INSpeKCIJSKOM PREGLEDU

U oktobru 2011.godine počeo se primjenjivati redefinirani spisak roba koje podliježu fitosanitarnoj kontroli, koji je u odnosu na objedinjeni spisak iz 2005.godine smanjio obim roba koje podliježu fitosanitarnoj kontroli pri uvozu i provozu, koji proističe iz Pravilnika o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i regulisanih objekata („Službeni glasnik BiH broj 69/09).

- Navedeni spisak roba se primjenjuje na čitavom carinskom području BiH. Isti se nalazi na Internet stranici UINO BiH, [www.uino.gov.ba](http://www.uino.gov.ba). (Prilog 6.)
- Da bi se navedena lista promijenila potrebno je izmijeniti i dopuniti postojeće zakonske propise odnosno Zakon o veterinarstvu BiH.

## 5.2. SURADNJA CARINSKIH I POLICIJSKIH SLUŽBI

Granična policija i Uprava za indirektno – neizravno oporezivanje suradnju ostvaruju preko 3 nivoa, centralnog, regionalnog i lokalnog. U zavisnosti od nivoa ostvaruje se i različit broj sastanaka, broj zajedničkih akcija, te razmjenjuju različite vrste informacija. Također se suradnja ostvaruje radi osiguranja što kvalitetnije suradnje u skladu sa operativnim i strateškim potrebama institucija, radi osiguranja što bržeg protoka ljudi i roba, tako i radi osiguranja kvalitetne sigurnosti na granici u sprečavanju i otkrivanju prekršaja i kaznenih djela.

## 6. PREKOGRANIČNA SURADNJA SA SUSJEDNIM ZEMLJAMA - SPORAZUMI

### 6.1. SKLOPLJENI SPORAZUMI POJEDINIH SLUŽBI SA SUSJEDNIM ZEMLJAMA

#### 6.1.1. GRANIČNA POLICIJA

Na osnovu Konvencije o policijskoj suradnji zemalja Jugoistočne Europe zaključeni su protokoli o provođenju zajedničkih patrola uz zajedničku državnu granicu sa Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom. Ovim protokolima uređeno je uspostavljanje i provođenje zajedničkih patrola uz zajedničku državnu granicu, unapređena je suradnja ugovornih strana u borbi protiv svih vidova prekograničnog kriminala i uspostavljen je sistem efikasnije kontrole i nadzora državne granice.

##### **HRVATSKA**

Hrvatski partner GP BiH je Ministarstvo unutarnjih poslova, Uprava za granice. Suradnja sa hrvatskom upravom za granice odvija se na centralnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kroz razmjenu informacija putem oficira za vezu. Također, vrši se razmjena podataka putem kontakt osoba na regionalnoj i lokalnoj razini.

Sporazum između vlada BiH i R. Hrvatske o suradnji u nadzoru državne granice (*Prilog 7.*) je potpisan 29.03.2007.g. i on predviđa više različitih modaliteta suradnje kao što su:

- razmjena informacija;
- izrada zajedničke sigurnosne procjene;
- usklađivanje aktivnosti tijela nadležnih za nadzor državne granice;
- međusobna komunikacijska i telekomunikacijska povezanost;
- uporaba posebne opreme;
- obrazovanje i usavršavanje kadrova

Sporazumom se također reguliraju i posebni oblici suradnje od kojih su najznačajniji:

- mješovite patrole uz zajedničku državnu granicu;
- zajednički kontrolni centri;
- zajedničke grupe za suzbijanje kriminaliteta;
- određivanje službenika za vezu od strane nadležnih tijela za nadzor državne granice.

Pored navedenog, potpisan je i Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara BiH o suradnji u predaji i prijemu osoba čiji je boravak protuzakonit s Aneksom (*Prilog 8.*), koji je stupio na snagu 27.07.2000.g. Sporazum omogućava da se bez dodatnih formalnosti vrši prihvati u jednoj od država vlastitih državljana i državljana trećih

država i osoba bez državljanstva, koje su boravile na području druge države, u suprotnosti sa zakonima te države, odnosno na nezakonit način prešle državnu granicu između te dvije države.

### **SRBIJA**

Partner GP BiH u Republici Srbiji je Uprava granične policije, koja je dio Ministarstva unutarnjih poslova. Kako i sa Hrvatskom međunarodna suradnja sa srbijanskom graničnom policijom se odvija na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou kroz razmjenu informacija putem kontakt osoba.

### **CRNA GORA**

Partner GP BiH u Republici Crnoj Gori je Sektor granične policije, koji je dio Uprave policije pri Vladi. Kako sa Hrvatskom i R. Srbijom međunarodna suradnja sa crnogorskom graničnom policijom se odvija na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou kroz razmjenu informacija putem kontakt osoba.

## **6.1.2. UPRAVA ZA INDIREKTNO-NEIZRAVNO OPOREZIVANJE**

### **HRVATSKA**

UINO BiH ostvaruje međusobnu suradnju u carinskim pitanjima sa Carinskom upravom Republike Hrvatske na osnovu „Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o suradnji i međusobnoj pomoći u carinskim pitanjima“ („Službeni glasnik BiH“ – Međunarodni sporazumi br. 03/02) (*Prilog 9.*). Shodno tom Ugovoru, obim međusobne carinske suradnje između te dvije zemlje, omogućava: razvijanje suradnje u svrhu istraživanja, razvoja i testiranja novih carinskih postupaka, obuku i razmjenu osoblja i pojednostavljenje, usklađivanje i kompjuterizaciju carinskih postupaka.

UINO BiH i CU R.Hrvatske, u skladu sa Ugovorom, pružaju pomoć jedna drugoj i razmjenjuju podatke – naročito kod sprječavanja, otkrivanja i istražnih radnji kojima se vrši povreda carinskih propisa.

Ugovor o slobodnoj trgovini između BiH i Hrvatske („Službeni glasnik BiH – Međunarodni sporazumi“ broj 35/00) je u primjeni od 01.01.2000.g. Prema ovom Ugovoru, uvozne carine, takse jednakog efekta kao carine i ostale uvozne takse fiskalne prirode su u zemljama ugovornicama postepeno smanjivane, tako da su sa 01.01.2004.g., ukinute u potpunosti.

### **SRBIJA**

Međusobna suradnja između UINO BiH i Uprave carina Srbije je uspostavljena shodno „Ugovoru između BiH i Savezne Republike Jugoslavije o carinskoj suradnji i uzajamnoj pomoći“ („Službeni glasnik BiH“ – Međunarodni sporazumi br. 03/04) (*Prilog 10.*). Premda je potpisan sa bivšom Federalnom Republikom Jugoslavijom on je još uvijek pravno obvezujući za Republiku Srbiju od kada su Republika Srbija i republika Crna Gora postale nezavisne države u ožujku 2006.g.

Shodno tom Ugovoru, obim međusobne carinske suradnje između te dvije zemlje, omogućava: razvoj suradnje u svrhu istraživanja, razvoj i testiranje novih carinskih postupaka, obuku i razmjenu osoblja i pojednostavljenje, usklađivanje i kompjuterizaciju carinskih postupaka.

UINO BiH i Uprava carina Republike Srbije, u skladu sa Ugovorom, pružaju pomoć jedna drugoj i razmjenju podatke - naročito kod sprječavanja, otkrivanja i istražnih radnji kojima se vrši povreda carinskih propisa. Na osnovu ovog ugovora UINO i Uprava carine Republike Srbije potpisale su Protokol o razmjeni carinskih informacijskih listova – CIL (2007.g.)

Ugovor o slobodnoj trgovini između BiH i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije je na snazi od 01.06.2002. g. („Službeni glasnik BiH“ br 04/02) i važeći je za Republiku Srbiju. Prema ovom Ugovoru, uvozne carine, takse jednakog efekta kao carine i ostale uvozne takse fiskalne prirode su u zemljama ugovornicama postepeno smanjivane, tako da su sa 01.01.2004.g., ukinute u potpunosti. Vijeće ministara BiH je 30.05.2006.g. odlučilo da privremeno obustavi primjenu nulte carinske stope po Ugovor o slobodnoj trgovini na određene robe porijeklom iz Republike Srbije, na koje se naplaćuju carine u iznosu od 40%, a odnosi se na dio roba iz Tarifnih glava 02, 04 i 16 kao što su meso i jestivi klaonički proizvodi, mlijeko i mliječni proizvodi, te pripremljeni proizvodi od mesa.



## **CRNA GORA**

Uzajamna suradnja između UINO BiH i Uprave carina Republike Crne Gore je ustanovljena na osnovu „Ugovora između BiH i Savezne Republike Jugoslavije o carinskoj suradnji i uzajamnoj pomoći“ („Službeni glasnik BiH“ – Međunarodni sporazumi br. 03/04). Premda je potpisan sa bivšom Saveznom Republikom Jugoslavijom on je još uvijek pravno obvezujući za Republiku Crnu Goru kao i za Republiku Srbiju.

Međusobna suradnja sa carinskim upravama Republike Hrvatske, Republike Srbije i Republike Crne Gore se do sada uglavnom odnosila na provjeru vjerodostojnosti carinskih prijava i faktura, provjeru uvoznih i izvoznih carinjenja, zatim provjeru ulaska robe u ili iz carinskog područja BiH radi razduženja procedure provoza u susjednim zemljama, provjeru i dostavljanje podataka vezano za blagovremeno okončanje upravnog postupka, kao i u cilju sprječavanja nastupanja zastare za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka, provjere carinjenja robe, i sl.

Ugovor o slobodnoj trgovini između BiH i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije je na snazi od 01.06.2002.g. („Službeni glasnik BiH“ broj 04/02) i važeći je za Republiku Crnu Goru. Vijeće ministara BiH je 30.08.2006.g. odlučilo da privremeno obustavi primjenu nulte carinske stope po Ugovoru o slobodnoj trgovini na određene robe porijeklom iz Republike Srbije i Republike Crne Gore, na koje se naplaćuju carine u iznosu od 40%, a odnosi se na dio roba iz Tarifnih glava 02, 04 i 16 kao što su meso i jestivi klaonički proizvodi, mlijeko i mliječni proizvodi, te pripremljeni proizvodi od mesa, a nakon toga 30.08.2006.g. Vijeće ministara je odlučilo da opozove privremenu obustavu propisujući da se riječi „i Crne Gore“ brišu, što u osnovi znači da se na robu porijeklom iz Republike Crne Gore ne plaća carina i carinske dažbine, kako je regulirano odredbama Ugovora.



# 7.

## ANEKSI



## PRILOG 1

Na temelju članka 31. Zakona o upravi (« Službeni glasnik BiH», br. 32/02), čl. 105. i čl. 106. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH“ broj 35/05), članka 106. Zakona o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 16/02, 62/02 i 38/03) članka 6. Zakona o izvršnoj vlasti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“ br.2/00, 5/01, 9/01, 12/01, 16/01, 17/02, 8/03, 14/03, 31/04), a u skladu sa Strategijom integriranog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini i Akcijskim planom za njeno provođenje usvojene od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 10.07.2008.g., u cilju unaprijeđenja međusobne suradnje i povećanja efikasnosti u radu uz uvažavanje dosadašnje uspješne suradnje, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, Granična policija Bosne i Hercegovine, Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine, Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, Federalna uprava za inspekcijske poslove Federacije Bosne i Hercegovine, Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske i Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine zaključuju

### **SPORAZUM O MEĐUSOBNOJ SURADNJI IZMEĐU INSTITUCIJA UKLJUČENIH U PROCES INTEGRIRANOG UPRAVLJANJA DRŽAVNOM GRANICOM BOSNE I HERCEGOVINE**

#### **OPĆE ODREDBE**

##### **Članak 1. (Predmet)**

Ovim Sporazumom reguliraju se osnove suradnje između Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Granične policije Bosne i Hercegovine, Službe za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine, Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, Uprave Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, Federalne uprave za inspekcijske poslove Federacije Bosne i Hercegovine, Republičke uprave za inspekcijske poslove Republike Srpske i Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: strane potpisnice) u obavljanju poslova iz njihovih nadležnosti u vezi sa granicom i graničnim prijelazima u cilju omogućavanja nesmetanog legalnog protoka ljudi, roba i prijevoznih sredstava kao i radi sprječavanja, dokumentiranja i otkrivanja kaznenih djela i prekršaja koji su u vezi sa državnom granicom Bosne i Hercegovine.

##### **Članak 2. (Obveze strana)**

(1) Strane potpisnice se obvezuju da uzajamno pružaju pomoć reguliranu Sporazumom o međusobnoj suradnji u integriranom upravljanju granicom (u daljnjem tekstu: Sporazum) u cilju izvršavanja zadataka u skladu sa nadležnostima koje su propisane zakonom.

(2) Sporazum ne mijenja nadležnosti strana potpisnica.

**Članak 3.**  
**(Nivoi suradnje)**

Suradnja se odvija na centralnom, regionalnom i lokalnom organizacijskom nivou u cilju nadziranja i usklađivanja poslova iz djelokruga rada strana potpisnica.

**MEĐUSOBNA SURADNJA**

**Članak 4.**  
**(Oblici suradnje)**

Suradnja iz članka 1. ovog Sporazuma posebno se odnosi na:

- a) usklađivanje rada i unaprijeđenje suradnje između organa koji vrše kontrolu prelaska državne granice i zaštitu granice,
- b) zajedničku analizu rizika,
- c) provođenje zajedničkih akcija i drugih aktivnosti,
- d) pružanje stručne i tehničke pomoći i korištenje zajedničke opreme,
- e) određivanje i angažiranje službenika za kontakt,
- f) održavanje sastanaka,
- g) zajedničko obrazovanje i usavršavanje,
- h) razmjenu podataka i
- i) zajedničko informiranje javnosti.

**Članak 5.**  
**(Usklađivanje rada i unaprijeđenje suradnje)**

Strane potpisnice su dužne međusobno uskladiti aktivnosti iz svojih nadležnosti u cilju poboljšanja efikasnosti u radu i unaprijeđenja međuagencijske suradnje, transparentnosti, efikasnosti i ekonomičnosti.

**Članak 6.**  
**(Zajednička analiza rizika)**

(1) Strane potpisnice će najmanje jednom godišnje pripremiti zajedničku analizu rizika koja će predstavljati temelj integriranog upravljanja granicom i za planiranje i provođenje zajedničkih aktivnosti.

(2) Analiza rizika iz stavka 1. ovog članka izrađuje se u okviru Zajedničkog centra za analizu rizika.

**Članak 7.**  
**(Zajedničke akcije)**

U cilju zajedničkog djelovanja i optimalnog korištenja postojećih ljudskih i tehničkih resursa, strane potpisnice će, suglasno zajedničkoj analizi rizika i operativnim potrebama, planirati i provoditi zajedničke akcije od značaja za osiguranje nepovredivosti i sigurnosti državne granice i nesmetanog protoka ljudi i roba.

**Članak 8.**  
**(Stručna i tehnička pomoć)**

(1) Radi poboljšanja efikasnosti, operativnosti i racionalizacije u obavljanju svojih poslova, poslova od zajedničkog interesa kao i u zajedničkim akcijama i drugim područjima suradnje, strane potpisnice međusobno pružaju potrebnu stručnu pomoć.

(2) U slučaju potrebe, a u cilju obavljanja službenog zadatka, strane potpisnice međusobno ustupaju na korištenje tehniku i drugu opremu, ukoliko to ne ometa obavljanje redovnih zadataka potpisnika sporazuma koji ustupa opremu.

(3) Strane potpisnice mogu zajednički nabavljati tehničku opremu, radi zajedničkog korištenja.

**Članak 9.**  
**(Službenici za kontakt)**

- (1) Strane potpisnice će imenovati službenike za kontakt na svim nivoima suradnje iz članka 3. ovog Sporazuma.
- (2) Strane potpisnice razmjenjuju liste službenika za kontakt i obavještavaju se o mogućim izmjenama.
- (3) Suradnja između strana potpisnica na svim nivoima uspostavlja se direktnim kontaktom imenovanih službenika.

**Članak 10.**  
**(Održavanje sastanaka)**

- (1) Sastanci na centralnom nivou strana potpisnica održavaju se po potrebi, a najmanje dva puta godišnje.
- (2) Sastanci na regionalnom nivou održavaju se najmanje jednom tromjesečno, kao i dodatno po potrebi.
- (3) Sastanci na lokalnom nivou održavaju se najmanje jednom mjesečno, kao i dodatno po potrebi.
- (4) Na sastancima između strana potpisnica razmatrat će se pitanja od zajedničkog interesa i razmjenjivati informacije uključujući informacije koje se odnose na oblast međunarodne suradnje strana potpisnica s ciljem međusobnog usklađivanja.

**Članak 11.**  
**(Obrazovanje i usavršavanje)**

Strane potpisnice surađuju u oblasti obrazovanja i usavršavanja i u tom cilju:

- a) utvrđuju zajedničke programe obuke i usavršavanja;
- b) provode zajedničku obuku, seminare, osposobljavanje i razmjenu predavača;
- c) međusobno razmjenjuju svoje programe obuke i usavršavanja i međusobno se izvještavaju o terminima održavanja predavanja te omogućavaju uposlenim kod drugih strana potpisnica sporazuma da sudjeluju u programu obuke i usavršavanja;
- d) razmjenjuju iskustva i informacije o metodama i oblicima rada i
- e) osposobljavaju stručnjake za različita područja djelovanja.

**Članak 12.**  
**(Razmjena podataka)**

(1) Strane potpisnice u obavljanju svojih poslova, kao i zajedničkih aktivnosti, razmjenjuju podatke o kojima se vode službene evidencije. To može uključiti i statističke podatke, aktualnosti koje se odnose na nadzor i kontrolu granice, protok ljudi, roba i prijevoznih sredstava u izvršavanju poslova na granici.

(2) Strane potpisnice moraju osigurati efikasnu zaštitu podataka koje razmjenjuju, posebno osobnih podataka, kako bi onemogućili neovlašten pristup, promjenu ili objavljivanje osobnih podataka, a suglasno odredbama posebnih propisa koji uređuju zaštitu podataka.

**Članak 13.**  
**(Zajedničko informiranje javnosti)**

Informacije o rezultatima međusobne suradnje koje proistječu iz ovog Sporazuma mogu se davati sredstvima javnog informiranja i objavljivati uz međusobnu suglasnost, prema dogovoru rukovoditelja strana potpisnica, poštujući slijedeće principe:

- a) svaka strana zadržava pravo objavljivanja informacija o aktivnostima iz svoje nadležnosti, a u vezi sa zajedničkom suradnjom koja može biti od interesa za javnost;
- b) nadležne strane imaju pravo da zahtjevaju da se informacije koje mogu utjecati na dalji tok istrage ne objavljuju u sredstvima javnog informiranja;
- c) u slučajevima koji se smatraju posebno važnim objavljivanje i pres konferencija trebaju biti učinjene zajedno;
- d) pri objavljivanju statistike o uspješnosti, uspjehe druge strane također treba spomenuti i na odgovarajući način objaviti.

**Članak 14.**  
**(Koordinacija i izvještavanje)**

(1) Cjelokupnu koordinaciju implementacije ovog Sporazuma vršit će Državna komisija za integrirano upravljanje granicom Bosne i Hercegovine koja je uspostavljena Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 73/08), a koja je nadležna za nadzor i praćenje implementacije Strategije integriranog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini i Akcijskog plana za implementaciju Strategije. U svrhu operativne implementacije Sporazuma uspostaviti će se zajedničko radno tijelo sastavljeno od predstavnika strana potpisnica ovog Sporazuma.

(2) Strane potpisnice imenovat će svoje predstavnike u zajedničko radno tijelo za praćenje implementacije ovog Sporazuma, a unutar kojeg će se formirati zajednički radni timovi sa zadatkom da osiguraju koordinaciju i implementaciju oblika suradnje navedenih u članku 4. ovog Sporazuma.

(3) Zajedničko radno tijelo će održavati sastanke najmanje jednom mjesečno u cilju sagledavanja i analiziranja suradnje i drugih pitanja od zajedničkog interesa, razmjenjivati podatke i inicirati zajedničke akcije, ostvarivati i druge oblike suradnje.

(4) Zajedničko radno tijelo o svom radu podnosi periodične (mjesečne, kvartalne i godišnje) izvještaje Državnoj komisiji za integrirano upravljanje granicom Bosne i Hercegovine. Dodatno, zajedničko radno tijelo podnosi i izvještaj rukovoditeljima strana potpisnica ovog Sporazuma.

**Članak 15.**  
**(Protokoli)**

Pojedini oblici suradnje iz članka 4. ovog Sporazuma detaljno će se razraditi kroz Protokole koji će činiti sastavni dio ovog Sporazuma.

**Članak 16.**  
**(Izmjene i dopune Sporazuma)**

Ovaj Sporazum, može se mijenjati i dopunjavati uz suglasnost svih strana potpisnica.

**Članak 17.**  
**(Sredstva)**

Sredstva za nabavku zajedničke opreme, troškovi korištenja i održavanja zajedničke i ustupljene opreme, kao i drugi troškovi koji su proizašli iz ovog Sporazuma dijele se na podjednake iznose svih korisnika odnosno strana potpisnica.

**Članak 18.**  
**(Rješavanje sporova)**

(1) Sporove nastale u provođenju ovog Sporazuma rješavaju strane potpisnice.

(2) Ukoliko strane potpisnice nisu u mogućnosti da riješe nastale sporove dužni su da o nastalom sporu odmah obavijeste Državnu komisiju za integrirano upravljanje granicom Bosne i Hercegovine.

**Članak 19.**  
**(Stupanje na snagu)**

(1) Ovaj Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja, a načinjen je u 9 (devet) istovjetnih primjeraka od kojih svaka strana zadržava po 1 (jedan) primjerak.

(2) Stupanjem na snagu ovog Sporazuma, postojeći bilateralni sporazumi između strana potpisnica uskladit će se sa ovim Sporazumom najkasnije u roku od 60 dana.

U Sarajevu, dana 23.09.2009.godine.



**Zamjenik ministra sigurnosti BiH**

Mijo Krešić

---

**Direktor Granične policije BiH**

Vinko Dumančić

---

**Direktor Uprave za indirektno  
/ neizravno oporezivanje BiH**

Kemal Čaušević

---

**Direktor Službe za poslove sa  
strancima BiH**

Dragan Mektić

---

**Direktor Ureda za veterinarstvo BiH**

Drago Nedić

---

**Direktor Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja**

Milad Zeković

---

**Direktor Federalne uprave za  
inspekcijske poslove Federacije  
BiH**

Ibrahim Tirak

---

**Direktor Republičke uprave za  
inspekcijske poslove Republike  
Srpske**

Slavko Subotić

---

**Gradonačelnik Brčko Distrikta BiH**

Dragan Pajić

---

Na temelju čl. 4. i 11. Sporazuma o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom u Bosni i Hercegovini, potpisanog 23.09.2009. godine u Sarajevu, članka 3. Odluke o osnivanju Zajedničkog radnog tijela broj 12-02-1-3713-465/08 od 21.01.2010. godine i članka 9. Poslovnika o radu Zajedničkog radnog tijela, Strane potpisnice usvajaju, kao sastavni dio Sporazuma,

## **PROTOKOL O ORGANIZACIJI I ODRŽAVANJU REDOVNIH SASTANAKA**

### **Članak 1. (Predmet)**

Ovim protokolom se uređuje organizacija i održavanje redovnih sastanaka između predstavnika Strana potpisnica Sporazuma o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Sporazum) na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou, u cilju unaprijeđenja i jačanja međuagencijske suradnje, a koja se odnosi na efikasnu provedbu procesa integriranog upravljanja granicom (u daljnjem tekstu: IUG) u BiH.

### **Članak 2. (Organiziranje sastanaka na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou)**

- a) Sastanci na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou organiziraju se u skladu sa sljedećim:
- b) Sastancima na centralnom nivou prisustvuju rukovoditelji agencija i/ili osobe koje oni odrede, a sastancima na regionalnom i lokalnom nivou prisustvuju službenici agencija Strana potpisnica Sporazuma (organizirani po načelu radnog mjesta);
- c) Navedenim sastancima mogu prisustvovati službenici za kontakt određeni u skladu sa Protokolom o određivanju i dužnostima službenika za kontakt;
- d) Sastanci na centralnom nivou održavaju se najmanje dva puta godišnje, na regionalnom nivou najmanje jednom u tri mjeseca, a na lokalnom nivou jednom u mjesec dana;
- e) Sastanci na centralnom nivou se održavaju naizmjenično u mjestu sjedišta agencija, a prvi sastanak održat će se u organizaciji Ministarstva sigurnosti BiH;
- f) Prvi sastanak na regionalnom i lokalnom nivou održat će se u organizaciji službenika UINO na regionalnom odnosno na lokalnom nivou;
- g) Pozive za sastanak priprema i dostavlja agencija domaćin najmanje petnaest (15) dana prije termina održavanja sastanka uz prethodno pribavljenu suglasnost;
- h) Strana potpisnica, koja zahtijeva promjenu termina održavanja sastanka, obavještava druge strane potpisnice o svom zahtjevu za odlaganje, u pisanoj formi, redovnim putem ili na drugi način, najmanje sedam dana prije datuma predviđenog za održavanje sastanka;
- i) U slučaju potrebe sastanci se mogu održati i kada im nije prethodio formalni poziv;
- j) Na kraju održavanja redovnih ili izvanrednih sastanaka usvajaju se preporuke i zaključci, te se određuje organizator sljedećeg sastanka;
- k) Zapisnici se izrađuju na jednom od tri službena jezika u uporabi u BiH, koje potpisuje organizator sastanka;
- l) Izvještaji o radu centralnog nivoa će biti sastavni dio izvještaja o radu Državne komisije za IUG;
- m) Izvještaj o održanom sastanku na regionalnom nivou dostavlja se centralnom nivou, a izvještaj o održanom sastanku na lokalnom nivou dostavlja se regionalnom nivou koji dostavljaju zajednički izvještaj centralnom nivou;
- n) Troškove organizacije i održavanja sastanaka (osiguranje sale i priprema materijala za sastanak) snosi agencija domaćin sastanka, osim troškova dnevnica, smještaja i prijevoza.

### **Članak 3.**

#### **(Prisustvo drugih aktera na sastancima)**

Gospodarski subjekti (špediteri, aviokompanije, i sl.) ili druge zainteresirane pravne osobe koje obavljaju poslove vezano za granicu, mogu biti pozvani da prisustvuju sastancima na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou ukoliko se na dnevnom redu razmatraju pitanja koja su od značaja za poslovanje takvih subjekata.

### **Članak 4.**

#### **(Program sastanaka na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou)**

(1) Agencija domaćin priprema i dostavlja program sastanka zajedno sa pozivom za učestovanje na sastanku najmanje 15 dana prije održavanja sastanka. Pozvane strane potpisnice mogu da se usaglase ili da predlože izmjene programa sastanka najmanje sedam dana prije održavanja sastanka.

(2) Na sastancima na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou razmatrat će se pitanja koja se odnose na:

- a) Analiza trenutnog stanja na graničnim prelazima u čiji rad su uključene agencije;
- b) Razmjena informacija od zajedničkog interesa ili podataka od značaja za druge potpisnice, a koje se odnose na zajednički rad na graničnim prelazima;
- c) Prijedlozi za unapređenje suradnje između agencija uključenih u integrirano upravljanje garnicom u BiH;
- d) Aktualne teme i ostala pitanja.

### **Članak 5.**

#### **(Stupanje na snagu Protokola)**

Ovaj Protokol stupa na snagu danom potpisivanja svih Strana potpisnica Sporazuma i predstavlja sastavni dio Sporazuma.

**Broj:**

**Datum:** 12.04.2012. godine

**Ministar sigurnosti BiH**

-----

**Direktor Uprave za indirektno  
/ neizravno oporezivanje BiH**

-----

**Direktor Ureda za veterinarstvo BiH**

-----

**Direktor Federalne uprave za  
inspekcijske poslove Federacije BiH**

-----

**Gradonačelnik Brčko Distrikta BiH**

-----

**Direktor Granične policije BiH**

-----

**Direktor Službe za poslove sa  
strancima BiH**

-----

**Direktor Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja**

-----

**Direktor Republičke uprave za  
inspekcijske poslove Republike Srpske**

-----

Na temelju čl. 4. i 11. Sporazuma o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom u Bosni i Hercegovini, potpisanog 23.09.2009. godine u Sarajevu, članka 3. Odluke o osnivanju Zajedničkog radnog tijela broj 12-02-1-3713-465/08 od 21.01.2010. godine i članka 9. Poslovnika o radu Zajedničkog radnog tijela, Strane potpisnice usvajaju, kao sastavni dio Sporazuma,

## **PROTOKOL O PRUŽANJU STRUČNE I TEHNIČKE POMOĆI I ZAJEDNIČKOM KORIŠTENJU OPREME**

### **Članak 1.**

#### **(Predmet)**

- (1) Ovim Protokolom uređuju se prava i obveze agencija uključenih u integrirano upravljanje granicom da osiguraju ili zahtjevaju stručnu i tehničku pomoć, kao i načela za zajedničko korištenje opreme između agencija.
- (2) Ovaj Protokol se odnosi na pružanje stručne i tehničke pomoći i zajedničko korištenje opreme na svim nivoima, a posebno na lokalnom nivou.

### **Članak 2.**

#### **(Cilj)**

Ovaj Protokol ima za cilj osigurati pružanje stručne i tehničke pomoći i zajedničko korištenje opreme između agencija uključenih u integrirano upravljanje granicom kako bi se poboljšala efikasnost, efektivnost i ekonomičnost pitanja vezanih za granicu.

### **Članak 3.**

#### **(Pružanje stručne pomoći)**

- (1) Pružanje stručne pomoći je pružanje pomoći u smislu stručnih znanja i savjeta od strane jedne agencije drugoj koja nije u mogućnosti izvršiti određeni zadatak iz svoje nadležnosti.
- (2) Agencija uključena u proces integriranog upravljanja granicom osigurava svoju stručnu pomoć drugim uključenim agencijama, pravovremeno, aktivno, po usmenom ili pismenom zahtjevu i bez naknade troškova.

### **Članak 4.**

#### **(Tehnička pomoć)**

- (1) Tehnička pomoć je pružanje pomoći u smislu ustupanja opreme i stručnog osoblja za upravljanje tom opremom od strane jedne agencije drugoj koja nije u mogućnosti izvršiti određeni zadatak iz svoje nadležnosti.
- (2) Agencija uključena u integrirano upravljanje granicom osigurava svoju tehničku pomoć drugim uključenim agencijama, pravovremeno, aktivno, po usmenom ili pismenom zahtjevu i bez naknade troškova.

### **Članak 5.**

#### **(Zajedničko korištenje opreme)**

- (1) Zajedničko korištenje opreme znači da jedna agencija može ustupiti na korištenje svoju opremu, koju druga agencija ne posjeduje, a potrebna je radi izvršenja zadataka na granici.
- (2) Zahtjev za zajedničko korištenje opreme dostavlja se pismeno, osim u hitnim slučajevima kada se može zahtijevati usmeno. Ustupanje opreme mora biti dokumentirano izdavanjem povratnice ili potvrde.
- (3) Ukoliko zajedničko korištenje opreme predstavlja rizik po zdravlje ljudi, životinja i biljaka, kao i rizik za robe isto može biti uskraćeno od strane agencije koja ustupa opremu.
- (4) Ukoliko zajedničko korištenje opreme zahtijeva specifične vještine ili obuku isto može biti uskraćeno od strane agencije koja ustupa opremu.
- (5) Oprema se koristi bez ikakve naknade, a direktne troškove nastale korištenjem opreme snosi agencija koja je koristila opremu.
- (6) Agencija koja koristi opremu od drugih agencija je odgovorna za vraćanje te opreme u istom stanju u kakvom

je bila u trenutku kada je zadužena.

**Članak 6.**  
**(Uputstvo za korištenje)**

Agencija kojoj oprema pripada osigurava uputstvo za korištenje po potrebi ili na zahtjev agencije koja koristi opremu.

**Članak 7.**  
**(Stupanje na snagu Protokola)**

Ovaj Protokol stupa na snagu danom potpisivanja svih Strana potpisnica Sporazuma i predstavlja sastavni dio Sporazuma.

**Broj:**

**Datum:** 12.04.2012. godine

**Ministar sigurnosti BiH**

-----

**Direktor Uprave za indirektno  
/ neizravno oporezivanje BiH**

-----

**Direktor Ureda za veterinarstvo BiH**

-----

**Direktor Federalne uprave za  
inspekcijske poslove Federacije BiH**

-----

**Gradonačelnik Brčko Distrikta BiH**

-----

**Direktor Granične policije BiH**

-----

**Direktor Službe za poslove sa  
strancima BiH**

-----

**Direktor Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja**

-----

**Direktor Republičke uprave za  
inspekcijske poslove Republike Srpske**

-----

Na temelju čl. 4. i 11. Sporazuma o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom u Bosni i Hercegovini, potpisanog 23.09.2009. godine u Sarajevu, članka 3. Odluke o osnivanju Zajedničkog radnog tijela broj 12-02-1-3713-465/08 od 21.01.2010. godine i članka 9. Poslovnika o radu Zajedničkog radnog tijela, Strane potpisnice usvajaju, kao sastavni dio Sporazuma,

## **PROTOKOL O ZAJEDNIČKOJ OBUCI**

### **Članak 1.**

#### **(Predmet i cilj)**

- (1) Ovaj Protokol propisuje pripremanje, organiziranje, izvođenje i ocjenjivanje zajedničkih obuka agencija koje su uključene u integrirano upravljanje granicom (u daljnjem tekstu: IUG).
- (2) Cilj Protokola je upoznavanje sa radom drugih agencija, osiguranje jednoobraznosti rada i pojednostavljenje procedura na graničnim prijelazima, povećanje efikasnosti zajedničkog rada i jednaka primjena propisa na graničnim prijelazima, a radi olakšanja bržeg prekograničnog protoka osoba i roba uz povećanje sigurnosti granice.

### **Članak 2.**

#### **(Priprema zajedničkog plana obuka)**

- (1) Agencije koje su uključene u proces IUG procjenjuju potrebe za provođenjem obuka iz oblasti međuagencijske suradnje koje su definirane Sporazumom o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces IUG (u daljnjem tekstu: Sporazum) kao i dokumentima Strategija i Akcijski plan IUG u BiH, te svoje prijedloge dostavljaju Zajedničkom radnom tijelu (u daljnjem tekstu: ZRT).
- (2) Na osnovu dostavljenih prijedloga iz stavka 1. ovog članka, ZRT izrađuje plan obuka za oblasti međuagencijske suradnje.
- (3) U slučaju zajedničke obuke koja je u toku ili kad jedna agencija provodi obuku relevantnu za rad drugih agencija, ista se ugrađuje u plan obuka izrađen u skladu s ovim protokolom.

### **Članak 3.**

#### **(Sadržaj plana obuke)**

Plan obuka sadrži:

- a) Posebne ciljeve obuke;
- b) Konkretni opis sadržaja obuke;
- c) Ciljna grupa učesnika obuke;
- d) Metodologija izvršenja obuke;
- e) Timove za obuku (predavač, trener, mentor, itd.);
- f) Vrijeme i mjesto održavanja obuke.

### **Članak 4.**

#### **(Kvalifikacija)**

- (1) Na osnovu izrađenog plana obuke, Agencije dostavljaju prijedloge stručnjaka za pojedine obuke ZRT-u.
- (2) Stručnjaci predloženi od strane Agencija treba da posjeduju znanja o predmetu obuke i vještine u pružanju obuka.
- (3) U slučaju da postoje praznine za pružanje obuka u pojedinim oblastima, ZRT će uputiti prijedlog Ministarstvu sigurnosti BiH radi osiguranja eksterne pomoći za izvršenje takvih obuka.

**Članak 5.**  
**(Tehnička podrška)**

Na zahtjev ZRT-a sve agencije uključene u proces IUG dostavit će spisak opreme i objekata koji mogu biti korišteni za potrebe izvođenja obuka prema utvrđenom planu.

**Članak 6.**  
**(Ocjenjivanje)**

- (1) Ocjenjivanje izvršenih obuka u pogledu organizacije, stručnosti predavača, efekata, odabira učesnika, materijalno-tehničke podrške kao i ostalih relevantnih aspekata obuke vrše uključene agencije.
- (2) Prilikom ocjenjivanja mogu se koristiti sljedeće metode ocjenjivanja:
  - c) formulari za ocjenjivanje (npr. upitnici);
  - d) intervjui polaznika i predavača;
  - e) terenske posjete;
  - f) revizije.
- (3) Nakon izvršene obuke agencija je dužna dostaviti rezultate ocjenjivanja ZRT kako bi se ocijenilo sveukupno upravljanje i organizacija isporučene obuke i koristi polaznika dobijena od iste, te radi planiranja i razvoja daljnjih planova obuke.

**Članak 7.**  
**(Evidencije)**

- (1) Evidencije o provedenim obukama za sudionike se vode u agencijama.
- (2) Na osnovu evidencija iz stavka (1) ovog članka, agencija može izdati potvrdu o završenoj obuci.

**Članak 8.**  
**(Troškovi obuke)**

Svaka agencija je odgovorna za proračun i pokrivanje troškova obuke svog osoblja.

**Članak 9.**  
**(Stupanje na snagu Protokola)**

Ovaj Protokol stupa na snagu danom potpisivanja svih Strana potpisnica Sporazuma i predstavlja sastavni dio Sporazuma.

**Broj:**

**Datum:** 12.04.2012. godine

**Ministar sigurnosti BiH**

-----

**Direktor Granične policije BiH**

-----

**Direktor Uprave za indirektno  
/ neizravno oporezivanje BiH**

-----

**Direktor Službe za poslove sa  
strancima BiH**

-----

**Direktor Ureda za veterinarstvo BiH**

-----

**Direktor Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja**

-----

**Direktor Federalne uprave za  
inspekcijske poslove Federacije BiH**

-----

**Direktor Republičke uprave za  
inspekcijske poslove Republike Srpske**

-----

**Gradonačelnik Brčko Distrikta BiH**

-----



Na temelju čl. 4. i 11. Sporazuma o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u integrirano upravljanje državnom granicom u Bosni i Hercegovini, potpisanog 23.09.2009. godine u Sarajevu, članka 3. Odluke o osnivanju Zajedničkog radnog tijela broj 12-02-1-3713-465/08 od 21.01.2010. godine i članka 9. Poslovnika o radu Zajedničkog radnog tijela, Strane potpisnice usvajaju, kao sastavni dio Sporazuma,

## **PROTOKOL O ODREĐIVANJU I DUŽNOSTIMA SLUŽBENIKA ZA KONTAKT**

### **Članak 1. (Predmet i cilj)**

Protokolom o određivanju i dužnostima službenika za kontakt (u daljnjem tekstu: Protokol) uređuju se način određivanja i dužnosti službenika za kontakt na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou između Strana potpisnica Sporazuma o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u integrirano upravljanje granicom u BiH (u daljnjem tekstu: Sporazum), s ciljem omogućavanja brze i efikasne komunikacije i međuagencijske suradnje na svim nivoima.

### **Članak 2. (Određivanje službenika za kontakt)**

- (1) Službenike za kontakt na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou određuje rukovoditelj agencije uključene u proces integriranog upravljanja granicom (IUG).
- (2) Određivanje službenika za kontakt veže se za postojeća radna mjesta u skladu sa internim aktima o sistematizaciji svake od uključenih agencija. Izbjegavanje osobnih imenovanja osigurava kontinuitet u radu službenika za kontakt bez obzira na promjene kadrova unutar svake agencije.
- (3) U slučaju potrebe za određivanjem ad hoc službenika za kontakt, odluku o tome donosi rukovoditelj nadležne organizacijske jedinice.
- (4) Službenici za kontakt raspoređeni su na odgovarajuća radna mjesta na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou kao što je opisano u Aneksu 1. ovog Protokola.

### **Članak 3. (Dužnosti na centralnom nivou)**

Dužnosti službenika za kontakt na centralnom nivou:

- a) Održavanje redovne suradnje i komunikacije sa službenicima za kontakt na centralnom nivou drugih agencija, prvenstveno za pitanja od strateškog značaja;
- b) Razmjena informacija sa službenicima za kontakt na centralnom nivou koje su od značaja za oblast međuagencijske suradnje, kao i informacije koje su definirane Protokolom o razmjeni informacija;
- c) Održavanje komunikacije i koordinacija sa službenicima za kontakt na regionalnom i lokalnom nivou unutar agencije;
- d) Rješavanje poslova operativne i tehničke prirode koji se ne mogu riješiti na regionalnom i lokalnom nivou;
- e) Podnošenje izvještaja rukovoditeljima agencija o izvršenim zadacima, te po zahtjevu i Državnoj komisiji za IUG;
- f) Dostavljanje, razmjena i ažuriranje lista službenika za kontakt iz Aneksa 1. ovog Protokola svim agencijama na upoznavanje;
- g) Suradnja za sva ostala pitanja koja su ključna za ostvarenje komunikacije i kontakta između agencija na centralnom nivou.

### **Članak 5. (Dužnosti na regionalnom nivou)**

Dužnosti službenika za kontakt na regionalnom nivou:

- a) Održavanje redovne suradnje i komunikacije sa službenicima za kontakt na regionalnom nivou drugih agencija vezano za operativne aktivnosti;

- b) Razmjena informacija sa službenicima za kontakt na regionalnom nivou koje su od značaja za izvršenje operativnih aktivnosti, kao i informacije koje su definirane Protokolom o razmjeni informacija;
- c) Održavanje komunikacije i koordinacija sa službenicima za kontakt na svim nivoima unutar agencije;
- d) Rješavanje poslova operativne i tehničke prirode koji se ne mogu riješiti na lokalnom nivou;
- e) Podnošenje izvještaja službeniku za kontakt na centralnom nivou o izvršenim zadacima;
- f) Suradnja za sva ostala pitanja koja su ključna za ostvarenje komunikacije i kontakta između agencija na regionalnom nivou.

#### **Članak 6.**

##### **(Dužnosti na lokalnom nivou)**

Dužnosti službenika na lokalnom nivou:

- a) Održavanje redovne suradnje i komunikacije sa službenicima za kontakt na lokalnom nivou drugih agencija vezano za operativne aktivnosti i tehnička pitanja;
- b) Razmjena informacija sa službenicima za kontakt na lokalnom nivou koje su od značaja za planiranje zajedničkih operativnih aktivnosti, kao i informacije koje su definirane Protokolom o razmjeni informacija;
- c) Koordinacija i suradnja sa službenicima za kontakt na lokalnom nivou u vezi sa izvršenjem zajedničkih akcija i korištenje opreme i objekata;
- d) Prosljeđivanje informacija koje su bitne za strateške i operativne analize rizika;
- e) Održavanje komunikacije i koordinacija sa službenicima za kontakt na svim nivoima unutar agencije;
- f) Podnošenje izvještaja službeniku za kontakt na regionalnom nivou o izvršenim zadacima;
- g) Suradnja za sva ostala pitanja koja su ključna za ostvarenje komunikacije i kontakta između agencija na lokalnom nivou.

#### **Članak 4.**

##### **(Načela rada)**

- (1) Prilikom obavljanja zadataka opisanih u članku 3. ovog Protokola, službenici za kontakt dužni su da se pridržavaju načela zakonitosti, ekonomičnosti, efikasnosti, transparentnosti, timskog rada i poslovne komunikacije kao i drugih načela koji osiguravaju brz, precizan i sveobuhvatan način rada.
- (2) U slučajevima kada zahtjevi upućeni službeniku za kontakt izlaze iz okvira njegove nadležnosti, isti je dužan da u najkraćem roku takve zahtjeve prosljedi nadležnoj osobi ili nivou unutar svoje agencije, ukoliko je upit u vezi nadležnosti agencije koju službenik predstavlja, ili relevantnom službeniku za kontakt agencije koja je nadležna za dotični zahtjev.

#### **Članak 5.**

##### **(Informiranje)**

- (1) S ciljem operativne provedbe ovog Protokola, svaka agencija dužna je da izradi listu sa imenima i kontakt detaljima osoba koje obavljaju poslove na radnim mjestima koja su navedena u Aneksu 1. ovog Protokola u roku od 15 dana nakon potpisivanja Protokola. Izrađene liste službenici za kontakt na centralnom nivou dostavljaju pismenim putem i/ili putem e-maila drugim agencijama.
- (2) Agencije su dužne da sve izmjene liste iz stavka 1. ovog članka u roku od sedam dana dostave drugim agencijama na upoznavanja.

#### **Članak 6.**

##### **(Stupanje na snagu Protokola)**

Ovaj Protokol stupa na snagu danom potpisivanja svih Strana potpisnica Sporazuma i predstavlja sastavni dio Sporazuma.

**Broj:**

**Datum:** 12.04.2012. godine

**Ministar sigurnosti BiH**

-----

**Direktor Granične policije BiH**

-----

**Direktor Uprave za indirektno  
/ neizravno oporezivanje BiH**

-----

**Direktor Službe za poslove sa  
strancima BiH**

-----

**Direktor Ureda za veterinarstvo BiH**

-----

**Direktor Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja**

-----

**Direktor Federalne uprave za  
inspekcijske poslove Federacije BiH**

-----

**Direktor Republičke uprave za  
inspekcijske poslove Republike Srpske**

-----

**Gradonačelnik Brčko Distrikta BiH**

-----

Službenici za kontakt na centralnom nivou									
Institucija/Centralni nivo	Granična policija BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Ured za veterinarstvo BiH	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja	Služba za poslove sa strancima BiH	Republička uprava za inspeksijske poslove RS	Federalna uprava za inspeksijske poslove BiH	Ured gradonačelnika Brčko distrikta - Inspektorat	
Kontakt	Direktor i Zamjenik direktora.	Šef Kabineta direktora.	Šef Odjeljenja granične veterinarske inspekcije.	Direktor ili Savjetnica direktora.	Direktor ili osoba koju direktor ovlasti.	Glavni republički poljoprivredni inspektor.	Glavna federalna tržno-turistička inspektorica ili šef Kabineta direktora.	Gradonačelnik Brčko Distrikta.	

Službenici za kontakt na regionalnom nivou									
Institucija/Regionalni nivo	Granična policija BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Ured za veterinarstvo BiH	Služba za poslove sa strancima BiH	Republička uprava za inspeksijske poslove RS	Federalna uprava za inspeksijske poslove BiH	Ured gradonačelnika Brčko distrikta - Inspektorat		
Čapljina	Načelnik i Pomoćnik načelnika.	Šef Odsjeka za carine u RC Mostar.	Za GP Doljani i Klobuk, Viši stručni suradnik – granični veterinarski inspektor.	Šef TC Mostar.		Federalni fitosanitarni inspektor sa sjedištem na GP Doljani.			
Višegrad	Načelnik i Pomoćnik načelnika.	Šef Odsjeka za carine u RC Sarajevo i RC Tuzla.	Za GP Zvornik, Stručni savjetnik – granični veterinarski inspektor.	Šef TC Istočno Sarajevo.	Načelnik područnog odjeljenja Istočno Sarajevo.				
Bijeljina	Načelnik i Pomoćnik načelnika.	Šef Odsjeka za carine u RC Tuzla i RC Banja Luka.	Za GP Rača i Orašje, Stručni savjetnik – granični veterinarski inspektor.	Šef TC Bijeljina.	Načelnik područnog odjeljenja Bijeljina.		Glavni inspektor.		
Gradiška	Načelnik i Pomoćnik načelnika.	Šef Odsjeka za carine u RC Banja Luka.	Za GP Gradiška, Stručni savjetnik – granični veterinarski inspektor.	Šef TC Banja Luka.	Načelnik područnog odjeljenja Banja Luka.				
Bosansko Grahovo	Načelnik i Pomoćnik načelnika.	Šef Odsjeka za carine u RC Banja Luka i RC Mostar.	Za GP Gorica, Kamensko i Izačić, stručni savjetnik – granični veterinarski inspektor.	Šef TC Livno.		Federalni fitosanitarni inspektor sa sjedištem na graničnom prelazu Izačić.			
Sarajevo	Načelnik i Pomoćnik načelnika.	Šef Odsjeka za carine u mjesno nadležnom RC (RC Sarajevo, RC Mostar, RC Tuzla i RC Banja Luka).	Za GP Aerodrom Sarajevo, viši stručni suradnik – granični veterinarski inspektor.	Šef TC Sarajevo.		Federalni sanitarni inspektor sa sjedištem na Aerodromu Sarajevo.			

Službenici za kontakt na lokalnom nivou							
Institucija/Lokalni nivo (Granični prelaz)	Granična policija BiH	Uprava za neizravno opozivanje BiH	Ured za veterinarstvo BiH	Služba za poslove sa strancima BiH	Republička uprava za inspeksijske poslove RS	Federalna uprava za inspeksijske poslove BiH	Ured gradonačelnika Brčko distrikta - Inspektorat
GP Aerodrom Sarajevo	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Aerodrom Sarajevo.	Viši stručni suradnik – granični veterinarski inspektor.	Šef TC Sarajevo ili dežurni inspektor.			
GP Aerodrom Banja Luka	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Aerodrom Banja Luka.		Šef TC Banja Luka ili dežurni inspektor.			
GP Aerodrom Tuzla	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Aerodrom Tuzla.		Šef TC Tuzla ili dežurni inspektor.			
GP Aerodrom Mostar	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Aerodrom Mostar.		Šef TC Mostar ili dežurni inspektor.			
JGP Zvornik (Bratunac, Karakaj, Šepak, Skelani, Zvornik-pješački most, Zvornik Pruga i PGP Petriča)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Zvornik (GP Bratunac, Šepak, Skelani i Zvornik Pruga), Vođa CR Karakaj (GP Karakaj).	Stručni savjetnik – granični veterinarski inspektor.	Šef TC Bijeljina ili dežurni inspektor.	Fitosanitarni inspektor (GP Karakaj).		
JGP Višegrad (Ušibar, Uvac, Vardište, Štrpci Pruga i PGP Mokronoz)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Višegrad (GP Uvac i Ušibar), Vođa CR Vardište (GP Vardište)		Šef TC Istočno Sarajevo ili dežurni inspektor.	Fitosanitarni inspektor (GP Vardište).		

Službenici za kontakt na lokalnom nivou						
JGP Hum (Hum, Metaljka, Vitina i PGP Meštrevac )	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Višegrad (GP Vitinal), Vođa CR Metaljka (GP Metaljka), Vođa CR Hum (GP Hum).	Šef TC Istočno Sarajevo ili dežurni inspektor.			
JGP Brod (Brod i PGP Donji Svilaj)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju..	Vođa CR Brod (GP Brod).	Šef TC Doboj ili dežurni inspektor.			
JGP Bijeljina (Bijeljina pruga, Pavlovića most, Rača i PGP Donje Crnjelevo)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Bijeljina (GP Donje Crnjelevo i Bijeljina pruga), Vođa CR Rača (GP Rača), Vođa CR Pavlovića most (GP P. most).	Šef TC Bijeljina ili dežurni inspektor.	Fitosanitarni inspektor (GP Rača).		
JGP Orašje (Orašje, Šamac, Šamac Pruga, Šamac Luka, PGP Domaljevac i PGP Tolisa)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Vođa CR Šamac (GP Šamac), Vođa CR Orašje (GP Orašje), Šef CI Šamac (GP Šamac Pruga).	Šef TC Orašje ili dežurni inspektor.	Fitosanitarni inspektor (GP Šamac).	Federalni tržišni inspektor (GP Orašje) Federalni fitosanitarni inspektor (GP Šamac i GP Domaljevac).	
JGP Brčko (Brčko, Brčko Pruga i Brčko Luka	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Vođa CR Brčko (GP Brčko), Šef CI Brčko (GP Brčko Pruga).	Šef TC Brčko ili dežurni inspektor.			Fitosanitarni inspektor (Ured gradonačelnika).

Službenici za kontakt na lokalnom nivou							
JGP Gradiška (Gradina, Gradiška, Dubica i PGP Srbac)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Novi Grad (GP Gradina i Dubica), Vođa CR Gradiška (GP Gradiška).	Stručni savjetnik – granični veterinarski inspektor (GP Gradiška).	Šef TC Banja Luka ili dežurni inspektor.	Fitosanitarni inspektor (GP Gradiška).		
JGP Dobrljin (Dobrljin Pruga, Kostajnica i Novi Grad)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Novi Grad.		Šef TC Banja Luka ili dežurni inspektor.			
JGP V:Kladuša (V:Kladuša, PGP Hadžin Potok, PGP Zagrad, PGP Tržaćka Raštela, PGP Gejkovac i PGP Bosanska Bojna)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Velika Kladuša (GP Hukića Brdo).		Šef TC Bihać ili dežurni inspektor.			
JGP Gorica (Gorica, Osoje, PGP Podbila, PGP Čitluk, PGP Drinovci i PGP Drinovačko Brdo)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Vođa CR Gorica (GP Gorica), Šef CI Grude (GP Osoje).	Stručni savjetnik – granični veterinarski inspektor (GP Gorica)	Šef TC Ljubuški ili dežurni inspektor.	Federalni sanitarni granični inspektor (GP Gorica).		
JGP Kamensko (Kamensko, Prisika, PGP Vaganj, PGP Mala Vinica i PGP Subašići)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Tomislavgrad (GP Prisika), Vođa CR Kamensko (Kamensko).	Stručni savjetnik – granični veterinarski inspektor (Kamensko).	Šef TC Livno ili dežurni inspektor.	Federalni tržni inspektor (Kamensko)		
JGP Strmica (Bosansko Grahovo, Martin Brod - Pruga i PGP Kaldrma)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Vođa CR Strmica, Šef CI Bihać (GP Martin Brod - Pruga).		Šef TC Livno ili dežurni inspektor.			
JGP Izačić (Izačić, Ripač i PGP Bugari)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Vođa CR Izačić (GP Izačić), Vođa CR Užljebić (GP Ripač)	Stručni savjetnik – granični veterinarski inspektor (GP Izačić).	Šef TC Bihać ili dežurni inspektor.	Federalni fitosanitarni inspektor (GP Izačić).		



Službenici za kontakt na lokalnom nivou						
JGP Doljani (Doljani, Bijača, Čapljina Pruga, Crveni Grm, Gabela Polje I, Orahovlje, PGP Podprolog, PGP Gilbuša i PGP Unka)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Grude (GP Crveni Grm, Bijača Orahovlje), Šef CI Mostar (GP Gabela Polje), Šef CI Čapljina (GP Čapljina Pruga), Vođa CR Doljani (GP Doljani).	Viši stručni suradnik – granični veterinarski inspektor (GP Doljani).	Šef TC Ljubuški ili dežurni inspektor.	Federalni fitosanitarni inspektor (GP Doljani).	
JGP Trebinje (Deleuša, Ivanica, Klobuk, Zupci, PGP Orahov Do, PGP Trebilj, PGP Aranđelovo, PGP Biteljica i PGP Krstac)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Trebinje (GP Deleuša i Zupci), Šef CI Mostar (GP Ivanica), Vođa CR (GP Klobuk).	Viši stručni suradnik – granični veterinarski inspektor (GP Klobuk).	Šef TC Trebinje ili dežurni inspektor.	Fitosanitarni inspektor (GP Klobuk).	
JGP Neum (Neum I, Neum II, Neum Luka, PGP Duži i PGP Radež)	Zapovjednik JGP i Pomoćnik zapovjednika za operacije i organizaciju.	Šef CI Mostar (GP Neum I i Neum II).		Šef TC Mostar ili dežurni inspektor.		

## PRILOG 2

U cilju olakšanja i ubrzanja protoka roba u vanjskoj trgovini, efikasnosti i ekonomičnosti postupka i jednoobraznog postupanja pri provođenju fitosanitarne kontrole roba, Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose – Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, Federalna uprava za inspekcijske poslove – Inspektorat poljoprivredne inspekcije, Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske, Vlada Distrikta Brčko – Odjeljenje za javnu sigurnost, Pododjel za inspekcijske poslove i Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, a shodno zaključku sa zajedničkog sastanka održanog dana 22.02.2007. u Upravi za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, zaključili su

### **PROTOKOL O NAČINU ODOBRAVANJA UVOZA/TRANZITA (PROVOZA)/IZVOZA POŠILJKE U FITOSANITARNOJ KONTROLI**

#### I

Fitosanitarne kontrole u smislu ovog protokola u Republici Srpskoj obavlja republički poljoprivredni inspektor, u Federaciji Bosne i Hercegovine granični inspektorat za zaštitu bilja, a u Distriktu Brčko fitosanitarni inspektor (u daljnjem tekstu: nadležni inspektor).

#### II

U obavljanju fitosanitarne kontrole nad pošiljkama bilja i drugih roba koje se uvoze u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili tranzitiraju (provoze) preko tog područja, a koje podliježu toj kontroli (u daljnjem tekstu: pošiljka), nadležni inspektori nadležnih organa Entiteta i Brčko Distrikta raspoređeni na graničnim prijelazima, nakon izvršene kontrole, kod odobravanja uvoza ili tranzita (provoza) za pošiljke koje za to ispunjavaju propisane fitosanitarne uvjete, postupiće na slijedeći način:

Nadležni inspektor donosi rješenje u skraćenom postupku za dozvolu uvoza ili tranzita (provoza) pošiljke u vidu klauzule koju stavlja na prijavu uvoznika/špeditera kojim je pošiljka prijavljena nadležnom inspektoratu za pregled. Klauzula treba da sadrži naznaku „POŠILJKA JE PREGLEDANA- UVOZ DOZVOLJEN“ ili „POŠILJKA JE PREGLEDANA-TRANZIT (PROVOZ) DOZVOLJEN“ (u zavisnosti da li je u pitanju uvoz ili tranzit preko carinskog područja Bosne i Hercegovine), broj i datum, faksimil i potpis nadležnog inspektora i otisak službenog pečata. Navedenu klauzulu nadležni inspektor obavezno stavlja i na poleđini primjerka 1 i primjerka 4 (polje G-OVJERA OD STRANE NADLEŽNOG ORGANA) proвозne carinske prijave (TR prijava na obrascu JCI), pri čemu je dužan provjeriti da li se podaci iz prijave uvoznika/špeditera kojim je pošiljka prijavljena nadležnom inspektoratu za pregled i proвозne TR prijave slažu, što uključuje i slaganje sa stvarnim stanjem pošiljke.

Ako se pošiljka, kod ulaska u carinsko područje Bosne i Hercegovine, ne stavlja u postupak proвозa (tranzita) na samom graničnom prijelazu nego se stavlja u carinsko odobreno postupanje ili uporabu kod carinske ispostave koja je lokacijski smještena na graničnom prijelazu, u tom slučaju, uz odgovarajuću carinsku prijavu kojom se roba stavlja u to postupanje ili uporabu, prilaže se rješenje o dozvoli uvoza doneseno na način opisan kao pod 1) ove točke. Ako se dio navedene pošiljke iz te carinske ispostave upućuje po TR prijavi u drugi odredišni carinski ured, u tom slučaju nadležni inspektor stavlja klauzulu na odgovarajuće primjerke TR prijave kako je to navedeno pod 1) ove točke.

#### III

Nadležni inspektor će izdavati fitosanitarne certifikate samo za pošiljke bilja koje se izvoze ili reeksportuju iz Bosne i Hercegovine, i to samo na zahtjev izvoznika.

#### **IV**

Radi praćenja istupa iz carinskog područja Bosne i Hercegovine pošiljke koja tranzitira preko tog područja, nadležni inspektor može od polaznog carinskog ureda, na usmeni zahtjev, dobiti kopiju primjerka 5 TR prijave kojeg je tom uredu vratio odredišni carinski ured (ured preko kojeg je roba istupila iz carinskog područja Bosne i Hercegovine), ili na drugi način, u suradnji sa polaznim carinskim uredom, izvršiti provjeru istupa pošiljke.

#### **V**

Ovaj Protokol se jedinstveno primjenjuje na cijelom području Bosne i Hercegovine od 19.ožujka 2007.godine.

#### **VI**

Potpisnici ovog Protokola se obvezuju da o istom, radi znanja i primjene, obavijeste svoje nadležne organizacione jedinice i službe, a putem njih i uvoznike/špeditere.

### PROTOKOL O SURADNJI U PROCESU RAZMJENE PODATAKA

Između:

1. Uprave Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (Uprava), i
2. Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Ured gradonačelnika-Inspektorat) (Inspektorat)

Polazeći od odredbi članka 76. i 77. Zakon o zaštiti zdravlja bilja („Službeni glasnik BiH“, broj 23/03), članka 4., 6. stavak (3) i 10. Sporazuma o osnivanju Centra za analizu rizika vezanih za državnu granicu Bosne i Hercegovine od 22.12.2008. godine, članka 4. i 12. Sporazuma o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom Bosne i Hercegovine od 23.09.2009. godine u cilju podsticanja daljnjeg razvoja boljih odnosa i jačanja stalnih napora na području integriranog upravljanja granicom Bosne i Hercegovine, u procesu razmjene podataka, za potrebe Lokalnog centra za analizu rizika i Zajedničkog centra za analizu rizika, u okviru trenutno realnih uvjeta informatičke osposobljenosti strana potpisnica, Uprava i Inspektorat su se dogovorili o sljedećem:

#### Članak 1.

Inspektori se obvezuju da će Upravi dostavljati podatke o broju pregledanih pošiljaka (izvršenih kontrola), vrsti i količinama pregledane robe kao i poduzetim inspekcijским mjerama od strane nadležnih fitosanitarnih inspektora na graničnim prijelazima koji su pod jurisdikcijom Inspektorata.

#### Članak 2.

Podaci će se unositi u Excel tabelu koja se nalazi u prilogu ovog protokola i koja će stranama biti dostavljena u elektronskoj formi.

#### Članak 4.

Podaci u dogovorenoj formi, će se dostavljati jednom mjesečno ispred svakog od tri inspektorata sa svih graničnih prijelaza u Bosni i Hercegovini prema Upravi.

Izveštaji će se prosljeđivati putem E-maila na adresu [upravabihzzb@bih.net](mailto:upravabihzzb@bih.net).

Svaki Excel fail će predstavljati pojedini inspektorat.

Podaci će biti smješteni po sheet-ovima, pri čemu će svaki sheet predstavljati jedan granični prijelaz koji pripada navedenom inspektoratu.

Strane potpisnice su suglasne da će Upravi dostavljati podatke jednom mjesečno do petnaestog (15) dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

Pismeni izvještaji o radu fitosanitarne inspekcije na graničnim prijelazima od strane Inspektorata će se dostavljati u formi šestomjesečnog izvještaja i godišnjeg izvještaja o radu.

#### Članak 5.

U slučaju pojave neurednih pošiljki i prisustva štetnog organizma na granici Bosne i Hercegovine, Inspektorati su dužni da u pismenoj formi dostave izvještaj Upravi. Izvještaj mora sadržavati najmanje podatke o vrsti pošiljke, količini pošiljke, zemlji porijekla, pošiljatelju, izvozniku, uvozniku, graničnom prijelazu preko kojeg je pošiljka uvezena, vrsti štetnog organizma, vrsti drugog nedostatka, mjestu skladištenja pošiljke i poduzetim mjerama. U koliko se utvrdi prisustvo karantinskog štetnog organizma, ti podaci se smiju objavljivati samo na Zakonom propisan način.

## Članak 6.

Podaci iz centralne evidencije Uprave će inspektoratima biti dostavljeni u izvještajnoj formi od strane:

- (1) *Odjeljenja za zaštitu zdravlja bilja*: obavještenje o presretanju koja se odnosi na pošiljke i štetne organizme iz trećih zemalja, obavještenja o promjeni izgleda fitosanitarnih certifikata;
- (2) *Odjeljenja za fitofarmaceutska sredstva i mineralna đubriva*: podaci o registriranim fitofarmaceutskim sredstvima, revidirani spisak zabranjenih aktivnih tvari i FFS koja sadrže zabranjene aktivne tvari, podatke iz registra pravnih i fizičkih osoba koja se bave prometom FFS, podatke iz evidencije o prometu FFS, informacije o poduzećima koje se bave zbrinjavanjem opasnog otpada, ostale informacije vezane za FFS, podatke iz registra mineralnih gnojiva i registra uvoznika i distributera mineralnih gnojiva, informacije o najavljenim pošiljkama amonij-nitratnih gnojiva sa visokim sadržajem dušika, podatke o ovlaštenim laboratorijama za ispitivanje kvaliteta mineralnih gnojiva, ostale informacije vezane za mineralna gnojiva.

## Članak 7.

Potpisnici Protokola se obvezuju da će poštovati odredbe ovog Protokola.

## Članak 8.

Svaka strana može predložiti izmjene i dopune Protokola koje je dužna uputiti svim stranama na odobrenje. Izmjene i dopune stupaju na snagu kada sve strane daju svoje odobrenje na predložene izmjene i dopune.

## Članak 9.

Ovaj Protokol stupa na snagu sa danom potpisivanja svih strana, a primjenjivati će se od izvještaja za lipanj mjesec 2011. godine.

## Članak 10.

Protokol je sastavljen u dva istovjetna primjeraka, za svakog potpisnika po jedan.

Nakon potpisivanja od strane svih, Uprava će službeno dostaviti inspektoratima po jedan primjerak ovog Protokola.

**Uprava Bosne i Hercegovine  
za zaštitu zdravlja bilja**

\_\_\_\_\_  
(direktor) Radenko Radović

Datum\_\_\_\_\_

Broj\_\_\_\_\_

**Brčko distrikt Bosne i Hercegovine  
(Ured gradonačelnika-Inspektorat)**

\_\_\_\_\_  
(dogradonačelnik Anto Domić)

Datum\_\_\_\_\_

Broj\_\_\_\_\_

## PRILOG 4.

### PROTOKOL O SURADNJI U PROCESU RAZMJENE PODATAKA

između:

1. **Uprave Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (Uprava), i**
2. **Federalne uprave za inspeksijske poslove Federacije BiH, (Inspektorat)**

Polazeći od odredbi članka 76. i 77. Zakona o zaštiti zdravlja bilja („Službeni glasnik BiH“, broj 23/03), članka 4, članka 6. stavak (3) i članka 10. Sporazuma o osnivanju Centra za analizu rizika vezanih za državnu granicu Bosne i Hercegovine od 22.12.2008.godine i članka 4. i 12. Sporazuma o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom Bosne i Hercegovine od 23.09.2009. godine u cilju podsticanja daljeg razvoja boljih odnosa i jačanja stalnih napora na području integriranog upravljanja granicom Bosne i Hercegovine, u procesu razmjene podataka, za potrebe Lokalnog centra za analizu rizika i Zajedničkog centra za analizu rizika, u okviru trenutno realnih uvjeta informatičke osposobljenosti strana potpisnica, Uprava i Inspektorat su se dogovorili o sledećem:

#### Članak 1.

Inspektorat se obvezuje da će Upravi dostavljati podatke o broju pregledanih pošiljaka (izvršenih kontrola), vrsti i količinama pregledane robe kao i poduzetim inspeksijskim mjerama od strane nadležnih fitosanitarnih inspektora na graničnim prijelazima koji su pod jurisdikcijom Inspektorata.

#### Članak 2.

Podaci će se unositi u Excel tabelu koja se nalazi u prilogu ovog protokola i koja će Inspektoratu biti dostavljena u elektronskoj formi.

#### Članak 3.

Podaci u dogovorenoj formi, će se dostavljati Upravi jednom mjesečno ispred Inspektorata sa svih graničnih prijelaza u Bosni i Hercegovini koji su pod jurisdikcijom Inspektorata.

Podaci će se proslijeđivati putem E-maila na adresu [upravabihzzb@bih.net](mailto:upravabihzzb@bih.net).

Svaki Excel fail će predstavljati pojedini inspektorat.

Podaci će biti smješteni po sheet-ovima, pri čemu će svaki sheet predstavljati jedan granični prijelaz koji pripada navedenom Inspektoratu.

Strane potpisnice su suglasne da će Upravi dostavljati podatke jednom mjesečno do petnaestog (15) dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

Pismeni izvještaji o radu fitosanitarne inspekcije na graničnim prijelazima od strane Inspektorata će se dostavljati u formi šestomjesečnog izvještaja i godišnjeg izvještaja o radu.

#### Članak 4.

U slučaju pojave neurednih pošiljaka i prisustva štetnog organizma na granici Bosne i Hercegovine, Inspektorat je dužan da u pismenoj formi dostavi izvještaj Upravi. Izvještaj mora sadržavati najmanje podatke o vrsti pošiljke, količini pošiljke, zemlji porijekla, pošiljatelju, izvozniku, uvozniku, graničnom prijelazu preko kojeg je pošiljka uvezena, vrsti štetnog organizma, vrsti drugog nedostatka, mjestu skladištenja pošiljke i poduzetim mjerama. U koliko se utvrdi prisustvo karantinskog štetnog organizma ti podaci se smiju objavljivati samo na Zakonom propisan način.

#### Članak 5.

Podaci iz centralne evidencije Uprave će Inspektoratu biti dostavljeni u izvještajnoj formi od strane:

- 1) *Odjeljenja za zaštitu zdravlja bilja*: obavještenje o presretanju koje se odnosi na pošiljke i štetne organizme iz trećih zemalja, obavještenja o promjeni izgleda fitosanitarnih certifikata;

2) *Odjeljenja za fitofarmaceutska sredstva i mineralna đubriva*: podaci o registriranim fitofarmaceutskim sredstvima, revidirani spisak zabranjenih aktivnih materija i FFS koja sadrže zabranjene aktivne materije, podatke iz registra pravnih i fizičkih osoba koja se bave prometom FFS, podatke iz evidencije o prometu FFS, informacije o firmama koje se bave zbrinjavanjem opasnog otpada, ostale informacije vezane za FFS, podatke iz registra mineralnih đubriva i registra uvoznika i distributera mineralnih đubriva, informacije o najavljenim pošiljkama amonij-nitratnih đubriva sa visokim sadržajem azota, podatke o ovlaštenim laboratorijama za ispitivanje kvaliteta mineralnih đubriva, ostale informacije vezane za mineralna đubriva;

3) Uprava će osigurati da objedinjeni podaci sa svih graničnih prijelaza u BiH budu dostupni Inspektoratu. Uprava će dostaviti i druge informacije značajne za rad Inspektorata.

#### **Članak 6.**

Potpisnici Protokola se obavezuju da će poštovati odredbe ovog Protokola.

#### **Članak 7.**

Svaka strana može predložiti izmjene i dopune ovog Protokola koje je dužna uputiti svim stranama na odobrenje.

Strane u smislu prethodnog stava ovog članka su Uprava, Republička uprava za inspekcijske poslove, Federalna uprava za inspekcijske poslove i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (ured gradonačelnika – Inspektorat).

Izmjene i dopune stupaju na snagu kada strane iz prethodnog stava ovog članka daju svoje odobrenje na predložene izmjene i dopune.

#### **Članak 8.**

Ovaj Protokol stupa na snagu danom potpisivanja a primjenjivaće se od izvještaja za lipanj mjesec 2011. godine.

#### **Članak 9.**

Protokol je sastavljen u dva istovjetna primjeraka, za svakog potpisnika po jedan.

Nakon obostranog potpisivanja Uprava će službeno dostaviti Inspektoratu jedan primjerak ovog Protokola.

**Uprava Bosne i Hercegovine  
za zaštitu zdravlja bilja**

\_\_\_\_\_  
(direktor Radenko Radović)

Broj: \_\_\_\_\_

Datum: \_\_\_\_\_

**Federalna uprava za inspekcijske poslove  
Federacije BiH**

\_\_\_\_\_  
(direktor Ibrahim Tirak)

Broj: \_\_\_\_\_

Datum: \_\_\_\_\_

## PRILOG 5.

### PROTOKOL O SURADNJI U PROCESU RAZMJENE PODATAKA

između:

1. Uprave Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (Uprava), i
2. Republičke uprave za inspeksijske poslove Republike Srpske, (Inspektorat)

Polazeći od odredbi članaka 76. i 77. Zakona o zaštiti zdravlja bilja („Službeni glasnik BiH“, broj 23/03), članka 4, članka 6. stavak (3) i članka 10. Sporazuma o osnivanju Centra za analizu rizika vezanih za državnu granicu Bosne i Hercegovine od 22.12.2008.godine i članka 4. i 12. Sporazuma o međusobnoj suradnji između institucija uključenih u proces integriranog upravljanja državnom granicom Bosne i Hercegovine od 23.09.2009. godine u cilju podsticanja daljeg razvoja bolji odnosa i jačanja stalnih napora na području integriranog upravljanja granicom Bosne i Hercegovine, u procesu razmjene podataka, za potrebe Lokalnog centra za analizu rizika i Zajedničkog centra za analizu rizika, u okviru trenutno realnih uslova informatičke osposobljenosti strana potpisnica, Uprava i Inspektorat su se dogovorili o sledećem:

#### Članak 1.

Inspektorat se obvezuje da će Upravi dostavljati podatke o broju pregledanih pošiljaka (izvršenih kontrola), vrsti i količinama pregledane robe kao i preduzetim inspeksijskim mjerama od strane nadležnih fitosanitarnih inspektora na graničnim prijelazima koji su pod nadležnošću Inspektorata.

#### Članak 2.

Podaci će se unositi u exel tabelu koja se nalazi u prilogu ovog protokola i koja će Inspektoratu biti dostavljena u elektronskoj formi.

#### Članak 3.

Podaci u dogovorenoj formi, će se dostavljati Upravi jednom mjesečno ispred Inspektorata sa svih graničnih prijelaza u Bosni i Hercegovini koji su pod nadležnošću Inspektorata.

Podaci će se proslijeđivati putem E-maila na adresu [upravabihzzb@bih.net](mailto:upravabihzzb@bih.net).

Svaki exel fajl će predstavljati pojedini inspektorat.

Podaci će biti smješteni po sheet-ovima, pri čemu će svaki sheet predstavljati jedan granični prijelaz koji pripada navedenom Inspektoratu.

Strane potpisnice su suglasne da će Upravi dostavljati podatke jednom mjesečno do petnaestog (15) dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

Pismeni izvještaji o radu fitosanitarne inspekcije na graničnim prijelazima od strane Inspektorata će se dostavljati u formi šestomjesečnog izvještaja i godišnjeg izvještaja o radu.

#### Članak 4.

U slučaju pojave neurednih pošiljaka i prisustva štetnog organizma na granici Bosne i Hercegovine, Inspektorat je dužan da u pismenoj formi dostavi izvještaj Upravi. Izvještaj mora sadržavati najmanje podatke o vrsti pošiljke, količini pošiljke, zemlji porijekla, pošiljaocu, izvozniku, uvozniku, graničnom prijelazu preko kojeg je pošiljka uvezena, vrsti štetnog organizma, vrsti drugog nedostatka, mjestu skladištenja pošiljke i poduzetim mjerama. U koliko se utvrdi prisustvo karantinskog štetnog organizma ti podaci se smiju objavljivati samo na Zakonom propisan način.



### Članak 5.

Podaci iz centralne evidencije Uprave će Inspektoratu biti dostavljeni u izvještajnoj formi od strane:

- 1) *Odjeljenja za zaštitu zdravlja bilja*: obavještenje o presretanju koje se odnosi na pošiljke i štetne organizme iz trećih zemalja, obavještenja o promjeni izgleda fitosanitarnih certifikata;
- 2) *Odjeljenja za fitofarmaceutska sredstva i mineralna đubriva*: podaci o registriranim fitofarmaceutskim sredstvima, revidirani spisak zabranjenih aktivnih materija i FFS koja sadrže zabranjene aktivne materije, podatke iz registra pravnih i fizičkih osoba koja se bave prometom FFS, podatke iz evidencije o prometu FFS, informacije o firmama koje se bave zbrinjavanjem opasnog otpada, ostale informacije vezane za FFS, podatke iz registra mineralnih đubriva i registra uvoznika i distributera mineralnih đubriva, informacije o najavljenim pošiljkama amonij-nitratnih đubriva sa visokim sadržajem azota, podatke o ovlaštenim laboratorijama za ispitivanje kvaliteta mineralnih đubriva, ostale informacije vezane za mineralna đubriva;
- 3) Uprava će osigurati da objedinjeni podaci sa svih graničnih prijelaza u BiH budu dostupni Inspektoratu. Uprava će dostaviti i druge informacije značajne za rad Inspektorata.

### Članak 6.

Potpisnici Protokola se obavezuju da će poštovati odredbe ovog Protokola.

### Članak 7.

Svaka strana može predložiti izmjene i dopune ovog Protokola koje je dužna uputiti svim stranama na odobrenje.

Strane u smislu prethodnog stava ovog člana su Uprava, Republička uprava za inspeksijske poslove, Federalna uprava za inspeksijske poslove i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (ured gradonačelnika – Inspektorat).

Izmjene i dopune stupaju na snagu kada strane iz prethodnog stava ovog člana daju svoje odobrenje na predložene izmjene i dopune.

### Članak 8.

Ovaj Protokol stupa na snagu danom potpisivanja a primjenjivaće se od izvještaja za juni mjesec 2011. godine.

### Članak 9.

Protokol je sastavljen u dva istovjetna primjeraka, za svakog potpisnika po jedan.

Nakon obostranog potpisivanja Uprava će službeno dostaviti Inspektoratu jedan primjerak ovog Protokola.

**Uprava Bosne i Hercegovine**  
**za zaštitu zdravlja bilja**

\_\_\_\_\_  
(direktor Radenko Radović)

Broj: \_\_\_\_\_

Datum: \_\_\_\_\_

**Republička uprava**  
**za inspeksijske poslove**

\_\_\_\_\_  
(direktor Živan Delić)

Broj: \_\_\_\_\_

Datum: \_\_\_\_\_

## PRILOG 6.

## OBJEDINJENI SPISAK ROBA KOJE PODLIJEŽU KONTROLI NADLEŽNIH INSPEKCIJSKIH ORGANA (pročišćeni tekst)

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.			<u>Kompletna glava žive životinje</u>	+	+				
2.			<u>Kompletna glava Mesi i klanični proizvodi za jelo</u>	+	+		+		
3.			<u>Kompletna glava Ribe, ljuskari, mekušci i ostali vodeni beskličmenjaci</u>		+		+		
	0301		Kompletan tarifni broj		+		+		
	0302		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0303		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0304		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0305		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0306		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0307		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
				osim živih					
				osim živih					
4.			<i>Mlijeko i drugi mliječni proizvodi; živinska i ptičija jaja; prirodni med; jestivi proizvodi životinjskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu</i>		+		+		
	0401		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0402		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0403		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0404		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0405		Kompletan tarifni broj	+	+		+		
	0406		Kompletan tarifni broj	+	+		+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
	0407		Živinska i ptičija jaja, svježa, konzerv. ili kuvana		+		+		
		0407 00 30 00	Živinska jaja, ostala	+ osim za lež. i neupotreb.za ljudsku ishr.	+		+		
		0407 00 90 00	Živinska i pt. jaja, svježa, konz. ili kuvana-ostala	+ osim za lež. i neupotreb.za ljudsku ishr.	+		+		
	0408		Živinska i ptičija jaja, bez ljuske i žumanca od jaja, svježi, sušeni, kuvani u vodi ili pari, oblikovani, smrznuti ili na drugi način konzervirani, s dodanim šećerom ili drugim materijama za zaslađ. ili bez njih		+		+		
		0408 11 20 00	Žumanca, sušena, neupotrebjiva za ljudsku ishranu		+				
		0408 11 80 00	Ostala žumanca sušena	+	+		+		
		0408 19 20 00	Ostala, neupotrebjiva za ljudsku ishranu		+				
		0408 19 81 00	Žumanca, tečna	+	+		+		
		0408 19 89 00	Ostala žumanca, uključujući i smrznuta	+	+		+		
		0408 91 20 00	Ostalo sušeno neupotrebjivo za ljudsku ishranu		+				
		0408 91 80 00	Ostala sušena	+	+		+		
		0408 99 20 00	Ostala neupotrebjiva za ljudsku ishranu		+				
		0408 99 80 00	Ostalo	+	+				
	0409	0409 00 00 00	Prirodni med	+	+		+		
	0410	0410 00 00 00	Jestivi proizvodi životinjskog porijekla koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu	+	+		+		
5.			Proizvodi životinjskog porijekla, koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu						

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
	0502		Kompletan tarifni broj		+				
	0504		Kompletan tarifni broj		+				
	0505		Kompletan tarifni broj		+				
	0506	0506 90 00 00	Ostale kosti i srž odrogova, sirovi, odmašćeni, jednostavno pripremljeni (ali neoblikovani), prah i otpatci od tih proizvoda		+				
	0507		Kompletan tarifni broj		+				
	0508		Kompletan tarifni broj		+				
	0510		Kompletan tarifni broj		+				
	0511		Kompletan tarifni broj		+				
6.			<u>Kompletna glava</u> Živo drveće i druge biljke; Lukovice, korjenje i slično; Rezano cvijeće i ukrasno lišće						Prilog br. 1
	0601		Lukovice, gomolji, gomoljasto korijenje, izdanci i			+			Prilog br. 1
	0602		Ostale žive biljke (uključujući i njihovo korijenje)...			+			Prilog br. 1
		0603 11 00 00	Ruže			+ ^			Prilog br. 1
		0603 12 00 00	Karanfili			+			Prilog br. 1
		0603 13 00 00	Orhideje			+			Prilog br. 1
		0603 14 00 00	Hrizanteme			+			Prilog br. 1
		0603 19 90 00	Ostalo			+			Prilog br. 1
							Solidago (Zlatnica) + ^ (baštensko cvijeće), Eryngium, Hypericum, Lisianthus i Trachelium)		
		0603 90 00 00	Ostali			+	Gipsophila		Prilog br. 1
		0604 91 20 00	Božićna drvca			+			Prilog br. 1

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		0604 91 40 00	Grane četinarara			+			Prilog br. 1
		0604 91 90 00	Ostali			+			
						Dendranthema, Castanea, Populus i Quercus, Acer saccharum+^^ Prunus+ ^			
7.			<i>Povrće, korijenje i krtole za jelo</i>						
0701			<i>Krompir , svjež ili rashlađen :</i>			+			
		0701 10 00 00	Sjemenski krompir			+			Prilog br. 1
		0701 90 10 00	Ostali krompir za proizvodnju skroba	+		+			
		0701 90 50 00	Krompir novi (mladi), od 01.01. do 30.06.	+		+	+		
		0701 90 90 00	Krompir, ostali	+		+	+		
		0702 00 00 00	Paradajz, svjež ili rashlađen	+		+	+		
0703			<i>Kompletan tarifni broj</i>						
		0703 10 11 00	Crni luk za sadnju (arpadžik)			+			
		0703 10 19 00	Crni luk, svjež ili rashlađen	+			+		
		0703 10 90 00	Aljma, svjež ili rashlađen	+			+		
		0703 20 00 00	Bijeli luk, svjež ili rashlađen	+			+		
		0703 90 00 00	Praziluk i ostalo povrće vrste luka, svjež ili rashl.	+			+		
0704			Kompletan tarifni broj	+			+		
0705			Kompletan tarifni broj	+			+		
0706			Kompletan tarifni broj	+			+		
0707			Kompletan tarifni broj	+			+		
0708			Kompletan tarifni broj	+			+		
0709			Kompletan tarifni broj	+			+		
		0709 30 00 00	Patlidžani	+		+	+		
		0709 40 00 00	Celer, osim celera korjenša	+		+	+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		0709 90 90 00	Ostalo	+	+		+		
	0710		Kompletan tarifni broj	+	Momordica i bosiljak		+		
	0711		Kompletan tarifni broj	+			+		
	0712		Sušeno povrće, cijelo, sječeno, u komade, mljeveno ili u prahu, ali dalje nepripremljeno				+		
		0712 20 00 00	Crni luk	+			+		
		0712 31 00 00	Jestive pečurke iz roda <i>Agaricus</i>	+			+		
		0712 32 00 00	Pečurke – Judino uho ( <i>Auricularia spp.</i> )	+			+		
		0712 33 00 00	Pečurke sluzavke ( <i>Tremella spp.</i> )	+			+		
		0712 39 00 00	Ostale pečurke	+			+		
		0712 90 05 00	Ostalo povrće; mješavine povrća; Krompir, sječen na ploške (kolutiće) ali ne i dalje pripremljen	+		+	+		
		0712 90 11 00	Sjemenski hibridi			+	+		
		0712 90 19 00	Ostali kukuruz šećerac	+			+		
		0712 90 30 00	Ostalo povrće; paradajz	+			+		
		0712 90 50 00	Ostalo povrće; šargarepe	+			+		
		0712 90 90 00	Ostalo povrće; mješavine povrća; ostalo	+			+		
0713			Sušeno mahunasto povrće u zrnu, oljušteno ili neoljušteno ili lomljeno:						
		0713 10 10 00	Grašak ( <i>Pisum sativum</i> ), sjemenski			+			
		0713 10 90 00	Grašak ( <i>Pisum sativum</i> ), ostali	+			+		
		0713 20 00 00	Slani grašak ( <i>Garbanzos</i> )	+			+		
		0713 31 00 00	Pasulj vrsta <i>Vigna mungo</i> (L.), <i>Hepper</i> ili <i>Vigna radiata</i> (L.) <i>Wilczek</i>	+			+		
		0713 32 00 00	Pasulj sitni crveni ( <i>Adzuki</i> ) ( <i>Phaseolus</i> ili <i>Vigna angularis</i> )	+			+		
		ex 0713 32 00 10	Pasulj sitni crveni ( <i>Adzuki</i> ) ( <i>Phaseolus</i> ili <i>Vigna angularis</i> ), za sijanje			+			

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		0713 33 10 00	Pasulj obični uključujući i bijeli (Phaseolus vulgaris): sjemenski			+			
		0713 33 90 00	Pasulj obični uključujući i bijeli (Phaseolus vulgaris): ostali	+			+		
		0713 39 00 00	Pasulj ostali	+			+		
		0713 40 00 00	Leća	+			+		
		0713 50 00 00	Bob ( <i>Vicia faba</i> var. <i>major</i> ) i konjski bob ( <i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i> )	+			+		
		0713 90 00 00	Ostalo	+			+		
0714			Kompletan tarifni broj	+					
8.			Kompletna glava	+			+		
		0802 11	U ljuscu	+		+ ^	+		
		0802 12	Oljušteni	+		+ ^	+		
		0804 50 00 00	Guava, mango i mangusta	+		+ ^ Guava i mango	+		
0805			Agrumi, svježi ili suhi	+		+	+		
0808			Jabuke, kruške i dunje svježe	+		+ ^	+		
0809			Kajsije, trešnje, višnje, breskve (uključujući i nektarine), šljive i divlje šljive, svježe	+		+ ^	+		
		0810 40	Brusnice, borovnice i dr. voće roda <i>Vaccinium</i>	+		+ ^	+		
		0810 90 50 00	Crne ribizle	+		+ ^	+		
		0810 90 60 00	Crvene ribizle	+		+ ^	+		
		0810 90 70 00	Ostale	+		+ ^	+		
		0810 90 95 00	Ostalo	+		+ ^ Kaki	+		
9.			Kafa, čaj, mate čaj i začini				+		
0901			Kafa, pržena ili nepržena, sa kofeinom ili bez kofeina, kofine ljuspice i opne; zamjene kafe koje sadrže kafu u bilo kom procentu:				+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		0901 11 00 00	Kafa, nepržena sa kofeinom	+			+		
		0901 12 00 00	Kafa, nepržena bez kofeina	+			+		
		0901 21 00 00	Kafa pržena, sa kofeinom	+			+		
		0901 22 00 00	Kafa pržena, bez kofeina	+			+		
		0901 90 10 00	Kafine ljuspice i opne od kafe	+			+		
		0901 90 90 00	Zamjene kafe koje sadrže kafu	+			+		
0902			Kompletan tarifni broj	+			+		
0903			Kompletan tarifni broj	+			+		
0904			Kompletan tarifni broj	+			+		
0905			Kompletan tarifni broj	+			+		
0906			Kompletan tarifni broj	+			+		
0907			Kompletan tarifni broj	+		+ ^	+		
0908			Kompletan tarifni broj	+			+		
0909			Kompletan tarifni broj	+			+		
0910			Kompletan tarifni broj	+			+		
10.			<i>Žitarice</i>						
1001			<i>Pšenica i napolica:</i>						
		1001 10 00 00	Tvrda (drum) pšenica	+		+***	+		
		ex 1001 10 00 10	Tvrda pšenica za sjetvu			+			
		1001 90 10 00	Pir, za sjetvu			+			
		1001 90 91 00	Obična pšenica i napolica, za sjetvu			+			
		1001 90 99 00	Ostali pir, obična pšenica i napolica	+		+***	+		
		ex 1001 90 99 10	Napolica	+		+***	+		
		1002 00 00 00	Raž	+		+***	+		
		ex 1002 00 00 10	Raž za sjetvu			+			
1003		1003 00 10 00	Ječam za sjetvu			+			
		1003 00 90 00	Ječam ostali	+			+		
		ex 1003 00 90 10	Ječam pivarski	+			+		
1004		1004 00 00 00	Ovas	+			+		
		ex 1004 00 00 10	Ovas za sjetvu			+			



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.vanij.trg. BiH)	
1005			<i>Kukuruz:</i>							
		1005 10	Za sjetvu			+				
		1005 90 00 00	Ostali kukuruz	+			+			
		ex 1005 90 00 10	Žuti kukuruz	+			+			
		ex 1005 90 00 20	Kukuruz za kokice	+			+			
		ex 1005 90 00 30	Kukuruz činkvanti	+			+			
		ex 1005 90 00 90	Kukuruz za preradu za proizvode koji se upotrebljavaju za ishranu životinja		+		+			
	1006			<i>Pirinač</i>						
			1006 10 10 00	Pirinač u ljusci (arpa ili sirov), za sjetvu			+			
			1006 10 21 00	Ostali pirinač u ljusci (arpa ili sirov), obaren, okruglog zrna	+			+		
		1006 10 23 00	Ostali pirinač u ljusci (arpa ili sirov), obaren, srednjeg zrna	+			+			
		1006 10 25 00	Ostali pirinač u ljusci (arpa ili sirov), obaren, dugackog zrna odnosa između dužine i širine veće od 2 ali manje od 3	+			+			
		1006 10 27 00	Ostali pirinač u ljusci (arpa ili sirov), obaren, dugackog zrna odnosa između dužine i širine 3 ili veće od 3	+			+			
		1006 10 92 00	Ostali pirinač u ljusci (arpa ili sirov) okruglog zrna	+			+			
		1006 10 94 00	Ostali pirinač u ljusci (arpa ili sirov) srednjeg zrna	+			+			
		1006 10 96 00	Ostali pirinač u ljusci (arpa ili sirov), dugog zrna, odnosa između dužine i širine veće od 2 ali manje od 3	+			+			
		1006 10 98 00	Ostali pirinač u ljusci (arpa ili sirov), dugog zrna odnosa između dužine i širine 3 ili veće od 3	+			+			
	1006 20 11 00	Oljušten (smeđi pirinač), obaren, okruglog zrna	+			+				

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		1006 20 13 00	Oljušten (smeđi pirinač), obaren, srednjeg zrna	+			+		
		1006 20 15 00	Oljušten (smeđi pirinač), obaren dugog zrna, odnosa između dužine i širine veće od 2 ali manje od 3	+			+		
		1006 20 17 00	Oljušten (smeđi pirinač), obaren dugog zrna, odnosa između dužine i širine 3 ili veće od 3	+			+		
		1006 20 92 00	Ostali oljušteni (smeđi pirinač), okruglog zrna	+			+		
		1006 20 94 00	Ostali oljušteni (smeđi pirinač), srednjeg zrna	+			+		
		1006 20 96 00	Ostali oljušteni (smeđi pirinač), dugog zrna, odnosa između dužine i širine veće od 2 ali manje od 3	+			+		
		1006 20 98 00	Ostali oljušteni (smeđi pirinač), dugog zrna odnosa između dužine i širine 3 ili veće od 3	+			+		
		1006 30 21 00	Pirinač polublanišan uključujući poliran ili glaziran, obaren, okruglog zrna	+			+		
		1006 30 23 00	Pirinač polublanišan uključujući poliran ili glaziran, obaren, srednjeg zrna	+			+		
		1006 30 25 00	Pirinač polublanišan uključujući poliran ili glaziran, obaren, dugog zrna odnosa između dužine i širine veće od 2 ili manje od 3	+			+		
		1006 30 27 00	Pirinač polublanišan uključujući poliran ili glaziran, obaren, dugog zrna odnosa između duž. i širine 3 ili veće od 3	+			+		
		1006 30 42 00	Ostali pirinač polublanišan, okruglog zrna	+			+		
		1006 30 44 00	Ostali pirinač polublanišan, srednjeg zrna	+			+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.vanji.trg. BiH)
		1006 30 46 00	Ostali pirinač polublaširan, dugog zrna odnosa između dužine i širine veće od 2 ali manje od 3	+			+		
		1006 30 48 00	Ostali pirinač polublaširan, dugog zrna odnosa između dužine i širine 3 ili veće od 3	+			+		
		1006 30 61 00	Pirinač, blaširan, obaren, okruglog zrna	+			+		
		1006 30 63 00	Pirinač, blaširan, obaren, srednjeg zrna	+			+		
		1006 30 65 00	Pirinač blaširan, obaren dugog zrna odnosa između dužine i širine veće od 2 ali manje od 3	+			+		
		1006 30 67 00	Pirinač blaširan, obaren dugog zrna odnosa između dužine i širine 3 ili veće od 3	+			+		
		1006 3092 00	Ostali pirinač polublaširan ili blaširan, uključujući opliran ili glaziran, okruglog zrna	+			+		
		1006 30 94 00	Ostali pirinač polublaširan ili blaširan, uključujući poliran ili glaziran, srednjeg zrna	+			+		
		1006 30 96 00	Ostali pirinač polublaširan ili blaširan, uključujući poliran ili glaziran, dugog zrna odnosa između dužine i širine veće od 2 ali manje od 3	+			+		
		1006 30 98 00	Ostali pirinač polublaširan ili blaširan, uključujući poliran ili glaziran, dugog zrna odnosa između dužine i širine 3 ili veće od 3	+			+		
		1006 40 00 00	Lomljeni pirinač	+			+		
		1007 00 10 00	Sirak hibridni za sjetvu			+			
		1007 00 90 00	Ostali	+			+		
1008		1008 10 00 00	Heljda	+		+	+		(Samo za sjetvu)

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		1008 20 00 00	Proso	+		+	+		
		1008 30 00 00	Sjeme za ptice			(Samo za sjetvu)	+		
		1008 90 10 00	Tritikale			+	+		
		1008 90 90 00	Ostale žitarice			+	+		
11.			<i>Proizvodi mlinske industrije; Slad; Skrob; Inulin; Gluten od pšenice</i>						
	1101		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1102		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1103		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1104		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1105		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1106		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1107		<i>Slad, pržen ili nepržen</i>						
		1107 10 11 00	Slad nepržen od pšenice u obliku brašna	+			+		
		1107 10 19 00	Slad nepržen od pšenice, ostali	+			+		
		1107 10 91 00	Ostali slad nepržen, u obliku brašna	+			+		
		1107 10 99 00	Ostali slad nepržen	+			+		
	1108		Slad pržen	+			+		
			Kompletan tarifni broj	+			+		
	1109		Kompletan tarifni broj	+			+		
12.			<i>Uljano sjeme i plodovi: Razno zrnevlje, sjeme i plodovi; Industrijsko i ljekovito bilje; Slama istočna hrana</i>						
	1201	1201 00 10 00	Soja u zrnu, uključujući i lomljenu, za sjetvu			+			Prilog br. 1
		1201 00 90 00	Ostala soja u zrnu, uključujući i lomljenu	+	ako nije ta stočnu ishra.		+		Prilog br. 1

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.vanij.trg. BiH)	
1202	1202 10 10 00	1202 10 10 00	Kikiriki, nepržen niti drukčije pripremljen, u ljusci, oljušten ili lomljen, u ljusci: za sjetvu			+				
			Ostali kikiriki, nepržen niti drukčije pripremljen, u ljusci, oljušten ili lomljen, u ljusci	+			+			
			Kikiriki oljušten, uključujući i lomljen	+				+		
1203	1204 00 10 00	1204 00 10 00	Kompletan tarifni broj	+						
			Laneno sjeme, cijelo ili lomljeno: za sjetvu			+			Prilog br. 1	
1205	1205 10 90 00	1205 10 90 00	Ostalo laneno sjeme, cijelo ili lomljeno	+			+		Prilog br. 1	
			Sjeme uljane repice, uključujući i lomljeno; sjeme uljane repice niskog sadržaja eruke kiseline; za sjetvu			+		Prilog br. 1		
			Ostalo sjeme uljane repice, uključujući i lomljeno; sjeme uljane repice niskog sadržaja eruke kiseline	+				Prilog br. 1		
1206	1206 00 10 00	1206 00 10 00	Ostalo sjeme uljane repice, uključujući i lomljeno				+		Prilog br. 1	
			Suncokretovo sjeme, uključujući i lomljeno: za sjetvu			+		Prilog br. 1		
1207	1207 20 10 00	1207 20 10 00	Suncokretovo sjeme, uključujući i lomljeno, oljušteno; u sivobijeloj prugastoj ljusnici	+			+		Prilog br. 1	
			Ostalo suncokretovo sjeme	+			+		Prilog br. 1	
			Pamukovo sjeme za sjetvu			+				
	1207 40 10 00	1207 40 10 00	Ostalo pamukovo sjeme	+						
			Sjeme susama za sjetvu			+				
			Ostalo susamovo sjeme	+						
	1207 50 10 00	1207 50 10 00	Sjeme slačice, za sjetvu				+			
			Ostalo sjeme slačice	+						
			Sjeme maka, za sjetvu			+			Prilog br. 1	
		1207 91 90 00	Ostalo	+			+	Prilog br. 1		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		1207 99 15 00	Ostalo uljano sjeme i plodovi, uključujući i lomljeno, za sjetvu			+			Prilog br. 1
		1207 99 91 00	Sjeme konoplje	+		+	+	+	Prilog br. 1
		1207 99 97 00	Ostalo uljano sjeme i plodovi, uključujući i lomljeno	+					Prilog br. 1
1208			Kompletan tarifni broj	+			+		
1209			Kompletan tarifni broj						Prilog br. 1
		1209 10 00 00	Sjeme šećerne repe			+			Prilog br. 1
		1209 21 00 00	Sjeme lucerke			+			Prilog br. 1
		1209 22	Sjeme crvene djeteline			+			Prilog br. 1
		1209 23	Sjeme vlasulje			+			Prilog br. 1
		1209 24 00 00	Sjeme prave trave (Poa pratensis L.)			+			Prilog br. 1
		1209 25	Sjeme ljulja			+			Prilog br. 1
		1209 29	Ostalo			+			Prilog br. 1
		1209 30 00 00	Sjeme travnatog bilja...			+			Prilog br. 1
		1209 91	Sjeme povrća			+			Prilog br. 1
		1209 99	Ostalo			+			Prilog br. 1
1210			Kompletan tarifni broj	+			+		
		1210 10 00 00	Hmelj, nemljeven, u obliku praha niti peleta			+			
		1210 20 90 00	Ostali			+			
1211			Kompletan tarifni broj	***					Prilog br. 2
		1211 30 00 00	Lišće bijelke koka	***				+	Prilog br. 2
		ex 1211 30 00 10	Pakovano do 100g	***				+	Prilog br. 2
		1211 40 00 00	Slama od maka	***				+	Prilog br. 2
1212			Kompletan tarifni broj	+			+		
1214			Kompletan tarifni broj				+		
13.			Šelak, Gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti						
1301			Kompletan tarifni broj	+					Prilog br. 2

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.vanij.trg. BiH)
1302			<i>Biljni sokovi i ekstrati, pektinske materije, pektinati i pektati, agar – agar i ostale sluzi i zgušnjivači, dobijeni od biljnih proizvoda, modifikovani ili ne modifikovani</i>						Prilog br. 2
		1302 11 00 00	Biljni sokovi i ekstrati; opijumski	+				+	
		1302 12 00 00	Biljni sokovi i ekstrati; od slatkog korijena	+					
		1302 13 00 00	Biljni sokovi i ekstrati; od hmelja	+			+		
		1302 19 05 00	Uljana smola vanilije	+					
		1302 19 80 00	Ostali	+			+		
		1302 20 10 00	Suve pektinske materije, nektinati i pektati	+			+		
		1302 20 90 00	Ostale pektinske materije, pektinati i pektati	+			+		
		1302 31 00 00	Agar – agar	+	+				
		1302 32 10 00	Sluzi i zgušnjivači dobijeni od rošćića i sjemena rošćića	+					
15.		1302 32 90 00	Sluzi i zgušnjivači dobijeni od sjemena guara	+					
		1302 39 00 00	Ostale sluzi i zgušnjivači	+					
			<i>Masnoće i ulja životinjskog ili biljnog porijekla i proizvodi njihovog razlaganja, Prerađene jestive masnoće; Voskovi životinjskog i biljnog porijekla</i>				+		
	1501	1501 00 11 00	Svinjska masnoća (uključujući salo) za industrijske svrhe, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljude		+		+		
	1501 00 19 00	Ostala svinjska masnoća (uključujući salo)	+			+			
	1501 00 90 00	Živinska masnoća	+			+			
1502	1502 00 10 00	Masnoća od goveda, ovaca ili koza, osim iz tar.br. 1503, za industrijske svrhe, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljude		+		+			



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)		
1503		1502 00 90 00	Ostale masnoće od goveda, ovaca i koza, osim onih iz tarifnog broja 1503:	+	+		+				
			<i>Stearin od svinjske masnoće, ulje od svinjske masti, oleostearin, oleo ulje i ulje od loja, neemulgovani, nemješani niti na drugi način pripremljeni</i>				+				
			Stearin od svinjske masnoće i oleostearin, za industrijske svrhe		+						
			Ostali stearin od svinjske masnoće i oleostearin	+	+						
			Ulje od loja za industrijske svrhe, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljude		+						
1504		1503 00 90 00	Ostalo ulje	+	+		+				
			<i>Masti i ulja i njihove frakcije, od riba ili morskih sisara, prečišćeni ili neprečišćeni ali hemijski nemodifikovani:</i>								
			Masti ulja i njihove frakcije, od riba, osim od riblje džigerice, čvrste frakcije	+	+		+				
			Ostale masti ulja i njihove frakcije, od riba, osim od riblje džigerice	+	+		+				
			Masti ulja i njihove frakcije od morskih sisara, čvrste frakcije				+				
			Ostale masti ulja i njihove frakcije od morskih sisara	+	+		+				
			Kompletan tarifni broj				+				
			Kompletan tarifni broj	***	+						
			Kompletan tarifni broj	***	+						
			Kompletan tarifni broj	***	+						
1509		1509 10 10 00	<i>Maslinovo ulje i njegove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani</i>				+				
			Lampantno djevičansko maslinovo ulje	***			+				
		1509 10 90 00	Ostalo djevičansko maslinovo ulje	***			+				



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		1509 90 00 00	Ostalo maslinovo ulje	***			+		
1510			Kompletan tarifni broj	***			+		
1511			Kompletan tarifni broj	***			+		
1512			<i>Ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani:</i>	***			+		
		1512 11 91 00	Sirovo ulje od sjemena suncokreta	+			+		
		1512 11 99 00	Sirovo ulje od sjemena šafranike	+			+		
		1512 19 90 00	Ostalo ulje od sjemena suncokreta ili šafranike i njihove frakcije	+			+		
		1512 21 90 00	Ostalo sirovo ulje i njegove frakcije od sjemena pamuka, uključujući sa odstranjenim gosipolom	+			+		
		1512 29 90 00	Ostalo ulje i njegove frakcije od sjemena pamuka	+			+		
1513			<i>Ulje od kokosovih oraha (kopre), palminih koštica (jezgri) ili babasu ulje i njihove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani</i>				+		
		1513 11 91 00	Sirovo ulje od kokosovog oraha (kopre) i njegove frakcije u originalnim pakovanjima neto mase 1 kg ili manje	+			+		
		1513 11 99 00	Ostalo sirovo ulje od kokosovog oraha (kopre) i njegove frakcije	+			+		
		1513 19 11 00	Ostalo ulje od kokosovog oraha (kopre) čvrste frakcije u originalnim pakovanjima neto mase 1 kg ili manje	+			+		
		1513 19 19 00	Ostalo ulje od kokosovog oraha (kopre), čvrste frakc.	+			+		
		1513 19 91 00	Ostalo ulje od kokosovog oraha (kopre) u originalnim pakovanjima neto mase 1 kg ili manje	+			+		
		1513 19 99 00	Ostalo ulje od kokosovog oraha (kopre)	+			+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		1513 21 30 00	Ostalo sirovo ulje palminih koštica (jezgre) ili babasu ulje, i njihove frakcije u originalnim pakovanjima neto mase 1kg ili manje	+			+		
		1513 21 90 00	Ostalo sirovo ulje palminih koštica (jezgre) ili babasu ulje i njihove frakcije	+			+		
		1513 29 11 00	Ostalo ulje palminih koštica (jezgre) ili babasu ulje, čvrste frakcije, u originalnim pakovanjima neto mase 1kg ili manje	+			+		
		1513 29 19 00	Ostalo ulje palminih koštica (jezgre) ili babasu ulje, čvrste frakcije	+			+		
		1513 29 50 00	Ostalo ulje palminih koštica (jezgre) ili babasu ulje i njihove frakcije u originalnim pakovanjima neto mase 1kg ili manje	+			+		
		1513 29 90 00	Ostalo ulje palminih koštica (jezgre) ili babasu ulje i njihove frakcije	+			+		
1514			Kompletan tarifni broj	+			+		
1515			<i>Ostale stabilne (neisparljive) biljne masnoće i ulja (uključujući jojoba ulje) i njihove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani</i>				+		
		1515 11 00 00	Laneno sirovo ulje i njegove frakcije	+			+		
		1515 19 90 00	Ostalo laneno ulje i njegove frakcije	+			+		
		1515 21 90 00	Ostalo, sirovo kukuruzno ulje i njegove frakcije	+			+		
		1515 29 90 00	Ostalo kukuruzno ulje i njegove frakcije	+			+		
		1515 30 90 00	Ostalo ricinusovo ulje i njegove frakcije	+			+		
		1515 50 19 00	Ostalo sirovo sezamovo ulje	+			+		
		1515 50 99 00	Ostalo sezamovo ulje	+			+		
		1515 90 29 00	Ostalo sirovo ulje od sjemena duvana i njegove frakcije	+			+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		1515 90 39 00	Ostalo ulje od sjemena duvana i njegove frakcije				+		
		1515 90 51 00	Ostala sirova ulja, čvrsta, u originalnim pakovanjima neto mase 1kg ili manje				+		
		1515 90 59 00	Ostala čvrsta ulja, tekuća				+		
1516			<i>Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla i njihove frakcije, djelomično ili potpuno hidrogenizovani, interstrifikovani, reestriifikovani ili elaidinizovani rafinisani ili ne rafinisani, ali dalje nepripremljeni</i>	***			+		
		1516 10 10 00	Životinjske maasti i ulja i njihove frakcije, u originalnim pakovanjima neto mase 1 kg i manje	***	+		+		
		1516 10 90 00	Ostale životinjske masti i ulja i njihove frakcije	***	+		+		
1517			<i>Margarin, jestive mješavine ili preparati od masti ili ulja životinjskog ili biljnog porijekla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ove glave, osim jestivih masti ili ulja ili njihovih frakcija iz tarifnog broja 1516</i>	+			+		
		1517 10 10 00	Margarin, isključujući tečni margarin sa sadržajem po masi mliječnih masnoća većim od 10% ali ne većim od 15%	+	+		+		
		1517 10 90 00	Ostali margarini	+	+		+		
		1517 90 10 00	Ostalo, sa sadržajem po masi mliječnih masnoća većim od 10% ali ne većim od 15%	+	+		+		
		1517 90 93 00	Ostale jestive mješavine ili preparati, koji se upotrebljavaju za podmazivanje kalupa	+	+		+		
		1517 90 99 00	Ostalo	+	+		+		
1520			Kompletan tarifni broj						
		1521 90 10 00	Spermaceti, rafinisani ili nerafinisani, obojeni ili neobojeni voskovi		+				

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
16.	1522	1521 90 91 00	Sirovi pčelinji vosak i voskovi od ostalih insekata, rafinisani ili nerafinisani, obojeni ili neobojeni		+				
		1521 90 99 00	Ostali pčelinji vosak i voskovi od ostalih insekata, rafinisani ili nerafinisani, obojeni ili neobojeni		+				
		1522 00 10 00	Degra		+				
				<u>Kompletna glava</u> <i>Prerađevine od mesa, riba, ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka</i>	+	+		+	
17.	1701	1704 10 10 00	<i>Šećer i proizvodi od šećera</i>						
			Kompletan tarifni broj	+			+		
			Kompletan tarifni broj	+			+		
	1703		Kompletan tarifni broj	+			+		
1704	1704 10 10 00	1704 10 10 00	Žvakaće gume uključujući i prevučene šećerom; sa sadržajem saharaže (uključujući invertni šećer izražen kao sarkoza) manjim od 60% po masi	+			+		
			Ostale žvakaće gume uključujući i prevučene šećerom; sa sadržajem saharaže (uključujući invertni šećer izražen kao saharaža) 60% ili većim, po masi	+			+		
			Ekstrakt gospinog bilja sa sadržajem saharaže većim od 10% po masi ali bez drugih dodataka	+			+		
	1704 90 30 00	1704 90 51 00	Bijela čokolada	+	+		+		
			Paste, uključujući marcipan, u originalnim pakovanjima neto - mase 1 kg ili veće	+			+		
			Pastile za grlo i bomboni protiv kašlja	+			+		
	1704 90 61 00	1704 90 65 00	Proizvodi prevučeni šećerom	+			+		
			Gumeni proizvodi i žele proizvodi, uključujući voćne paste u obliku proizvoda od šećera	+			+		
				+			+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
18.		1704 90 71 00	Bomboni punjeni ili nepunjeni	+			+		
		1704 90 75 00	Karamele (top-fee) i slične poslastice	+	+		+		
		1704 90 81 00	Komprimati	+			+		
		1704 90 99 00	Ostalo	+			+		
			<i>Kakao i proizvodi od kaka</i>						
	1801		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1802		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1803		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1804		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1805		Kompletan tarifni broj	+			+		
	1806	1806 10 15 00	Kako u prahu sa dodatnim šećerom ili drugim materijalima za zaslađivanje koji ne sadrže saharozu ili sa sadržajem saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza manjim od 5% po masi	+			+		
		1806 10 20 00	Kako u prahu sa dodatnim šećerom ili drugim materijalima za zaslađivanje sa sadržajem saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 5% ili većim ali manjim od 65% po masi	+			+		
		1806 10 30 00	Kako u prahu sa dodatnim šećerom ili drugim materijalima za zaslađivanje sa sadržajem saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 65% ili većim ali manjim od 80% po masi	+			+		
		1806 10 90 00	Kako u prahu sa dodatnim šećerom ili drugim materijalima za zaslađivanje sa sadržajem saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 80% po masi ili većim	+			+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		1806 20 10 00	Ostali proizvodi u blokovima pločama ili šipkama mase veće od 2 kg ili u tečnom stanju, pasti, prahu, granulama ili u drugim oblicima u rasutom stanju, u sudovima ili pakovanjima većim od dva kg; sa sadržajem kakao maslaca ili mješavine kakao maslaca i mliječne masti 31% po masi ili većim	+	+		+		
		1806 20 30 00	Ostali proizvodi u blokovima pločama ili šipkama mase veće od 2 kg ili u tečnom stanju, pasti, prahu, granulama ili u drugim oblicima u rasutom stanju, u sudovima ili pakovanjima većim od 2 kg; sa ukupnim sadržajem kakao maslaca i mliječne masnoće 25% ili većim, ali manjim od 31% po masi	+	+		+		
		1806 20 50 00	Ostali proizvodi u blokovima pločama ili šipkama mase veće od 2 kg ili u tečnom stanju, pasti, prahu, granulama ili u drugim oblicima u rasutom stanju, u sudovima ili pakovanjima većim od 2 kg ostali sa sadržajem kakao maslaca 18% po masi ili većim	+			+		
		1806 20 70 00	Čokoladno mlijeko u prahu (uključujući u granulama)	+	+		+		
		1806 20 80 00	Čokoladni preliv	+	+		+		
		1806 20 95 00	Ostali proizvodi sa sadržajem kakao maslaca 18% po masi ili većim	+	+		+		
		1806 31 00 00	Ostali proizvodi u blokovima, pločama ili šipkama, punjeni	+	+		+		
		1806 32 10 00	Ostali proizvodi u blokovima, pločama ili šipkama, nepunjeni, sa dodatim žitaricama, voćem ili orašastim plodovima	+	+		+		
		1806 32 90 00	Ostali proizvodi u blokovima, pločama ili šipkama, nepunjeni	+	+		+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.vanji.trg. BiH)
		1806 90 11 00	Čokolada (osim u blokovima, pločama ili šipkama), uključujući i punjenu koja sadrži alkohol	+	+		+		
		1806 90 19 00	Ostala čokolada (osim u blokovima, pločama ili šipkama), uključujući punjenu	+	+		+		
		1806 90 31 00	Ostali čokoladni proizvodi, punjeni	+	+		+		
		1806 90 39 00	Ostali čokoladni proizvodi, nepunjeni	+	+		+		
		1806 90 50 00	Proizvodi od šećera i drugim zaslađivača, koji sadrže kakao	+	+		+		
		1806 90 60 00	Namazi koji sadrže kakao	+	+		+		
		1806 90 70 00	Proizvodi koji sadrže kakao, namjenjeni za proizvodnju pića	+	+		+		
		1806 90 90 00	Ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao	+	+		+		
19.			<i>Proizvodi na bazi žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; Pastičarski proizvodi</i>						
	1901		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+		
	1902	1902 11 00 00	Tjestenine nekuhane, nepunjene niti drukčije pripremljene sa jajima	+	+		+		
		1902 19 10 00	Ostale tjestenine nekuhane, nepunjene niti drukčije pripremljene koja nesadrži brašno ili griz od obične pšenice	+			+		
		1902 19 90 00	Ostale tjestenine nekuhane, nepunjene niti drukčije pripremljene	+			+		
		1902 20 10 00	Tjestenine punjene, kuvane ili nekuhane ili drukčije pripremljene sa sadržajem riba, ljuskara ili mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka većim od 20% po masi	+	+		+		



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		1902 20 30 00	Tjestenine punjene, kuvane ili nekuvane ili drukčije pripremljene sa sadržajem kobasica i sličnih proizvoda od mesa i drugih klaničnih proizvoda bilo koje vrste, uključujući masnoće bilo koje vrste ili porijekla, većim od 20% po masi	+	+		+		
		1902 20 91 00	Tjestenine kuvane	+	+		+		
		1902 20 99 00	Ostale tjestenine punjene, kuvane ili nekuvane ili drukčije pripremljene	+	+		+		
		1902 30 10 00	Ostala tjestenina, sušena	+	+		+		
		1902 30 90 00	Ostala tjestenina	+	+		+		
		1902 40 10 00	Kus – kus nepripremljen	+	+		+		
		1902 40 90 00	Kus – kus, ostali	+	+		+		
1903			<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+		
1904			<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+		
1905			<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+		
		1905 20 10 00	Medenjaci začinjani (đumbirom) i slično, sa sadržajem saharaže manjim od 30% po masi (uključujući invertni šećer izražen kao saharaža)	+	+		+		
		1905 20 30 00	Medenjaci začinjani (đumbirom) i slično, sa sadržajem saharaže 30% ili većim ali manjim od 50% po masi (uključujući invertni šećer izražen kao saharaža)	+	+		+		
		1905 20 90 00	Medenjaci začinjani (đumbirom) i slično, sa sadržajem saharaže 50% po masi ili većim (uključujući invertni šećer izražen kao saharaža)	+	+		+		
		1905 31 30 00	Biskviti i njima slični proizvodi, slatki, sa sadržajem mliječnih masnoća 8% po masi ili većim	+	+				
		1905 32 11 00	Vafli i oblande u originalnim pakovanjima neto-mase ne veće od 85 grama	+					



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
20.			Kompletna glava Proizvodi od povrća, voća, orašastih plodova ili ostalih dijelova bilja	+			+		
21.			Razni proizvodi za ishranu						
2101			Kompletan tarifni broj	+			+		
2102			Kvasac (aktivan ili neaktivan); ostali jednoćelijski mikroorganizmi, mrtvi (osim vakcina iz tar. br. 3002); pripremljeni praškovi za peciva	+			+		
2103		2102 20 90 00	Ostalo; Neaktivni kvasci i ostali jednoćelijski mikroorganizmi, mrtvi	+	+		+		
			Kompletan tarifni broj	+			+		
		2103 30 10 00	Brašno i krupica od gorušice	+			+		
		2103 90 90 00	Pripremljena začinska mješavina za prehrambenu industriju	+			+		
		2103 90 90 00	Ex Majoneza, salatna majoneza	+	+		+		
2104			Kompletan tarifni broj	+			+		
		2104 10 00 00	Supe uključujući i mesne preparati za njih	+	+		+		
2105			Kompletan tarifni broj	+	+		+		
2106			Kompletan tarifni broj	+			+		
22.			Kompletna glava Pića, alkoholi i sirće	+			+		
2201			Kompletan tarifni broj	+			+		
2202			Kompletan tarifni broj	+			+		
2203			Kompletan tarifni broj	+			+		
2204			Kompletan tarifni broj	+			+		
2205			Kompletan tarifni broj	+			+		
2206			Kompletan tarifni broj	+			+		
2207		2207 20 00 00	Etil alkohol i ostali alkoholi, denaturisani, sa bilo koji sadržajem alkohola				+		
2208			Kompletan tarifni broj	+			+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)	
23.	2209		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+			
			<i>Ostaci i otpaci prehrambene industrije; Pripremljena hrana za životinje</i>							
	2301		<i>Kompletan tarifni broj</i>							
		2301 10 00 00	Brašno, prah i pelete od mesa ili kličičkih proizvoda; čvarci	+	+		+			
		2301 20 00 00	Brašno, prah i pelete od ribe ili ljuskara, mekušaca ili ostalih bezkičmenjaka		+					
	2302		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+			
									stočna hrana	
	2303		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+			
										stočna hrana
	2304		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+			
	2305		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+			
	2306		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+			
	2307		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+			
2308		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+				
2309		<i>Preparati koji se upotrebljavaju za ishranu životinja</i>				+				
		2309 90 91 00	Sječenci šećerne repe sa dodatkom melasom		+		+			
		2309 90 95 00	Ostali sa masenim udjelom 49% ili većim kolinhlorda, na organskom ili neorganskom nosaču		+		+			
		2309 90 99 00	Ostali		+					
24.			<i>Duvan i proizvodi zamjene duvana</i>				+			
	2401		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+			
	2402		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+			
	2403		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+			

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
25.			So; Sumpor; Zemlja; Kamen; Gips; Kreč i cement;						
	2501		So, (uključujući so za jelo i denaturisanu so) i čisti natrijum – hlorid rastvoren ili nerastvoren u vodi ili sa dodanim sredstvima proziv grudvanja ili sredstvima za poboljšanje sipkosti; morska voda:						
		2501 00 10 00	Morska voda i slani rastvori	+			+		
		2501 00 91 00	So za ljudsku ishranu	+			+		
		2501 00 99 00	Ostala so				+		
		2530 90 98 00	Ostalo			+***** + ^ osim Alžira, Egipta, Izraela, Libije, Maroka i Tunisa			
27.			Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; Bituminozne materije; Mineralni sokovi						
	2701		Kompletan tarifni broj			+			
	2702		Kompletan tarifni broj			+			
	2703		Kompletan tarifni broj			+			
	2704		Kompletan tarifni broj			+			
	2710		Kompletan tarifni broj			+ <sup>2</sup>			
	2712	2712 10 10 00	Vazelin sirovi	+					
		2712 10 90 00	Vazelin ostali	+					
28.			Neorganski hemijski proizvodi; Organska i neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata i izotopa						
	2801		Fluor, hlor, brom i jod						
		2801 10 00 00	Hlor	+**					
		2801 30 90 00	Brom	+**					

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
	2802	2802 00 00 00	Sumpor, sublimisani ili taloženi; kolidni sumpor	++					
	2803		Kompletan tarifni broj						
	2804		<i>Vodonik, plamežici (rijetki) gasovi i ostali nemetali</i>						
		2804 70 00 00	Fosfor	++					
		2804 80 00 00	Arsen	++					
	2805		<i>Alkalni i zemnoalkalni metali; metali rijetkih zemlji, skandijum i itrijum uključujući i njihove međusobne mješavine i jezgre; živa</i>						
		2805 12 00 00	Kalcijum	++					
		2805 19 10 00	Stroncijum i barijum	++					
		2805 40 10 00	Živa u bocama neto – mase 34,5 kg (standardna masa)	++					
		2805 40 90 00	Ostala živa	++					
	2806		<i>Hlorovodonik (hlorovodična kiselina): Hlorosulfonska kiselina</i>					+	
		2806 10 00 00	Hlorovodonik (hlorovodična kiselina)	++				+	
	2807		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++				+	
	2808		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
	2809		<i>Difosfor pentoksid; fosforna kiselina; polifosforne kiseline, hemijski određene ili neodređene</i>						
		2809 20 00 00	Fosforna kiselina i polifosforne kiseline	++					
	2810		<i>Kompletan tarifni broj</i>						
		2810 00 90 00	Ostalo						
	2811		<i>Kompletan tarifni broj</i>						
		2811 11 00 00	Fluoro vodonik (fluorovodična kiselina)	++					
		2811 19 10 00	Bromvodonik (vodonikom bromid, bromovodična kiselina)	++					

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		2811 19 20 00	Cijanovodonik (cijanovodonična kiselina)	***					
		2811 29 05 00	Sumpor dioksid	***					
		2811 29 90 00	Ostali			+ <sup>9</sup>			
2812			<i>Halogenidi i oksihalogenidi nemetala</i>						
		2812 10 11 00	Fosfor oksihlorid (fosfor trihloroksid, fosforil trihlorid)	***					
		2812 10 16 00	Fosfor pentahlorid	***					
2813			<i>Sulfidi nemetala, fosfor trisulfid, komercijalni</i>						
		2813 10 00 00	Ugljen disulfid	***					
2814			<i>Kompletan tarifni broj</i>	***					
2815			<i>Natrijum hidroksid (kaustična soda); kalijum hidroksid (kaustična potaša); natrijum ili kalijum peroksid</i>						
		2815 11 00 00	Natrijum hidroksid (kaustična soda), čvrsti	***					
		2815 12 00 00	Natrijum hidroksid u vodenom rastvoru (natrijumova lužina ili tečna soda)	***					
		2815 20 00 00	Kalijum hidroksid (kaustična potaša)	***					
2819			<i>Hromovi oksidi i hidroksidi</i>						
		2819 10 00 00	Hrom trioksid	***					
2825			<i>Hidrazin hidrosilamini njihove neorganske soli; ostale neorganske baze; ostali oksidi, hidroksidi i peroksidi metala</i>						
		2825 10 00 00	Hidrazin i hidrosilamini njihove neorganske soli	***					
		2825 20 00 00	Oksid i hidroksid litijuma	***					
		2825 50 00 00	Oksid i hidroksid bakra	***		+ <sup>9</sup>			
		2825 90 60 00	Oksid kadmijuma	***					
		2825 90 85 00	Ostalo	***					
2826			<i>Kompletan tarifni broj</i>	***					

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
2827		2827 20 00 00	<i>Hloridi, oksihloridi i hidrohloridi; bromidi i oksibromidi; jodidi i oksijodidi</i>						
			Kalcijum hlorid	***					
			Ostali			+ <sup>o</sup>			
2828		2827 41 00 00	Oksihloridi i hidrokshloridi bakra			+ <sup>o</sup>			
			<i>Hipohloriti; komercijalni kalcijum hinhlorim; hlorimi; hipobromiti</i>	***					
2829		2828 10 00 00	Komercijalni kalcijum hipohlorit i ostali kalcijum hipohlorati	***					
			<i>Hlorati i perhlorati; bromiti i perbromati; jodati i perjodati</i>						
2830		2829 11 00 00	Hlorati natrijuma	***					
			<i>Sulfidi; polusulfidi, hemijski obrađeni ili neobrađeni</i>						
2831		2830 10 00 00	Sulfidi natrijuma	***					
			<i>Kompletan tarifni broj</i>						
2832		2832 10 00 00	Sulfiti, tiosulfiti	***					
			<i>Sulfiti natrijuma</i>						
2833		2833 25 00 00	<i>Sulfati, stipse, peroksisulfati (persulfati):</i>	***					
			Sulfati bakra	+ <sup>o</sup>					
2834		2833 29 20 00	ex Sulfati cinka	***					
			<i>Nitriti, nitрати</i>						
2835		2834 10 00 00	Nitriti	***					
			<i>Kompletan tarifni broj</i>						
		2835 24 00 00	Fosfati kalijuma			+ <sup>o</sup>			
			<i>Kalcijum – hidrogenortofosfat (dikalcijum fosfat)</i>			+ <sup>o</sup>			
2836		2835 25 00 00	<i>Karbonati; perokskarbonati (perkarbonati); komercijalni aluminijum karbonat koji sadrži aluminijum karbamat</i>						

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		2836 40 00 00	Kalijum karbonati	***					
		2836 99 11 00	Karbonati magnezijuma; bakra			+ <sup>o</sup> ili + <sup>oo</sup>			
		2836 99 17 00	Ostali			+ <sup>o</sup> ili + <sup>oo</sup>			
2837			<i>Cianidi, cianid oksidi i kompleksni cijanidi</i>						
		2837 11 00 00	Cianid i cianid oksid natrijuma	**					
		2837 19 00 00	Ostali cianidi i cianid oksidi	**					
		2837 19 00 10	Cianid i cianid oksid kalijuma	**					
		2837 20 00 00	Kompleksni cijanidi	**					
2840			Borati, peroksiborati (perborati)						
		2840 11 00 00	Dinatrijum tetraborat (prečišćeni boraks), bezvodni	**					
		2840 19 90 00	Ostali dinatrijum tetraborat (prečišćeni boraks)	**					
2841			<i>Oksi i peroksi soli kiselina metala</i>						
		2841 30 00 00	Natrijum dihromat	**					
		ex 2841 50 00 10	Hromati cinka ili olova	**					
		2841 61 00 00	Kalijum permanganat	**				+	
2843			<i>Kompletan tarifni broj</i>						Prilog br. 3
2847		2847 00 00 00	Vodonikov peroksid, očvrstnut ili neočvrstnut ureom	**					
		2848 00 00 00	Fosfidi, hemijski određeni ili neodređeni, osim fosfida gvožđa			+ <sup>o</sup>			
2849		2849 10 00 00	Karbidi kalcijuma, hemijski određeni ili neodređeni	**					
29.			<i>Organski hemijski proizvodi</i>			+ <sup>o</sup>			
2902			<i>Ciklični ugljenikovodici</i>			+ <sup>o</sup>			
		2902 20 00 00	Benzol	**		+ <sup>o</sup>			
		2902 30 00 00	Toluol	**		+ <sup>o</sup>		+	
		2902 41 00 00	o-ksilol	**		+ <sup>o</sup>			
		2902 42 00 00	m-ksilol	**		+ <sup>o</sup>			
		2902 43 00 00	p-ksilol	**		+ <sup>o</sup>			



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)	
2903		2902 50 00 00	Stirol (stiren)	***		+ <sup>o</sup>				
		2902 60 00 00	Etilbenzol	**		+ <sup>o</sup>				
			Halogeni derivati ugljovodonika			+ <sup>o</sup>			Prilog br. 3	
		2903 12 00 00	Dihlorometan (metalni hlorid)	**		+ <sup>o</sup>				
		2903 13 00 00	Hloroform (trihlorometan)	**		+ <sup>o</sup>				
		2903 14 00 00	Ugijen tetrahlid	**		+ <sup>o</sup>				
		2903 21 00 00	Vinil hlorid (hloretilen)	**		+ <sup>o</sup>				
		2903 22 00 00	Trihloretilen	**		+ <sup>o</sup>				
		2903 23 00 00	Tetrahloretilen (perhloretilen)	**		+ <sup>o</sup>				
		2903 39 11 00	Bromometan (metil bromid)	**		+ <sup>o</sup>				
2904		2903 59 80 00	Ostali	**		+ <sup>o</sup>				
		2903 61 00 00	Hlorbenzol, o-dihlorbenzol i p-dihlorbenzol	**		+ <sup>o</sup>				
		2903 62 00 00	Heksahlorobenzol i DDT (1,1,1-trihloro-2,2-bis (pp-hlorofenil) etan	**		+ <sup>o</sup>				
		2903 69 90 00	Ostalo	**		+ <sup>o</sup>				
			Sulfo-, nitro- ili nitrozo derivati ugljovodonika, halogenovani ili nehalogenovani			+ <sup>o</sup>				
		2904 90 40 00	Trihloronitrometan (hlorpikrin)	**		+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2	
	2905			Aciklični alkohol i njihovi halogeni, sulfo-, nitro- i nitrozo derivati			+ <sup>o</sup>			
			2905 11 00 00	Metanol (metil alkohol)	**		+ <sup>o</sup>			
			2905 19 00 00	eh Pentanol (amil alkohol) i njegovi izomeri	**		+ <sup>o</sup>			
			2905 31 00 00	Etilen glikol (tandiol)	**		+ <sup>o</sup>			
2906				Ciklični alkoholi i njihovi halogeni sulfo-, nitro- i nitrozo derivati			+ <sup>o</sup>			
		2906 21 00 00	Benzil alkohol	**		+ <sup>o</sup>				
		2906 29 00 00	Ostalo	**		+ <sup>o</sup>				
			Fenoli; fenol - alkoholi			+ <sup>o</sup>				
2907										



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)	
2908		2907 11 00 00	Fenol (hidroksibenzol) i njihove soli	***		+o				
		2907 12 00 00	Krezoli i njihove soli	***		+o				
		2907 15 10 00	1-naftol	***		+o				
		2907 19 10 00	Ksilenoli i njihove soli	***		+o				
		2907 21 00 00	Rezocin i njegove soli	***		+o				
		2907 22 00 00	Hidrohinon (hinol)	***		+o				
		<i>Kompletan tarifni broj</i>								
		Derivati koji sadrže samo halogene supstituente i njihove soli								
		Ostalo					+o			
		2909		Eteri, etar – alkohol, etar – fenoli, etar – alkohol – fenoli, peroksidi alkohola, peroksidi etera, peroksidi ketona (hemijski određeni ili ne); njihovi halogeni, sulfo-, nitro- i nitrozo derivati					+o	
2909 11 00 00	Dietil etar			***		+o		+	*	
2909 30 10 00	Difenil etar			***		+o				
2909 30 90 00	Ostalo			***		+o				
2909 44 00 00	Ex Monometil etri od etilen glikoza ili dietilen glikol			***		+o				
<i>Epoksidi, epoksi alkoholi, epoksi fenoli i epoksi etri, sa tročlanim prstenom i njihovi halogeni</i>						+o				
Oksiran (etilen oksid)				***		+o				
Propilen oksid				***		+o				
Epihlorhidrin				***		+o				
Ostalo				***		+o				
2911		<i>Kompletan tarifni broj</i>								
2912		<i>Aldehidi sa ili bez drugih kiseoničnih funkcija; ciklični polimeri aldehida; paraformaldehid</i>					+o			
		Metanal (formaldehid)			***		+o			
2913		<i>Kompletan tarifni broj</i>					+o			
							+o			

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
2914			<i>Ketoni i hinoni, sa ili bez drugih kiseoničnih funkcija i njihovi halogeni, sulfo-, nitro- i nitrozo derivati</i>			+ <sup>o</sup>			
		2914 11 00 00	Aceton			+ <sup>o</sup>		+*	
		2914 12 00 00	Butanon (metil etil keton)			+ <sup>o</sup>		+*	
		2914 21 00 00	Kamfor	+**		+ <sup>o</sup>			
		2914 22 00 00	Cikloheksanon i metilcikloheksanoni	+**		+ <sup>o</sup>			
		2914 29 00 00	Ostali	+**		+ <sup>o</sup>			
		2914 31 00 00	Fenil aceton			+ <sup>o</sup>		+*	
		2914 50 00 00	Keton – fenoli i ketoni sa drugim kiseoničnim funkcijama	+**		+ <sup>o</sup>			
		2914 69 90 00	Ostalo	+**		+ <sup>o</sup>			
		2914 70 00 00	Halogeni, sulfo-, nitro-, i nitrozo derivati	+**		+ <sup>o</sup>			
2915			<i>Zasićene aciklične monokarbonske kiseline i njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i perkiseline i njihovi halogeni sulfo-, nitro- i nitrozo derivati</i>			+ <sup>o</sup>			
		2915 11 00 00	Miravlja kiselina	+**		+ <sup>o</sup>			
		2915 21 00 00	Sirćetna kiselina	+**		+ <sup>o</sup>	+		
		2915 24 00 00	Anhidrid sirćetne kiseline			+ <sup>o</sup>		+*	
		2915 39 00 00	Ostalo	+**		+ <sup>o</sup>			
		2915 90 00	Ostalo	+**		+ <sup>o</sup>			
2916			<i>Nezasićene aciklične monokarbonske kiseline, ciklične monokarbonske kiseline, njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i perkiseline; njihovi halogeni sulfo-, nitro- i nitrozo derivati</i>			+ <sup>o</sup>			
		2916 11 00 00	Akrlina kiselina	+**		+ <sup>o</sup>			
		2916 12 00 00	Estri akrilne kiseline (Ostalo)			+ <sup>o</sup>			
		2916 19 95 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			
		2916 20 00 00	<i>Ciklanske, ciklenske i cikloterpenske monokarbonske kiseline, njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi, perkiseline i njihovi derivati</i>			+ <sup>o</sup>			

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.vanij.trg. BiH)
2917	2916 31 00 00		Benzoeva kiselina, njene soli i esteri	***		+ <sup>o</sup>			
	2916 32 00 00		Benzoil peroksid i benzoilhidrid	***		+ <sup>o</sup>			
	2916 34 00 00		Fenil – sirćetna kiselina i njene soli			+ <sup>o</sup>		+	
	2916 39 00 00		Ostalo			+ <sup>o</sup>			
2918	2917 11 00 00		<i>Polikarbonske kiseline, njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i per kiseline; njihovi halogeni sulfo-, nitro- i nitrozo derivati</i>			+ <sup>o</sup>			
	2917 19 90 00		Oksalna kiselina, njene soli i esteri	***		+ <sup>o</sup>			
	2917 19 90 00		Ostalo			+ <sup>o</sup>			
	2917 39 95 00		Ostalo			+ <sup>o</sup>			
2919	2918 99 40 00		<i>Karbonska kiselina sa dodatnom kiseoničkom funkcijom i njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i per kiseline; njihovi halogeni sulfo-, nitro- i nitrozo derivati</i>			+ <sup>o</sup>			
	2918 99 90 00		Ostalo			+ <sup>o</sup>			
	2918 99 90 00		Dikamba (ISO)	***		+ <sup>o</sup>			
	2918 99 90 00		Ostalo			+ <sup>o</sup>			
2920	2719 90 00 00		<i>Kompletan tarifni broj</i>			+ <sup>o</sup>			
	2920 11 00 00		<i>Kompletan tarifni broj</i>			+ <sup>o</sup>			
2921	2920 90 85 00		Estri tiofosforme kiseline (fosfortioati) i njihove soli; njihovi halogeni, sulfo-, nitro- i nitrozo derivati			+ <sup>o</sup>			
	2921 11 00 00		Ostali proizvodi			+ <sup>o</sup>			
	2921 19 50 00		<i>Jedinjenja sa amino funkcijom</i>			+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2
	2921 19 99 00		Metilamin, di- ili trimetilamin i njihove soli	***		+ <sup>o</sup>			
2921	2921 19 99 00		Dietilamin i njegove soli	***		+ <sup>o</sup>			
	2921 19 99 00		Ostalo	***		+ <sup>o</sup>			
	2921 21 00 00		Etilendiamin i njegove soli	***		+ <sup>o</sup>			

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
2922		2921 30 91 00	Cikohex-1,3-ilendiamin (1,3-diaminocikloheksan)	***		+ <sup>o</sup>			
		2921 41 00 00	Anilin i njegove soli	***		+ <sup>o</sup>			
		2921 42 00 00	Derivati anilina i njihove soli			+ <sup>o</sup>			
		2921 43 00 00	Toluidini i njihovi derivati; njihove soli	***		+ <sup>o</sup>			
		2921 49 00 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			
		2921 51 11 00	m-fenildiamin sadržaja po masi (čistoće) 9 ili veće sa sadržajem: - 1% ili manje vode - 200 mg/kg ili manje o-fenildiamina i - 450 mg/kg ili manje n-fenildiamina	***		+ <sup>o</sup>			
		2921 51 19 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2
			<i>Amino jedinjenja sa kiseoničkom skupinom</i>			+ <sup>o</sup>			
		2922 12 00 00	Dietanolamin i njegove soli	***		+ <sup>o</sup>			
		2922 42 00 00	Glutaminska kiselina i njene soli	***		+ <sup>o</sup>			
	2922 42 00 10	Natrijum glutamat	***		+ <sup>o</sup>				
	2922 43 00 00	Antranilina kiselina			+ <sup>o</sup>			+*	
	2922 49 85 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>				
2923			Kompletan tarifni broj			+ <sup>o</sup>			
	2923 90 00 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>				
2924			Kompletan tarifni broj			+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2 i 3
	2924 19 00 00	Ostalo ex Formamid i N metil formamid			+ <sup>o</sup>				Prilog br. 2 i 3
	2924 21 00 00	Ureini i njihovi derivati; njihove soli			+ <sup>o</sup>				
	2924 23 00 00	N acetilntranilna kiselina			+ <sup>o</sup>				+*
	2924 29 98 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>				
2925			Kompletan tarifni broj			+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2
	2925 19 95 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>				
	2925 21 00 00	Hlordimerfon			+ <sup>o</sup>				
	2925 29 00 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>				

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.vanj.trg. BiH)
	2926	2926 90 95 00	Kompletan tarifni broj Ostalo			+0			Prilog br. 2
	2927		Kompletan tarifni broj			+0			
	2928		Kompletan tarifni broj			+0			
		2928 00 90 00	Ostalo			+0			
	2929		Kompletan tarifni broj Ostalo			+0			
		2929 90 00 00	Ostalo			+0			
	2930		Kompletan tarifni broj			+0			
		2930 20 00 00	Tiokarbamati i ditiokarbamati			+0			
		2930 30 00 00	Tiuram mono-, di-ili tetra-sulfidi			+0			
		2930 90 99 00	Ostalo			+0			
	2931		Kompletan tarifni broj			+0			
		2931 00 99 00	Ostalo			+0			
	2932		<i>Heterociklična jedinjenja samo sa heteroatomom ili heteroatomima kiseonika</i>			+0			Prilog br. 2
		2932 13 00 00	Furfuril alkohol i tetrahidrofurfuril alkohol	+**		+0			
		2932 19 00 00	Ostalo			+0			
		2932 21 00 00	Kumarin, metilkumarini i etilkumarini	+**		+0			
		2932 29 85 00	Ostalo			+0			
		2932 91 00 00	Izosafral			+0		+	
		2932 92 00 00	Metilendioksifenol			+0		+	
		2932 93 00 00	Piperonal			+0		+	
		2932 94 00 00	Safrol			+0		+	
		2932 99 00 00	Ostalo			+0			
	2933		<i>Hetroclična jedinjenja samo sa jednim ili više heteroma azoma</i>			+0			Prilog br. 2 i 3
		2933 19 90 00	Ostalo			+0			Prilog br. 2 i 3
		2933 21 00 00	Hidantoin i njegovi derivati			+0			Prilog br. 2 i 3
		2933 29 90 00	Ostalo			+0			Prilog br. 2 i 3

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		2933 31 00 00	Piridin i njegove soli	***		+ <sup>o</sup>			
		2933 32 00 00	Piperidin			+ <sup>o</sup>		+*	
		2933 39 25 00	3,6 dihalopiridin – 2 – karboksilna kiselina			+ <sup>o</sup>			
		2933 39 40 00	2 – butoksietil (3,5,6-trihloro-2-piridiloksi) acetat			+ <sup>o</sup>			
		2933 39 50 00	Fluoroksipir (ISO) metil estar			+ <sup>o</sup>			
		2933 39 99 00	Ostali			+ <sup>o</sup>			
		2933 49 10 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			
		2933 49 90 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			
		2933 59 10 00	Diazinon (ISO)			+ <sup>o</sup>			
		2933 59 95 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			
		2933 69 10 00	Atrazin (ISO), propazin (ISO), simazin (ISO), heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin (heksogen trimetilentritramin)			+ <sup>o</sup>			
		2933 69 80 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			
		2933 99 80 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			
2934			<i>Kompletan tarifni broj</i>			+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2
		2934 10 00 00	Jedinjenja koja imaju nekondazovan tiazolov pesten u strukturi (hidrogenizovana ili ne)			+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2
		2934 20 80 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2
		2934 99 90 00	Ostalo			+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2
2935			<i>Kompletan tarifni broj</i>		+ <sup>o</sup>	+ <sup>o</sup>			
		2935 00 90 00	Ostalo		+ <sup>o</sup>	+ <sup>o</sup>			
2936			<i>Kompletan tarifni broj</i>	+ dijetski proizvodi	+ <sup>o</sup>	+ <sup>o</sup>			
2937			<i>Kompletan tarifni broj</i>		+ <sup>o</sup>	+ <sup>o</sup>			
2938			<i>Kompletan tarifni broj</i>			+ <sup>o</sup>			
2939			<i>Kompletan tarifni broj</i>		+ <sup>o</sup>	+ <sup>o</sup>			Prilog br. 2 i 3
		2339 11 00 00	Koncentrat od slamki maka;		+ <sup>o</sup>	+ <sup>o</sup>		+*	

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		2939 19 00 00	Ostalo		+	+0		+	
		2939 41 00 00	Efedrin		+	+0		+	
		2939 42 00 00	Pseudoefedrin		+	+0		+	
		2939 43 00 00	Katin		+	+0		+	
		2939 49 00 00	Norefedrin		+	+0		+	
		2939 51 00 00	Fenetilin i njegove soli		+	+0		+	
		2939 61 00 00	Ergometrin		+	+0		+	
		2939 62 00 00	Ergotamin		+	+0		+	
		2939 63 00 00	Lizergnaska kiselina		+	+0		+	
		2939 69 00 00	Ostalo		+	+0		+	Prilog br. 2 i 3
		2939 91 00 00	Kokain, ekgonin, levometamfetamin (INN), metamfetamin racemat; njihove soli, esteri i ostali derivati		+	+0		+	
2940		2939 99 00 00	Ostalo		+	+0		+	Prilog br. 2 i 3
			<i>Kompletna tarifni broj</i>		+	+0			
2941			<i>Kompletna tarifni broj</i>		+	+0			
		2941 90 00 00	Ostali		+	+0			
2942		2942 00 00 00	Ostala organska jedinjenja			+0			
30.			<i>Farmaceutski proizvodi</i>						
3001			<i>Kompletna tarifni broj</i>		+			+	
3002			<i>Ljudska krv, životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičku ili dijagnostičku upotrebu; antiserumi te ostale frakcije krvi i modifikovani imunološki proizvodi, dobijeni biotehničkim postupcima ili na drugi način; vakcine, toksini, kulture mikroorganizama (osim kvasca) i slični proizvodi</i>						Prilog br. 2
		3002 10 10 00	Antiserumi dobijeni biotehničkim postupcima ili na drugi način		+			+	
		3002 10 91 00	Hemoglobin, krvni globulini i serum globulini		+			+	



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		3002 10 95 00	Antiserumi i ostale frakcije krvi i modifikovani imunološki proizvodi, dobijeni biotehničkim postupcima ili na drugi način: ljudskog porijekla		+			+	
		3002 10 99 00	Ostali antiserumi i ostale frakcije krvi i modifikovani imunološki proizvodi, dobijeni biotehničkim postupcima ili na drugi način: ljudskog porijekla		+			+	
		3002 20 00 00	Vakcine za humanu medicinu		+			+	
		3002 30 00 00	Vakcine za veterinarsku upotrebu		+				
		3002 90 10 00	Ljudska krv						
		3002 90 30 00	Životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičku ili dijagnostičku upotrebu		+				
		3002 90 50 00	Kulture mikroorganizama		+	+	Ako se koristi za ishranu bilja ili za proizvodnju sredstava za ishranu bilja	+	(ako se koriste u medicinske svrhe)
		3002 90 90 00	Ostalo		+			+	(ako se koriste u medicinske svrhe)
		3002 90 90 10	Lebanin		+				
3003			Kompletan tarifni broj		+			+	Prilog br. 2
3004			Kompletan tarifni broj		+			+	Prilog br. 2
3005			Kompletan tarifni broj	+				+	
3006			Kompletan tarifni broj					+	Prilog br. 2
		3006 92 00 00	Farmaceutski otpad					+	
31.			Kompletan glava, Dubrava			+	Osim 31010000 i poroznog amonijum nitrata	+	



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
	3101		Kompletan tarifni broj		**	+	+		
		ex 3102 90 90 10	Porozni amonijum nitrata eksplozive			Osim 31010000	+		
32.			<i>Ekstrati za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; Boje za tekstil, pigmenti i druge materije za bojenje; Pripremljene premazne boje i lakovi; Kitovi i druge mase za zaptivanje; Štamparske boje i mastila</i>			Bez fitosan. kontrole	+		
	3201		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
	3203	3203 00 10 00	Materije za bojenje biljnog porijekla i preparati na bazi tih materija	+			+		
		3203 00 90	Materijali za bojenje životinjskog porijekla i preparati na bazi tih materija		+		+		
	3213		Kompletan tarifni broj	+			+		
33.			<i>Eterična ulja i rezinoidi; Parfumerijski, kozmetički i toaletni proizvodi</i>						
	3301		<i>Kompletan tarifni broj</i>	**					
	3302		<i>Kompletan tarifni broj</i>	**					
	3303		<i>Kompletan tarifni broj</i>	**					
	3304		<i>Kompletan tarifni broj</i>	**					
	3305		<i>Kompletan tarifni broj</i>	**					
	3306		<i>Kompletan tarifni broj</i>	**					
	3307		<i>Kompletan tarifni broj</i>	**					
34.			<i>Sapun, organska površinska aktivna sredstva, preparati za pranje, preparati za podmazivanje, vještački voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modeliranje, &lt;zubarski voskovi&gt; i zubarski preparati na bazi gipsa</i>						
	3401		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		3401 11 00 00	Sapuni za toaletnu upotrebu (uključujući proizvode sa lijekovitim supstancama)	+			+		
	3402		<i>Kompletn tarifni broj</i>	+			+		
	3405		<i>Kompletn tarifni broj</i>	+			+		
	3407		<i>Kompletn tarifni broj</i>				+	+	(ako se koriste u medicinske svrhe)
35.			<i>Bjelančevinaste materije; Modifikovani skrobovi; Ljepkovi; Enzimi</i>						
	3501	3501 90 10 00	Kazeinska ljepila				+		
	3502		<i>Albumini (uklj. konc. od obaju ili više bjel. od surutke sa sad. Po masi bjel. surutke većim od 80% računamo na suhu materiju), albuminati i drugi album. derivati</i>						
		3502 11 10 00	Albumini iz jaja, sušeni, nepodesni ili koji se preradom ne mogu učiniti podesnim za ljudsku upotrebu		+				
		3502 11 90 00	Ostali albumini iz jaja, sušeni		+				
		3502 20 10 00	Albumini iz mlijeka uključujući koncentrate koji sadrže dvije ili više bjelančevina iz surutke, nepodesni ili koji se preradom ne mogu učiniti podesnim za ljudsku upotrebu		+				
		3502 20 91 00	Sušeni albumini iz mlijeka, (npr. u listićima, ljuspicama, kristalima, prahu ili slično)		+				
		3502 20 99 00	Ostali albumini iz mlijeka		+				
		3502 90 20 00	Ostali albumini osim albumina iz jaja i albumina iz mlijeka (laktoalbumina) nepodesni ili koji se preradom ne mogu učiniti podesnim za ljudsku upotrebu		+				
		3502 90 70 00	Ostali albumini osim albumina iz jaja i albumina iz mlijeka (laktoalbumina)		+				

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
	3503	3502 90 90 00	Albuminati i drugi albuminiski derivati Želatin (uključujući želatin u listovima kvadratnog i pravougla, oblika, obrađeni ili ne po površini ili obojeni) i njegovi derivati; Ljepilo iz ribljih mjehurâ; ostala Ljepila život. por., osim kazeinskih Ljepila iz tarifnog broja 3501		+				
		3503 00 80 10	Ljepila od kostiju		+		+		
	3505	3505 20 10 00	Ljepila sa sadržajem po masi skroba, dekstrina i drugih modifikovanih skrobova manjih od 25%				+		
		3505 20 30 00	Ljepila sa sadržajem po masi skroba, dekstrina i drugih modifikovanih skrobova 25% ili većim, ali manjim od 55%				+		
		3505 20 50 00	Ljepila sa sadržajem po masi skroba, dekstrina i drugih modifikovanih skrobova 55% ili većim, ali manjim od 80%				+		
		3505 20 90 00	Ljepila sa sadržajem po masi skroba, dekstrina i drugih modifikovanih skrobova 80% ili većim				+		
	3506		Kompletan tarifni broj				+		
	3507		Enzimi; pripremljeni enzimi, koji nisu pomenuti niti uključeni na drugom mjestu						
36.		3507 10 00 00	Sirište i njegovi koncentрати	+					
	3601		Kompletan tarifni broj						Prilog br. 3
	3602		Kompletan tarifni broj						Prilog br. 3
	3603		Kompletan tarifni broj						Prilog br. 3
	3604		Kompletan tarifni broj						Prilog br. 3
37.	3701								

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)	
38.	3702	3701 10 00 00	Fotografske ploče i razni filmovi –za rendgenska snimanja				+*			
		3702 10 00 00	Fotografske filmovi u rolnama –za rendgenska snimanja				+*			
	3802		<i>Razni proizvodi hemijske industrije</i>							
			<i>Aktivni uglji; aktivni prirodni mineralni proizvodi; životinjski uglji, uključujući upotrebljavani</i>							
	3808	3802 10 00 00	Aktivni uglji							
			<i>Kompletan tarifni broj</i>	+		+				
		3808 91 10 00	3808 91 20 00	Insekticidi na bazi piretroida	+	+	+	+		Prilog br. 1
				Insekticidi na bazi hloranah ugljovodonika	+	+	+	+		Prilog br. 1
		3808 91 30 00	3808 91 40 00	Insekticidi na bazi karbamata	+	+	+	+		Prilog br. 1
				Insekticidi na bazi organofosfornih jedinjenja	+	+	+	+		Prilog br. 1
		3808 91 90 00	3808 92 10 00	Ostali insekticidi	+	+	+	+		Prilog br. 1
				Fungicidi, neorganski, prepa. na bazi jedinjenja bakra	+		+	+		Prilog br. 1
		3808 92 20 00	3808 92 30 00	Fungicidi, neorganski, ostali	+		+	+		Prilog br. 1
				Fungicidi, na bazi dičio karbamata	+		+	+		Prilog br. 1
		3808 92 40 00	3808 92 50 00	Fungicidi, na bazi benzimidazola	+		+	+		Prilog br. 1
				Fungicidi, na bazi daizola ili triazola	+		+	+		Prilog br. 1
3808 92 60 00		3808 92 90 00	Fungicidi, na bazi daizina ili morfolina	+		+	+		Prilog br. 1	
			Fungicidi, ostali	+		+	+		Prilog br. 1	
3808 93 11 00	3808 93 13 00	Herbicidi, na bazi fenoksi-fitohormona	+		+	+		Prilog br. 1		
		Herbicidi, na bazi triazina	+		+	+		Prilog br. 1		
3808 93 15 00	3808 93 17 00	Herbicidi, na bazi amida	+		+	+		Prilog br. 1		
		Herbicidi, na bazi karbamata	+		+	+		Prilog br. 1		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.vanij.trg. BiH)
		3808 93 21 00	Herbicidi, na bazi derivata dinitroanilina	+		+	+		Prilog br. 1
		3808 93 23 00	Herbicidi, na bazi derivata uree, uracila sulfonil...	+		+	+		Prilog br. 1
		3808 93 27 00	Herbicidi, ostali	+		+	+		Prilog br. 1
		2808 93 30 00	Sredstva protiv klijanja	+		+	+		Prilog br. 1
		3808 93 90 00	Sredstva za regulisanje rasta bilja	+		+	+		Prilog br. 1
		3808 94 10 00	Dezinfektanti na bazi kvarternih soli amonijuma	+	+	+	+		Prilog br. 1
		3808 94 20 00	Dezinfektanti na bazi halogeniranih jedinjenja	+	+	+	+		Prilog br. 1
		3808 94 90 00	Ostali dezinfektanti	+	+	+	+		
		3808 99 10 00	Rodenticidi	+	+	+	+		
		3808 99 90 00	Ostalo	+	+	+	+		
3821			Kompletan tarifni broj		+			+	
3822								+	
		3822 00 00 00	Dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi					+	
3824									
		3824 90 61 00	Međunarodni pri proizvodnji antibiotika dobijeni fermentacijom <i>Streptomyces tenebrarius</i> , sušeni ili ne, namjenjeni za proizvodnju humanih lijekova iz tar.br. 3004					+	(ako se koristi u medicinske svrhe)
39.			Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa						
			Kompletan tarifni broj	+					
3901			Kompletan tarifni broj						
3904			Kompletan tarifni broj						
3913			Kompletan tarifni broj						
3917		3917 10 10 00	Vještačka crijeva (omoti za kobasičarske proizvode) od očvrstnutih bjelančevina	+	+				

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		3917 10 90 00	Vještačka crijeva (omoti za kobasičarske proizvode) od celuloznih materijala:	++					
		3917 32 00 00	Ostale (Kobasičarski omoti)	++					
3923			Kompletan tarifni broj	++					
3924			Kompletan tarifni broj	++					
3926			Ostali proizvodi od plastičnih masa i proizvodi od ostalih materijala iz tarifnih brojeva 3901 do 3914						
		3926 30 00 00	Pribor za domaćinstvo, karoserije i slično od plastičnih masa	++					
40.			Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume						
4014			Sanitari i farmaceutski proizvodi (uključujući i cucle), od vulkanizovanog kaučuka (gume), osim od tvrde gume, sa priborom ili bez pribora od tvrde gume:						
		4014 10 00 00	Prezervativi	++				+	
4015			Kompletan tarifni broj						
		4015 11 00 00	Hirurške rukavice					+	
		4015 19 00 00	Rukavice za domaćinstvo	+					
		4015 90 00 00	Ostalo					+	(ako se koristi u medicinske svrhe)
41.			Sirova krupna i sitna koža sa dlakom ili bez dlake (osim krzna) i štavljena koža				+		
4101			Kompletan tarifni broj	++	+		+		
4102			Kompletan tarifni broj	++	+		+		
4103			Kompletan tarifni broj	++	+		+		
42.			Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi; predmeti za putovanje, ručne torbe i slični kontejneri; proizvodi od životinjskih crijeva (osim od dudovog svilca)				+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
43.			Prirodno i vještačko krzno, proizvodi od krzna				+		
	4301		<i>Kompletan tarifni broj</i>		+		+		
44.			<i>Drvo i proizvodi od drveta; Drveni ugallj</i>						
	4401		<i>Kompletan tarifni broj</i>						
		4401 10 00 00	Ogrjevno drvo u oblicima, cjepanicama, granama i sl.			+ ■			
		4401 21 00 00	Iverje, treske i slično; od crnogorice			+ ■			
		4401 22 00 00	Iverje, treske i slično; od ostalog drveta			+ ^ ^ <i>Acer saccharum</i>			
		4401 30	Piljevina, otpaci i ostaci, angloamerisani ili ne...			+ ■			
	4403		<i>Kompletan tarifni broj</i>						
		4403 10 00 00	Zaštićeno bojom kreozotom ili drugim sredstvima			+ ■			
		4403 20	Ostalo, od crnogorice			+ ▲			
		4403 91	Hrastovo ( <i>Quercus spp</i> )			+ SAD			
		4403 99 10 00	Od topole			+ iz zemalja američkog kontinenta			
		4403 99 95 00	Ostalo			+ Platanus iz SAD i Armenije			
	4404		<i>Kompletan tarifni broj</i>			+ ■			
	4405		<i>Kompletan tarifni broj</i>						
	4406		<i>Kompletan tarifni broj</i>			+ ■			
		4406 10 00 00	Neimpregnirani			+ ■			
		4406 90 00 00	Ostali			+ ■			



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
4407			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
		4407 10	Od crnogorice			+ ▲			
		4407 91	Hrastovo (Quercus spp)			+ Hrast iz SAD, FSC			
		4407 99	Ostalo			+ ■			
4408			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
		4408 90 35 00	Dašice za proizvodnju olovaka, kistova, pisaljki...			+ Kanada,Kina, Japan,R. Koreja,Meksiko i Tajvan			
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4409			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4410			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4411			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4412			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4413			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4414			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4415			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4416			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4417			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4418			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
4419			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
45.			<i>Pluta i proizvodi od plute</i>						
			<i>Aglomerisana pluta (sa vezivnim sredstvima ili bez vezivnih sredstava) i proizvodi od aglomerisane plute</i>						
		4504 10 11 00	Čepovi, od aglomerisane plute plute, za pjenušava vina, uključujući sa diskovima od prirodne plute		+				
		4504 10 19 00	Ostali čepovi od aglomerisane plute		+				
48.			<i>Hartija i karton; proizvodi od hartijine mase, hartije ili od kartona</i>						
			<i>Kompletan tarifni broj</i>						
		4810 29 80 10	Hartija i karton za tetra-pak i tetra-brik ambalažu		+				
			<i>Kompletan tarifni broj</i>						



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
	4813		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+					
	4818		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+					
	4823		<i>Kompletan tar broj</i>						
		4823 61 0000	Poslužavnici, činije, tanjiri, šolje i slično od bambusa	***					
		4823 69 10 00	Poslužavnici, činije, tanjiri, šolje i slično od hartije ili kartona	***					
		4823 69 90 00	Ostalo od hartije ili kartona	***					
50.			<i>Svila</i>				+		
	5001		<i>Kompletan tarifni broj</i>		+		+		
51.			<i>Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka; predivo i tkanine od konjske dlake</i>				+		
	5101		<i>Kompletan tarifni broj</i>		+		+		
	5102		<i>Kompletan tarifni broj</i>		+		+		
	5103		<i>Kompletan tarifni broj</i>		+		+		
52.			<i>Pamuk</i>				+		
	5201		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
	5202		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
	5203		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
	5208								
		5208 11 10 00	Tkanine za proizvodnju zavoja, obloga i medicinskih gaza				+	*** (ako se koristi u medicinske svrhe)	
53.			<i>Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od prediva od hartije</i>				+		
	5301		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
	302		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
	5303		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
	5305		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
54.			<i>Vještački ili sintetički filamenti</i>				+		
55.			<i>Vještačka ili sintetička vlakna, sječena</i>				+		

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
56.			<i>Vata, flic i netkani materijal; specijalna prediva; konopci, kablovi i proizvodi od njih</i>				+		
	5601		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+	+	(ako se koristi u medicinske svrhe)
57.			<i>Tepisi i ostali tekstilni robni prekrivači</i>				+		
58.			<i>Specijalne tkanine, tekstilni proizvodi dobijeni tafting postupkom; čipke; tapiserije, pozamanterija; vez</i>				+		
59.			<i>Tekstilni materijali impregnirani, premazani, presvučeni, prekriveni ili laminirani; tekstilni proizvodi pogodni za tehničke svrhe</i>				+		
60.			<i>Pleteni i kukičani materijali</i>				+		
61.			<i>Odjeća i pribor za odjeću</i>				+		
62.			<i>Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih i kukičastih proizvoda</i>				+		
63.			<i>Ostali gotovi tekstilni proizvod; setovi; iznošena dotrajala odjeća i dotrajali tekstilni proizvodi; krpe</i>				+		
64.			<i>Obuća, kamašne ili slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda</i>				+		
65.			<i>Šeširi, kape i ostale pokrivke za glavu i njihovi dijelovi</i>				+		
67.	6701	6701 00 00 00	<i>Kože i drugi dijelovi ptica sa njihovim perjem i paperjem, perje, dijelovi perja, paperje i proizvodi od njih (osim proizvoda iz tarifnog broja 0505 i obrađenih badrijica od perja)</i>		+		+		
	6807		<i>Kompletan tarifni broj</i>						
69.	6911		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+			+		
	6912		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+					
70.			<i>Staklo i proizvodi od stakla</i>						

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
	7010		<i>Boce, tegle, lonci, fiole i ostali kontejneri, od stakla, za transport ili pakovanje robe, tegle od stakla za konzervisanje; čepovi, poklopci i ostali zatvarači, od stakla</i>	++					
		7010 10 00 00	Ampule	++					
		7010 90 71 00	Za farmaceutske proizvode, zapremine: veće od 0,055 l ali ne veće od 0,15 l	++					
		7010 90 79 00	Za farmaceutske proizvode, zapremine: ne veće od 0,055 l	++					
7013			<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
7015		7015 10 00 00	Stakla za korektivne naočale					+	
7017			<i>Kompletan tarifni broj</i>						
73.			<i>Proizvodi od gvožđa i čelika</i>						
7310			<i>Kompletan tarifni broj (ako se koriste u prehrambenoj industriji)</i>	++					
7311			<i>Kompletan tarifni broj</i>				+		
7321		7321 11 10 00	Štednjaci, aparati za kuvanje i grijajući za održavanje toplote hrane: na gas ili na gas i druga goriva: sa rernom, uključujući odvojene (ugradbene rerne)				+		
		7321 11 90 00	Štednjaci, aparati za kuvanje i grijajući za održavanje toplote hrane: na gas ili na gas i druga goriva: ostali				+		
		7321 81 10 00	Ostali aparati: na gas ili na gas i druga goriva: sa odvodom u dimnjak				+		
		7321 81 90 00	Ostali aparati: na gas ili na gas i druga goriva: ostali				+		
7323			<i>Kompletan tarifni broj</i>	+					
7326		7326 90 10 00	Kutije za duvan, cigarete, puder, kozmetiku i slični džepni predmeti	+					
74.			<i>Bakar i proizvodi od bakra</i>						

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
76.	7418		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
			<i>Aluminij i proizvodi od aluminijuma</i>						
	7607		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
	7611		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
	7612		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
82.	7615		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
			<i>Alati, kožarski proizvodi i pribor za jelo od prostih metala; njihovi dijelovi od prostih metala</i>						
	8208		<i>Noževi i sječiva za mašine ili za mehaničke uređaje</i>	++					
83.		8208 30 10 00	<i>Noževi i sječiva za kuhinjske uređaje ili za mašine koje se koriste u prehrambenoj industriji</i>	++					
		820830 90 00	<i>Ostali noževi za kuhinjske uređaje od prostih metala</i>	++					
	8210	8210 00 00 00	<i>Mehaničke sprave na ručni pogon, mase 10 kg ili manje, koji se upotrebljavaju za pripremanje ili posluživanje hrane ili pića</i>	++					
	8211		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
	8212		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
84.	8214		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
	8215		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
			<i>Razni proizvodi od prostih metala</i>						
	8309		<i>Kompletan tarifni broj</i>	++					
	8402		<i>Nuklearni reaktori, kotlovi, mašine, aparati i mehanički uređaji; njihovi dijelovi</i>						
	8419	8419 20 00 00	<i>Kompletan tarifni broj</i> <i>Medicinski, hirurški ili laboratorijski aparati za sterilizaciju</i>				+	++	<i>(izuzev za Laboratorijske)</i>
		8419 40 00 00	<i>Uređaji za destilaciju ili rektifikaciju</i>						

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		8419 81 -	<i>Kompletan podbroj</i>	***					
		8419 81 20 00	Aparati za kuhanje kafe za šankove i druge sprave za pripremu kafe ili drugih toplih pića	**					
		8419 90 15 00	Dijelovi za sterilizator iz podbroja 8419 20 00 00					+* (izuzev za Labaratorijske)	
8421		8421 11 00 00	Separatori za pavlaku	**					
		8421 12 00 00	Centrifuge za sušenje rublja	**					
		8421 19 20 00	Centrifuge vrste koje se upotrebljavaju u laboratorijima					+* (ako se koristi za medicinske svrhe)	
		8421 21 00 00	Uređaji za filtriranje i prečišćavanje vode	**					
		8421 21 00 10	- za upotrebu u civilnom vazduhoplovstvu	**					
		8421 22 00 00	Uređaji za filtriranje i prečišćavanje pića, osim vode	**					
85.			<i>Električne mašine i oprema i njihovi dijelovi; Aparati za snimanje ili reprodukciju zvuka; televizijski aparati za snimanje ili reprodukciju slike i zvuka, i dijelovi i pribor za te proizvode</i>						
8509		8509 40 00 00	Aparati za mljevenje i mješanje hrane; sokovnici za voće i povrće	**					
8514		8514 10 10 00	Pekarske peći za fabrike hљеba, pekare, poslastičarnice i fabrike keksa	**					
8516		8516 60 70 00	Roštilji (u obliku rešetki i ploča)	**					
		8516 71 00 00	Aparati za pripremanje kafe ili čaja	**					
		8516 72 00 00	Tosteri	**					
90.			<i>Optički, fotografski, kinematografski i mjerni instrumenti za ispitivanje tačnosti, medicinski instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor</i>						
9001		9001 30 00 00	Kontaktna sočiva					+*	

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
		9001 40 41 00	Stakla za naočare dovršena sa obe strane, namjenjena poboljšanju vida, sa jednim fokusom					+	
		9001 40 49 00	Ostala stakla za naočare dovršena sa obe strane, namjenjena poboljšanju vida, sa jednim fokusom					+	
		9001 40 80 00	Ostala stakla za naočale odstakla namjenjena za poboljšanje vida					+	
		9001 50 41 00	Stakla od drugim materijala za naočare, namjenjene poboljšanju vida, dovršena sa obe strane, sa jednim fokusom (unifokalna)					+	
		9001 50 49 00	Ostala stakla za naočare od ostalih materijala dovršena sa obe strane, namjenjena poboljšanju vida, sa jednim fokusom					+	
		9001 50 80 00	Ostala stakla za naočale od drugih materijala namjenjena poboljšanju vida					+	
9003			<i>Kompletan tarifni broj</i>					+	(ako su namjenjeni za naočare za korekciju vida)
9004			<i>Naočare i slični iproizvodi, korektivni, zaštitni i ostali</i>						
		9004 10 10 00	Sunčane naočale sa optički obrađenim staklima					+	
		ex 9004 90 10 10	Naočare za korekciju vida					+	
		9004 90 90 00	Ostalo					+	(ako se koriste u medicinske svrhe)
		ex 9004 90 90 10	Ostale naočare za korekciju vida					+	
9006		9006 30 00 00	Aparati za medicinsko i hirurško ispitivanje unutrašnjih organa					+	

Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
	9018		<i>Kompletan tarifni broj</i>					+	
	9019		<i>Kompletan tarifni broj</i>					+	
	9021		<i>Kompletan tarifni broj</i>					+	
	9022		<i>Kompletan tarifni broj</i>					+	
	9025		<i>Hidrometri i slični plutajući instrumenti, termometri, pirometri, barometri, hidrometri i psihometri sa registratorom ili bez njega i kombinacije tih instrumenata:</i>						
		9025 11 20 00	Medicinski i veterinarski termometri		+			+	(izuzev veterinarskih)
93.	9302		<i>Kompletan tarifni broj</i>						Prilog br. 3
	9303		<i>Kompletan tarifni broj</i>						Prilog br. 3
	9304		<i>Kompletan tarifni broj</i>						Prilog br. 3
	9305		<i>Kompletan tarifni broj</i>						Prilog br. 3
	9306		<i>Kompletan tarifni broj</i>						Prilog br. 3
94.	9402		<i>Kompletan tarifni broj</i>				+	+	(ako se koriste u medicini, hirurgiji i zdravstvu)
	9403	9406 00 20 00	<i>Kompletan tarifni broj</i> Montažne zgrade od drveta			+			
95.	9503		<i>Igračke, rekviziti za društvene igre i sport: njihovi dijelovi i pribor</i>						
	9508	9508 10 00 00	<i>Kompletan tarifni broj</i> Putujući cirkusi i putujuće mežanerije		+				



Glava	Tar. broj	Tarifna oznaka	Naimenovanje	Sanitarno uvjerenje	Veterinarsko uvjerenje	Fitosanitarna kontrola	Kontrola kvaliteta	Agencija za lijekove BiH	Dozvole (Min.van.j.trg. BiH)
96.			<i>Razni proizvodi</i>						
	9601		<i>Kompletan tarifni broj</i>		+				
	9602	ex 9602 00 00 10	Kapsule od želatina, za farmaceutsku upotrebu						
	9603	9603 21 00 00	Četkice za pranje zuba, uključujući i četkice za proteze	+					
	9614		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+					
	9616		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+					
	9617		<i>Kompletan tarifni broj</i>	+					
97.			<i>Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina</i>						Prilog br. 3
	9705		<i>Ex Samo zoološke kolekcije</i>		+				Prilog br. 3



## Legenda:

### 1. Rubrika br. 10 ( Dozvole):

Ova rubrika odnosi se na robe koje su prema odredbama Odluke o klasifikaciji robe na režime izvoza i uvoza i Priloga 1., 2. i 3. te Odluke ("Službeni glasnik BiH", broj 22/98, 30/02, 40/02 i 20/05 ) na režime dozvole "D" kod uvoza/izvoza i ona upućuje da se izvrši provjera da li roba iz tarifnog broja, odnosno glave kod koje je stavljena oznaka nekog od navedenih priloga podliježe pribavljanju dozvole "D" koju izdaje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Stupanjem na snagu Zakona o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga ("Službeni glasnik BiH", broj 08/06), obavezno je pribavljanje dozvola za robe iz Tabele I, II, III i IV, kako je to predviđeno pomenutim Zakonom.

2. " +\*\* " - Označeni su proizvodi koji podliježu sanitarnom nadzoru a koji su namjenjeni za opštu upotrebu.
3. "+\*" - Označeni su proizvodi koji podliježu nadzoru Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija), a koji se koriste u farmaciji, medicini i stomatologiji.
4. " +• " - Označeni su proizvodi koji podliježu nadzoru Veterinarske inspekcije, a koji se koriste u veterinarskoj medicini.
5. " +•• " - Označeni su proizvodi koji podliježu nadzoru Fitosanitarne inspekcije zavisno od krajnje namjene proizvoda ( za proizvodnju pesticida ili đubriva),
6. " +<sup>2</sup> " - Označeni su proizvodi koji podliježu nadzoru tržišne inspekcije, a odnosi se samo na robu koja podliježe Odluci o kontroli kvaliteta tečnih naftnih goriva ("Službeni glasnik BiH", broj 27/02),  
Napomena: Ovaj Objedinjeni spisak roba je sačinjen na osnovu spiska roba koje podliježu kontroli u carinskom postupku utvrđenih shodno važećim propisima od strane državnih i entitetskih kontrolnih organa u čiju nadležnost spadaju te kontrole.

## Fitosanitarna inspekcija

- |              |   |
|--------------|---|
| + ^          | iz vanevropskih zemalja   |
| + ^^         | porijeklom iz Kanade i SAD  |
| + ***        | porijeklom iz Avganistana, Indije, Irana, Iraka, Meksika, Nepala, Pakistana, Južnoafričke Republike i SAD   |
| +*****       | porijeklom iz Turske, Bjelorusije, Gruzije, Moldavije, Rusije i Ukrajine  |
| + 9          | ako se koristi za proizvodnju sredstava za zaštitu bilja  |
| + 99         | ako se koristi kao đubrivo  |
| + 9 ili + 99 | ako se koristi za proizvodnju sredstava za zaštitu bilja ili đubriva  |
| + ■          | Hrast SAD; <i>Platanus</i> SAD i Armenija; <i>Populus</i> Američki kontinent; <i>Acer saccharum</i> (javor) ^^; četinar (Coniferales) ^, Kazahstana, Rusije i Turske; <i>Fraxinus</i> (jasen), <i>Juglans mandshurica</i> (ukrasni orah), <i>Ulmus davidiana</i> i <i>U.pavifolia</i> (brijest) i <i>Pterocarya rhoifolia</i> ***** |
| + ►          | Četinari (Coniferales)*, Kazahstan, Rusija, i Turska  |

POMOĆNIK DIREKTORA

Zdravko Cvjetinović

**SPORAZUM  
IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE  
I  
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE  
O SURADNJI U NADZORU DRŽAVNE GRANICE**

**Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: ugovorne strane),**

- uz poštovanje prijateljskih odnosa između država;
- uz uvažavanje nacionalnog zakonodavstva i međunarodnopravnih obveza obiju država;
- s namjerom intenziviranja obostranih odnosa i produbljivanja suradnje između tijela nadležnih za nadzor državne granice;
- u uvjerenju da je suradnja tijela nadležnih za nadzor državne granice od izuzetno velikog značaja za nacionalnu sigurnost i javni red;
- u uvjerenju da je suradnja u pograničnim područjima od bitnog značenja za osiguranje javnoga reda, posebno za efikasan nadzor državne granice i uspješnu borbu protiv nezakonitih migracija;
- s ciljem da pomoću usklađenih mjera i planova efikasnije djeluju protiv prekograničnog kriminaliteta;
- u nastojanju da se i kod provođenja pojačanih mjera u što manjem obimu ograničava prekogranični promet;

**Sporazumjele su se kako slijedi**

**I. OPĆE ODREDBE**

**Članak 1.**

**Područje suradnje**

Ugovorne strane će u skladu sa ovim Sporazumom i unutarnjem zakonodavstvu jačati suradnju s ciljem očuvanja povoljnog stanja sigurnosti, a posebno pri nadzoru državne granice, osiguranju javnog reda i na području suzbijanja kriminaliteta u pograničnim područjima, uz poštovanje propisa koji uređuju zaštitu podataka.

**Članak 2.**

**Nadležna tijela**

1. Nadležna tijela za provedbu ovog Sporazuma (u daljnjem tekstu: tijela nadležna za nadzor državne granice) su:
  - a) U Bosni i Hercegovini: Ministarstvo sigurnosti, Državna granična služba, s unutarnjim organizacijskim jedinicama, kao i Jedinice državne granične službe, u okviru svojih nadležnosti;
  - b) U Republici Hrvatskoj: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo policije s unutarnjim organizacijskim jedinicama, kao i policijske uprave, u okviru svojih nadležnosti.
2. Tijela nadležna za nadzor državne granice će se međusobno i bez odlaganja obavještavati o promjenama u vezi s navedenim nadležnim tijelima i njihovim nadležnostima.
3. Tijela nadležna za nadzor državne granice mogu u provedbu pojedinih oblika suradnje iz ovog Sporazuma i uz obostranu suglasnost u suradnju uključiti i druga tijela državne uprave kao i druge službe.

**Članak 3.**  
**Pogranična područja**

1. Pogranična područja prema ovom Sporazumu su:
  - a) u Bosni i Hercegovini: područja nadležnosti Jedinica državne granične službe koje u okviru svojih nadležnosti obavljaju nadzor državne granice s Republikom Hrvatskom;
  - b) u Republici Hrvatskoj: područja mjesnih nadležnosti policijskih uprava koje u okviru svojih nadležnosti obavljaju nadzor državne granice s Bosnom i Hercegovinom.
2. Tijela nadležna za nadzor državne granice će se međusobno i bez odlaganja obavještavati o promjenama navedenih pograničnih područja.

**II. OBLICI SURADNJE**

**A. OPĆI OBLICI SURADNJE**

**Članak 4.**  
**Razmjena informacija**

Tijela nadležna za nadzor državne granice razmjenjuju informacije koje su značajne za provedbu ovog Sporazuma, a posebno informacije:

- a) značajne za efikasnije provođenje nadzora državne granice;
- b) u vezi s kažnjivim djelima, počinjenim u pograničnim područjima, njihovim osumnjičenim počiniteljima i sudionicima, te u vezi s okolnostima odnosno načinima počinjenja kažnjivog djela i provedenih mjera;
- c) o osobama i predmetima za kojima se traga;
- d) o novim pojavnim oblicima kriminaliteta u pograničnim područjima;
- e) o neposredno bliskim sigurnosnim događajima i aktivnostima u pograničnim područjima;
- f) značajne za sigurnost prometa, kao i njegov protok preko graničnih prijelaza;
- g) o stručno tehničkim poslovima, značajnim za suradnju prema ovom Sporazumu i
- h) o važećem unutarnjem zakonodavstvu i drugim propisima koji se odnose na provedbu ovog Sporazuma.

**Članak 5.**  
**Izrada zajedničke sigurnosne procjene**

Tijela nadležna za nadzor državne granice će po potrebi, a najmanje jedanput godišnje, izraditi zajedničku sigurnosnu procjenu, koja će služiti kao osnova za planiranje i procjenu aktivnosti u pograničnim područjima.

**Članak 6.**  
**Usklađivanje aktivnosti tijela nadležnih za nadzor državne granice**

Za poboljšanje efikasnosti suradnje prema ovom Sporazumu tijela nadležna za nadzor državne granice će:

- a) odrediti osobe ili službe za koordinaciju aktivnosti tijela nadležnih za nadzor državne granice u pograničnim područjima i
- b) planirati i provoditi usklađene ili zajedničke aktivnosti tijela nadležnih za nadzor državne granice uz zajedničku državnu granicu.

**Članak 7.**  
**Međusobno komuniciranje i telekomunikacijska povezanost**

Tijela nadležna za nadzor državne granice mogu za potrebe provođenja ovog Sporazuma poboljšati međusobno komuniciranje i telekomunikacijsku povezanost:

- a) osiguranjem neposrednih veza za prijenos govora, podataka ili slike;
- b) uspostavljanjem radio veza na dogovorenim frekvencijama u slučaju posebnih potreba i

- c) suradnjom pri osiguravanju nesmetanog djelovanja radio sistema tijela nadležnih za nadzor državne granice.

### **Članak 8.**

#### **Uporaba posebne opreme**

1. Tijela nadležna za nadzor državne granice mogu, za poboljšanje efikasnosti suradnje prema ovom Sporazumu, po potrebi i na osnovu prethodnog dogovora, samostalno ili zajednički, privremeno koristiti posebnu opremu druge ugovorne strane.
2. Oprema iz stavka 1. ovog članka je oslobođena od eventualnih potrebnih dozvola, uvoznih i izvoznih davanja, carina, poreza na dodatnu vrijednost, drugih javnih davanja, pristanišnih i taksi zračnih luka i davanja za skladištenje, kao i drugih mogućih davanja.

### **Članak 9.**

#### **Obrazovanje, usavršavanje i osposobljavanje**

Tijela nadležna za nadzor državne granice surađuju i na području obrazovanja, usavršavanja i osposobljavanja, posebno pomoću:

- a) razmjene planova i programa obrazovanja;
- b) provođenja zajedničkih seminara i osposobljavanja te razmjene predavača;
- c) sudjelovanja promatrača pri različitim vježbama i akcijama;
- d) razmjene iskustava i informacija o metodama i oblicima rada tijela nadležnih za nadzor državne granice;
- e) zajedničkih radnih susreta i
- f) osposobljavanja stručnjaka za različita područja rada tijela nadležnih za nadzor državne granice.

## **B. POSEBNI OBLICI SURADNJE**

### **Članak 10.**

#### **Mješovite patrole uz zajedničku državnu granicu**

1. U namjeri efikasnije zaštite državne granice, suzbijanja prekograničnog kriminaliteta i sprječavanja ugrožavanja javnog reda, tijela nadležna za nadzor državne granice ugovornih strana smiju uz zajedničku državnu granicu na kopnu, moru i unutrašnjim plovnicama obavljati rad u obliku mješovitih patrola.
2. Pri provođenju zadataka u okviru mješovitih patrola službene osobe druge ugovorne strane ovlaštene su, u skladu s unutarnjim zakonodavstvom ugovorne strane na čijem se državnom području poduzimaju mjere, utvrđivati identitet osoba i zaustavljati osobe koje su pokušale izbjeći kontrolu od strane tijela nadležnih za nadzor državne granice.
3. Pri obavljanju službenih postupaka primjenjuje se unutarnje zakonodavstvo one ugovorne strane na čijem državnom području djeluju službene osobe.

### **Članak 11.**

#### **Zajednički kontaktni centri**

1. Na državnom području ugovornih strana, u blizini državne granice, trajno ili privremeno, mogu se uspostaviti zajednički kontaktni centri, u kojima bi djelovale službene osobe tijela nadležnih za nadzor državne granice objiju ugovornih strana.
2. Službene osobe u zajedničkim kontaktnim centrima analiziraju, razmjenjuju i posreduju informacije značajne za prekograničnu suradnju tijela nadležnih za nadzor državne granice i na druge načine svojim djelovanjem pridonose usklađenoj suradnji prema ovom Sporazumu.
3. Službene osobe u zajedničkim kontaktnim centrima djeluju isključivo prema upustvima i u skladu s pravilima svojih tijela nadležnih za nadzor državne granice. Zajedničke aktivnosti, službene osobe u zajedničkim kontaktnim centrima provode samo uz prethodnu suglasnost tijela nadležnih za nadzor državne granice i samo u onim oblicima koji su predviđeni ovim Sporazumom.

4. Ugovorne strane mogu se dogovoriti da u zajedničkim kontaktnim centrima sudjeluju i službene osobe iz države koja nije ugovorna strana.
5. Podjela troškova koji nastanu uspostavljanjem i poslovanjem zajedničkih kontaktnih centara uredit će se posebnim dogovorom.

#### **Članak 12.**

##### **Zajedničke grupe za suzbijanje kriminaliteta**

1. U cilju učinkovitijeg suzbijanja prekograničnog kriminaliteta, tijela nadležna za nadzor državne granice mogu prema potrebi osnovati zajedničke grupe.
2. Službene osobe tijela nadležnog za nadzor državne granice koje rade na državnom području druge ugovorne strane imaju samo savjetodavnu i potpornu ulogu te nisu ovlaštene samostalno provoditi aktivnosti.

#### **Članak 13.**

##### **Upućivanje službenika za vezu od strane tijela nadležnog za nadzor državne granice**

Svaka ugovorna strana na osnovu prethodnog dogovora može uputiti službenika za vezu tijelu nadležnom za nadzor državne granice druge ugovorne strane.

Službenici za vezu tijela nadležnih za nadzor državne granice mogu djelovati savjetovanjem, pružanjem stručne pomoći, posredovanjem informacija i obavljanjem zadaća u okviru uputa ugovorne strane pošiljatelja uz uvažavanje interesa ugovorne strane primatelja.

Službenici za vezu tijela nadležnog za nadzor državne granice koje je jedna ugovorna strana uputila u treću državu mogu, uz međusobnu suglasnost tijela nadležnih za nadzor državne granice objiju ugovornih strana, zastupati i interese druge ugovorne strane.

### **III. PRAVNI ODNOSI**

#### **Članak 14.**

##### **Pravni položaj i ovlaštenja službenih osoba druge ugovorne strane**

1. Službene osobe koja u okviru suradnje prema ovom Sporazumu obavljaju zadaće na državnom području druge ugovorne strane imaju službena ovlaštenja u skladu s ovim Sporazumom. Pri provedbi svih mjera službene osobe moraju poštovati unutarnje zakonodavstvo druge ugovorne strane.
2. Službene osobe ovlaštene su:
  - a) nositi uniformu, osobno službeno kratko oružje, gumenu palicu i sredstva za vezivanje, osim ako tijelo nadležno za nadzor državne granice ugovorne strane na čijem državnom području službene osobe provode zadaće, u konkretnom slučaju to ne dozvoljava odnosno korištenje dodatno ne uvjetuje;
  - b) u slučaju nužne odbrane upotrijebiti službeno oružje;
  - c) bez putne isprave ući na državno područje druge ugovorne strane i zadržati se na pograničnom području prema ovom Sporazumu toliko vremena koliko je potrebno za obavljanje zadaća, pod uvjetom da uz sebe imaju važeću službenu iskaznicu;
  - d) pri prekograničnim aktivnostima uporabljavati vozila tijela nadležnih za nadzor državne granice osim ako tijelo nadležno za nadzor državne granice druge ugovorne strane, u konkretnom slučaju to ne dozvoljava odnosno korištenje dodatno ne uvjetuje;
  - e) na državnom području druge ugovorne strane uporebljavati opremu koja je potrebna za provedbu mjera prema ovom Sporazumu i njezina je uporaba u skladu s unutarnjim zakonodavstvom te ugovorne strane.
3. Službene osobe mogu za obavljanje zadaća prema ovom Sporazumu, a u skladu sa stavkom 1. i 2. ovog članka, uz prethodni dogovor tijela nadležnih za nadzor državne granice, prijeći državnu granicu i izvan graničnih prijelaza, ukoliko je to nužno potrebno za izvršenje tih zadaća.

## **Članak 15.**

### **Zaštita i radnopravni odnosi**

1. Ugovorne strane su dužne upućenim službenim osobama druge ugovorne strane pri obavljanju zadaća prema ovom Sporazumu pružiti jednaku zaštitu i pomoć kao i vlastitim službenim osobama.
2. Na službene osobe jedne ugovorne strane, za vrijeme obavljanja zadaća prema ovom Sporazumu na državnom području druge ugovorne strane, primjenjuje se unutrašnje radnopravno zakonodavstvo prve ugovorne strane.

## **Članak 16.**

### **Odgovornost za naknadu štete**

1. Ako službena osoba ugovorne strane, pri izvršavanju zadaća prema ovom Sporazumu, prouzrokuje štetu na državnom području druge ugovorne strane, odgovorno je za naknadu štete prema trećoj oštećenoj osobi pod istim uvjetima i u jednakom obimu kao kad bi štetu prouzrokovale službene osobe druge ugovorne strane.
2. Ugovornoj strani koja je nadoknadila štetu oštećenom ili njegovim pravnim sljednicima, druga ugovorna strana mora naknadu štete vratiti, osim ako je do provođenja zadaća došlo na osnovu molbe prve ugovorne strane. U slučaju štete na račun ugovornih strana, službena osoba oslobađa se odgovornosti za naknadu štete, osim ako je šteta prouzrokovana s namjerom ili iz krajnje nepažnje.

## **Članak 17.**

### **Odgovornost na području kaznenog prava**

1. Ukoliko su službene osobe u obavljanju zadaća u skladu sa ovim Sporazumom na državnom području druge ugovorne strane počinile kazneno djelo ili je na njima ili na njihovu štetu počinjeno kazneno djelo, u svojim pravima i odgovornostima su izjednačena sa službenim osobama druge ugovorne strane.

## **Članak 18.**

### **Službeni tranzit**

1. Službene osobe tijela nadležnih za nadzor državne granice mogu na osnovu dogovora navedenih tijela, prelaziti preko državnog područja druge ugovorne strane u cilju postupanja na vlastitom državnom području, u slučajevima kada do tog dijela državnog područja nije moguć pristup iz vlastite države ili bi takav pristup prouzrokovao velike i nesrazmjerne troškove.
2. Tokom službenog tranzita, službene osobe tijela nadležnih za nadzor državne granice nemaju službenih ovlaštenja.

## **IV. ZAŠTITA PODATAKA**

## **Članak 19.**

### **Zaštita osobnih podataka**

1. Tijela nadležna za nadzor državne granice ugovornih strana uvažavajući načela Konvencije o zaštiti osoba kod automatske obrade osobnih podataka (Strasbourg, 28. siječnja 1981.) i Preporuke broj R 87 (15) Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama koja uređuje zaštitu osobnih podataka u policijskom sektoru (Strasbourg, 17. rujna 1987.), osiguravaju sljedeće uvjete za zaštitu osobnih podataka koje razmjenjuju u okviru suradnje:
  - a) tijelo nadležno za nadzor državne granice koje prima ovakve podatke smije ih uporabljavati samo za svrhe i pod uvjetima koje određuje tijelo nadležno za nadzor državne granice koje ih je poslalo;
  - b) tijelo nadležno za nadzor državne granice koje je primilo ovakve podatke, na zahtjev tijela nadležnog za nadzor državne granice koje je poslalo podatke, izvješćuje ga o obradi tih podataka i o rezultatima njihove obrade;
  - c) osobni se podaci smiju prosljeđivati samo tijelima i organizacijama koja su nadležna za područja koja su predmet suradnje prema ovom Sporazumu na osnovu njihovog posebnog obrazloženja da je prosljeđivanje podataka nužno potrebno i svrhovito. Ovakvi se podaci smiju prosljeđivati drugim tijelima i organizacijama samo uz

- prethodnu pisanu suglasnost tijela nadležnog za nadzor državne granice koje je poslalo podatke;
- d) tijelo nadležno za nadzor državne granice koje je poslalo zahtjevane podatke mora osigurati točnost podataka. Ako bi se pokazalo da su proslijeđeni podaci netočni ili podaci koji se ne smiju otkriti, o tome se odmah obavještava tijelo nadležno za nadzor državne granice koje je primilo podatke, a ono odmah ispravlja netočne podatke ili uništava sve podatke koji su poslani zabunom ili bez suglasnosti;
  - e) na zahtjev pojedinca koji na to ima pravo, moraju mu se obrazložiti svi podaci sadržani o njemu u službenim evidencijama i njihova namjeravana obrada. Što se tiče davanja informacija o osobnim podacima, primjenjuje se unutarnje zakonodavstvo države tijela nadležnog za nadzor državne granice koje je poslalo podatke;
  - f) tijelo nadležno za nadzor državne granice koje je poslalo podatke u skladu sa svojim unutarnjim zakonodavstvom, pritom određuje također i važeće uvjete za njihovo brisanje. Bez obzira na ovo potrebno je izbrisati sve podatke koji se odnose na neku osobu kad više nisu potrebni. Tijelo nadležno za nadzor državne granice koje je poslalo podatke mora biti obaviješteno o brisanju i razlozima za to. U svakom slučaju, svi primljeni osobni podaci uništavaju se odmah nakon prestanka ovog Sporazuma;
  - g) tijela nadležna za nadzor državne granice dužna su voditi evidenciju o slanju, prijemu i brisanju osobnih podataka;
  - h) tijela nadležna za nadzor državne granice moraju osigurati efikasnu zaštitu osobnih podataka i ne smiju te podatke mijenjati ili objavljivati.

## **Članak 20.**

### **Obrada podataka prikupljenih na državnom području druge ugovorne strane**

1. Odredbe ovog poglavlja vrijede i za podatke koji su prikupljeni tokom prekograničnog djelovanja na državnom području druge ugovorne strane u skladu sa ovim Sporazumom. Ove podatke ugovorna strana evidencijama i šalje ih ugovornoj strani na čijem su državnom području bili prikupljeni.
2. Službene osobe koje djeluju na državnom području druge ugovorne strane nemaju neposredni pristup osobnim podacima koje obrađuje druga ugovorna strana.

## **Članak 21.**

### **Naknada štete radi kršenja zaštite podataka**

Ako je pojedinac zbog razmjene podataka prema ovom Sporazumu protupravno oštećen, za naknadu štete je odgovorno tijelo nadležno za nadzor državne granice koje je primilo podatke, u skladu sa svojim unutarnjim zakonodavstvom. U odnosu na oštećenog odgovornost se ne može prenijeti na tijelo nadležno za nadzor državne granice koje je poslalo podatke. Ako tijelo nadležno za nadzor državne granice koje je primilo podatke nadoknadi štetu koja je nastala nepravilnim slanjem podataka, tijelo nadležno za nadzor državne granice koje je poslalo podatke vratit će sredstva u visini isplaćene naknade za štetu.

## **Članak 22.**

### **Odredbe u pogledu tajnosti**

1. Ugovorne strane jamče tajnost svih poslanih podataka koje su označile kao tajne u skladu sa svojim unutarnjim zakonodavstvom.
2. Slanje podataka i opreme u skladu s ovim Sporazumom, moguće je proslijediti trećoj državi samo uz pisanu saglasnost tijela nadležnog za nadzor državne granice ugovorne strane koje je poslalo podatke.

## **V. ZAVRŠNE ODREDBE**

## **Članak 23.**

### **Provedba Sporazuma**

1. Ugovorne strane osnovat će zajedničko koordinacijsko tijelo koje će pratiti provedbu ovog Sporazuma, sastavljeno od predstavnika Ministarstva sigurnosti, Državne granične službe na strani Bosne i Hercegovine i predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva policije na strani Republike Hrvatske.
2. Zajedničko koordinacijsko tijelo sastajat će se po potrebi, a najmanje jedanput godišnje.
3. Zajedničko koordinacijsko tijelo može po potrebi osnovati radnu grupu sastavljenu od stručnjaka tijela nad-

ležnih za nadzor državne granice obje ugovorne strane, u cilju intenziviranja suradnje i razjašnjenja pitanja koja se mogu pojaviti u vezi s provođenjem ovog Sporazuma.

4. Ministarstvo sigurnosti, Državna granična služba na strani Bosne i Hercegovine i Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo policije na strani Republike Hrvatske sklopit će protokole o provođenju članaka 10., 11., 12., 13. i 18. ovog Sporazuma, a mogu, ukoliko je to potrebno, sklopiti i protokol za provedbu drugih u ovom Sporazumu predviđenih oblika suradnje.
5. Nadležna tijela iz stavka 4. ovog članka međusobno se obavještavaju o svim značajnim okolnostima za provedbu ovog Sporazuma.

#### **Članak 24.**

##### **Uticaj ovog Sporazuma na druge sporazume**

1. Ovaj Sporazum ne utiče na postojeća prava i obveze ugovornih strana iz njihovih drugih međunarodnih ugovora.
2. Odredbe ovog Sporazuma ni u čemu ne prejudiciraju utvrđivanje, razgraničenje i označavanje državne granice između ugovornih strana.

#### **Članak 25.**

##### **Rješavanje sporova**

1. Sporove u pogledu provedbe ovog Sporazuma rješavaju: Ministarstvo sigurnosti, Državna granična služba na strani Bosne i Hercegovine, a Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo policije na strani Republike Hrvatske.
2. Ukoliko spor ne mogu riješiti tijela iz stavka 1. ovog članka, spor se rješava diplomatskim putem.

#### **Članak 26.**

##### **Stupanje na snagu, trajanje i prestanak Sporazuma**

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu trideset (30) dana od datuma prijema posljednje pisane obavijesti diplomatskim putem kojom se ugovorne strane međusobno izvještavaju da su ispunjeni uvjeti predviđeni njihovim unutarnjim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog Sporazuma.
2. Ovaj Sporazum sklapa se na neodređeno vrijeme.
3. Svaka ugovorna strana može odmah, djelomično ili u cijelosti, suspendirati primjenu ovog Sporazuma ili je dodatno uvjetovati, pisanom obavijesti drugoj ugovornoj strani, zbog važnih razloga, a posebno zbog zaštite pravnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja. Ugovorne strane će se odmah diplomatskim putem obavijestiti o prestanku svake takve mjere.
4. Svaka ugovorna strana može pisano, diplomatskim putem, otkazati ovaj Sporazum. Otkaz stupa na snagu tri mjeseca od datuma kada druga ugovorna strana primi obavijest o otkazu.

Sastavljeno u ....., dana ..... u dva originalna primjerka, na službenim jezicima Bosne i Hercegovine, bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i na hrvatskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

**Za Vijeće ministara  
Bosne i Hercegovine**

**Za Vladu  
Republike Hrvatske**



### SPORAZUM IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE HRVATSKE O SURADNJI U PREDAJI I PRIHVATU OSOBA KOJIH JE BORAVAK PROTUZAKONIT

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Republike Hrvatske (daljnje u tekstu: ugovorne stranke), u želji da reguliraju prihvata vlastitih državljana, državljana trećih država i osoba bez državljanstva koje su boravile na području ugovorne stranke u suprotnosti sa zakonima ugovornih stranaka,

sporazumjele su se o slijedećem:

#### Članak 1.

Svaka ugovorna stranka prihvatit će bez posebnih formalnosti osobu s područja druge ugovorne stranke za koju se može vjerodostojno dokazati da je državljanin ugovorne stranke.

U slučaju Republike Hrvatske državljanstvo se može utvrditi na osnovu slijedećih dokumenata Republike Hrvatske:

- a) domovnica;
- b) putovnica;
- c) osobna iskaznica

U slučaju BiH državljanstvo se može utvrditi na osnovu slijedećih dokumenata BiH:

- a) uvjerenje o državljanstvu;
- b) putovnica (izdata na osnovu Zakona o putnim ispravama BiH, SG BiH br. 4/97);
- c) osobna karta

#### Članak 2.

Svaka ugovorna stranka primit će natrag osobe koje su granična tijela druge ugovorne stranke preuzela, ako se naknadnom provjerom utvrdi da te osobe nisu imale državljanstvo ugovorne stranke koja ih je prethodno prihvatila.

#### Članak 3.

1. Predaja državljana ugovornih stranaka kojima je zbog bolesti, malodobnosti, odnosno starosti potrebna skrb, treba se prethodno najaviti preko diplomatsko-konzularnih predstavništava ugovornih stranaka.
2. Predaju navedenih osoba potrebno je najaviti najmanje 72 sata prije izvršenja.

#### Članak 4.

Obveza prihvata neće se primjenjivati na državljane ugovornih stranaka koje su u drugoj ugovornoj stranci dobili status privremene zaštite, bez obzira da li su u međuvremenu do stupanja na snagu ovoga sporazuma izgubili taj status ili će im taj status biti oduzet nakon njegova stupanja na snagu, osim onih koji su dobrovoljno napustili područje ugovornih stranaka.

Odredba iz stavka 1. ovoga članka neće se primjenjivati na osobe koje su za vrijeme boravka na području ugovornih stranaka uživali status privremene zaštite, počinili neko kazneno djelo i ako o tome postoji pravomoćna odluka.

#### Članak 5.

1. Ugovorne stranke prihvatit će bez posebnih formalnosti državljane trećih država, koji su na protuzakonit način prešli državnu granicu između ugovornih stranaka u roku od tri dana od dana kada je utvrđeno da je osoba protuzakonito prešla državnu granicu.
2. Ako se prihvata iz stavka 1. ovoga članka odbije zatražiti će se najava prihvata u roku od 72 sata.
3. Najavu predaje uputit će sa strane Republike Hrvatske Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, a sa strane Bosne i Hercegovine Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice.

4. Zamoljena ugovorna stranka mora ugovornoj stranci koja traži prihvrat svoju odluku priopćiti pisanim putem i to u roku od 48 sati koji se eventualno može produžiti na najdulje do 7 dana.

#### **Članak 6.**

Kao dokaz da je državljanin treće države prije protuzakonitog prelaska državne granice boravio na području druge ugovorne stranke, vrijede:

- odluke nadležnih sudova o protuzakonitom prelasku državne granice ugovorne stranke na čijem je području državljanin treće države zatečen;
- službene bilješke nadležnih tijela druge ugovorne stranke na čijem je području državljanin treće države boravio prije prelaska državne granice (vize, pečati graničnih prijelaza, odobrenje boravka itd.);
- službeni spisi nadležnih tijela ugovorne stranke na području koje je državljanin treće države boravio prije protuzakonitog prelaska državne granice (odluke o kažnjavanju);
- računi na ime o izvršenim uslugama, vozne karte, osobne izjave i izjave svjedoka koje je moguće provjeriti odnosno koje nedvojbeno ukazuju na to da je državljanin treće države boravio na području druge ugovorne stranke prije protuzakonitog prelaska državne granice.

#### **Članak 7.**

1. Ugovorne stranke ponovo će prihvatiti državljane trećih država koje su nadležna granična tijela druge ugovorne stranke prethodno prihvatila na temelju članka 5. ovoga Sporazuma, ako se naknadno utvrdi da je državljanin treće države u drugoj ugovornoj stranci u postupku za priznavanje statusa izbjeglice ili se naknadno utvrdi da državljanin treće države nije na protuzakonit način došao s područja druge ugovorne stranke.
2. Ponovni prihvrat je potrebno prethodno najaviti u roku od najmanje 72 sata prije prihvata.
3. Najavu za ponovni prihvrat upućuju ministarstva iz članka 5. stavka 3. ovoga Sporazuma.
4. Ugovorna stranka kojoj je najava upućena postupit će u roku iz članka 5. stavka 4. ovoga Sporazuma.

#### **Članak 8.**

Obveza prihvata predviđena člankom 7. ovoga Sporazuma ne postoji za:

- a) državljane trećih država koje imaju zajedničku granicu s ugovornom strankom koja postavlja zahtjev za prihvrat;
- b) državljane trećih država koje su nakon napuštanja teritorija ugovorne stranke kojoj se podnosi zahtjev za prihvrat ili nakon ulaska na teritorij ugovorne stranke koja podnosi zahtjev za prihvrat dobili od te ugovorne stranke vizu ili dozvolu boravka;
- c) državljane trećih država koji borave više od godinu dana na teritoriju ugovorne stranke koja podnosi zahtjev za prihvrat;
- d) državljane trećih država kojima je ugovorna stranka koja postavlja zahtjev za prihvrat priznala status izbjeglice primjenom Ženevske konvencije od 28. srpnja 1951. godine koja se odnosi na status izbjeglica dopunjena Protokolom iz New Yorka od 31. siječnja 1967. godine, ili status osobe bez državljanstva temeljem Konvencije iz New Yorka od 28. rujna 1954. godine koja se odnosi na status osoba bez državljanstva;
- e) državljane trećih država koje je ugovorna stranka kojoj se postavlja zahtjev za prihvrat već uputila u zemlje porijekla ili u treću državu.

#### **Članak 9.**

Odredbe članka 5., 6. i 7. ovoga Sporazuma sukladno će se primjenjivati i na osobe bez državljanstva.

#### **Članak 10.**

1. Predaja odnosno prihvrat državljanina ugovornih stranaka obavlja se na međunarodnim i međudržavnim graničnim prijelazima ugovornih stranaka.
2. Predaja odnosno prihvrat državljanina trećih država i osoba bez državljanstva obavlja se samo na međunarodnim graničnim prijelazima ugovornih stranaka.

### Članak 11.

Za provedbu ovoga sporazuma ministarstva iz članka 5. stavak 3. ovog Sporazuma posebno će se dogovoriti glede:

- postupka o međusobnom izvještavanju;
- podataka i dokaza potrebnih za prihvata;
- okolnosti u svezi s nedozvoljenim prelaskom granice;
- stručnih dogovora o primjeni ovog sporazuma.

### Članak 12.

Ovaj sporazum ne zadire u unutarnje pravne propise ugovornih stranaka, osobito carinske i devizne propise, prava o priznavanju statusa izbjeglica te izručenja osoba u okviru međunarodne pravne pomoći između ugovornih stranaka.

### Članak 13.

Ovaj Sporazum stupa na snagu po proteku trideset dana od primitka zadnje obavijesti ugovornih stranaka diplomatskim putem u pisanom obliku da su ispunjeni uvjeti propisani unutarnjim zakonodavstvom ugovornih stranaka za stupanje na snagu ovog Sporazuma.

Ovaj sporazum će se primjenjivati privremeno od dana njegova potpisivanja.

Ovaj Sporazum ostaje na snazi neodređeno vrijeme, osim ako ga jedna od ugovornih stranaka ne otkáže diplomatskim putem u pisanom obliku. U tom slučaju ovaj Sporazum prestaje važiti po isteku šest mjeseci od primitka obavijesti o otkazu.

Sastavljeno u Sarajevu dana 27. 07. 2000. u dva (2) izvornika, svaki od njih na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom jeziku, hrvatskom jeziku i srpskom jeziku i na hrvatskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

Za Vijeće ministara  
Bosne i Hercegovine  
**Spasoje Tuševljak, v.r.**

Za Vladu  
Republike Hrvatske  
**Ivica Račan, v.r.**

## ANEKS

### O PROVEDBI SPORAZUMA IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE HRVATSKE O SURADNJI U PREDAJI I PRIHVATU OSOBA KOJIH JE BORAVAK PROTUZAKONIT

#### A

Nadležno tijelo iz ovog Sporazuma sa strane Republike Hrvatske je:

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske,

Odjel za migracije i strance,

tel: 01 37 88 559,

fax: 01 37 88 158,

Nadležno tijelo sa strane Bosne i Hercegovine je:

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

Bosne i Hercegovine,

Musala 9, Sarajevo tel-fax: 206-273, 206-140.

#### B

Prilikom potpisivanja Sporazuma, ugovorne stranke ovom će Aneksu priložiti popis tijela koja će biti zadužena za neposredno izvršenje odredbi Sporazuma.

Uzorke isprava iz članaka 1. st. 2. i 3. ovog Sporazuma ugovorne stranke izmijeniti će do 01. 08. 2000. godine.

#### C

Najava prihvata po mogućnosti sadržavati će slijedeće podatke:

ime i prezime;

datum i mjesto rođenja;

državljanstvo;

osobni dokument;

zadnje prebivalište u domovini;

dan, sat, mjesto i način protuzakonitog prelaska granice;

ako je potrebno opis zdravstvenog stanja i njegu koju to stanje zahtijeva;

prijedlog graničnog prijelaza i vremena prihvata osobe

#### D

Stručnjaci ugovornih stranaka održati će u pravilu dva puta godišnje dogovore o primjeni i eventualnim izmjenama ovog Aneksa.

#### E

Ovaj Aneks privremeno se primjenjuje od dana potpisivanja, a stupa na snagu danom stupanja na snagu Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o suradnji u predaji i prihvatu osoba čiji je boravak protuzakonit.

Sastavljeno u Sarajevu, dana 27.07.2000. godine, u dva (2) izvornika, svaki od njih na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom jeziku, hrvatskom jeziku i srpskom jeziku i na hrvatskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

Za Vijeće ministara  
Bosne i Hercegovine  
**Spasoje Tuševljak, v.r.**

Za Vladu  
Republike Hrvatske  
**Ivica Račan, v.r.**

## PRILOG 9

### UGOVOR IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE HRVATSKE O SURADNJI I MEĐUSOBNOJ POMOĆI U CARINSKIM PITANJIMA

**Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska**, (u daljnjem tekstu: ugovorne stranke),

**Uzimajući u obzir** važnost dobrih trgovačkih odnosa između ugovornih stranaka i želeći dati svoj doprinos skladnom razvitku tih odnosa,

**Imajući u vidu** da povrede carinskih propisa štete ekonomskim, fiskalnim, socijalnim i trgovačkim interesima ugovornih stranaka uključujući i entitete (Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska),

**Imajući u vidu** važnost pravilnog utvrđivanja i naplate carine, poreza, taksu i pristojbi pri uvozu i izvozu robe, kao i pravilne primjene mjera zabrane, ograničenja i kontrole,

**Uvjere** da su naponi uloženi protiv povreda carinskih propisa i aktivnosti za pravilnu naplatu carina, poreza, taksu i pristojbi puno efikasniji uz usku suradnju njihovih carinskih službi,

**Vodeći računa** o međunarodnim konvencijama koje podstiču bilateralnu suradnju, kao i o preporuci Vijeća za carinsku suradnju o međusobnoj administrativnoj pomoći od 5. prosinca 1953. godine,

**Vodeći računa** o odredbama Jedinstvene konvencije o opojnim drogama iz 1961. godine, Protokolu o izmjenama Jedinstvene konvencije o opojnim drogama iz 1961. godine (1972. godine), Konvencije o psihotropnim tvarima iz 1971. godine, kao i Konvencije Ujedinjenih naroda protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih tvari iz 1988. godine,

Sporazumjele su se kako slijedi

#### I - OPĆE ODREDBE

##### Članak 1. Definicije

Za potrebe ovog ugovora:

- a) "Carinski propisi" znače zakone i podzakonske akte koje donose Republika Hrvatska i BiH te njezini Entiteti, kojima se regulira uvoz, izvoz, provoz robe i svi drugi carinski postupci uključujući utvrđivanje carinskih pristojbi, mjere zabrane, ograničenja i kontrole;
- b) "Carinska služba" znači Ministarstvo financija Carinska uprava za Republiku Hrvatsku; te u BiH na području Federacije Federalna carinska uprava i Republička uprava carina Republike Srpske na području Republike Srpske;
- c) "Prekršaj" znači svaku povredu, te pokušaj povrede carinskih propisa;
- d) "Služba tražiteljica" znači nadležnu carinsku službu ugovorne stranke koja podnosi zahtjev za pomoć u carinskim pitanjima ili koja prima takvu pomoć;
- e) "Zatražena služba" znači nadležnu carinsku službu ugovorne stranke koja prima zahtjev za pomoć u carinskim pitanjima ili daje takvu pomoć;
- f) "Osobni podaci" su svi podaci koji se odnose na identificiranu osobu ili osobe koje se mogu identificirati.

##### Članak 2. Obveze iz međunarodnih ugovora

Ovaj ugovor ne utječe na prava i obveze ugovornih stranaka koje proizilaze iz drugih bilateralnih i multilateralnih međunarodnih ugovora kojih su one stranke ili kojih će postati stranke.

## II - CARINSKA SURADNJA

### Članak 3.

#### Obuhvat carinske suradnje

1. Carinske službe utvrđene člankom I.b) ovog ugovora, u skladu s odredbama iz ovog ugovora će:
  - a) razvijati suradnju u svrhu istraživanja, razvoja i testiranja novih carinskih postupaka, obuke i razmjene osoblja te u vezi s drugim pitanjima koja mogu zahtijevati njihove zajedničke napore; i
  - b) nastojati pojednostaviti, uskladiti i kompjuterizirati carinske postupke uzimajući u obzir postignuća do kojih su već došle međunarodne organizacije koje se bave carinskim pitanjima.
2. Carinska suradnja obuhvaća:
  - a) razmjenu stručnih, naučnih i tehničkih podataka koji su vezani uz carinske propise;
  - b) razmjenu podataka o poduzetim radnjama s trećim zemljama u vezi s pružanjem stručne pomoći, u svrhu njegov unapređivanja.

## III - UZAJAMNA POMOĆ

### Članak 4.

#### Obuhvat pomoći

1. Carinske službe utvrđene člankom I.b) ovog ugovora, će u skladu sa ovim ugovorom:
  - a) pružati pomoć jedna drugoj kako bi se osiguralo da se carinski propisi provode na odgovarajući način, naročito sprečavanjem, otkrivanjem i istraživanjem radnji kojima se vrši povreda carinskih propisa;
  - b) pružiti pomoć jedna drugoj kako bi na zahtjev dostavile podatke koji bi se koristili prilikom provođenja carinskih propisa.
2. Pomoć u vezi s carinskim pitanjima, kako se predviđa ovim ugovorom, neće utjecati na uzajamnu pomoć u vezi s kriminalnim radnjama. Ona ne obuhvaća podatke koji su prikupljeni primjenom ovlaštenja na zahtjev sudskog tijela, osim ukoliko to tijelo ne da svoju suglasnost.
3. Pomoć također obuhvaća:
  - a) razmjenu podataka i iskustva prilikom provođenja te korištenja opreme za otkrivanje;
  - b) tehnike nadzora nad provođenjem propisa što može biti korisno za izbjegavanje povrede propisa, a naročito tehnička sredstva za koja se utvrdi da su korisna za izbjegavanje takvih povreda, i
  - c) zapažanja i analize koje proizilaze iz primjene novih tehnika nadzora provođenja propisa.

### Članak 5.

#### Pružanje pomoći na zahtjev

1. Na zahtjev službe tražiteljice, zatražena služba dostavlja sve relevantne podatke kako bi omogućila carinskoj službi tražiteljici pravilnu primjenu carinskih propisa, uključujući podatke koji se odnose na radnje koje su uočene ili planirane, a koje predstavljaju ili bi mogle predstavljati povredu takvih propisa.
2. Na zahtjev službe tražiteljice, zatražena služba obavještava da li je roba koja je izvezena s područja jedne ugovorne stranke pravovaljano uvezena na područje druge ugovorne stranke, navodeći, gdje je to prikladno, carinski postupak koji se primjenjuje na takvu robu.
3. Na zahtjev službe tražiteljice, zatražena služba će poduzeti, u okviru svojih nadležnosti, potrebne mjere za osiguranje nadzora nad:
  - a) fizičkim i pravnim osobama za koje se osnovano sumnja da vrše ili bi mogle izvršiti povredu carinskih propisa na području koje je u nadležnosti službe tražiteljice;
  - b) mjestom gdje je roba uskladištena na takav način da to daje osnovu za sumnju da je takva roba namijenjena za radnje kojima se vrši povreda carinskih propisa;
  - c) prometom robe koja je prijavljena, a za koje se zna ili sumnja da su predmet carinskih prekršaja; i
  - d) prijevoznim sredstvima za koje se osnovano sumnja da se koriste, da su bila korištena ili bi se mogla koristiti za

radnje kojima se vrši povreda carinskih propisa.

## **Članak 6.**

### **Spontana suradnja**

1. Ugovorne stranke će u okviru svojih nadležnosti, jedna drugoj pružiti pomoć ako to smatraju potrebnim za pravilnu primjenu carinskih propisa, posebno kada pribavljaju podatke koje se odnose na:
  - a) postupke kojima se vrše povrede takvih propisa i koje bi mogle biti od značaja za drugu ugovornu stranku;
  - b) nova sredstva i načine koji se uporabljavaju za izvršenje takvih postupaka; i
  - c) robu za koju je poznato da je predmet postupaka kojima se vrši povreda carinskih propisa.

## **Članak 7.**

### **Dostavljanje i saopćavanje**

1. Na zahtjev službe tražiteljice, zatražena carinska služba će u skladu sa svojim unutarnjim zakonodavstvom, poduzeti sve potrebne mjere u cilju:
  - dostave svih dokumenata;
  - saopćavanje svih odluka, fizičkoj ili pravnoj osobi sa prebivalištem ili sjedištem na njenom području, koje su obuhvaćene ovim ugovorom. U tom slučaju, primjenjuju se odredbe iz članka 8. stavka 3.

## **Članak 8.**

### **Oblik i sadržaj zahtjeva za pružanje pomoći**

1. Zahtjevi koji se podnose u skladu s ovim ugovorom bit će u pisanom obliku. Dokumentacija potrebna za udovoljavanje takvim zahtjevima prilaže se zahtjevima. Kada je to potrebno zbog hitnosti postupka, mogu se prihvatiti i usmeni zahtjevi, koji se moraju bez odgađanja potvrditi u pisanom obliku.
2. Zahtjevi koji proizilaze iz stavka 1. ovog članka sadržavat će slijedeće podatke:
  - a) naziv službe tražiteljice;
  - b) zahtijevano postupanje;
  - c) predmet i razlog zahtjeva;
  - d) zakone, propise i druge pravne osnove;
  - e) što točnije i opsežnije podatke o fizičkim i pravnim osobama koje su predmet istrage; i
  - f) sažetak relevantnih činjenica i već provedenih ispitivanja, osim u slučajevima predviđenim člankom 7.
3. Zahtjev se podnosi na službenim jezicima ugovornih stranaka ili drugom jeziku prihvatljivom za carinske službe.
4. U slučaju da zahtjev ne odgovara propisanim uvjetima, može se zatražiti njegov ispravak ili dopuna, a pri tome se ipak mogu poduzeti privremene mjere osiguranja.

## **Članak 9.**

### **Postupanje po zahtjevu**

1. Da bi se postupilo u skladu sa zahtjevom za pružanje pomoći, zatražena služba, u suradnji s drugim nadležnim tijelima u slučajevima kada ne može sama postupati, provodi postupak tako da:
  - dostavlja podatke koje već posjeduje;
  - provodi odgovarajuće istrage;
  - organizira da se istrage provedu.
2. Postupak na osnovu zahtjeva za pružanje pomoći provodi se u skladu sa zakonom, propisima i drugim aktima koji se primjenjuju na području koje je u nadležnosti zatražene službe.
3. Pravovaljano ovlašteni carinski službenik koji radi na području ugovorne stranke može, uz suglasnost carinske službe koja je nadležna za područje te ugovorne stranke i poštujući uvjete koje je ona odredila, pribaviti od zatražene službe podatke koji se odnose na radnje kojima su prekršeni carinski propisi i koji su potrebni

službi tražiteljici u smislu ovog ugovora.

4. Carinski službenik koji radi na području ugovorne stranke može uz suglasnost carinske službe koja radi na području druge ugovorne stranke i poštujući uvjete koje ona odredi, biti prisutan pri istrazi koju provodi ta ugovorna stranka.

#### **Članak 10.**

##### **Oblik saopćavanja podataka**

1. Zatražena služba priopćiti će rezultate istrage službi tražiteljici u obliku dokumenata, ovjerenih kopija dokumenata, izvještaja i slično, te po potrebi usmeno.
2. Dokumente, predviđene stavkom 1., ovog članka mogu zamjeniti kompjuterizirani podaci u bilo kojem obliku sačinjeni za istu svrhu, pri čemu je potrebno dostaviti i sve obavjesti neophodne za tumačenje ili korištenje takvih kompjuterskih podataka.

#### **Članak 11.**

##### **Iznimke od obveze pružanja pomoći**

1. Zatražena služba može djelimično ili u potpunosti odbiti pružanje pomoći koja se predviđa ovim ugovorom ako bi to:
  - a) uzrokovalo povredu suvereniteta Republike Hrvatske ili Bosne i Hercegovine uključujući njene entitete (Federacija BiH i Republika Srpska);
  - b) uzrokovalo povredu javnog reda, sigurnosti i drugih temeljnih interesa, a naročito u slučajevima iz članka 12. točka 2.
2. U slučajevima kada služba tražiteljica zahtijeva pomoć, koju ona sama ne bi mogla pružiti ukoliko bi to od nje zatražila carinska služba druge ugovorne stranke, na ovu će okolnost upozoriti u svojem zahtjevu. U tom slučaju zatražena služba donijeti će odluku o tome da li udovoljiti takvom zahtjevu.
3. Prije nego što odbije pružanje pomoći, zatražena služba razmatra može li se pomoć pružiti pod uvjetima i okolnostima koje smatra neophodnim. Ako služba tražiteljica prihvati pomoć pod takvim uvjetima i okolnostima, ona postupa u skladu sa njima.
4. Ukoliko se zahtjevu za pomoć ne može udovoljiti, služba tražiteljica će biti bez odgađanja obaviještena o razlozima odbijanja pružanja pomoći.

#### **Članak 12.**

##### **Razmjena i povjerljivost podataka**

1. Svi podaci koji se dostavljaju bilo u kojem obliku, u skladu s ovim ugovorom, imaju povjerljivi i ograničeni karakter, zavisno o zakonima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj i BiH, uključujući njene Entitete (Federacija BiH i Republika Srpska). Takvi podaci su obuhvaćeni obvezom čuvanja službene tajne i moraju se štiti u skladu s odgovarajućim zakonima koji su na snazi na području koje je pod nadležnošću carinske službe koja prima zahtjev.
2. Osobni podaci mogu se razmijeniti samo u slučajevima kada carinska služba koja podnosi zahtjev poduzima zaštitne radnje za takve podatke na način koji je približno identičan onome koji se primjenjuje na taj slučaj na području na kojem nadležnost ima carinska služba koja dostavlja takve podatke.
3. Dobiveni podaci koriste se isključivo u svrhe predviđene ovim ugovorom. U slučaju da carinska služba koja radi na području jedne ugovorne stranke zatraži takve podatke radi njihovog korištenja u drugu svrhu, mora zatražiti prethodnu pisanu suglasnost carinske službe koja dostavlja podatke. Takvo korištenje podataka podliježe svim ograničenjima koje propiše ta služba.
4. Točka 3. ne spriječava korištenje podataka u sudskim, prekršajnim, upravnim i drugim postupcima koji se naknadno pokreću zbog povreda carinskih propisa. Nadležna služba koja je dostavila takve podatke mora biti obaviještena o njihovom korištenju.
5. Nadležne službe koje rade na području ugovornih stranaka mogu u svojem zapisniku o zatečenom stanju i izvještajima, kao i u postupcima i prijavama, koristiti podatke i dokumentaciju kao dokaz, uzimajući u obzir odredbe ovog ugovora.



### **Članak 13.**

#### **Vještaci i svjedoci**

1. Carinska služba, na osnovu zahtjeva, može ovlastiti svoje službenike da vještače ili svjedoče u sudskim ili upravnim postupcima u vezi s predmetima koji su obuhvaćeni ovim ugovorom i koji su u nadležnosti carinske službe, te da podnesu dokaze, isprave ili njihove ovjerene prijepise koji su potrebni u postupku. U zahtjevu treba jasno biti naznačeno u kojem predmetu i u kojem svojstvu se službenik pojavljuje.
2. Službenik od kojeg se traži svjedočenje ili vještačenje može to odbiti, ukoliko na to ima pravo ili obvezu prema zakonima jedne ili druge ugovorne stranke.

### **Članak 14.**

#### **Troškovi**

Carinske službe ugovornih stranaka odustat će od prava na povrat troškova, nastalih izvršenjem ovog ugovora, osim troškova isplaćenih svjedocima, naknada isplaćenih vještacima, te troškova prevoditelja, koji nisu državni službenici.

## **IV - ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Članak 15.**

#### **Zajednička komisija**

1. Radi provođenja ovog ugovora, osniva se Zajednička komisija, koja se sastoji od predstavnika nadležnih ministarstava ugovornih stranaka i carinskih službi iz članka 1. točke b).
2. Zajednička komisija sastajat će se prema potrebi, a najmanje jednom godišnje, i to naizmjenično kod jedne ili druge ugovorne stranke. Svaka od ugovornih stranaka može zahtijevati održavanje sastanaka. Zajednička komisija postupat će na temelju konsenzusa.
3. Zajednička komisija vodi brigu o ispravnom provođenju ovog ugovora i pitanjima koja proizlaze iz njegove primjene. Osnovni zadaci Zajedničke komisije su slijedeći:
  - a) praćenje napretka carinske suradnje u skladu sa ovim ugovorom;
  - b) razmjena mišljenja o pitanjima od obostranog interesa u vezi sa carinskom suradnjom;
  - c) predlaganje rješenja u svrhu pomoći pri postizanju ciljeva koji su navedeni u ovom ugovoru.
4. Zajednička komisija donosi Poslovnik o svom radu.

### **Članak 16.**

#### **Provođenje**

1. Provođenje ovog ugovora povjereno je carinskim službama iz članka 1. točke b). Carinske službe će se dogovoriti o načinima provođenja Ugovora.
2. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH pomaže Carinskoj upravi Republike Hrvatske u slučaju kada nije jasno kojoj od Carinskih uprava u određenom Entitetu treba proslijediti zahtjev.
3. Carinske službe nastojat će suglasno riješiti svaki problem ili sumnju nastalu u tumačenju ili primjeni ovog ugovora. Sporovi za koje se ne pronađe rješenje riješit će se diplomatskim putem.

### **Članak 17.**

#### **Izmjene i dopune**

Ugovorne stranke mogu, uz obostranu saglasnost, u bilo kojem trenutku izmijeniti ili dopuniti ovaj ugovor.

### **Članak 18.**

#### **Područje primjene**

Odredbe ovog ugovora primjenjuju se na carinskom području ugovornih stranaka.

## Članak 19.

### Stupanje na snagu i trajanje

1. Ovaj ugovor stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon dana prijema posljednje obavijesti kojom ugovorne stranke izvještavaju jedna drugu, u pisanom obliku, diplomatskim putem o ispunjenju uvjeta predviđenih nacionalnim zakonodavstvima za njegovo stupanje na snagu.
2. Ovaj ugovor sklapa se na određeno vrijeme od pet godina. Nakon tog ugovor se produžava svake godine, osim ako bilo koja ugovorna stranka ne dostavi pismenu obavijest, diplomatskim putem, o otkazu Ugovora šest mjeseci prije isteka roka tekućeg razdoblja.

U potvrdu navedenoga, ovlašteni predstavnici potpisali su ovaj ugovor.

Sastavljeno u Sarajevu, dana 27.07.2000. godine u dva originala, na službenim jezicima Bosne i Hercegovine bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i na hrvatskom jeziku, od kojih je svaki jednako vjerodostojan.

Za Vijeće ministara  
Bosne i Hercegovine  
**Spasoje Tuševljak, v.r.**

Za Vladu  
Republike Hrvatske  
**Ivica Račan, v.r.**

## UGOVOR IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE O CARINSKOJ SURADNJI I UZAJAMNOJ POMOĆI

**Bosna i Hercegovina i Savezna Republika Jugoslavija** (u daljnjem tekstu: ugovorne strane),

Uzimajući u obzir značaj dobrih trgovačkih odnosa između ugovornih strana i želeći dati svoj doprinos skladnom razvoju tih odnosa,

Imajući u vidu da kršenje carinskih propisa nanosi štetu ekonomskim, fiskalnim, socijalnim i trgovačkim interesima ugovornih strana uključujući i entitete (Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska),

Imajući u vidu značaj pravilnog utvrđivanja i naplate carine, poreza, taksi i dažbina pri uvozu i izvozu, kao i pravilne primjene mjera zabrane, ograničenja i kontrole,

Uvjereni da su napori u sprječavanju kršenja carinskih propisa i aktivnosti za pravilnu naplatu carine, poreza, taksi i dažbina, mnogo efikasniji uz tijesnu suradnju njihovih carinskih službi,

Vodeći računa o međunarodnim konvencijama kojima se podstiče bilateralna suradnja, kao i o Preporuci Vijeća za carinsku suradnju o uzajamnoj administrativnoj pomoći od 5. prosinca, 1953. godine,

Vodeći računa o odredbama Jedinstvene konvencije o opojnim drogama iz 1961. godine, Protokola o izmjenama Jedinstvene konvencije o opojnim drogama iz 1961. godine (1972. godine), Konvencije o psihotropnim supstancama iz 1971. godine, kao i konvencije Ujedinjenih naroda protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci iz 1988. godine;

Suglasile su se o slijedećem:

### I – OPĆE ODREDBE

#### Definicije

#### Članak 1.

U svrhe ovog ugovora:

- a) "carinski propisi" znače zakone i podzakonske akte koje donose Savezna Republika Jugoslavija i BiH i njeni entiteti, kojima se regulira uvoz, izvoz, provoz robe i svi drugi carinski postupci, uključujući utvrđivanje carinskih dažbina, mjere zabrane, ograničenja i kontrole;
- b) "carinska služba" znači u Saveznoj Republici Jugoslaviji, Savezna uprava carina, a u Bosni i Hercegovini na području Federacije Federalna carinska uprava i Republička uprava carina Republike Srpske na području Republike Srpske;
- c) "carinski prekršaj" znači svaki prekršaj ili pokušaj prekršaja carinskih propisa i deviznih propisa čiju primjenu prate carinske službe;
- d) "carinska služba molitelj" znači nadležna carinska služba ugovorne strane koja podnosi zahtjev za pružanje pomoći u carinskim pitanjima ili koja prima takvu pomoć;
- e) "zamoljena carinska služba" znači nadležna carinska služba ugovorne strane kojoj je upućen zahtjev za pružanje pomoći u carinskim pitanjima ili koja pruža takvu pomoć;
- f) "osobni podaci" znači svi podaci koji se odnose na identificiranu osobu ili na osobu koja se može identificirati.

#### Obveze iz međunarodnih ugovora

#### Članak 2.

Ovaj ugovor ne utječe na prava i obveze ugovornih strana koje proizilaze iz drugih bilateralnih ili multilateralnih međunarodnih ugovora čije su one strane ili čije će strane postati.

## II – CARINSKA SURADNJA

### Predmet suradnje

#### Članak 3.

1. Carinske službe utvrđene člankom 1.b) ovog ugovora, u skladu sa odredbama iz ovog ugovora, će:
  - a) razvijati suradnju u cilju proučavanja, razrade, ispitivanja i provođenja novih carinskih postupaka, obuke kadrova, razmjene stručnjaka, kao i drugim pitanjima koja mogu da se pojave u njihovom radu;
  - b) nastojati da pojednostave, usklade svoje carinske postupke, usavrše carinsku tehniku (kompjuterizuju carinske postupke), uzimajući u obzir dostignuća do kojih su došle međunarodne organizacije koje se bave carinskim pitanjima.
2. Carinska suradnja obuhvaća:
  - a) razmjenu stručnih, naučnih i tehničkih podataka u vezi sa carinskim propisima;
  - b) razmjenu podataka o preduzetim radnjama s trećim zemljama vezano za pružanje stručne pomoći u cilju njenog unaprijeđenja.

## III – UZAJAMNA POMOĆ

### Djelokrug uzajamne pomoći

#### Članak 4.

1. U skladu sa odredbama ovog ugovora, carinske službe utvrđene člankom 1.b) ovog ugovora, će:
  - a) uzajamno pružati pomoć radi osiguranja pravilne primjene carinskih propisa, posebno u sprječavanju, otkrivanju i istrazi kršenja carinskih propisa;
  - b) na zahtjev, uzajamno pružiti pomoć u davanju obavještenja koja se koriste u svrhe primjene carinskih propisa.
2. Pomoć u carinskim pitanjima, predviđena ovim ugovorom, neće utjecati na uzajamnu pomoć u vezi sa kaznenim radnjama. Ona ne obuhvaća podatke koji su prikupljeni na osnovu ovlaštenja, a na zahtjev sudskog organa, osim ukoliko taj organ ne da svoju suglasnost.
3. Pomoć također obuhvaća:
  - a) razmjenu podataka i iskustava u korištenju opreme za otkrivanje;
  - b) razmjenu informacija o metodama nadzora nad primjenom propisa, što može biti od koristi u sprječavanju kršenja propisa, a posebno o tehničkim sredstvima za koja se utvrdi da su korisna u sprječavanju kršenja propisa; i
  - c) razmjenu podataka o zapažanjima i rezultatima analiza primjene novih načina nadzora nad primjenom propisa.

### Pružanje pomoći na zahtjev

#### Članak 5.

1. Na zahtjev carinske službe molitelja, zamoljena carinska služba dostavlja sve relevantne podatke kako bi omogućila carinskoj službi molitelja pravilnu primjenu carinskih propisa, uključujući i podatke koji se odnose na uočene ili planirane radnje, a koje predstavljaju ili bi mogle da predstavljaju povredu carinskih propisa.
2. Na zahtjev carinske službe molitelja, zamoljena carinska služba dostavlja informacije o tome da li je roba koja je izvezena sa područja jedne ugovorne strane propisno uvezena na područje druge ugovorne strane, navodeći, kada je to moguće, carinski postupak koji je proveden nad robom.
3. Na zahtjev carinske službe molitelja, zamoljena carinska služba će, u okviru svojih nadležnosti, preduzeti potrebne mjere nadzora nad:
  - a) fizičkim i pravnim osobama, za koje se osnovano sumnja da krše ili da bi mogla da prekrše carinske propise koji važe na području koje je u nadležnosti carinske službe molitelja;
  - b) mjestima gdje je roba uskladištena na takav način da izaziva sumnju da je roba namijenjena za radnje kojima se krše carinski propisi;
  - c) prometom robe za koju se zna ili sumnja da je predmet carinskih prekršaja;

- d) prijevoznim sredstvima za koja se sumnja da se koriste, ili da su se koristila ili da bi mogla da se koriste prilikom kršenja carinskih propisa.

### **Samoinicijativna suradnja**

#### **Članak 6.**

Ugovorne strane će, u okviru svoje nadležnosti, uzajamno, samoinicijativno pružati pomoć za pravilnu primjenu carinskih propisa, a naročito kada se radi o podacima koji se odnose na:

- a) postupke kojima se krše carinski propisi i koji bi mogli biti od značaja za drugu ugovornu stranu;
- b) nova sredstva i metode koji se koriste prilikom kršenja carinskih propisa; i
- c) robu za koju se zna da je predmet nezakonitog prometa.

### **Dostavljanje i obavještanje**

#### **Članak 7.**

1. Na zahtjev carinske službe molitelja, zamoljena carinska služba će, u skladu sa svojim unutarnjim zakonodavstvom, preduzeti sve potrebne mjere u cilju:
  - a) dostavljanja traženih dokumenata i podataka;
  - b) dostavljanja obavještenja fizičkim osobama sa prebivalištem ili pravnim osobama sa sjedištem na njenom području, o svim rješenjima donesenim u skladu sa ovim ugovorom. U tom slučaju, primjenjuju se odredbe članka 8. stavak 3.

### **Oblik i sadržaj zahtjeva za pružanje pomoći**

#### **Članak 8.**

1. Zahtjevi sačinjeni na osnovu ovog ugovora podnose se u pisanom obliku. Uz zahtjev se prilažu i dokumenti neophodni da bi se zahtjevu udovoljilo. Ako je to potrebno zbog hitnosti slučaja, mogu da se prihvate i usmeni zahtjevi, ali oni moraju odmah da se pismeno potvrde.
2. Zahtjevi iz stavka 1. ovog članka sadrže slijedeće podatke:
  - a) naziv carinske službe molitelja;
  - b) koje se mjere zahtijevaju;
  - c) predmet i razlog zahtjeva;
  - d) koji se zakoni, propisi i drugi zakonski elementi primjenjuju;
  - e) što tačnije i podrobnije podatke koji se odnose na predmetni postupak;
  - f) kratak pregled relevantnih činjenica i već provedenih ispitivanja, osim u slučajevima navedenim u članku 7.
3. Zahtjev se podnosi na službenim jezicima ugovornih strana ili na nekom drugom jeziku koji je prihvatljiv za carinske službe.
4. Ako zahtjev ne ispunjava propisane uvjete, može se zatražiti njegova ispravka ili dopuna, što neće utjecati na preduzimanje privremenih mjera osiguranja.

### **Postupanje po zahtjevu**

#### **Članak 9.**

1. Ako zamoljena carinska služba ne može sama da udovolji zahtjevu za pružanje pomoći ona će, u suradnji sa drugim nadležnim organima, postupati na slijedeći način:
  - dostavit će podatke sa kojima već raspolaže;
  - provest će odgovarajuće istrage;
  - organizirati će da se provedu istrage
2. Postupak na osnovu zahtjeva za pružanje pomoći ostvaruje se u skladu sa zakonom, propisima i drugim aktima koji se primjenjuju na području koje je u nadležnosti zamoljene carinske službe.
3. Posebno ovlašteni carinski službenik koji radi na području jedne ugovorne strane može, uz suglasnost ca-

rinske službe druge ugovorne strane i uz poštovanje uvjeta koje je ona odredila, da pribavi od zamoljene carinske službe podatke u vezi sa radnjama kojima su prekršeni carinski propisi i koji su potrebni carinskoj službi molitelja, u skladu sa ovim ugovorom.

4. Carinski službenik koji radi na području ugovorne strane može, uz suglasnost carinske službe druge ugovorne strane i uz poštovanje uvjeta, koje ona odredi, da bude prisutan u toku istrage koju ta ugovorna strana provodi.

#### **Oblik priopćavanja podataka**

##### **Članak 10.**

1. Zamoljena carinska služba priopćit će rezultate istrage carinskoj službi molitelja u obliku dokumenata, ovjerenih kopija dokumenata, izvještaja i slično, a po potrebi i usmeno.
2. Dokumenti navedeni u stavku 1. ovog članka mogu se zamijeniti kompjuterizovanim informacijama koje su predane u iste svrhe, u bilo kom obliku. Istovremeno treba da se pruže i sve informacije neophodne za tumačenje ili korištenje tih informacija.

#### **Izuzeci od obveze pružanja pomoći**

##### **Članak 11.**

1. Zamoljena carinska služba može potpuno ili djelimično da odbije da pruži pomoć predviđenu ovim ugovorom ako smatra da to:
  - a) može da nanese štetu suverenitetu Savezne Republike Jugoslavije ili BiH, uključujući njene entitete (Federacija BiH i Republika Srpska);
  - b) može da nanese štetu javnom redu, sigurnosti i drugim javnim i osobnim pravima, osim u slučajevima iz članka 12. točka 2.
2. Ukoliko carinska služba molitelja zatraži pomoć, koju ona sama ne bi mogla da pruži, da to od nje zahtijeva carinska služba druge ugovorne strane, ona će tu činjenicu da navede u zahtjevu. U tom će slučaju zamoljena carinska služba odlučiti da li će da udovolji zahtjevu.
3. Prije nego što zamoljena carinska služba odbije da pruži pomoć ona će razmotriti mogućnost da pruži pomoć pod određenim uvjetima i okolnostima za koje smatra da su potrebni. Ako carinska služba molitelja prihvati pomoć pod takvim uvjetima, ona postupa u skladu sa njima.
4. Ako se zahtjevu za pružanje pomoći ne može udovoljiti, o tome se odmah obavještava carinska služba molitelja, uz navođenje razloga zašto je pomoć odbijena.

#### **Razmjena podataka i njihova tajnost**

##### **Članak 12.**

1. Svi podaci koji se, u skladu sa ovim ugovorom, dostavljaju u bilo kom obliku, smatrat će se povjerljivim i ograničenog karaktera, u zavisnosti od propisa koji se primjenjuju u Saveznoj Republici Jugoslaviji i u BiH uključujući njene entitete (Federacija BiH i Republika Srpska). Tim podacima bit će pružena zaštita u pogledu povjerljivosti i službene tajne u skladu sa zakonima koji su na snazi na području koje je u nadležnosti carinske službe koja prima zahtjev.
2. Osobni podaci mogu da se razmijene samo ako carinska služba koja podnosi zahtjev preduzima približno iste mjere zaštite tih podataka kao i carinska služba koja ih dostavlja.
3. Podaci koji se dobiju koriste se isključivo u svrhe predviđene ovim ugovorom. Carinska služba jedne ugovorne strane može da upotrijebi tražene podatke i u druge svrhe, ukoliko prije toga zatraži pismenu suglasnost carinske službe koja ih dostavlja. Podaci će se upotrijebiti u skladu sa ograničenjima koja propiše ta služba.
4. Točka 3. ovog članka ne sprječava da se podaci koriste u sudskim, prekršajnim, upravnim i drugim postupcima, koji se naknadno pokrenu zbog kršenja carinskih propisa. Carinska služba koja je dostavila takve podatke, mora biti obaviještena o njihovoj uporabi, u te svrhe.
5. Carinske službe iz članka 1. ovog ugovora mogu u svojim zapisnicima i izvještajima, kao i u postupcima i prijavama, da koriste podatke i dokumentaciju kao dokaz, uzimajući u obzir odredbe ovog ugovora.

## **Eksperti i svjedoci**

### **Članak 13.**

1. Carinska služba, na osnovu zahtjeva, može ovlastiti svoje službenike, da se pojave u svojstvu eksperata ili svjedoka u sudskim ili upravnim postupcima, koji su u vezi sa slučajevima, koji su obuhvaćeni ovim ugovorom i koji su u nadležnosti carinske službe, kao i da podnesu dokaze, isprave ili njihove ovjerene kopije, koji su potrebni u toku postupka. U zahtjevu se mora jasno naznačiti po kom slučaju i u kom svojstvu službenik treba da se pojavi.
2. Službenik od koga se traži svjedočenje ili vještačenje može to odbiti, ukoliko na to ima pravo ili obvezu prema zakonima jedne ili druge ugovorne strane.

## **Troškovi**

### **Članak 14.**

Carinske službe ugovornih strana neće potraživati naknadu troškova nastalih primjenom ovog ugovora, osim troškova angažiranja eksperata, svjedoka i prevoditelja, koji nisu državni službenici.

## **IV – ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Mješovita komisija**

#### **Članak 15.**

1. Radi provođenja ovog ugovora, osniva se Mješovita komisija, sastavljena od predstavnika carinskih službi ugovornih strana, iz članka 1. točke b).
2. Mješovita komisija će se sastajati po potrebi, a najmanje jednom godišnje, naizmjenično, na području jedne ili druge ugovorne strane. Svaka ugovorna strana može da zatraži održavanje sastanka. Mješovita komisija će postupati na osnovu konsenzusa.
3. Mješovita komisija vodi brigu o tome da li se Ugovor provodi na propisan način, kao i o pitanjima koja proisteknu iz njegove primjene. Osnovni zadaci Mješovite komisije su slijedeći:
  - a) da prati napredak carinske suradnje u skladu sa ovim ugovorom;
  - b) razmjena mišljenja o pitanjima od zajedničkog interesa za carinsku suradnju;
  - c) da predlaže rješenja za pružanje pomoći u postizanju ciljeva, koji su navedeni u ovom ugovoru.
4. Mješovita komisija donosi svoj Poslovnik o radu.

### **Provođenje Ugovora**

#### **Članak 16.**

1. Za provođenje ovog ugovora nadležne su carinske službe iz članka 1. točka b). Carinske službe će se dogovoriti o načinu provođenja Ugovora.
2. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH pružit će pomoć Saveznoj upravi carina Savezne Republike Jugoslavije, u slučajevima kada dođe do nejasnoća kojoj carinskoj upravi u entitetima treba uputiti zahtjev.
3. Carinske službe će nastojati da dogovorom riješe svaki problem ili nejasnoću, koja može da nastane u vezi sa tumačenjem i provođenjem odredbi ovog ugovora. Svi sporovi za koje se ne nađe rješenje, riješit će se diplomatskim putem.

### **Izmjene i dopune**

#### **Članak 17.**

Ugovorne strane mogu, uz uzajamnu suglasnost, u bilo kom trenutku da izmijene i dopune ovaj ugovor.

## Područje primjene

### Članak 18.

Ugovor se primjenjuje na carinskom području ugovornih strana.

### Stupanje na snagu i prestanak važenja

### Članak 19.

1. Ugovor stupa na snagu prvog dana od dana prijema posljednjeg obavještenja kojim ugovorne strane obavještavaju jedna drugu, pisano, diplomatskim putem, da su ispunjeni svi nacionalni zakonski uvjeti za njegovo stupanje na snagu.
2. Ugovor je zaključen na određen rok od pet godina. Po isteku tog roka, važnost Ugovora se produžava svake godine, osim ukoliko jedna ugovorna strana, šest mjeseci prije isteka roka produženja njegove važnosti, ne dostavi pisano obavještenje, diplomatskim putem, da u odnosu na nju Ugovor prestaje da važi.

### Vjerodostojnost teksta

### Članak 20.

Sastavljeno u Sarajevu, dana 18. prosinca 2001.g., u dva originala, na srpskom jeziku i na službenim jezicima BiH hrvatskom, bosanskom i srpskom jeziku, od kojih je svaki jednako vjerodostojan.

U potvrdu navedenog, ovlašteni predstavnici potpisali su ovaj ugovor.

Za Bosnu i Hercegovinu

**dr. Zlatko Lagumdžija, s.r.**

Za Saveznu Republiku Jugoslaviju

**Goran Svilanović, s.r.**





